

DET KONGELIGE AKADEMI FOR
DE SKØNNE KUNSTER

DET KONGELIGE AKADEMI FOR
DE SKØNNE KUNSTER

Beretning

1. juli 1998 – 30. juni 2001

Omslag:

Thomas Bang

Grafisk tilrettelægning:

Jens Bertelsen

Repro, tryk og bogbind:

Hecht-Hansen Grafisk Produktion

Papir:

Lessebo 100g

ISSN 0105-9394

Akademiraadets kontor,

Charlottenborg

(porten tv., 2. sal)

Kongens Nytorv 1

Postboks 3059

1021 København K

Telefon: 33 74 49 10

Telefax: 33 15 68 41

e-mail: info@akademiraadet.dk

internetside: www.akademiraadet.dk

Kontortid: 10-12 og 13-15

Direkte numre:

33 74 49 10: *Lena Keller (e-mail: lena@akademiraadet.dk)*

33 74 49 11: *Nina Tjørnemark (e-mail: nina@akademiraadet.dk)*

33 74 49 12: *Tove Lergaard (e-mail: tove@akademiraadet.dk)*

Forord

Beretning for perioden 1. juli 1998 – 30. juni 2001 fra Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster: Statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Akademiets opgaver

Det Kongelige Akademi for De Skønne Kunster (indtil 1. april 1999: Akademiet for de Skønne Kunster) – hvis virksomhed udøves gennem Akademiraadet – er en af institutionerne i Det Kongelige Danske Kunstakademi, der fik sin første fundats i 1754. De øvrige er Kunstakademiets Skoler: Arkitektskolen, Billedkunstskolerne og Konservatorskolen, samt Kunstakademiets Bibliotek. Hver skole, Biblioteket og Akademiet er nu selvstændige institutioner.

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Akademiet behandler henvendelser fra statslige myndigheder, og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden.

En del af Akademiets virke og rådgivning sker gennem Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst, samt gennem de mange personer Akademiraadet udpeger til repræsentantskaber, bestyrelser m.v. uden for Akademiet.

Akademiets sammensætning

De 60 ordinære medlemmer af Akademiet: 20 arkitekter, 20 billedhugger og 20 malere, vælges af Kunstnersamfundet.

Akademiraadets 12 medlemmer vælges af og blandt Akademiets ordinære medlemmer med 4 fra hver sektion.

Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury, der optager nye medlemmer i Kunstnersamfundet, har siden 1. april 1999 15 medlemmer: 5 arkitekter, 5 billedhuggere og 5 malere. Kunstnersamfundet vælger 6, og Akademiraadet vælger 9 jurymedlemmer.

De ca. 1.300 arkitekter, billedhuggere og malere, der ved kunst-

neriske kvalifikationer har opnået medlemskab af Kunstnersamfundet, skal pr. 1. april 2002 vælge i alt 30 medlemmer til Akademiet og 6 medlemmer til Juryen.

Akademiets Beretning

Beretning om Akademiets virksomhed udsendes til Kulturministeriet og andre myndigheder samt til Kunstnersamfundets medlemmer i forbindelse med de valg, Kunstnersamfundet hvert tredje år foretager til Akademiet og til Juryen.

Beretningen vil forhåbentlig være en inspiration for Kunstnersamfundets medlemmer til aktiv medvirken i Akademiets arbejde.

Denne Beretning, som omhandler perioden 1. juli 1998 – 30. juni 2001 (enkelte sager er dog omtalt ud over dette tidspunkt), følger i hovedtrækkene tidligere beretninger, og er redigeret af Akademiets nuværende præsident og akademisekretæren.

Charlottenborg, i september 2001

Sys Hindsbo
*formand for Akademiraadet,
præsident for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster*

Tove Lergaard
akademisekretær

Indhold

- 11 Akademiets administration
Kunstnersamfundets valg 1999
Præsidenter
Sekretariat og økonomi
Bekendtgørelse og vedtægter
Regler for optagelse i Kunstnersamfundet
Valgreglement
Samtidigt medlemskab af Raad og Jury
Møde mellem Jury og Forretningsudvalget
Norm for Udstillingssammenslutningernes stemmeret
Kunstsamlingen
Opdeling af og ansvar for Kunstakademiets samlinger
Administration af Charlottenborg
Udlån af Kuppelsalen
Jubilæum i 2004
Evt. guldmedaljekonkurrence ved jubilæet
Evt. ny medalje
Raadsmedlemmer i andre udvalg m.v.
- 30 Mødevirksomhed
Møder med Kunstnersamfundet den 6.1.1999 og 16.2.2000
Stiftelsesfester
Akademimøder
Diverse møder m.v.
Kontaktudvalgetj
- Sager behandlet af Akademiraadet:
- 39 Lovgivning og administration
Uddannelsesråd for de kunstneriske uddannelser
Evt. sammenlægning af arkitekt- og designuddannelserne
Betænkning om Billedkunst
Lov om Billedkunst
Internationalt Kultursekretariat
Stadsarkitekt og stadsingeniør, København
Skandinavisk Forening i Rom

Kulturfabrikken, København
Kunstneratelierer i Classensgade, København
Vejregler
Regionale kulturaftaler, Vestsjælland og Storstrøms Amter
Plan om museum i Sarajevo
Seminar om bolig/erhverv
Kongelige bygningsinspektører
Arbejdsgruppe om statens byggeadministration
Afskrivningsloven
Museumsloven/Statens Museum for Kunst
Kunsten ud i det offentlige rum, rapport
Charlottenborg Udstillingsbygning
Koordinering af forskningen på arkitekturområdet
Ændring i Bygningsfredningsloven m.fl.
Udpegelse iflg. Ligestillingsloven af medlemmer til offentlige råd, udvalg m.v.

88 Overordnet planlægning

Københavns Havn:

- *Møde med overborgmesteren*
- *Lov om Københavns Havn*
- *Arealudviklingsrådet*
- *Helhedsplan for Havnen*
- *Trafik- og parkeringsproblemer, arbejdsgruppe*
- *Lokalplanforslag Kalvebod Brygge Nord*
- *Lokalplanforslag Islands Brygge Syd*
- *Lokalplanforslag Teglværkshavnen*
- *Lokalplanforslag Pakhusvej, ny færgeterminal*
- *Refshaleøen, helhedsplan*
- *Det Kongelige Teater, ny skuespilscene*
- *Dokøen, København, ny operascene*

Kronborg, værftsgrunden

Vindmøllepark på Middelgrunden

Supplerende lokalplanforslag for Ny Tøjhusgrunden

Amager Strandpark

Kommuneplan 2001 for København

Kulturhus på Samsø

Lokalplanforslag, Maribo

Svaneke Havn

Lokalplanforslag, Præstø

Lokalplanforslag, Rudkøbing

Lokalplaner i hele landet

Lokalplaners status som byarkitektonisk redskab

122 Monumenter, bygninger, pladser og parker m.v.

DSBs designprogram

Kongens Nytorv

Tilbygning til Sct. Lukas Kirke, Århus

Wiedewelts mindestøtter i Jægerspris

Willy Ørskov skulptur i Herning

Den Lille Havfrues omgivelser

Skulptur i rundkørsel

Ny bebyggelse ved Marmorkirken

Hollands Gaard, Nykøbing Falster

133 Andre kunstneriske vurderinger

Syns- og skønsmand udpegelser

Bedømmelseskomité vedr. skulptur ved Thorvaldsens Museum

Willumsen Museet, udvidelse

Konkurrence om vandkunst, Horsens

Tusindårshaverne, nationalkomité

Byggedirektoratet, arkitekturkonference

EU-Kultur 2000

Dansk hus i Venedig

UDVALGET FOR KIRKEKUNST

Anbefalede udsmykningsforslag

Ikke anbefalede udsmykningsforslag

Korrespondance om udsmykning i Hoager Kirke

Rådgivning af menighedsråd

Leasing af kunstværker i kirker

142 Beretning fra Juryen

Juryens sammensætning

Optagelse i og forlængelser af medlemskab i Kunstnersamfundet

Tilskud til udstillingssammenslutninger og censurerede udstillinger

Stemmeret til sammenslutninger

Tilskud til separat- og gruppeudstillinger

- 148 Æresmedlemmer og medaljer
- 153 Legater
- 161 Akademiets sammensætning
Overordentlige medlemmer
Æresmedlemmer af Akademiet
Raadvalgte medlemmer af Akademiet
Ordinære medlemmer af Akademiet
Akademiraadets medlemmer
Juryens medlemmer
Akademiraadets udvalg, kommissorier og medlemmer
Censorer og fagkyndige indstillingsudvalg
- 173 Repræsentation uden for Akademiet
Repræsentation i udvalg m.v. uden for Akademiet, samt evt. kommentarer
Repræsentation i legatbestyrelsen uden for Akademiet
- 182 Akademiets formelle forudsætninger
Historisk oversigt over Akademiets organisation og opgaver
Kulturministeriets Bekendtgørelse pr. 1. april 1999 om Akademiet
Vedtægter pr. 1. april 1999 for Akademiet
Bestemmelse i Lov om Billedkunst (S 12) om Akademiet
Medaljerelement
Regler for optagelse i Kunstnersamfundet og for forlængelse af medlemskab
- 206 Kunstnersamfundets medlemmer
Arkitekter
Billedhuggere
Malere
- 245 Stikordsregister

Akademiets administration

Under dette afsnit omtale af sager der vedrører:

- Kunstnersamfundets valg 1999*
Præsidenter
Sekretariat og økonomi
Bekendtgørelse og vedtægter
Regler for optagelse i Kunstnersamfundet
Valgreglement
Samtidigt medlemskab af Raad og Jury
Møde mellem Jury og Forretningsudvalget
Norm for Udstillings sammenslutningernes stemmeret
Kunstsamlingen
Opdeling af og ansvar for Kunstakademiets samlinger
Administration af Charlottenborg
Udlån af Kuppelsalen
Jubilæum i 2004
Evt. guldmedaljekonkurrence ved jubilæet
Evt. ny medalje
Raadsmember i andre udvalg m.v.

Kunstnersamfundets valg 1999 til Akademiet og til Juryen

Ved valget til Akademiet for perioden 1. april 1999 – 31. marts 2005 af 10 medlemmer og 5 suppleanter for hver af de tre sektioner opstillede 19 arkitekter, 20 billedhuggere og 29 malere.

Ved valget til Juryen for perioden 1. april 1999 – 31. marts 2002 af 1 medlem og 1 andensuppleant for hver af de tre sektioner opstillede 4 arkitekter, 5 billedhuggere og 11 malere.

Valgdeltagelsen var omkring 52 %, hvilket desværre var lidt lavere end ved valget i 1996.

I august 1999 blev ny Bekendtgørelse og Vedtægter samt lister over medlemmer og suppleanter til Akademiet, Raadet og Juryen pr. 1. april 1999 udsendt til samtlige medlemmer af Kunstnersamfundet, idet det blev oplyst, at udskrift af valgprotokollen med navne og opnåede stemmetal for samtlige kandidater kunne rekvirere

res fra Raadets kontor. Kun få benyttede sig af denne mulighed. Navnene på de for perioden 1999-2005 til Akademiet og de for perioden 1999-2002 til Juryen valgte medlemmer og suppleanter fremgår af afsnit om Akademiets sammensætning.

Præsidenter

Akademiraadets formand, der tillige er præsident for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, vælges af og blandt Raadets medlemmer for et år ad gangen og kan normalt højst genvælges to gange.

Billedhuggeren Finn Reinbothe var præsident og raadsformand i perioden 1. april 1996 – 31. marts 1999. Maleren Sys Hindsbo overtog hvervenerne den 1. april 1999, og Sys Hindsbo er valgt til 1. april 2002.

Sekretariat og økonomi

Akademiraadets sekretariat består af akademisekretær Tove Lergaard, Nina Tjørnemark, der pr. 1. april 2000 er opnormeret fra overassistent til kontorfuldmægtig, samt assistent Lena Keller. Akademisekretæren er heltidsansat, de øvrige ansat på $\frac{4}{5}$ tid. Nina Tjørnemark havde 25 års jubilæum på Raadets kontor den 25. februar 2000, og Tove Lergaard havde 25 års jubilæum den 1. maj 2001.

Udgifter til bogholderi og lønningsregnskab, samt udgifter til lokaler m.v. blev til udgangen af 2000 afholdt af fællesadministrationen ved Charlottenborg.

Kulturministeriet nedlagde pr. 1. januar 2001 fællesadministrationen for de ved Charlottenborg beliggende institutioner, og flere af de små institutioner under Kulturministeriet – herunder Akademiraadet – serviceres nu fra det nyoprettede Kulturministeriets Kunstsekretariat, da institutionerne selv ikke kan forventes at kunne varetage det nye regnskabssystem Navision Stat, der bliver indført i løbet af 2001.

Den 20. juni 2000 afholdt raadsformanden Sys Hindsbo, billedhuggeren Kirsten Justesen og sekretariatets personale et møde med repræsentanter for Kulturministeriet om Raadets økonomi og indplacering i Kunstsekretariatet. Det blev oplyst, at Raadets eget sekretariat opretholdes, og kun de mere tekniske opgaver, som den nuværende fællesadministration har varetaget, overgår til Sekretaria-

ret. Desuden blev nødvendigheden af vedtagelse af fællesregler for Kunstakademiets institutioner om fælleslokaler, kunstsamling m.v. nævnt.

I forbindelse med nedlæggelsen af fællesadministrationen fik Raadet for 2001 en ekstrabevilling til dækning af de udgifter, som Raadet fra 2001 selv skal afholde. Størstedelen af bevillingen gik til Kunstsekretariatet, der i 2001 afholder følgende forventede udgifter for Raadet: Ejendomsskatter (ca. 32.000 kr.), varme (ca. 16.000 kr.), el (ca. 7.000 kr.), føring af regnskab og vagt (ca. 158.000 kr.), andel af overhead (ca. 40.000 kr.) og bygningsudgifter (ca. 9.000 kr.).

Til de forventede udgifter, som Raadet fremover selv skal afholde, var ekstrabevillingen til telefon (ca. 18.700 kr.), rengøring (ca. 42.000 kr.), gebyr for regnskab og løn (SCR og SCL) (ca. 10.000 kr.) og bygningsudgifter (mindre reparationer og alarmer) (ca. 19.000 kr.).

Disse bevillinger til Raadet er dog ikke tilstrækkelige til at dække de faktiske udgifter; således vil gebyrerne til Økonomistyrelsen i 2001 beløbe sig til mindst 80.000 kr.

I sommeren 2001 har sekretariatet i forbindelse med forberedelserne til tilkobling til det nye regnskabssystem måttet udarbejde omfangsrige forslag til nye regnskabs- og IT-instrukser, der er sendt til godkendelse i Kulturministeriet, Økonomistyrelsen samt Rigsrevisionen. Desuden skal der inden længe udarbejdes en virksomhedsinstruks. De nye systemer har gjort det umuligt at opretholde en mindre kontant kasse på sekretariatet, da kravene til udbetaling og bilagsattestering ikke kan overholdes med kun tre ansatte.

Aftale om betalingen for ydelser til Kunstsekretariatet i 2002 og fremover – og til Billedkunstskolerne, der inden længe overtager administrationen af Charlottenborg Slot – er endnu ikke indgået, hvorfor realistiske budgetter ikke kan udarbejdes. Forudsætningen for forhandlingerne med Kunstsekretariatet er, at Raadet i efteråret 2001 tilkøbes Navision Stat regnskabssystemet, samt at Raadets edb og IT-virksomhed fra 1. januar 2002 varetages af Kunstsekretariatet.

I forbindelse med overgang til NavisionStat og den kommende opkobling til Kunstsekretariatets IT-server har Kulturministeriet i 2001 bevilget Raadet i alt ca. 140.000 kr. til det nødvendige nye udstyr og installationen deraf.

Bekendtgørelse og vedtægter

Kunstnersamfundets valg af medlemmer til Akademiet og til Juryen pr. 1. april 1999 blev i november 1998 udskrevet efter et foreløbigt valgreglement, vedtaget på forventet godkendelse fra Kulturministeriet af de i brev af 13. maj 1998 ansøgte ændringer til Bekendtgørelsen fra 1988 om Akademiet og i Cirkulære fra 1990 for Akademiet.

Ny, meget kort Bekendtgørelse blev udstedt af Kulturministeriet pr. 1. april 1999. Akademiraadet har den 18. september 1999 fastsat Vedtægter for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster (nyt navn) pr. 1. april 1999.

Baggrunden for ansøgning om en ny bekendtgørelse er beskrevet (på side 20), og ordlyden af ændringsforslag til Bekendtgørelse og Cirkulære er gengivet (side 206-215) i Beretningen for 1995-1998.

Den 15. oktober 1998 bad Raadet Kulturministeriet om tilladelse til at gennemføre valgene til Juryen pr. 1. april 1999 efter de ansøgte retningslinier.

I november vedtog Raadet et nyt valgreglement gældende fra og med Kunstnersamfundets valg til Akademi og Jury pr. 1. april 1999. Reglementet fulgte principielt det tidligere reglement, men var udarbejdet ud fra de nye bestemmelser (især om valgperiode og medlemstal i Juryen) i forslaget til Bekendtgørelse og Cirkulære, som forventedes – men endnu ikke var – godkendt af Kulturministeriet.

Efter samtaler med embedsmænd i Ministeriet blev det besluttet at udskrive valgene pr. 1. april 1999 efter de ansøgte retningslinier, selv om et officielt svar endnu ikke forelå.

Raadet vedtog på et møde den 21. april 1999 en udtalelse til Kulturministeriet til brug ved Ministeriets besvarelse til Folketingets Kulturudvalg vedr. en henvendelse fra maleren Henrik Buster Bruun om bl.a. Akademiets forslag til ny Bekendtgørelse samt de foretagne valg til Juryen pr. 1.4.1999.

I Raadets svar blev bl.a. oplyst, at betegnelserne 'Akademi' og 'Kunstakademi' ofte anvendes i flæng, og at de avisartikler, som hr. Bruun henviste til, ikke angik Akademiet; kun et enkelt tilfælde om genvalg til Statens Kunstfond var relevant, og her blev Raadets beklagelse over, at genvalgsreglerne er strammet, citeret.

Med hensyn til de af Kunstnersamfundet foretagne valg af medlemmer til Juryen pr. 1. april 1999 blev citeret uddrag af Valgbestyrelsens brev fra november 1998 (også tilgået Henrik Buster Bruun), hvori bestyrelsen understreger, at valgene blev udskrevet efter regler, man forventede godkendt pr. 1. april 1999. Hvis Kulturministeriet mod forventning ikke skulle godkende de nye regler pr. 1. april 1999, skulle valget af jurymedlemmer formelt betragtes foretaget efter de gamle regler.

Først den 26. marts 1999 blev det telefonisk oplyst fra Ministeriet, at der var udarbejdet et udkast til en meget kort Bekendtgørelse, der ville få virkning pr. 1. april 1999. Alle bestemmelser, der ikke var medtaget i Bekendtgørelsen, måtte indsættes i et cirkulære – hvis kulturministeren var indstillet derpå – eller indgå i en vedtægt, som Akademiraadet selv skulle fastsætte. På forespørgsel den 13. april blev det oplyst, at ministeren endnu ikke havde taget endelig stilling. Imidlertid blev der afholdt et møde den 22. april, hvor repræsentanter fra Raadet drøftede sagen med ministeren.

Der var på baggrund af oplysninger, der fremkom på mødet den 22. april, indkaldt til ekstraordinært møde i Akademiraadet den 4. maj 2000. Samme dag bekræftede Ministeriet, at der en af de nærmeste dage ville blive udstedt en Bekendtgørelse pr. 1. april 1999 efter de aftalte retningslinier, hvorfor Raadet på det ekstraordinære møde kunne udpege medlemmer til Juryen for perioden 1. april 1999 – 31. marts 2002. På mødet blev et første udkast fra akademi-sekretæren til vedtægter også drøftet.

På Raadets møde den 19. maj 1999 blev et bearbejdet udkast fra sekretæren behandlet. Raadet tog stilling til de foreslåede ændringer og godkendte en tilføjelse i § 11, stk. 3 om, at Forretningsudvalgets medlemmer, udover at have ret til at overvære alle møder i udvalg og arbejdsgrupper, også kan overvære møder i Juryen. Denne bestemmelse blev vedtaget, fordi det ikke fandtes formålstjenligt, at sekretariatet skulle være den instans, der orienterede Raadet om evt. problemer i Juryen, fx om anvendelsen af de nye optagesregler.

Eksemplarer af den trykte Bekendtgørelse nr. 306 af 18. maj 1999 blev modtaget fra Kulturministeriet den 16. juni. Der var ingen ændringer i forhold til det tidligere drøftede forslag, og ikrafttrædelsesdatoen var 1. april 1999.

Forretningsudvalget sendte den 25. juni vedtægtsforslaget til udtalelse hos professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard.

Professor Koktvedgaard svarede den 10. august 1999, at han mente, at bestemmelserne i forslaget § 21 om proceduren for ændringer af Vedtægten (krav om 45 stemmer for ændring) forekom uhensigtsmæssig høj, men fandt de øvrige bestemmelser gode og velformulerede, og efter professor Koktvedgaards opfattelse, var det foreliggende forslag i god harmoni med § 2, stk. 2 i Kulturministeriets Bekendtgørelse.

På Raadets møde den 18. august 1999 blev det derfor besluttet at ændre stemmeantallet i § 21 fra 45 til 35, men et forslag i brev af 8. august fra Juryen formand, maleren Ole Sparring, om at Juryens årlige konstituerende møder skulle indkaldes af den afgående formand, kunne Raadet ikke tiltræde.

I sit brev oplyste Juryens formand også, at han forventede, at Juryen ville indføre bestemmelser i sin forretningsorden, der pointerer og sikrer princippet om 'vandtætte skotter' mellem Raad og Jury, og at han forventede, at også Vedtægterne vil være i god overensstemmelse med dette princip.

Sekretæren gjorde opmærksom på, at dette princip, hvor Raadet ikke har indflydelse på de beslutninger Juryen skal foretage – og omvendt – som ganske vist også er hidtidig praksis – måske ikke med tilstrækkelig tydelighed fremgik hverken af de tidligere bestemmelser eller i udkast til nye Vedtægter, og at det på længere sigt kunne være formålstjenligt, at nærmere regler om Juryens ansvarsområder blev indføjet. Raadet understregede, at Juryen fortsat er absolut suveræn i de sager, der afgøres af Juryen, nemlig optagelse i KS, forlængelse af medlemskab, uddeling af tilskud til udstillinger og stemmeretsmeddelelse. I øvrige sager, fx om de principielle spørgsmål der vedrører Juryens sammensætning og de regler, som Juryen arbejder efter, er det fortsat Akademiraadet, der fremsætter udtalelser.

Men for at undgå eventuelle fremtidige tvivlsspørgsmål om, hvem der udtaler sig om hvad – og dermed udelukke muligheden for dobbelte, evt. modstridende udtalelser fra Jury og Raad – besluttede Raadet at indføje en bestemmelse, der præciserer Juryens og juryformandens ansvarsområde iflg. gældende praksis. Bestemmelsen blev indført i § 6, stk. 3: "Formanden er Juryens talsmand i sager

behandlet af Juryen. I øvrige sager, fx sager af principiel karakter og om de overordnede regler for Juryens virke og arbejdsområder, fremsættes udtalelser alene af Akademiraadet." (Note: Sidste sætning udgik i november 2000).

Med disse ændringer (samt en tilføjelse af teknisk karakter om at næstformanden træder i Juryformandens sted ved forfald) blev Vedtægterne vedtaget endeligt.

Vedtægterne blev i slutningen af august måned 1999 udsendt til Kunstnersamfundets medlemmer sammen med ordlyden af den ny Bekendtgørelse og oplysninger om Akademiets, Akademiraadets og Juryens sammensætning.

Indsigelse til Vedtægterne

Til Raadets møde den 8. september 1999 var med indkaldelse udsendt kopi af brev af 1. september 1999 fra Juryens formand, Ole Sparring, samt kopi af et brev af samme dato fra Ole Sparring til professor Mogens Koktvedgaard.

I brevet til professor Koktvedgaard gav Ole Sparring bl.a. udtryk for, at han mente, at nogle bestemmelser i Vedtægterne "vil føre til en meget alvorlig kritik, og sandsynligvis til en kaotisk tilbagekaldelse af dele af Konsensusaftalen". Det drejede sig om:

§ 11, stk. 3: Bl.a.: "Den bestemmelse vil blive kritiseret som brud på de løfter Finn Reinbothe, Akademiraadets tidl. formand, gav om at der skulle være vandtætte skodder mellem Raadet og Juryen. Der var stor skepsis i BKF mod, at Raadet skal udpege 9 ud af 15 jurymedlemmer (mod før 6 af 12). Nu vil man have ret til at sende 3 observatører! Det er forkert at sidestille Juryen med de udvalg under Akademiraadet, som Raadet selv nedsætter og udpeger – uden direkte valg fra Kunstnersamfundet. Havde jeg på forhånd kendt den bestemmelse, havde jeg bestemt ikke stillet op til valg til Juryen".

§ 6, stk. 3: Bl.a.: "Det vil blive læst som et helt urimeligt forsøg på at begrænse juryformandens ytringsfrihed."

§ 21, stk. 2: Bl.a.: "Raadet vil blive kritiseret for at sikre sig vedtægter besluttet under en ringere procedure end den man fastlægger i vedtægten."

I brevet til Akademiraadet opfordrede Ole Sparring til, at "man undlader at underskrive nye Vedtægter 8. september, fjerner de to bestemmelser, og derefter tager sig tid til åbent at diskutere hvilke

ændringer, der skal til for at Akademiraadet kan leve op til sine formål i de næste årtier”.

I professor Koktvedgaards svar af 6. september 1999 til Ole Sporning hed det bl.a., at professor Koktvedgaard ikke havde været involveret i forhandlingerne med BKF, og derfor ingen mening havde om, hvorvidt der foreligger nogen form for aftalebrud eller lignende, “men sådan som jeg læser de omhandlede regler, finder jeg ikke, at de bør kunne give anledning til så voldsomme reaktioner, som du nævner”.

I et nyt brev af 7. september 1999 fra Ole Sporning til Akademiraadet hed det bl.a., at de nye bestemmelser i Vedtægterne (vedtaget 18.9.99) burde have været sendt til afstemning efter reglerne om ændringer i Vedtægterne. Desuden nævnes muligheden for møder mellem Forretningsudvalget og Juryens sektionsformænd i stedet for bestemmelsen om, at Forretningsudvalgets medlemmer kan overvære Jurymøder.

Raadsformanden oplyste ved mødet den 8. september, at hun og Ole Sporning havde drøftet muligheden for, at bestemmelsen i § 11, stk. 3, om at Forretningsudvalgets medlemmer har ret til – uden stemmeret – at overvære møder også i Juryen, indtil videre ikke blev anvendt, men at man i stedet – når det måtte blive aktuelt – holder møder mellem Forretningsudvalgets medlemmer og Juryens sektionsformænd.

Raadet tiltrådte, at der indtil videre i stedet afholdes sådanne møder med Juryen.

Raadets svar til Ole Sporning på breve af 1. og 7. september, blev afsendt i brev af 8. september 1999. I svaret hed det bl.a. vedr. kommentarerne til Ole Spornings breve af 1. september til professor Koktvedgaard og til Akademiraadet:

“Raadet kan faktisk ikke forstå dine store betænkeligheder ved de bestemmelser, som er indføjet i Vedtægterne siden det første forslag til bekendtgørelse og cirkulære blev fremsendt til Kulturministeriet i maj 1998. Bestemmelserne, der er indført for at fremme den for Akademiets virke, ‘treenighed’ og administration nødvendige dialog og kontakt mellem Jury og Raad, har overhovedet ingen indvirkning på ‘konsensusaftalen’, og er ingen trussel mod Juryens suveræne beslutninger om optagelse i Kunstnersamfundet. Må vi i øvrigt minde om, at det var Raadet, der – med henvisning til Jury-

ens nødvendige suverænitet – under forhandlingerne afviste et forslag om at indføre en ankeinstans for Juryens afgørelser i disse sager.

Bestemmelsen om juryformandens og dermed Juryens arbejdsopgaver og -områder er blot en fastsættelse af tidligere praksis, som Akademiraadet ikke har i sinde at fravige.

Det ligger som tidligere helt fast, at det er Akademiraadet, der i sidste ende afgør, om en til enhver tid siddende Jury, med de til enhver tid gældende regler for juryarbejdet, fungerer på en tilfredsstillende måde, eller om regelgrundlaget bør tages op til revision.

Derfor blev praksis nedfældet i denne bestemmelse, og at der hermed er indført endnu et ‘vandtæt skot’ mellem Jury og Raad, kan ikke være brud på ‘konsensusaftalen’. Inden evt. beslutning om fremtidige regelændringer, der berører Juryens arbejde, vil Raadet naturligvis give Juryen mulighed for at udtale sig.”

I kommentarerne til brevet af 7. september til Akademiraadet fastholdt Raadet, at regler om organisation m.v. fastsættes af Raadet, og i øvrigt hed det bl.a.:

“Der er ganske rigtigt i Vedtægterne indføjet nogle enkelte bestemmelser i forhold til de udkast til bekendtgørelse og cirkulære, hvortil det første udkast blev sendt til Kulturministeriet i maj 1998. Kulturministeriet udstedte senere en meget kort bekendtgørelse, og overlod til Akademiraadet at fastsætte øvrige regler om organisationen og virksomheden. Dette er nu gjort – og synes vi selv godt, idet vi mener, at vi har fået alting med, også ting, som manglede i de tidligere bestemmelser.

Derfor er der – i de den 18. august endeligt vedtagne Vedtægter – indført ret stramme regler for fremtidige ændringer i Vedtægterne, da det ikke er hensigtsmæssigt, at ændringer i en gennemarbejdet Vedtægt kan foretages fra den ene dag til den anden. Disse Vedtægters udformning er i overensstemmelse med Kulturministeriets bemyndigelse, og dine bemærkninger giver ikke Raadet anledning til at tage vedtagelsen op til overvejelse.

På dit møde med Raadets formand den 6. september blev det drøftet, om bestemmelsen om FU-medlemmers overværelse af bl.a. jurymøder i praksis kunne udmøntes i møder mellem Juryens sektionsformænd og Raadets Forretningsudvalg. Dette har Raadet tiltrådt. Akademiraadet må – med undtagelse af denne praksisændring –

således tilbagevise din kritik af de Vedtægter, der blev endeligt vedtaget den 18. august 1999.”

Inden mødet i Akademiet den 25. november 1999 havde Ole Sporning til medlemmerne fremsendte kommentarer til Vedtægterne. Akademiets medlemmer gav på mødet den 25. november udtryk for tillid til Raadets vedtagelser omkring de nye Vedtægter.

Ændring af Vedtægterne

På Juryens foranledning blev to ændringsforslag til Vedtægterne udsendt til afstemning blandt Akademiets 60 ordinære medlemmer i efteråret 2000.

Et forslag om, at sætningen i § 6, stk. 3: “I øvrige sager, fx sager af principiel karakter og om de overordnede regler for Juryens virke og arbejdsområder, fremsættes udtalelser alene af Akademiraadet” udgår, blev vedtaget med 40 stemmer for ændringen.

Et andet forslag om ændring af § 11 stk. 3, således at Forretningsudvalgets medlemmer ikke kan overvære Juryens møder, blev ikke vedtaget (stemmetal: 32 for, 8 mod).

Den vedtagne ændring fandt Raadet ikke af en sådan karakter, at Kunstnersamfundets medlemmer skulle orienteres, og Raadet har senere besvaret henvendelser fra bl.a. Juryen om afstemningsresultatet.

I afsnit om Akademiets formelle forudsætninger er ordlyden af Kulturministeriets Bekendtgørelse nr. 306 af 18. maj 1999 om Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster samt Vedtægter for Akademiet gengivet.

Regler for optagelse i KS

I brev til Kunstnersamfundet ultimo august 1999 blev det oplyst, at de foreslåede regler om optagelse i Kunstnersamfundet (trykt i Beretning 1995-1998) vil få virkning fra 1. april 1999. Reglerne om optagelse i Kunstnersamfundet, der skal revideres efter 1.4.2002, er også trykt i denne Beretnings afsnit om Akademiets formelle forudsætninger.

Valgreglement

I brevet til Kunstnersamfundet blev det også meddelt, at Akademiraadet inden valgene i 2002 vil tilrette valgreglementet for KS-val-

gene, men at Raadet allerede havde besluttet, at der fra 2002 fortsat kan stemmes på 1 kandidat til Juryen og fortsat på indtil 10 kandidater til Akademiet.

Arbejdet med et nyt valgreglement, der omfatter alle valg, er endnu ikke afsluttet, hvorfor Kunstnersamfundets valg i 2002 foretages efter et foreløbigt reglement, vedtaget af Raadet den 5. september 2001.

Samtidigt medlemskab af Raad og Jury

I september 1999 spurgte billedhuggeren Jette Vohlert, om det var korrekt, at raadsmedlemmer også kan bestride funktionen som jury-medlem, og kan Juryen derved bevare sin uafhængighed af Raadet?

Raadet konstaterede på møde den 6. oktober 1999, at Raadet ikke havde indvalgt siddende raadsmedlemmer i Juryen, men at der med den daværende sammensætning af Raad og Jury var to medlemmer med tilknytning begge steder:

Kirsten Justesen blev af Raadet valgt som medlem af Juryen for perioden 1996-2002. I 1998 blev hun af Akademiets Billedhuggersektion valgt som suppleant til Raadet for perioden 1998-2000, men indtrådte som medlem i 1999, da et raadsmedlem ikke var genvalgt til Akademiet. (Kirsten Justesen trådte i øvrigt ud af Juryen 1.4.2000). Markan Christensen blev af Kunstnersamfundet valgt som medlem af Juryen for perioden 1996-2002, og han blev i 1997 af Akademiets Malersektion valgt som suppleant til Akademiraadet (senere genvalgt).

Raadet kan ikke omgøre hverken Kunstnersamfundets eller Akademiraadets valg til Juryen, ej heller Akademiets sektioners valg af raadsmedlemmer og -suppleanter. Og i øvrigt var Raadet af den opfattelse, at enkelte sammenfald af medlemmer i Raad og Jury ikke var et problem; hverken Juryens eller Akademiraadets suveræne afgørelser kan berøres, da arbejdsopgaverne er helt forskellige.

I Jette Vohlerts replik af 12. oktober hed det bl.a.: “Jeg mener dog, at det bør overlades det enkelte medlem af Jury eller Raad at vælge, hvor det ønsker at udøve sit virke, såfremt et medlem vælges begge steder. Endvidere kunne man forestille sig som praksis er nu, at Raadet kunne vælge medlemmer til Juryen fra sin egen midte. Et personsammenfald i Raad og Jury finder jeg uheldigt for Akademiets og Raadets anseelse udadtil, og det bør være en uskreven regel

at noget sådant ikke kan finde sted.”

Raadet var fortsat af den opfattelse, at enkelte personsammenfald med de vidt forskellige arbejdsområder, der er i Raad og Jury, ikke er et problem; men Raadet burde dog også fremover bestræbe sig på, ikke at indvælge raadsmedlemmer i Juryen.

Raadet tog således Jette Vohlerts svar til efterretning med bemærkning om, at det i givet fald også bør indgå i medlemmers overvejelser, om andre sammenfald – fx medlemmer af ledelsen af faglige organisationer m.v. – er relevante.

Møde Jury og Forretningsudvalg

Den 10. oktober 2000 holdt Forretningsudvalget (Sys Hindsbo, Karen Zahle, Kirsten Justesen og Finn Mickelborg) møde med Juryens ‘formandskab’: arkitekten Kristine Jensen (juryformand), billedhuggeren Øivind Nygård (fg.sektionsformand), maleren Ole Sporning (sektionsformand) og arkitekten Jens Bertelsen (fg.sektionsformand).

Følgende punkter blev bl.a. drøftet: Vedtægtsændringer og samtidigt medlemskab af Raad og Jury. Juryen fandt desuden, at de personer, som Raadet udpeger, bør være medlem af KS, hvorfor det blev aftalt, at Raadet fremover skulle bestræbe sig på at undlade at vælge ikke-KSmedlemmer som censorer eller til udvalg, men skulle det blive aktuelt, da vil Raadet gøre Juryen opmærksom på vedkommende.

Juryrepræsentanter orienterede om, at der løbende foregår drøftelser i Juryen om sektionsindplacering af kunsthåndværkere, der indtil videre optages i Arkitektsektionen i Kunstnersamfundet. FU bad Juryen om i sin evaluering at medtage, om det er hensigtsmæssigt for Kunstnersamfundet, at hver Jurysektion er suveræn med hensyn til optagelse i KS. Norm for sammenslutningernes stemmeret blev også drøftet. Der var enighed om, at møder mellem FU og Jury burde afholdes mindst en gang årligt, så ‘hurdlerne’ omkring en evaluering af de nuværende regler kan drøftes inden den endelige evaluering.

Norm for stemmeret

I september 1996 meddelte Raadet Kulturministeriet, at overvejelser om ændringer i Norm for Udstillingssammenslutningernes Stem-

meret fra 1987 må udsættes, indtil der foreligger afklaring på betænkning fra Kulturministeriets Billedkunstudvalg.

Juryen vedtog den 4. marts 1999 følgende henvendelse til Akademiraadet: “Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury har hvert år på de møder, hvor der er givet tilskud til kunstnersammenslutningernes udstillingsvirksomhed og tildelt stemmeret i henhold til § 3 i Norm for Udstillingssammenslutningernes Stemmeret, drøftet det problem, at kunstnere, der er medlemmer af flere kunstnersammenslutninger og/eller af BKF og Kunstnersamfundet, kan få dobbelt stemmeret. Juryen føler, at der kan opstå brud på det demokratiske princip og ønsker derfor Akademiraadets stillingtagen til de givne normer.”

Raadet noterede sig Juryens udtalelse og ville have denne overordnede problemstilling in mente ved en revision af normen, men oplyste, at Raadet i forbindelse med normens tilblivelse, gjorde opmærksom på dette problem, men i brev af 11. november 1986 skrev Kulturministeriet bl.a.: “Ministeriet har besluttet at anerkende kunstneres medlemskab af to eller flere sammenslutninger ved tildele af stemmeretten”.

Iflg. Lov om Billedkunst fra 2001 bortfalder Juryens tildelinger af tilskud til sammenslutningerne fra og med 2002, hvorfor Juryen ikke længere på baggrund af Normen kan meddele stemmeret til udstillingssammenslutningerne.

Der er ikke i Lov om Billedkunst taget højde for, hvem der fremover meddeler stemmeret til sammenslutningerne. Raadet vil drøfte dette problem i efteråret 2001.

Kunstsamlingen

I 1998 donerede Ny Carlsberg Fondet en tegning af Vilhelm Marstrand: “En Akademiforsamling i Kuppelsalen” til kunstsamlingen.

Tilladelse til at anvende Eckersbergs portræt af Thorvaldsen i en annonce for et dagblad blev givet i februar 1999, men flere raadsmedlemmer beklagede tilladelsen og mente, at afgørelsen ikke bør danne præcedens for lignende anvendelser af værker fra samlingen.

Værker fra samlingen har i beretningsperioden været udlånt efter de fastsatte regler, som administreres af formanden for Udvalget vedr. samlingerne og fredede bygninger.

Opdeling af Kunstakademiets samlinger m.v.

I november 2000 bad Kulturministeriet – i anledning af nedlæggelsen af fællesadministrationen – om en “oversigt over opgaver, samlinger og lignende fælles gods, der hverken entydigt hører hjemme hos én af institutionerne eller overføres til Kunstsekretariatet pr. 1. januar 2001.”

Ved et møde den 28. november mellem lederne af institutionerne under Det Kongelige Danske Kunstakademi: Arkitektskolen, Billedkunstskolerne, Konservatorskolen, Biblioteket og Akademiraadet blev kommende retningslinjer og svar til Ministeriet aftalt.

Efter mødet blev den 4. december 2000 afsendt fællesudtalelse til Ministeriet, hvori det bl.a. hed:

“Ved mødet var der blandt institutionslederne ingen tvivl om, at Kunstakademiet skal fastholdes som en samlet institution, og at der fortsat skal være et fællesorgan til løsning af fælles opgaver.

Som erstatning for det tidligere fællesudvalg foreslås det, at Kulturministeriet opretter et nyt fællesudvalg, en ‘direktion’, der overtager det overordnede ansvar for Charlottenborg som helhed, samt for Kunstakademiets kunstsamling. Medlemmerne af denne direktion bliver Akademiets præsident, rektorerne for de 3 skoler og overbibliotekaren.

Tilhørsforhold pr. 1. januar 2001 for de på Akademiet værende samlinger blev desuden afgjort, og den fremtidige fordeling og administration af fælleslokaler blev aftalt.

Som grundprincip for den nye ordning foreslås det, at økonomisk og administrativt ansvar knyttes direkte til brugerne.

Med hensyn til Kunstakademiets fælles lokaler på Charlottenborg foreslås det, at Billedkunstskolerne varetager administration og adgang til Festsalen og Nordre Forsal, mens Biblioteket varetager adgang til Søndre Forsal og Kuppelsalen.

Disse opgaver skal varetages således, at alle institutioner, der har en historisk tilknytning til Det Kongelige Danske Kunstakademi, sikres adgang på rimelige og lige vilkår.

Ministeriet anmodes om snarest muligt at tilkendegive, om Ministeriet principielt er indstillet på, at der oprettes den foreslåede direktion. Hvis Ministeriet kan tilslutte sig forslaget, vil udkast til et regelsæt for ‘Kunstakademiets Direktion’ (navn afgøres senere) blive udarbejdet, og fremsendt til Kulturministeriets godkendelse.”

Kulturministeriet svarede den 19. marts 2001, at det var en god idé, hvis institutionerne under Kunstakademiet etablerede et koordinerende udvalg, hvor man kan drøfte spørgsmål af fælles interesse, og et regelsæt for et sådant udvalg kunne institutionerne selv fastlægge. Men Ministeriet kunne ikke tilslutte sig forslag om, at institutionerne i fællesskab skulle have ansvaret for Charlottenborgs bygninger og kunstsamling. Med hensyn til bygningerne mente Ministeriet ikke, at ansvar for bygningerne burde placeres hos et kollegialt organ, og desuden var det besluttet, at ansvaret for Charlottenborg-komplekset skulle ligge hos Kunstsekretariatet. Ministeriet bad om snarest muligt (når Kunstsekretariatet er flyttet ud fra Charlottenborg) at få tilsendt en lokaleplan for institutionernes fremtidige anvendelse af Charlottenborg, hvoraf også fælleslokaler, gang- og trapperum er fordelt på de enkelte institutioner. Ansvar for kunstsamlingen burde heller ikke placeres i et kollegialt organ, men ansvaret burde placeres hos én institution, og det burde efter Ministeriets opfattelse være hos Akademiraadet, og det blev pålagt Raadet at forestå registrering af samlingen.

På et møde mellem institutionerne den 20. april 2001 blev det oplyst, at Biblioteket har færdigudarbejdet en registrering over værkerne i kunstsamlingen. Om Akademiraadet kunne stå som ejer af kunstsamlingen, dersom kompetenceproblemer blev afklaret i et regelsæt, blev drøftet, og det blev besluttet at bede Ministeriet om et møde herom.

På mødet med Ministeriet, der blev afholdt den 23. august 2001, blev det aftalt, at Akademiraadet kan stå som den formelle ejer, men at der skal udarbejdes nærmere regler herfor, herunder om konservering, registrering og udlånsadministration. Bevilling til Bibliotekets og Konservatorskolens udgifter i denne forbindelse skal afklares med Ministeriet.

* Notat om samlingerne

Kunstakademiets Bibliotek har i juni 2001 sendt følgende notat om samlingerne til Kulturministeriet:

“En præcisering af ejerforholdet til de nævnte samlinger er næppe nødvendig. Samlingerne tilhører staten. Med bortfaldet af den kgl. anordning vedr. Kunstakademiet er der i de berørte institutioner fuld forståelse for, at Departementet ønsker en klar ansvarsfordeling, men er fortsat af den opfattelse, at en ordning, der m.h.t. til driftsopgaverne fastholder elemen-

ter i den hidtidige kollegiale struktur, af flere grunde vil være den mest formålstjenlige. Den hidtidige ordning er for det første et godt eksempel på et samarbejde mellem kulturministerielle institutioner, der føler sig forpligtet på varetagelsen af en stor historisk arv.

Opgavens betydning for alle de berørte institutioner er indiskutabel: Samlingen er i sin helhed et billede på deres fælles historie, fra 1754 til i dag. Dens naturlige opholdssted er derfor Charlottenborgkomplekset samt de historisk affilierede institutioner, Arkitektskolen og Konservatorskolen.

Begge samlinger rummer værker af stor kunsthistorisk og national værdi. De er, selv i deres kunstnerisk mindre betydelige dele, en helhed af betydning for forståelsen af landets ældste uddannelsesinstitutioner inden for kunstområdet. Ud over samlingernes museale karakter indgår såvel gips-er som malerier endvidere direkte i undervisningen, både på Billedkunstskolerne, Arkitektskolen og på Konservatorskolen.

Den hidtidige ordning har for det andet fungeret upåklageligt. Den tager sit udgangspunkt i det forhold, at ingen af institutionerne har mandskab til at løse den vidtforenede opgave alene. Med tilskud fra institutionerne er det imidlertid indtil nu lykkedes at administrere en samling af omfang som et middelstort kunstmuseums.

Opgaven er, for det tredje, så omfattende, at det er vanskeligt at se, hvordan en enkelt af institutionerne, og tilmed den økonomisk og bemandingsmæssigt svageste, skulle kunne løse den, uden at dette ville kræve en tilførsel af ekstra lønmidler. Og selv med en sådan tilførsel vil opgaven, der ofte er sæson- betonet, med hektisk aktivitet efterfulgt af længere pauser, være uøkonomisk og unødigt besværlig at administrere for een institution.

Blot for at give en idé om omfanget skal det anføres, at der er tale dels om en kunstsamling omfattende maleri, skulptur og tegninger, dels en afdelingssamling.

Til Kunstsamlingen (KS) foreligger der allerede en registrant indeholdende knap 650 numre. Listen omfatter værker, som det kræver stor og alsidig kunsthistorisk, museumsfaglig og konservatormæssig erfaring at løse. Nævnes kan: besvarelse af forespørgsler af kunst- og kulturhistorisk art, vedligehold af registrant, konservering, opmagasinering, varetagelse af udlån, flytning, omplacering, besvarelse af udlånsanmodninger fra ind- og udland, varetagelse af forsikringsforhold og forsvarlig forsendelse.

I det administrative udvalg for samlingerne har alle institutionerne i enighed fastlagt regler for disse procedurer og efter evne bidraget med den nødvendige arbejdskraft.

På denne basis er den førhen meget mangelfulde dokumentation nu erstattet af en komplet registrant, som ligger til grund for den nuværende administration af samlingen.

Registranten er resultatet af en stor og selvstændig forskningsindsats, som er udført af en medarbejder ved Biblioteket. Biblioteket og Konservatorskolen har bidraget med konservering samt bistand i forbindelse med udlånsanmodninger, flytninger og opmagasinering, Billedkunstskolerne og Kunstsekretariatet med lokaler til opmagasinering.

I det pågående, nu næsten afsluttede arbejde med udarbejdelsen af en registrant over Gipssamlingen har alle de nævnte institutioner bidraget efter evne. Gipserne er indgået i undervisningen på både Konservatorskolen og Billedkunstskolerne. Betjente fra de forskellige institutioner bistået til løsningen af et stort antal praktiske opgaver.

Det er de berørte institutioners opfattelse, at de anførte forhold illustrerer et iøjnefaldende misforhold mellem opgavens karakter, størrelse og betydning og den i forslaget skitserede økonomi og bemanding.

Ejerforholdet er ikke problemet. Hvad der kræves er en ny administrativ struktur, der klart og entydigt placerer ansvaret for varetagelsen af de relevante museumsfaglige, kunsthistoriske og konserveringsmæssige opgaver på en sådan måde, at alle de berørte institutioner bliver hørt, når der sker væsentlige ændringer.

Når en sådan Bestyrelse er på plads, er det gruppens forslag, at Bestyrelsen får i opdrag at kortlægge opgaverne med administration samt iværksættelse af en hårdt tiltrængt restaurerings- og bevaringsplan for både KS-Samlingen og Gipssamlingen. Varetagelsen af disse opgaver kunne derpå prissættes og indføres i de ansvarlige institutioners resultatafalter.”

Administration af Charlottenborg

Den 14. maj modtog Raadet følgende besked fra Kulturministeriets Kunstsekretariat om Charlottenborgs fremtidige bygningsforvaltning:

“Departementet afholdt i torsdags et møde om den fremtidige opgavefordeling om bygningsforvaltningen vedr. Charlottenborg. Udover Kunstsekretariatet – og Departementet – deltog Billedkunstskolerne, og Konservatorskolen samt Kunstakademiets Bibliotek. På mødet blev det besluttet at overflytte ansvaret for bygningsdriften – og dermed også det personale i Kunstsekretariatets driftsenhed der arbejder hermed – til Billedkunstskolerne. Der var enighed om be-

slutningen. Vi vil nu få afklaret de praktiske detaljer i overflytningen, herunder den nærmere tidsplan. Vi sigter mod en overgang en gang til efteråret. Beslutningen vil formentlig ikke få nogen betydning for Akademiraadet, udover at det bliver Billedkunstskolerne og ikke os, som I skal aftale praktiske ting med, når overflytningen er effektueret. Løn og regnskab forbliver i Kunstsekretariatet." På forespørgsel blev senere oplyst, at denne overførsel også omfatter vagtpersonale og de øvrige 'viceværtfunktioner', som Kunstsekretariatet nu yder Raadet.

Raadsformanden har over for Kulturministeriets embedsmænd givet udtryk for undren over, at Raadet ikke var indbudt til det pågældende møde.

Udlån af Kuppelsalen

Der var ved mødet i november 2000 enighed blandt institutionslederne om, at det – efter at Bibliotekets Tegningssamling er flyttet ind i lokalerne i sydfløjen uden for Søndre Forsal – var nødvendigt at begrænse udlån af Kuppelsalen. Administrationen af udlån og adgang til Kuppelsalen blev senere forhandlet, og indtil videre er aftalt, at Raadet administrerer adgangen til de 3 sale i østfløjen.

Jubilæum i 2004

Kunstakademiet kan i 2004 fejre 250-års jubilæum. I april 1999 udpegede Raadet arkitekten Karen Zahle og maleren Sys Hindsbo samt akademisekretæren som Raadets repræsentanter i et jubilæumsudvalg, der har medlemmer fra alle institutionerne under Kunstakademiet. Jubilæumsudvalget har bl.a. mandat til at søge fondsmidler, og Kulturministeriet har fra 1999 bevilget tipsmidler til dækning af et sekretariat for udvalget.

I august 1999 blev nedsat et ærespræsidium bestående af filminstruktør Bille August, direktør, cand.polit. Lars Eskesen, arkitekten, professor Tobias Faber, tidl. overinspektør, dr.phil.h.c. Erik Fischer, forlagsdirektør Kurt Christian Fromberg, professor, dr.phil. Øystein Hjort, kabinetssekretær, kammerherre, dr.jur. Niels Eilshou Holm, bestyrelsesformand Lars Kolind, direktør Anders Knutsen, arkitekten, professor Henning Larsen, universitetslektor Henning Lehmann, direktør Palle Marcus, maleren, professor Vibeke Mencke Nielsen, komponisten, professor Per Nørgård, billed-

huggeren, professor Bjørn Nørgaard, professor, dr.polit. Erling Olsen, fhv. rigsantikvar, professor, dr.phil. Olaf Olsen og forfatteren Pia Tafdrup

Evt. guldmedaljekonkurrence i forbindelse med Jubilæet i 2004

Et forslag om, at den årlige bevilling til konkurrencepræmie på 50.000 kr. opspares til anvendelse i forbindelse med jubilæet i 2004, blev vedtaget i september 2000. Der var enighed om, at konkurrencen i 2004 burde kunne besvares af de 3 fag under Akademiet. Iflg. reglementet skal deltagerne være under 40 år. Der er nedsat en arbejdsgruppe – bestående af Jeppe Aagaard, Elisabeth Toubro og Niels Reumert – til at udarbejde et oplæg til en konkurrence i 2004. Muligheden for evt. samarbejde med Statens Kunstfond om konkurrencen vil blive undersøgt. I 2004 skulle der af Akademiets midler være opsparet 350.000 kr. til formålet.

Forslag om ny medalje

I perioden er drøftet et forslag om indstiftelse af en ny medalje ('Clements Medaljen') til håndværkere/teknikere, men forslaget blev opgivet, idet Høyen Medaljen formentlig også kan rumme de helt exceptionelt gode håndværkere/teknikere, der ville blive tale om.

Raadsmedlemmer i andre udvalg m.v.

På møde den 8. december 1999 drøftede Raadet principielt sine udpegelser til bestyrelser, dommerkomiteer m.v. på baggrund af kritik fra nogle kunstnere vedr. udpegelse af et raadsmedlem til dommerkomité for en udsmykning; en sag hvori Raadet muligvis kunne betragtes som den sidste 'klageinstans' (hvis det var blevet aktuelt).

Raadet havde ved tidligere drøftelser af dette spørgsmål besluttet, at det fra gang til gang omhyggeligt skal vurderes, hvorvidt et ønske om at udpege et raadsmedlem til en komité el.lign. på længere sigt kan give problemer. Raadet vedtog også fremover at have denne problemstilling in mente ved kommende udpegelser.

Akademiets mødevirksomhed

Under dette afsnit omtale af sager der vedrører:

Møder med Kunstnersamfundet den 6.1.1999 og 16.2.2000

Stiftelsesfester

Akademimøder

Diverse møder m.v.

Kontaktudvalget

Kunstnersamfundet, 6. januar 1999

I forbindelse med valg til Akademiet og til Juryen pr. 1. april 1999 blev der den 6. januar 1999 holdt møde med Kunstnersamfundet i Festsalen på Charlottenborg. Til stede ca. 150 medlemmer og Akademiets præsident, billedhuggeren Finn Reinbothe, redegjorde kort for de væsentligste sager, som Raadet beskæftigede sig med, og for de ændrede regler for Juryens sammensætning. Ordet var herefter frit.

I referat af møde i Raadet den 20. januar, hvor Kunstnersamfundets møde blev drøftet, hed det bl.a.: "Der var generel enighed om, at det havde været et 'skrækkeligt møde'. Den nu gennem mange år anvendte mødeform giver ikke tilstrækkelig mulighed for styr, holdning, dialog og konklusion. Ved kommende møder bør der kunne sættes en fastere dagsorden, så indlæg og oplysninger bliver mere relevante og interessante." Raadet henstillede til kommende Raad, at mulighederne for afholdelse af årlige møde i Kunstnersamfundet overvejes.

Kunstnersamfundet, 16. februar 2000

Et planlagt møde med Kunstnersamfundet i november 1999 måtte udsættes og blev indkaldt til den 16. februar 2000. I indkaldelsen til mødet, der havde temaet: "Om Kunstnerisk Kvalitet", hed det bl.a.:

"I praksis administrerer kunstverdenen et kvalitetsbegreb -- og utvivlsomt mere end ét. På alle niveauer træffes der afgørelser om, hvad der dur, og hvad der ikke dur.

Spørgsmålet er, om det i dag er muligt at bestemme nogle af de kriterier, der ligger til grund for denne praksis. Eller burde ligge til grund.

Er fx 'originalitet' et vægtigt og troværdigt kriterium? Er 'autenticitet'?

Hvordan skal sådanne kriterier forstås i dag, og hvordan forbinder de sig til et tredje, der hedder 'i overensstemmelse med tendenser på den internationale kunstscene'?

Kan almene kriterier og retningslinier overhovedet artikuleres forpligtende, eller må vi nøjes med suveræne beslutninger byggende på en indsigt, som det er umuligt at omsætte i ord?

Den autoritet, der tidligere tilkom en sådan *tavs viden*, er bragt i tvivl af kunstverdenens eget pulsslæg, der uophørligt fortærer indvundne erfaringer og efterlader dem som inaktuelle. Måske burde denne truede viden vove at bryde sin tavshed og begynde at famle efter ordet. Og således vove sig ud i det åbne, hvor alle skrøbelighederne kan ses."

Mødet, hvor der var ca. 150 deltagere, blev indledt med oplæg fra arkitekten Johan Fogh, billedhuggeren Kerstin Bergendal og maleren Henrik Have. Ordstyrer var billedhuggeren Morten Stræde.

På møde i Akademiet den 15. marts var der enighed om, at mødet med Kunstnersamfundet ikke havde været en stor succes; men at initiativet var godt. Det var væsentligt at arbejde videre med samværet mellem de tre fag, og det havde virket, som om Kunstnersamfundets medlemmer gerne vil mødes.

Stiftelsesfester

Akademiraadet holder det i 1754 af professor Pilo afgivne løfte til Frederik V om at kongens fødselsdag den 31. marts "til Majestætens stedsevarende Ihukommelse skulle betragtes som dette Academies Fødselsdag". Det kan dog ofte af praktiske grunde være nødvendigt at fejre Majestætens fødselsdag lidt forskudt.

Ved festen i 1999 og 2001 var Hendes Majestæt Dronningen til stede og Hans Kongelige Højhed Prinsen deltog i 2000. Der har ved festerne været ca. 190 gæster, og efter en højtidelighed i Festsalen er gæsterne budt på en let servering i Charlottenborgs østfløj.

Stiftelsesfest i 1999

Stiftelsesfesten til markeringen af 245-års fødselsdagen blev afholdt den 26. marts 1999.

Efter dirigenten, arkitekten Tage Lyneborgs velkomst aflagte Akademiets præsident, billedhuggeren Finn Reinbothe beretning.

I sin beretning nævnte Finn Reinbothe to forespørgselsdebatter i Folketinget om billedkunstbetænkningen og fordeling af midler til udstillinger og sagde bl.a., at han "ville forsøge at aflive nogle af de myter om Akademiraadet – fx som en 'pavevalgt forsamling', der sidder og deler indflydelse og penge imellem sig i en snæver kreds – nogle påstande, som ikke kun føres til torvs i malende beskrivelser i den 'koloristiske' presse, men som også bliver gentaget fra Folketingets talerstol."

Præsidenten beskrev Akademiraadets to hovedopgaver: På den ene side at være samfundets æstetiske rådgiver, der kan fremsætte frie og uafhængige udtalelser omkring den æstetiske forvaltning og udformning af samfundets fælles rum. "Denne funktion har samfundet efter Akademiraadets opfattelse mere end nogensinde brug for, da man ikke kan forvente, at de frie markeds kræfters økonomiske kalkuler tilgodeser æstetikken".

Den anden hovedopgave for Raadet er at være det organ, der forvalter 'armslængdeprincippet' på både samfundets og kunstnernes vegne. "I praksis ved at udpege de kunstnere, der efter Raadets opfattelse har tilstrækkeligt højt fagligt niveau til at sidde i de udvalg, nævn og bestyrelser, hvor samfundet har brug for den kunstneriske kvalitetsvurdering, og derigennem medvirke til at sikre, at de afsatte midler tilfalder den kvalitative kunst. Efter kunstnernes opfattelse det eneste forsvarlige middel, da alle vist er enige om, at spørgsmålet om hvad der er god kunst ikke kan lægges ud til demokratisk afstemning".

Finn Reinbothe nævnte, at kunstnerstanden har de samme vilkår, som man kender overalt i demokratiske sammenhænge, når det drejer sig om at udpege faglige repræsentanter. Nogle er for gamle, nogle er for unge og uerfarne, nogle er ikke interesserede, nogle vil ikke arbejde gratis, nogle har taget deres tårn, og mange kan ikke afse tiden. Raadet havde valgt ca. 55 kunstnere som medlemmer af bestyrelser og udvalg uden for huset, og i Akademi, Raad, Jury og udvalg var andre 100 kunstnere involveret i Akademiets ar-

bejde. "Med så mange faglige tillidsposter at besætte år efter år er det jo umuligt at undgå, at de samme navne dukker op hist og her i en periode, når man skal sikre et acceptabelt fagligt niveau i de organer, der forvalter de offentlige kunststøttemidler."

Efter beretningen blev motiveringer for tilkendelser af årets medaljer oplæst af raadsmedlemmer.

C.F. Hansen Medaillen modtog arkitekten Gehrdt Bornebusch.

Thorvaldsen Medaillen modtog billedhuggeren Torben Ebbesen og maleren Jørgen Boberg.

Eckersberg Medaillen modtog arkitekterne Mogens Breyen, Nielsen, Nielsen & Nielsen samt Schmidt, Hammer & Lassen, billedhuggerne Ane Mette Ruge og Elisabeth Toubro samt maleren Jesper Christiansen og tegneren Peter Lautrop.

Bindesbøll Medaljen modtog fotografen Krass Clement og designeren Nanna Dietzel.

Høyen Medaillen modtog kunsthistorikerne Henrik Bramsen og Grete Zahle.

Forfatteren Peter Laugesen og 'Mindspray' stod for det musikalske indslag, og overbibliotekar Patrick Kragelund holdt festforelæsningen "Abildgaard og Riddersalen på Christiansborg".

Stiftelsesfest i 2000

Dirigenten Tage Lyneborg bød velkommen til Stiftelsesfesten den 31. marts 2000, og præsident, maleren Sys Hindsbo aflagte beretning for det forløbne arbejdsår, hvorefter dirigenten oplæste motivering for de nyudnævnte æresmedlemmer: kunsthistorikeren Erik Fischer, arkitekten Henning Larsen og arkitekten Erik Christian Sørensen.

Raadsmedlemmer oplæste motiveringerne for de tilkendte medaljer.

C.F. Hansen Medaillen modtog arkitekterne Nils Fagerholt, Hans Munk Hansen og Knud Munk.

Thorvaldsen Medaillen modtog billedhuggerne Thomas Bang og Kirsten Lockenwitz samt maleren Ingálvur av Reyni.

Eckersberg Medaillen modtog arkitekten Georg Rotne, billedhuggeren Morten Stræde, malerne Per Arnoldi, Mogens Otto Nielsen og Nina Sten-Knudsen.

Bindesbøll Medaljen modtog arkitekten Jens Møller-Jensen.

Høyen Medaljen modtog arkitekten Kjeld Vindum og journalisten Ulla Strømberg.

Cailin Kvartetten uropførte værket "The Abiding Mind" af komponisten Juliana Hodkinson, og museumsdirektør Karsten Ohrt holdt festforelæsningen om "Betænkningens Tid".

Stiftelsesfest i 2001

Den 30. marts 2001 blev 247-året for Akademiets stiftelse markeret. Efter dirigentens velkomst og præsidentens beretning blev arkitekten Vilhelm Wohlert og maleren Ib Geertsen udnævnt til æresmedlemmer.

Raadsmedlemmer oplæste derefter motiveringerne for de tilkendte medaljer.

Thorvaldsen Medaillen modtog maleren Ole Sparring.

Eckersberg Medaillen modtog arkitekterne Kim Utzon, Knud Fladeland Nielsen og Ole Helweg, billedhuggerne Lone Høyer Hansen og Anita Jørgensen samt malerne Jes Fomsgaard og Michael Kvium. Bindsbøll Medaljen modtog keramikeren Bodil Manz.

Høyen Medaillen modtog kunsthistorikeren Charlotte Christensen, arkitekterne Kjeld Kjeldsen, Annemarie Lund og Nils-Ole Lund.

Anne Øland spillede en Beethoven sonate på flygel, og dr.scient Jens Martin Knudsen holdt festforelæsningen om "Mennesket og Universet".

Akademimøder

7. OKTOBER 1998

Den 7. oktober 1998 blev afholdt møder i hver af Akademiets 3 sektioner. Derefter mødtes ca. 45 akademi-, jury- og udvalgsmedlemmer til en drøftelse af Betænkning om Billedkunst. Direktør Karsten Ohrt holdt den indledende orientering om betænkningen.

3. MARTS 1999

Akademiets sektioner med medlemmer pr. 1. april 1999 valgte den 3. marts 1999 medlemmer til Raadet pr. 1. april 1999. Til stede ved sektionismøderne i alt 49 medlemmer.

Hovedemnet ved det efterfølgende akademimøde var: Kongens Nytorv, fredningsprocedure, Statens Museum for Kunst, Overgaden, Det Jyske Kunstakademi samt 'hvorledes lærer man Kulturministeriet at elske Akademiraadet'.

25. NOVEMBER 1999

Ved sektionismøderne i Akademiet den 25. november 1999 var i alt 40 medlemmer til stede. Ved det efterfølgende akademimøde var hovedemnerne: Kongens Nytorv, Statens Museum for Kunst og billedkunstråd iflg. de regionale kulturaftaler.

15. MARTS 2000

Den 15. marts 2000 var der i alt 45 medlemmer til stede ved sektionismøderne i Akademiet, hvor medlemmer til Raadet pr. 1. april blev valgt.

Hovedemnerne ved det efterfølgende akademimøde var mødet i Kunstnersamfundet den 16. februar 2000, Akademiets 250-års jubilæum i 2004, byggeri i Københavns Kommune og Københavns Havn, aflønning af medlemmer i regionale billedkunstråd, Statens Museum for Kunst og en billedkunstslov.

15. NOVEMBER 2000

Forslag om, at det planlagte møde med Kunstnersamfundet den 15.11.2000 blev aflyst, og at der i stedet holdes møder i Akademiets sektioner med efterfølgende møde i Akademiet, blev vedtaget i september 2000, da Raadet fandt, at der var større behov for at drøfte sager med – og orientere – det allernærmeste 'bagland': Akademiet.

Efter forudgående møder i de tre sektioner den 15.11.2000, blev holdt et akademimøde, hvor 5 æresmedlemmer, 3 raadsvalgte akademimedlemmer samt 40 ordinære medlemmer af Akademiet deltog.

Mødets emne var Kulturministeriets institutioner, men interessen samlede sig om udkast til forslag til en billedkunstslov, da dette netop var udsendt. Specialkonsulent Helvinn Høst, Kulturministeriet, og administrationschef Vagn Jelsøe, Kulturministeriets Kunstsekretariat, deltog i mødet.

Helvinn Høst orienterede og besvarede spørgsmål til udkast til lovforslaget, hvori 'visningsafgiften' ikke kom med i denne omgang, da der ikke var midler dertil.

Bopælskrav, genvalgsregler og aflønning af medlemmer i de amtslige billedkunstråd blev drøftet. Ministeriet kan ikke stille midler til rådighed for amterne til administration kun til aktiviteter, hvorfor amterne selv må afholde honorarer til medlemmer af billedkunstråd. Blandt medlemmerne var der enighed om, at billedkunstnerne skal have løn for den rådgivning, der lægges i et amtsligt billed-

kunstråd, og at det burde indføres i selve loven eller i bemærkningerne dertil.

Brugen af betegnelsen 'udsmykning' samt dialogmulighederne mellem Billedkunstrådet og de amtslige billedkunstråd blev drøftet, og flere udtrykte håb om, at amtslige billedkunstråd kunne højne kvaliteten i 'stedspecifik kunst' over hele landet – og håbede på spredning af opgaver også til 'ikke-lokale' kunstnere.

Den foreslåede sammensætning af et Billedkunstråd på 5 medlemmer og de store arbejdsopgaver der tillægges rådet, blev drøftet, og flere akademimedlemmer udtrykte bekymring over så stor en koncentration – i ét organ – af opgaver og tilskudsmidler til udstillinger og produktion.

Ordet blev herefter overgivet til administrationschef Vagn Jelsøe, der kort orienterede om det nye Kulturministeriets Kunstsekretariat, der oprettes den 1.1.2001.

7. MARTS 2001

Ved sektionernes møder den 7. marts 2001, hvor der blev valgt medlemmer til Akademiraadet pr. 1. april 2001, var i alt 42 medlemmer til stede.

Hovedemnet ved et efterfølgende akademimøde var forslaget til billedkunstlov, som Kirsten Justesen redegjorde for. Også spørgsmålet om, hvorledes Akademiraadet bedst kan orienteres om de mest væsentlige lokalplanforslag rundt om i landet, blev drøftet.

Diverse møder m.v.

Ud over de møder, der har været afholdt i forbindelse med konkret sagsbehandling, har repræsentanter for Raadet bl.a. deltaget i følgende:

Informationsmøde om EU Kommissionens første rammeprojekt på kulturområdet. Debat mellem kulturpolitiske ordførere på Christiansborg om aktuelle kulturpolitiske emner. Konference på Brandts Klædefabrik om Massens Ornament. Høring på Louisiana om Status98 for kunsten. By- og Boligministeriet, drøftelse om aktuelle arkitekturpolitiske emner, herunder mulighederne for at få kommunerne til at tage de arkitekturpolitiske handlingsplaner op. Debat om kunst økonomisk set.

Akademiraadet foretog i september 1999 en besigtigelsesrejse til Biennalen i Venedig.

Kontaktudvalget

Akademiraadets medlemmer i Kontaktudvalget mellem Akademiraadet, Billedkunstnernes Forbund og Kunstnersammenslutningernes Samråd (se Beretning 1995-98 s. 120) har i beretningsperioden været: Arkitekten Karen Zahle, billedhuggeren Finn Reinbothe (til 2000), billedhuggeren Kirsten Justesen (fra 2000) og maleren Sys Hindsbo.

Sager behandlet af Akademiraadet

Omtale af de sager, Akademiraadet i beretningsperioden 1. juli 1998 – 30. juni 2001 har behandlet, er søgt opdelt inden for følgende hovedgrupper:

Lovgivning og administration

Overordnet planlægning

Monumenter, bygninger, pladser og parker m.v.

Andre kunstneriske vurderinger, rådgivning m.v.

Men en helt klar og konsekvent opdeling er på grund af sagernes karakter og indhold vanskelig at foretage. Der henvises i øvrigt til stikordsregister bagest i Beretningen.

Inden for hvert hovedafsnit er sagerne forsøgt omtalt i den rækkefølge, hvori de blev behandlet.

Lovgivning og administration

Under dette afsnit omtale af sager der vedrører:

Uddannelsesråd for de kunstneriske uddannelser

Evt. sammenlægning af arkitekt- og designuddannelserne

Betænkning om billedkunst

Lov om Billedkunst

Internationalt Kultursekretariat

Stadsarkitekt og stadsingeniør, København

Skandinavisk Forening i Rom

Kulturfabrikken, København

Kunstneratelierer i Classensgade, København

Vejregler

Regionale kulturaftaler, Vestsjælland og Storstrøms Amter

Plan om museum i Sarajevo

Seminar om bolig/erhverv

Kongelige bygningsinspektører

Arbejdsgruppe om statens byggeadministration

Afskrivningsloven

Museumsloven/Statens Museum for Kunst

Kunsten ud i det offentlige rum, rapport

Charlottenborg Udstillingsbygning

Koordinering af forskningen på arkitekturområdet

Ændring i Bygningsfredningsloven m.fl.

Udpegelse iflg. Ligestillingsloven af medlemmer til offentlige råd, udvalg m.v.

Uddannelsesråd for de kunstneriske uddannelser

I sidste Beretning (side 61) er Akademiraadets kommentarer til forslag om oprettelse af uddannelsesråd refereret. Herunder evt. ændringer i censorordningerne.

I februar 1999 oplyste Kulturministeriet i forbindelse med oplysning om vedtægterne for det nedsatte uddannelsesråd for arkitektur, design, billedkunst og konservering, at der endnu ikke var taget stilling til evt. ændringer af de nuværende censorordninger på ud-

dannelsesinstitutionerne.

I marts 2001 deltog repræsentanter fra Akademiraadet i en af uddannelsesrådene afholdt konference om de fremtidige kunstneriske uddannelser, hvor bl.a. et forslag om at sammenlægge design- og arkitekturuddannelserne blev drøftet.

Den 2. marts 2001 svarede Kulturministeriet på en anmodning om en orientering om sammenlægningsplanerne bl.a.: "På baggrund af uddannelsesrådets forslag har Kulturministeriet, rektorerne for de berørte institutioner og medlemmer af uddannelsesrådet afholdt flere møder angående den fremtidige struktur på arkitektur- og designområdet. I slutningen af januar 2001 tilsluttede Kulturministeriet sig rektorernes fælles forslag til en handlingsplan for det videre arbejde med problemstillingen. Ifølge denne handlingsplan kan der forventes en konklusion på arbejdet i maj måned 2001".

Ved beretningsperiodens udløb foreligger intet yderligere fra Ministeriet om en evt. sammenlægning – men efter forlydender er forslaget ikke fundet realistisk.

Betænkning om Billedkunst

I sidste Beretning (side 63) er omtalt Akademiraadets første udtalelse af 17. september 1998, som blev afsendt efter et ekstraordinært møde i Raadet den 9. september. Betænkningen var ligeledes hovedemnet for Akademimødet den 7. oktober 1998, hvor også jury- og udvalgsmedlemmer deltog. Betænkningen blev desuden drøftet i Kontaktudvalget, i et koordineringsudvalg mellem billedkunstneriske grupper og på et 'Kanal møde' i Kulturministeriet.

I oktober 1998 udsendte Kulturministeriet betænkningen til udtalelse, og Raadets anden udtalelse af 8. december 1998 var indledt med en henvisning til Raadets første udtalelse af 17. september. Kommentarerne er principielt opstillet som udkast i betænkningen til lov om billedkunst og lyder:

“§ 1: Raadet finder dette formål for bredt formuleret. Det er en overlappning af Akademiets og andre institutioners formål og ansvarsområde, og hensigten med en billedkunstlov må være administrativt og økonomisk at fremme billedkunstens vilkår, hvorfor formålsparagraffen efter Raadets opfattelse bør ændres til: Lovens formål er at fremme billedkunstens vilkår i Danmark.

§ 2: Forudsætningerne for et Billedkunstråd er iflg. Betænkningens

øvrige generelle betragtninger (side 36-37), at udvalget finder “at der generelt bør indføres en honorering af kunstneren i forbindelse med udstillingsvirksomhed.

Akademiraadet mener, at man bør overveje at præcisere i lovteksten – evt. som et selvstændigt kapital – at loven skal sikre, at der under alle omstændigheder skal udbetales honorar til kunstneren ved alle udstillinger på statsanerkendte museer, da Betænkningens lovforslag [§ 3, 6) og 7)] kun sikrer dette i de tilfælde, hvor et museum i forvejen har modtaget støtte til en udstilling fra Billedkunstrådet (s. 37-38). Ellers har Akademiraadet ikke bemærkninger til formuleringen i § 2, stk. 1-3.

§ 3: Akademiraadet har ikke bemærkninger til hvilke områder, der kan ydes støtte til, (fastlæggelse af en god praksis vil være meget betydningfuld for dette).

§ 4: Akademiraadet finder det – som foreslået i Betænkningen – hensigtsmæssigt at overføre bevillingerne til censurerede udstillinger og kunstnersammenslutningernes udstillinger, samt bevillingen til fortrinsvis yngre kunstneres udstillingsvirksomhed fra Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury til Billedkunstrådet.

Da der er tale om en ren billedkunstlov – dvs. at museerne forbliver under Museumsloven – finder Akademiraadet dog, at majoriteten i Billedkunstrådets formidlingsudvalg bør udgøres af kunstnere. Dette vil sikre, at billedkunstnerne selv fortsat har afgørende indflydelse på fordelingen af midlerne til billedkunstneres egen udstillingsvirksomhed.

Akademiraadet er kunstneres valgte forsamling til at rådgive staten om æstetiske spørgsmål, og også kunstneres organ til at udpege kunstnere til råd og nævn i de forskellige institutioner samfundet nedsætter/opretter til varetagelse af kunsten og kunstneres vilkår. Akademiraadet bør derfor have større indflydelse på sammensætningen af Billedkunstrådet end i det foreliggende forslag.

De akademiudpegede medlemmer af et Billedkunstråd vil – som tilfældet er ved Akademiraadets øvrige udpegelser af medlemmer til repræsentantskaber, bestyrelser m.v. – blive udpeget ud fra ønsket om at placere de bedst egnede, kvalificerede personer på posterne, og de udpegede er ikke bundet som repræsentanter for Akademiet, men udøver deres virke ud fra deres personlige skøn og vurderinger.

Akademiraadet foreslår derfor, at sammensætningen af Billedkunstrådet ændres til:

1 formand (billedkunstner), udpeges af kulturministeren (som praksis i andre tilfælde)

3 medlemmer udpeges af Repræsentantskabet: 2 billedkunstnere og 1 kunstformidler, der bør udpeges efter indstilling fra hhv. billedkunstnerne og kunstformidlerne i Repræsentantskabet

1 medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer

1 medlem udpeges af Foreningen af Kunsthaller i Danmark

3 medlemmer udpeges af Akademiraadet.

Udvalget vedr. Billedkunstnerisk Produktion og Udvalget vedr.

Formidling af Billedkunst

Akademiraadet finder, at disse udvalg og deres indstillingsområder (Betænkningen s. 69 og 70) bør medtages i selve lovteksten.

I konsekvens af ovenstående forslag om ændring i Billedkunstrådets sammensætning – og af hensyn til fastholdelsen af den gode tradition, der er i Danmark, for kunstnernes egen medvirken i formidlingen af billedkunst – bør sammensætningen af Formidlingsudvalget ændres til: Billedkunstrådets formand, samt 2 formidlere og 2 billedkunstnere.

Forslaget til sammensætning af Produktionsudvalget har Akademiraadet ikke ændringsforslag til.

§ 5, stk. 1-2: Generelt: Akademiraadet finder anledning til at påpege nødvendigheden af, at de organisationer, der udpeger kunstneres repræsentanter i Repræsentantskabet, har optagelsesbetingelser, der indeholder en kunstfaglig vurdering, der kan sikre en tilstrækkelig kunstfaglig indsigt ved Repræsentantskabets indstilling af medlemmer til Billedkunstrådet; da det er absolut nødvendigt for lovens gennemslagskraft, at Billedkunstrådets medlemmer er fagligt kompetente.

I lovteksten bør det præciseres, at i hvert fald følgende udpeger billedkunstnere til repræsentantskabet: Akademiraadet, Billedkunstnernes Forbund, Statens Kunstfond, Kunstnersammenslutningernes Samråd, Center for Dansk Billedkunst og Danske Billedkunstnernes Fagforening.

Disse 6 udpegede billedkunstnere samt de 4 formidler-repræsentanter bør som tidligere nævnt udpege de to billedkunstnere og den ene formidler, som Repræsentantskabet vælger til Billedkunstrådet.

I Repræsentantskabet finder Raadet det unødvendigt (og formentlig også administrativt besværligt) med de foreslåede 3 medlemmer udpeget af de amtslige billedkunstråd, og Raadet vil også tillade sig at sætte spørgsmålstegn ved, om repræsentationen fra fx LO, Dansk Arbejdsgiverforening og Håndværksrådet er formålstjenlig/nødvendig.

§ 5, stk. 3: Repræsentantskabet foreslås valgt for 5 år ad gangen, dvs. at et repræsentantskab kommer til at udpege medlemmer til 2 Billedkunstråd, medens det næste kun udpeger til 1 Billedkunstråd. Det bør overvejes, om dette er formålstjenligt.

§ 6, stk. 1-2: Akademiraadet har tidligere (i 1994) foreslået relevante myndigheder, at der i hvert amt skulle ansættes en kunstnerisk konsulent.

Baggrunden for Akademiraadets forslag var bl.a., at det burde sikres, at midlerne til udsmykninger rundt om i landet blev anvendt kvalificeret, så der blev tale om en kunstnerisk berigelse af befolkningens fysiske rammer – også når der var tale om udsmykninger, hvor Statens Kunstfond ikke var involveret. (Ikke nødvendigvis flere, men bedre udsmykninger).

Akademiraadet kan derfor varmt anbefale forslaget om oprettelse af amtslige billedkunstråd med de i stk. 1 og 2 nævnte arbejdsområder.

Disse amtslige råd vil ikke alene kunne medvirke til at forhøje den kunstneriske kvalitet i udsmykninger m.v., men vil også kunne medvirke til at forøge de kommunale og amtskommunale bevillinger ved at bistå i bestræbelserne på at skaffe 'nye midler' til billedkunstneriske formål fra fx virksomheder o.lign. i det pågældende område.

Akademiraadet mener ikke, at arbejdsområderne for disse amtslige billedkunstråd vil have nogen negativ indvirkning på den virksomhed, der udføres af Udsmykningsudvalget i Statens Kunstfond.

Kunstfondens Udsmykningsudvalg vil ved oprettelse af amtslige råd efter Akademiraadets opfattelse få en længe ønsket mulighed for at forstærke sin indsats omkring sin mere opsøgende, eksperimenterende og af lokale tilskud delvist uafhængige virksomhed til fremme af udsmykningskunsten.

I visse tilfælde bør de initiativer, som Kunstfondens Udsmykningsudvalg iværksætter, kunne være helt uafhængige af lokale tilskud.

Betænkningen forudsætter, at hvert amtsligt billedkunstråd tildeles en årlig dispositionsbevilling på 1 mio. kr., og at der herudover kan ansøges om yderligere midler fra det centrale Billedkunstråd, der tillægges 8 mio. kr. årligt til formålet.

Efter Akademiraadets opfattelse er der en fare for, at de dispositionsbeløb, der 'automatisk' tillægges hvert amtsligt billedkunstråd, vil blive betragtet som en form for 'bloktilskud', og man må frygte, at dette vil kunne medføre, at de lokale myndigheder nedsætter deres egne bevillinger til billedkunstrådet.

Akademiraadet anbefaler derfor, at bevillingerne til de amtslige råd indtil videre fordeles via det centrale Billedkunstråds produktionsudvalg til projektbestemte ansøgninger efter betænkningens forslag til krav om lokal medfinansiering.

§ 6, stk. 3: Akademiraadet må forbeholde sig ret til at udpege medlemmer ud fra ønsket om at udpege den bedst egnede person, så det bør ikke fremgå af loven, at det medlem, Akademiraadet udpeger, skal have tilknytning til lokalområdet.

I visse tilfælde vil det efter Raadets opfattelse endog være en fordel, at der i et amtslig råd findes medlemmer, der ikke har fast tilknytning til lokalområdet.

Generelle bemærkninger

Raadet går ud fra, at de udpegede medlemmer i Repræsentantskab, Statens Billedkunstråd og de amtslige billedkunstråd modtager en passende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Spørgsmålet om, hvorvidt – og hvilke – opgaver og tilskud der kan tildeles de billedkunstnere, der sidder i Billedkunstrådet, i amtslige billedkunstråd og Repræsentantskabet (i alt godt 40 billedkunstnere), skal absolut afklares. (Hvis de alle er inhabile på en eller anden måde, kan det blive vanskeligt at finde kvalificerede medlemmer år efter år).

Overgår fordelingen af tipsmidlerne til Kunstnersammenslutningerne til Statens Billedkunstråd bør spørgsmålet om tilkendelse af stemmeret til sammenslutningerne (nævnt fx i Lov om Statens Kunstfond) løses.

"1%-reglen"

Betænkningens formulering om, at billedkunstnere skal kunne indgå i arbejdet med en udsmykning allerede i byggeriets projekteringsfase, må Akademiraadet vælge at fortolke således, at det væ-

sentlige er, at beløbet afsættes som foreslået i alle relevante byggeopgaver, men at det derefter vurderes, om det er ønskeligt at inddrage billedkunst, eller man i et enkelt tilfælde afstår derfra (af den ene eller anden grund). Afstår man fra udsmykning i et relevant byggeri, skal de afsatte midler overføres til et andet byggeri, hvor arkitekt og billedkunstner arbejder sammen.

Akademiraadet kan varmt anbefale, at ordningen forhøjes med 0,2 % og udvides til at omfatte statsstøttede bygge- og anlægsarbejder og lokaler lejet af staten, og at amter og kommuner indfører tilsvarende ordninger.

Akademiraadet drøfter gerne disse kommentarer til Betænkning om Billedkunst nærmere med Kulturministeriet."

Lov om Billedkunst

Udkast til forslag til Lov om Billedkunst er kommenteret.

Akademiraadet ønskede lovforslaget ændret på visse punkter:

Raadet kunne ikke anbefale, at Billedkunstrådet overtog Statens Kunstfonds udsmykningsopgaver.

Raadet advarede mod bestemmelsen om, at Billedkunstrådet skal rådgive Kulturministeriet i billedkunstfaglige spørgsmål, mens Akademiraadet fremover skulle varetage "den almene rådgivning rettet til staten og omverdenen om æstetiske spørgsmål, og ikke konkret billedkunstfaglig rådgivning". I et Billedkunstråd, der fordeler tilskud til udstillinger, produktion, udsmykninger, amtslige billedkunstråd, kunsthaller m.v., vil der være koncentreret en meget stor indflydelse på billedkunstrådet, og en rådgivende virksomhed over for ministeriet vil øge denne centrale indflydelse.

Raadet krævede, at den liste, der iflg. Afskrivningsloven er udarbejdet over de 'forhåndsgodkendte' kunstnere, ikke blev omtalt i Lov om Billedkunst.

Raadet fandt endvidere, at kulturministeren kun burde udpege 1 (og ikke 2) af de i alt 5 medlemmer i Billedkunstrådet.

Lov om Billedkunst blev vedtaget med ikrafttræden den 1. juni 2001. Inden endelig vedtagelse af loven udgik omtalen af listen over 'forhåndsgodkendte', og Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg blev forlænget med endnu en periode.

Juryens uddelinger af tilskud til udstillingsvirksomhed overgår pr. 1.1.2002 til Billedkunstrådet.

I bemærkninger til loven forudsættes, at Billedkunstrådet, Akademiraadet og Statens Kunstfond drøfter og træffer nærmere aftale om de tre institutio-

ners indbyrdes opgavefordeling.

Medlemmer af Billedkunstrådet er indstillet til ministeren den 8. juni 2001. Kulturministeren har i oktober 2001 nedsat Billedkunstrådet.

Efter drøftelserne om betænkningen om billedkunst blev ønsket om en lov om billedkunst ofte fremsat fra mange sider, og i Kulturministeriets pressemeddelelse fra oktober 2000 om finanslovsforslaget for 2001 hed det: "Billedkunstloven forventes fremsat i efteråret og vil i store træk følge oplægget fra billedkunstudvalgets betænkning i 1998. Der vil blive nedsat et Billedkunstråd, der skal fremme billedkunstens vilkår, stimulere omsætning og lette mulighederne for at gennemføre kunststillinger. Det er fortsat Statens Kunstfond, der giver den direkte støtte til kunstnere."

UDKAST TIL BILLEDKUNSTLOV

Ministeriets udkast til forslag til en lov om billedkunst blev udsendt til høring medio november med svarfrist 8. december 2000. Iflg. udkastet skal Billedkunstrådet fremme billedkunsten i Danmark ved at yde tilskud til kunstnernes formidling og produktion af deres værker. Rådet kan yde støtte til og gennemføre offentlige udsmykninger. Rådet kan på eget initiativ behandle spørgsmål vedrørende billedkunst og fremsætte erklæringer herom. Rådet kan endvidere rådgive Kulturministeriet i billedkunsthøjere spørgsmål.

Billedkunstrådet skal have 5 kunstkyndige medlemmer (valgt for 4 år, ikke umiddelbart genvalg). Heraf udpeger kulturministeren 2 (billedkunstnere), Akademiraadet 1, Statens Kunstfonds Repræsentantskab 1 og Foreningen af Danske Kunstmuseer og Foreningen af kunsthaller i Danmark i fællesskab 1 medlem. Formanden (en billedkunstner) udpeges af ministeren blandt de 5 medlemmer.

Uddrag af de almindelige bemærkninger til udkast til forslaget: "Betænkningen om billedkunst havde foreslået et Billedkunstråd på 9 medlemmer sammensat af bl.a. en række organisationsrepræsentanter. Med hensyn til rådets sammensætning finder ministeriet, at det må foretrækkes, at medlemmerne i videst muligt omfang står frit og er personligt ansvarlige for deres virksomhed i rådet frem for at repræsentere forskellige organisationens interesser. Desuden indeholder betænkningen et forslag om oprettelsen af et repræsentantskab på 18 medlemmer. Kulturministeriet har imidlertid fun-

det, at dette vil indebære en for stor og uhensigtsmæssig konstruktion" (...)

"I forholdet til Kunstfonden udgør Billedkunstrådets ydelser tilskud til materialer til den kunstneriske produktion og formidling. Derimod yder rådet ikke arbejdslegater, der sikrer arbejdsro, således som det er Kunstfondens opgave at yde.

Med hensyn til Kunstfondens billedkunstneriske udsmykningsudvalg foreslås det at overføre dets funktion til Billedkunstrådet ..."

"Vedrørende Akademiraadets rådgivende funktion skal denne fortsat være den almene rådgivning rettet til staten og omverdenen om æstetiske spørgsmål, og ikke konkret billedkunsthøjere rådgivning". (...)

"Betænkningen om billedkunst foreslog, at Kunstfondens udsmykningsudvalg fortsat skulle opretholdes parallelt med Billedkunstrådet og de amtskommunale billedkunsthøjere, hvorved disse også skulle kunne gennemføre udsmykningsprojekter. Ministeriet har ikke fundet, at det vil være hensigtsmæssigt at gennemføre forslaget, som ikke indeholder en sikring af en koordinering og en udbygget samarbejds mulighed mellem de 3 forskellige typer af institutioner." (...)

"Opgaven vedrørende en række eksisterende støtteordninger vil blive overført til Billedkunstrådet med virkning fra 2002. Det drejer sig om de årlige hidtidige tipsbevillinger til Kunstnersammenslutningernes udstillingsvirksomhed, til Yngre kunstneres udstillingsvirksomhed og til De censurerede kunststillinger. For tiden administreres disse af Kunstnersamfundets og Akademiraadets Jury. Ministeriet er enig med udvalget bag betænkningen om billedkunst i det hensigtsmæssige i at overføre disse områder vedrørende formidling af billedkunst til Billedkunstrådet (...)"

Lovudkastet blev drøftet på et møde i Akademiet den 15. november og i Raadet den 6. december 2000.

RAADET'S KOMMENTARER AF 8.12.2000

Akademiraadets kommentarer af 8. december 2000 til udkastet til lovforslaget lød:

"I det store og hele er Akademiraadet naturligvis meget positivt over for indførelsen af en lov om billedkunst og oprettelsen af et Billedkunstråd, hvis formål er 'at fremme billedkunsten i Danmark'.

Det bør dog indføres i lovtæksten, at Billedkunstrådet alene skal yde tilskud på baggrund af kunstnerisk kvalitet.

Udsmykningsområdet – kunst i det offentlige rum

Da det netop er billedkunsten, der i denne forbindelse ligger stærkest på sinde, bekymrer det Raadet, at man foreslår overførelse af Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg til et underudvalg under et Billedkunstråd.

I Ministeriets argumentation for overførelsen hedder det bl.a.: "Her til kommer, at kunstnerisk udsmykning af det offentlige rum må anses som en vigtig form for formidling af billedkunst og derfor i højere grad hører hjemme i en lov, der overordnet er rettet mod kunstformidling".

Raadet skal til dette udsagn henvise til billedhuggeren Hein Heinsens notat fra 1999, hvori arbejdsopgaverne for Udsmykningsudvalget i Statens Kunstfond beskrives således:

"... at fremme udviklingen af udsmykningskunsten i Danmark. Her drejer det sig ikke om at løse opgaver, som samfundet stiller, men gennem eksperimenter og forskning at undersøge, hvad udsmykning kan være. At undersøge og give eksempler på udsmykningskunst, som er banebrydende. Man kunne sammenligne Kunstfondens virksomhed med grundforskning, mens andre fonde tager sig af den anvendte forskning. Udsmykningsudvalget har mulighed for at fortolke udsmykning – kunst i det offentlige rum – ekstremt."

Udsmykningsbegrebet er kompliceret og vanskeligt og forudsætter meget indsigtsfulde og fagligt kompetente personer i beslutningsprocessen. Der er ingen sikkerhed for, at der i et Billedkunstråd findes tre personer, der (også) besidder denne nødvendige specialviden og indsigt.

Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg giver desuden kunstnerne de optimale arbejdsbetingelser og stor frihed. Der er ingen sikkerhed for, at et udvalg i et nyt regi vil opretholde denne frugtbare modus.

Desuden er der i Kunstfondsudvalget et medlem, der er arkitekt, hvilket er nødvendigt i et udsmykningsudvalg – det er ikke tilstrækkeligt, at et udvalg under Billedkunstrådet kan indkalde arkitektfaglig ekspertise i fornødent omfang i forbindelse med konkrete udsmykningsprojekter.

I kommentarerne til lovforslaget hedder det endvidere:

'Gennem tilskud fra Billedkunstrådet til lokale udsmykningsprojekter bliver der etableret et tæt samarbejde, som vil være til fordel for kvaliteten af den kunst, der placeres i det offentlige rum i Danmark.' Et sådant samarbejde mellem Billedkunstrådet og de amtslige billedkunstråd forhindres ikke af, at Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg opretholdes.

Akademiraadet anbefaler derfor, at Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg, som gennem mange år har fungeret fortræffeligt, opretholdes med sine hidtidige opgaver. Billedkunstrådets arbejde (bl.a. behandling af ansøgninger om tilskud til mange forskellige formål) må pr. definition få karakter af en slags 'ekspeditionskontor', der ikke rummer mulighed for at udøve den 'grundforskning' og eksperimenterende virksomhed, som nu er grundlag for Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalg.

Rådgivning

Akademiraadet må advare mod bestemmelsen om, at Billedkunstrådet kan rådgive Kulturministeriet i billedkunstfaglige spørgsmål, mens Akademiraadet, som det beskrives i kommentarerne, fremover skulle varetage "den almene rådgivning rettet til staten og omverdenen om æstetiske spørgsmål, og ikke konkret billedkunstfaglig rådgivning".

Et Billedkunstråd, der fordeler tilskud til udstillinger, produktion, udsmykninger, amtslige billedkunstråd, kunsthaller m.v., bør ikke samtidig være rådgiver.

Selv uden udsmykningsområdet vil der i Billedkunstrådet være koncentreret en meget stor indflydelse på billedkunstområdet, og en rådgivende virksomhed over for Ministeriet vil øge denne centrale indflydelse.

Akademiraadet – som en uafhængig instans – skal fortsat være statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Billedkunstrådets sammensætning

Den foreslåede sammensætning af et Billedkunstråd kan Akademiraadet ikke umiddelbart tiltræde.

Akademiraadet er naturligvis indstillet på at skulle udpege 1 medlem til Billedkunstrådet. Det vil imidlertid kunne blive opfattet som et forsøg på at 'politisere' kunsten, at 2 billedkunstnere til Billedkunstrådet skal udpeges af kulturministeren. Raadet foreslår derfor, at kulturministeren udpeger 1 medlem, en billedkunstner, og

at vedkommende skal være medlem af Kunstnersamfundet. Statens Kunstfonds Repræsentantskab – i praksis billedkunstmedlemmerne – bør derimod udpege 2 medlemmer, og ikke som foreslået 1 medlem.

Amtslige billedkunstråd

Det skal være en forudsætning, at også billedkunstmedlemmerne i amtslige billedkunstråd modtager honorar for det rådgivende arbejde i disse billedkunstråd.

Hvis ikke Ministeriet vil indsætte en bestemmelse herom i selve loven, bør denne forudsætning i det mindste figurere i bemærkningerne til lovforslaget.

I forslagens § 7, stk. 3 stilles krav om, at de medlemmer af Kunstnersamfundet, som et amt udpeger til et billedkunstråd, skal have bopæl i amtet.

Dette krav er imidlertid ikke praktisk gennemførligt; der bør fx i Sønderjyllands Amt 8 medlemmer af Kunstnersamfundets billedkunstsektioner, i Ribe Amt 5, i Ringkøbing Amt 8 og i Bornholms Amt 9. Det bør derfor overlades til amterne selv at udpege medlemmer til amtslige råd blandt medlemmer af Kunstnersamfundet i hele landet.

Generelle bemærkninger

Hvis Ministeriet mod forventning fastholder at overføre Statens Kunstfonds Udsmykningsudvalgs opgaver til Billedkunstrådet, må Billedkunstrådets udsmykningsudvalg absolut sikres mindst tilsvarende arbejdsbetingelser og -muligheder, som det nuværende Udsmykningsudvalg i Kunstfonden, og der må findes en løsning på problemerne omkring den manglende arkitekt i et udsmykningsudvalg.

Raadet vil tillige henstille, at det af Akademiraadet udpegede medlem af Billedkunstrådet også bliver 'født' medlem af Udsmykningsudvalget under Billedkunstrådet.

I øvrigt vil Raadet finde det formålstjenligt, at Kulturministeriet foretager en ny høringsrunde om et revideret udkast til denne meget væsentlige lov."

LOVFORSLAG

Det forslag til lov om billedkunst, som Kulturministeren fremsatte i Folketinget den 31. januar 2001, var ændret på enkelte punkter i

forhold til det udkast, som var udsendt til høring. Bl.a. var bestemmelserne om sammensætning af amtslige billedkunstråd ændret, således at amterne skulle udpege 2 medlemmer blandt de billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet, Billedkunstnernes Forbund og Danske Billedkunstneres Fagforening, således som disse skal figurere på fortegnelsen over de kunstnere, hvis arbejder er forhåndsgodkendt til afskrivning i henhold til de nye regler fra december 2000 i Afskrivningsloven.

FORETRÆDE FOR KULTURUDVALGET

Akademiraadet besluttede at bede om foretræde for Folketingets Kulturudvalg, og i brev af 16. februar 2001 anmodes om foretræde for Kulturudvalg med følgende begrundelse:

"Repræsentanter for Akademiraadet (...) søger hermed foretræde for Kulturudvalget med henblik på nærmere at redegøre for Akademiraadets kommentarer til ovennævnte lovforslag.

En af Raadets væsentligste indsigelser er, at den i lovforslagets § 10, stk. 3 nævnte fortegnelse over kunstnere her anvendes i forbindelse med en Lov om Billedkunst. Fortegnelsen har Akademiraadet accepteret at udarbejde efter pålæg fra Kulturministeriet, og listen har udelukkende relevans i forbindelse med vurdering af afskrivningsmuligheder i forbindelse med privat erhvervsbyggeri.

Selv om det i bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at amtsrådene faktisk kun kan vælge ud fra de billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet, Billedkunstnernes Forbund og Danske Billedkunstneres Fagforening, ændrer det ikke på, at henvisning til en liste, der udarbejdes for afskrivning i forbindelse med privatbyggeri, ikke bør nævnes i en Lov om Billedkunst.

Da det drejer sig om medlemskab i et amtsligt billedkunstråd, som skal medvirke til at sikre, at de offentlig midler, der anvendes, skal hæve den kunstneriske kvalitet i lokale udsmykningsprojekter, vil Akademiraadet desuden henstille, at det kun er billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet, der indvælges i amtslige billedkunstråd.

Raadet foreslår derfor ordlyden i lovforslagets § 10, stk. 3 (med tilhørende bemærkninger) ændret, således at den i stedet lyder:

'De amtskommunale billedkunstråd består af 5 medlemmer og sammensættes således: tre medlemmer udpeges af amtsrådet. De to af

amtsrådet udpegede medlemmer skal udpeges blandt de billedkunstnere, der er medlem af Kunstnersamfundet under Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster. Et medlem udpeges ... etc.' Da der i visse amter ikke er bosat mange medlemmer af Kunstnersamfundet, bør amtsrådene have mulighed for at udpege blandt medlemmerne i hele landet. Og efter Raadets opfattelse vil det være meget gavnligt for styrkelsen af den kunstnerisk kvalitet i lokalområderne, at medlemmer af et amtsligt billedkunstråd, ikke er bosiddende i selve amtet.

Det kan tilføjes:

Kunstnersamfundet har i alt ca. 1.300 medlemmer, heraf 470 arkitekter, 200 billedhuggere og 620 malere. Disse medlemmer er anerkendt til optagelse af Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury, der anerkender på baggrund af en vurdering af kvaliteten i en kandidats kunstneriske virksomhed og kvalifikationer. Kunstnersamfundet er ikke en fagforening el. lign., men er udelukkende en forsamling af kunstnere, der efter Juryens vurdering er optaget i den valgforsamling, som bl.a. vælger medlemmerne til statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål, Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, hvis virksomhed udøves gennem Akademiraadet. Iflg. Kulturministeriets Bekendtgørelse af 18. maj 1999 står Akademiraadet også til rådighed som rådgiver i kunstneriske spørgsmål for amtskommunale og kommunale myndigheder.

Billedkunstneres Forbund, med ca. 1.150 medlemmer, har til formål at varetage medlemmernes faglige, økonomiske, sociale og juridiske interesser. Medlemmerne er billedkunstnere optaget i perioden 1969-1999 samt de billedkunstnere i Kunstnersamfundet, der ønsker at være medlem. Ret til midlertidigt medlemskab af Forbundet i 5 år har billedkunstnere, som er færdiguddannede (har gennemført normeret studietid) ved Det Kgl. Kunstakademis Billedkunstskoler, Det Jyske Kunstakademi og Det Fynske Kunstakademi. Ca. 435 af BKF's medlemmer er også anerkendt til medlemskab af Kunstnersamfundets billedhugger- eller malersektion.

Danske Billedkunstneres Fagforening. Ca. 325 medlemmer. Kriteriet for medlemskab er: En godkendt kunstnerisk uddannelse eller at man som autodidakt har billedfaget som hovederhverv. DBF anvender ved optagelse af medlemmer alene erhvervsfaglige kriterier. DBF arbejder organisatorisk sammen med Dansk Funktionær-

forbund. Højest 25 af DBF's medlemmer er også anerkendt til medlemskab af Kunstnersamfundet."

Ud over dette principielle spørgsmål om 'afgrænsning' af kunstnerstanden besluttede Raadet, at Sys Hindsbo, Karen Zahle, Kirsten Justesen og Elisabeth Toubro ved foretrædet også skulle nævne bl.a. spørgsmål om kulturministerens udpegelse af 2 medlemmer til Billedkunstrådet, Raadets status som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål samt krav om godtgørelse til medlemmer i amtslige billedkunstråd.

Kulturministeriets kommentar til Raadets skrivelse af 16.2.2001 til Folketinget er fremsat i brev af 5. marts til Folketinget: "Akademiraadet ønsker, at medlemmerne af de amtslige billedkunstråd skal udpeges blandt kunstnersamfundets medlemmer. Lovforslaget om billedkunst har taget udgangspunkt i Betænkning nr. 1360 om billedkunst. I betænkningen slås det fast på side 20 i afsnittet om billedkunstens afgrænsning, at billedkunstnerne fagligt set udgøres af medlemmerne af kunstnersamfundet, af Billedkunstneres Forbund og af Danske Billedkunstneres Fagforening samt helt nye kunstnere og enkelte andre. Da denne personkreds er næsten totalt sammenfaldende med Akademiraadets fortegnelse over forhåndsgodkendte kunstnere, vil denne fortegnelse udgøre et lettilgængeligt og fyldestgørende redskab til brug for amtsrådenes udvælgelse af medlemmer til de amtskommunale billedkunstråd. Ved at give mulighed for at udpege medlemmer af også Billedkunstneres Forbund og Danske Billedkunstneres Fagforening løses desuden problemet med, at der i visse amter kun er bosat få medlemmer af Kunstnersamfundet. Der bør så vidt muligt kunne udpeges medlemmer til billedkunstrådene, som har kendskab til lokale forhold."

NOTAT AF 14.3.2001

Ved foretrædet den 14. marts blev et notat oplæst og afleveret. Heri hed bl.a. at Raadet på langt de fleste områder glæder sig over loven og mener, at den vil få vital betydning for billedkunsten i Danmark, og at loven kun skal gennem nogle få – men væsentlige – justeringer for, at den kan slå igennem med konsekvens og stor betydning for kunstens fremme. "Billedkunstlovens formål er at fremme kunsten i Danmark. Gennem Billedkunstrådet og de amtslige billedkunstråd støttes kunstnere og projekter af høj kunstnerisk kvalitet.

Det vil få markant indflydelse på kunsten og kulturen, at der ydes støtte til værker og projekter af høj standard, som derved vil være med til at sætte et niveau, der vil påvirke niveauet i det øvrige kunstliv.

Kunstnerstandens organisationer blev for nogle år siden anmodet om at finde en model – en metode – til at definere, hvad en professionel kunstner er, så man – Kulturministeriet og andre ministerier – kunne danne sig et overblik over standens hele korpus, så at sige. Vi har en institution, Kunstnersamfundet, og en organisation, Billedkunstnernes Forbund. Gennem 200 år har man gennem medlemskab af Kunstnersamfundet, tidligere 'Akademiet', kunnet få autorisation til kunstnerisk virksomhed, som det hed. Man blev så at sige optaget i 'kunstnerlauget'.

Denne praksis er ført videre op til i dag, hvor man på lige så præcis og nidkær måde – men ud fra nutidige kriterier – gennem en Jury optager kunstnere i Kunstnersamfundet. Billedkunstnernes Forbund blev stiftet i 1969 som en interesseorganisation, der tager sig af kunstnernes faglige, økonomiske, sociale og juridiske interesser. Også der var der optagelseskriterier, men ikke helt så strenge som Kunstnersamfundets.

Akademiet og BKF har i de sidste par år – på Kulturministeriets opfordring – været igennem en proces med det formål, at lave en sammenfletning af optagelsesbestigelserne, således at medlemmerne af BKF også kan blive medlemmer af Kunstnersamfundet, idet adgangen til Kunstnersamfundet – der er basis for Akademiet og Akademiraadet – er blevet gjort åben og er moderniseret, så alle kan søge optagelse, og hvis de har det tilstrækkelige faglige niveau, bliver de medlem.

Således kan vi inden for en overskuelig årrække udpege medlemmerne af den samlede professionelle kunstnerstand.

Ud af denne afgrænsede kunstnerstand kan vi – og staten især – udpege relevante personer til de hverv, der vil følge med bl.a. Billedkunstloven.

Det, der oprører os, er derfor, at den afgrænsning, som vi er blevet bedt om at foretage – og som vi med megen møje og mange hårde diskussioner i Akademiraadet og i Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury sammen med BKF er nået frem til – ikke bliver respekteret.

En sådan afgrænsning er ikke let at foretage i et land, hvor den generelle holdning er, at alle i virkeligheden er kunstnere, og et udbygget undervisningssystem af aftenskoler, højskoler og andet, hver eneste dag udklækker nye, håbefulde 'talenter'".

Herefter uddybes ændringsforslagene, og notatet sluttes med: "Til slut vil vi gerne tilbagevise de gentagne beskyldninger om 'kammerateri i dansk kunstliv'. Ligesom de akademisk uddannede kvalificerer sig til medlemskab af fx Danmarks Jurist og Økonomforbund, Lægeforeningen m.v. ved først at gennemføre en universitetsuddannelse, så er det tilsvarende sådan, at kunstnere, for at blive medlem af Kunstnersamfundet, også må gennemgå en omfattende skoling. Uddannelsen på Kunstakademiet tager fx 6 år. Derefter udsættes man for tilbagevendende vurdering af den kunstneriske aktivitet – på gallerier, museer, kunsthaller m.v. Denne udvælgelse er benhård og pågår til stadighed.

Ligesom jurister ikke ønsker medlemmer i deres forening uden universitetseksamen – og læger ikke ønsker at tælle kvaksalvere iblandt sig – således kan vi heller ikke tolerere at de betydelige poster, der skal være med til at skabe respekt om vores fag, besættes af personer, der ikke har kvalificeret sig i nogen kunstfaglig bedømmelse. Vi må blot understrege, at dette intet har med økonomi at gøre – intet med brødnid – som nogle måske kunne opfatte det. Men det drejer sig om at værne om lødigheden i vores fag."

Efter foretrædet blev en oversigt over Akademiets organisation og opgaver tilsendt medlemmerne af Kulturudvalget, vedlagt kommentarer af 12. marts 2001 fra *Bjørn Nørgaard* på vegne af ham selv, *Hein Heinsen* og *Karsten Ohrt*:

"I 1993 nedsatte Akademiraadet en arbejdsgruppe til undersøgelse af kunstlivets struktur, hvor jeg var formand. Her foreslog vi i et brev til daværende skatteminister Carsten Koch, at ud over rent forretningsmæssige kriterier skulle også en faglig vurdering fra Akademiraadet indgå i bedømmelsen af, om en kunstnerisk virksomhed har erhvervmæssig status.

Det er derfor glædeligt, at skattevæsenet i loven om virksomheders fradrag for kunst i forbindelse med nybyggeri (Afskrivningsloven) har bedt om Akademiraadets medvirken.

Samtidig er det logisk, ud fra den konsensusordning samme udvalg foreslog, at den faglige organisation Billedkunstnernes Forbunds (BKF) medlemmer og Kunstnersammenslutningernes medlemmer lægges til grund

for en skatteliste.

At også Danske Billedkunstneres Fagforenings (DBF) ukendte medlemmer er med, kan diskuteres. Det er en lidt uoverskuelig blanding af fagorganisation og privat virksomhed, nærmest en slags vikarbureau, muligvis på kant med dagpengeloven, uden offentlig medlemsliste, vedtægter og regnskab. Men disse interesseorganisationers funktion er netop at varetage den enkelte kunstners økonomiske interesser. Dertil kommer så Kunstnersamfundets medlemmer generelt, Kunstakademiets afgængere og af Juryen anerkendte kunstnere.

Ligeså logisk det er i skattesager, hvor det gælder den enkelte kunstners interesser, at lægge de forskellige organisationers medlemmer til grund for denne skatteliste, lige så klart er det, at det er i stik modstrid til den funktion i de amtslige billedkunstråd, hvor man skal varetage en almen rådgivende rolle i æstetiske og kunstneriske spørgsmål.

At blande interesseorganisationerne ind i valgene af de amtslige billedkunstråd er direkte ødelæggende for den afklaring af de forskellige grupperinger i kunstlivets rolle i den samlede struktur; det der netop efter års hårdt arbejde er påbegyndt med konsensusordningen.

Dette er afgørende for, at billedkunsten kan tale med den vægt i samfundsdiskussionen, der kan give os en ligelig rolle i forhold til andre grupperinger og fag.

Konsekvensen af Ministeriets forslag er, at billedkunsten endnu engang skal være denne uoverskuelige rodebutik af hvem som helst, der gider slå to streger med en pind. Der er intet fagligt niveau, ingen institution, ingen kritik der kan forsvare kunst og poesi i samspillet med staten.

Interesseorganisationernes funktion er at føre interessepolitik, at kæmpe for netop deres medlemmers interesser, dvs. den enkelte kunstners økonomiske, skattemæssige og sociale forhold.

I de amtslige billedkunstråd skal man netop ikke slås for særinteresser for den enkelte kunstner, men rådgive generelt og alment i æstetiske og kunstneriske spørgsmål, diskutere hvilket kunstnerisk niveau der skal lægges til grund i forskellige konkrete sager.

Det er Akademiraadet, Akademiet, Kunstnersamfundets Jury, der er den institution, der kan forsvare og fremme den æstetiske dimensions plads i samfundet, og som er statens rådgiver på området. At sprede dette ud igen, er at lægge gift for kunstens rolle i samfundet.

En væsentlig del af konsensusordningen er at adgangen til Kunstnersamfundet, der er basis for Akademiet og Akademiraadet, er blevet gjort åben

og er moderniseret, så alle kan søge optagelse, og har de det faglige niveau, bliver de medlem.

Det er derfor helt uforståeligt, at Ministeriet på et så afgørende punkt kan rode tingene sammen.

Diskussionen i kunstlivet har op gennem 90'erne opbygget flere 'nye' søjler for fremtidens kunstliv, der skal ses i sammenhæng:

1. Samspillet mellem international og dansk kunst er styrket og fornyet gennem oprettelse af Center for Dansk Billedkunst (CDB).
2. Konsensusordningen (som omtalt ovenfor) er sat i gang.
3. Nu får vi forhåbentlig Billedkunstloven, som svar på en lang række nye udfordringer for kunsten, og som sætter os på niveau med de andre kunstarter.
4. Med den nye bestemmelse i Afskrivningsloven for erhvervsvirksomheders nybyggeri bliver markedet for kunst styrket og dermed kunstneres erhvervsforhold, nu håber vi næste skridt kan tages, så vi ligestilles erhvervmæssigt med andre virksomheder i skattemæssige forhold.
5. På rettighedsområdet er nogle forbedringer sket, men vi halter stadig langt bag efter andres 'intellektuelle' rettigheder.

Disse 'søjler' skal ses og forstås i en sammenhæng, der giver billedkunsten en samfundsmæssig placering, der er ligeværdig med andre kunstarter; at bryde en af disse søjler, er ødelæggende for helheden.

Derfor i skattesager, hvor det er den enkelte kunstners interesser, der varetages, er det indlysende, at her lægges organisationens og sammenslutningernes medlemmer til grund for udpegning af kunstnere, hvis arbejder kan opnå skattefradrag.

I de amtslige billedkunstråd, hvor det er en almen æstetisk og kunstnerisk rådgivning og varetagelse af den kunstneriske dimension i dagligdagen, er det medlemmer af Kunstnersamfundet med tilknytning til det pågældende amt, der udpeges af Akademiraadet.

Tilknytning – ikke bopæl – i amtet. Det var en katastrofe i dansk kunstliv, at Struensee omkring 1770 indførte, at embedsmænd – herunder kunstprofessorer – skulle have dansk indfødsret. At fasthold kravet om 'indfødsret' i amtet for medlemmer af amtslige billedkunstråd ville være at lægge op til en ny katastrofe.

PS: Vi har også over for Ministeriet fremhævet, at selvfølgelig udpeger kulturministeren formand/forkvinde, men at det andet medlem, ministeren iflg. lovforslaget udpeger, i stedet burde udpeges af Statens Kunstfonds Repræsentantskab.

Det fremgår klart af Betænkningen, at Udsmykningsudvalget skulle fortsætte under Statens Kunstfond, og vi beskrev dens særlige rolle til forskel fra Billedkunstrådets funktion. Ministeriet har ikke fulgt dette. Vi havde så foreslået, at give Kunstfondens Udsmykningsudvalg en periode mere (2002-2004), også for at give Billedkunstrådet ro til at opbygge institutionen; dette ønskede man heller ikke.”

Desuden blev Statens Kunstfonds afgørelse om, at honorarer kun udbetales til personer og ikke til kollektiver, tilsendt enkelte medlemmer af Kulturudvalget.

MINISTERIETS SVAR TIL FOLKETINGET

Ministeriets svar til Folketingets Kulturudvalg på det notat, der blev afleveret den 14. marts 2001, samt til kommentarerne fra Bjørn Nørgaard, Hein Heinsen og Karsten Ohrt lød (kopieret fra Folketingets hjemmeside):

“Hovedspørgsmålet i de to henvendelser fra Akademiraadet af 14. og 15. marts 2001 vedrører forslaget til lov om billedkunsts bestemmelser om sammensætningen af de amtskommunale billedkunstråd, jf. lovforslagets § 10. Akademiraadet gør gældende, at medlemmer af Danske Billedkunstneres Fagforening ikke bør kunne indvælges i de amtskommunale billedkunstråd. Akademiraadet ønsker derfor, at henvisningen til fortegnelsen over forhåndsgodkendte kunstnere, jf. lov nr. 1287 af 20. december 2000, i lovforslagets § 10, stk. 3 udgår, og at “medlemmer af Kunstnersamfundet” indsættes i stedet. Det vil medføre, at de 2 af de af amtsrådene udpegede medlemmer skal være medlemmer af Kunstnersamfundet. Amtsrådene vil således få en snævrere kreds at udpege medlemmer fra end den kreds af kunstnere, som det foreliggende lovforslag indebærer.

Ministeriet har bemærket sig oplysningen i Akademiraadets brev af 15. marts 2001 om, at Danske Billedkunstneres Fagforening ikke var medtaget i Akademiets strukturgruppes forslag til billedkunstneres faglige afgrænsning, således som det fremgår af Betænkning om billedkunst nr. 1360 af 1998. Ministeriet må imidlertid henholde sig til, at der i Udvalget om billedkunst, som udarbejdede betænkningen, var enighed om at afgrænse faget til medlemmerne af Kunstnersamfundet, af Billedkunstneres Forbund og af Danske Billedkunstneres Fagforening.

Hertil kommer, at den fortegnelse, der i henhold til lov nr. 1287 af 20. december 2000 om skattemæssig afskrivning allerede er under udarbejdelse, vil udgøre et praktisk og lettillgængeligt redskab for amtsrådene i forbindelse med udpegelse af de pågældende 2 medlemmer til de amtskommunale billedkunstråd.”

Bjørn Nørgaard kommenterede i brev af 18. april 2001 denne udtalelse med bl.a.: “Det er korrekt, at vi i Betænkningen på side 20 giver den faglige afgrænsning, som nævnt i Ministeriets svar til Kulturudvalget, men Ministeriet glemmer, at vi på side 29 klart fastslår Akademiets rolle, og her klart skriver, at Akademiet er rådgiver for amtskommunale og kommunale myndigheder – helt i overensstemmelse med konsensusordningen. Ministeriets holdning fastholder kunsten som stand i netop det diffuse felt, som har skadet kunstnerstanden i flere årtier, og de gør det mod bedre vidende.”

Sys Hindsbo og Kirsten Justesen havde herefter kontakt til medlemmer af Kulturudvalget. Raadets konkrete ændringsforslag blev formuleret i et notat, der er tilgæet de førnævnte politikere. I notatet gentages Raadets tidligere indsigelser mod lovforslaget:

Akademiraadet vil fortsat være statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Billedkunstrådet bør kun rådgive inden for sine arbejdsområder og ikke være generel rådgiver i billedkunstfaglige spørgsmål.

I de amtslige billedkunstråd skal de 2 af de af amtsrådets udpegede medlemmer udpeges blandt billedkunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet.

Raadet insisterede endvidere på, at kulturministeren kun skal udpege 1 medlem (samt udpege formanden), der skal være billedkunstner og medlem af Kunstnersamfundet. Kunstfondens repræsentantskab (eller evt. Akademiraadet) udpeger i stedet 2 medlemmer.

Lovforslaget blev ved 2. behandlingen i Folketinget den 8. maj henvist til fornyet behandling i Kulturudvalget inden 3. behandlingen den 15. maj.

Kulturministeren besvarede i et notat af 26. april 2001 Kulturudvalgets spørgsmål om forholdet mellem rådgivningsfunktionerne for hhv. Billedkunstrådet og Akademiraadet således:

“Iflg. lovforslagets § 7, stk. 2, 2. pkt. kan Billedkunstrådet rådgive Kulturministeriet, offentlige myndigheder og private i billedkunstfaglige spørgsmål. I henhold til bekendtgørelse nr. 306 af 18. maj

1999 om Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster § 1 virker rådet som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Med forslaget til lov om billedkunst er det ikke hensigten at gennemføre ændringer i Akademiraadets hidtidige rådgivningsfunktion. Kulturministeriet vil således fortsat typisk anvende Akademiraadet som rådgiver i sager vedrørende kulturpolitiske initiativer, byplanlægning og anden overordnet fysisk planlægning, arkitekturpolitik samt offentlige byggesager og -projekter, f. eks. som det er sket med hensyn til Det Kongelige Teaters byggerier. Rådet vil endvidere fortsat behandle sager vedrørende kirkekunst m.v. Kulturministeriet vil høre Billedkunstrådet vedrørende den overordnede politik på billedkunstområdet, billedkunstnernes økonomiske forhold og spørgsmål vedrørende formidling af billedkunst.”

KULTURMINISTERENS ÆNDRINGSFORSLAG

Ændringsforslag til lovforslaget fra kulturministeren, tiltrådt af et flertal i Folketingets Kulturudvalg inden 3. behandlingen i Folketinget:

Til § 10

1) Stk. 3 [Sammensætning af de amtskommunale billedkunstråd] affattes således:

»Stk. 3. De amtskommunale billedkunstråd består af fem medlemmer og sammensættes således: Tre medlemmer udpeges af amtsrådet. Mindst to af de af amtsrådet udpegede medlemmer skal være billedkunstnere. Et medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer i fællesskab med Foreningen af Kunsthaller i Danmark blandt repræsentanter for kunstmuseerne og kunsthallerne i den pågældende amtskommune. Et medlem udpeges af kommuneforeningen.«

Til § 14 [Udsættelse af overførslen af Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalg]

2) Paragraffen affattes således:

»§ 14. Loven træder i kraft den 1. juni 2001. § 11 træder dog i kraft den 1. januar 2002. §§ 5 og 15 træder i kraft den 1. januar 2005.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Akademiraadet har i lyset af den af rådet og Billedkunstnernes Forbund indgåede aftale om en faglig afgrænsning af kunstnerstanden (den såkald-

te koncensusordning) udtalt sig imod lovforslagets § 10, stk. 3. Ifølge denne bestemmelse er det foreslået, at de af amtsrådene udpegede kunstnermedlemmer skal udpeges blandt billedkunstnere på den fortegnelse, der udarbejdes af Akademiraadet i henhold til afskrivningsloven. Akademiraadet har påpeget, at fortegnelsen er mere vidtgående end ønskeligt i sammenhæng med billedkunstloven.

Ændringsforslaget skal tydeliggøre, at det er lovens hensigt, at de billedkunstnere, der udpeges af amtsrådene til de amtskommunale billedkunstråd, er professionelle kunstnere, der besidder en sådan billedkunstnerisk faglig kompetence og kundskab, at både den professionelle kunstverden og offentligheden vil kunne anerkende den kunstneriske indsigt, der er repræsenteret i de amtskommunale billedkunstråd. Det forekommer desuden ikke ønskeligt, at der lægges snævre, formelle begrænsninger for, hvem der kan udpeges til rådene.

Til nr. 2

Ændringsforslagets formål er at udsætte overførselen af Statens Kunstfonds billedkunstneriske udsmykningsudvalgs opgaver til Billedkunstrådet, således at overførselen sker med virkning fra den 1. januar 2005.

Den 1. januar 2002 tiltræder nye tremandsudvalg i Statens Kunstfond for en treårig periode. Overførselen af de nye udsmyknings-sager til Billedkunstrådet sker med virkning fra 1. januar 2005.

Akademiraadet har argumenteret for en sådan udsættelse bl.a. for at give Billedkunstrådet bedre tid til at opbygge den nye institution. Det er af stor betydning, at det sikres, at behandlingen af udsmyknings-sagerne i det nye regi frembyder samme garantier for uafhængighed og kvalificeret kunstnerisk sagkundskab som i Statens Kunstfond. Tredje og sidste år af Statens Kunstfonds udsmykningsudvalgs beskikkelsesperiode vil medgå til, at udvalget i videst muligt omfang færdiggør allerede igangsatte udsmykningsprojekter og bistår Billedkunstrådet med forberedelsen til den nye opgave.

Et mindretal i Kulturudvalget havde også ønsket en ændring, hvorefter kulturministeren kun skulle udpege 1 medlem (formanden) til Billedkunstrådet, samt en ændring til afklaring af forholdet mellem Billedkunstråd og Akademiraad.

FOLKETINGSFORHANDLINGER

Ved 3. behandlingen i Folketinget den 15. maj 2001 blev bl.a. fremsat følgende bemærkninger (Kopieret fra Folketingets hjemmeside):

Peter Duetoft (CD): (...) Vi synes, det er for meget med en ministerudpeg-

ning af to ud af fem af Billedkunstrådets medlemmer. Vi har foreslået, at man kun skal have en ministerudpeget formand, og at de øvrige så skal udpeges ad anden vej.

Det andet ændringsforslag handler om kompetencen mellem Akademiraadet og Billedkunstrådet, og der vil jeg godt spørge ministeren, for ministeren har endnu ikke kunnet give et tilfredsstillende svar: Hvordan er kompetencen mellem de to organer for fremtiden?

Ministeren har på et tidspunkt sagt, at Akademiraadet skal virke som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål, men ministeren har også sagt, at ministeriet vil benytte Billedkunstrådet som rådgiver i anliggender, der vedrører billedkunsten.

Kære minister, et eller andet sted er der altså to rådgivere om det samme, og det, vi er bange for, er, at man får en kompetencestrid mellem Akademiraadet og Billedkunstrådet. Når Billedkunstrådet har den politisk stærkere stilling fra ministerens side, så kunne selvfølgelig ikke den nuværende minister, men måske en minister, der er mere ond, på et tidspunkt jo vælge at lytte meget mere til Billedkunstrådet end til Akademiraadet, fordi lovgivningen nu siger det her. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan ministeren vil klare den kompetencestrid. Vi mener stadig væk, at det vil være lettest at gøre det ved at vedtage vores ændringsforslag, men jeg vil da gerne høre ministerens svar på, om der er nogen som helst åbning, og om ministeren overhovedet kan se, der er et problem, hvad jeg jo desværre har opfattelsen af, ministeren har svært ved.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen): (...) at selv om jeg nu tager ordet og forsøger at præcisere, hvad der er kompetencen for vores nye Billedkunstråd, og hvad der er kompetencen for Akademiraadet, vil det ikke nytte meget, for vi har jo allerede redegjort skriftligt for det fra Kulturministeriets side.

Men ligesom Statens Musikråd, Teaterrådet og Danske Arkitekters Landsforbund og en række af de andre råd og nævn, vi har, fungerer som rådgivere for Kulturministeriet og kulturministeren med jævne mellemrum, er det min agt også at bruge Billedkunstrådet som rådgiver, når det drejer sig om billedkunstneriske spørgsmål.

Det kunne f.eks. dreje sig om billedkunstnernes økonomi, som er et meget omtåleligt emne, og som der ofte tales om. Der vil det være oplagt at bruge Billedkunstrådet som rådgiver. Og i sådan meget billedkunsthøjlig anliggender vil det være oplagt at bruge Billedkunstrådet, men i det øjeblik at det f.eks. drejer sig om et byrums indretning, og hvor vi altså må vurdere,

hvordan arkitekturen skal se ud, hvordan arkitekturen skal spille sammen med den samlede planlægning osv., vil det være fuldstændig naturligt at bruge Akademiraadet.

Endelig må man sige, at hvis den situation skulle opstå, at der var en kompetencestrid, er det jo aldrig dårligt for en minister at have to steder at gå hen og få gode råd.

Peter Duetoft (...) Problemet var bare, at man brugte de samme ord i forbindelse med begge organer, og så er det jo svært at se, at der ikke er en kompetencestrid. Men jeg forstår ministeren sådan, og jeg går ud fra, at ministeren bekræfter det, at det, vi taler om i forhold til Billedkunstrådet, er ren teknik. Det er økonomiske forhold, formidling og den slags. Mens hvis vi nærmer os noget æstetik, nogle grundlæggende kunst- og kulturdiskussioner, er det Akademiraadet. Det er altså der, skillelinjen kommer til at gå. Ministeren overhørte åbenbart min frygt i sin sidste bemærkning. Min frygt er jo netop, at man ikke har to rådgivere, men hele tiden vælger den, man har størst indflydelse på, for så kan man få sin vilje. Det er måske fristende for en minister at gøre det, men det er jo der, frygten ligger. Er det rigtigt forstået, at det altså er det der lidt tekniske i den ene side, og at det er det sådan lidt overordnede i den anden side, og selv om ministeren har brugt samme ord flere gange, er det altså det, der ligger i det?

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen): Det der med at have indflydelse på kunstnere, tror jeg, at både hr. Peter Duetoft og jeg godt er klar over, kan være meget, meget vanskeligt. Kunstnere er deres egne, og det er præcis også det, der er vigtigt. Kunsten fungerer som en uafhængig del af samfundet, og kunstnere lader sig ikke påvirke af nogen som helst, hverken af dem, der kommer til at sidde i Billedkunstrådet eller dem, der er valgt til at sidde i Akademiraadet. Omkring kompetencefordelingen er det, hr. Peter Duetoft siger, nogenlunde rigtigt, hvis det da er sådan, at man begynder at betragte formidling som ren teknik. Det gør jeg nu ikke. Men vi er i hvert fald enige om, at når det drejer sig om formidlingsanliggender, er det oplagt, at det er Billedkunstrådet, der bliver spurgt til råds. Og i forhold til det med at få råd mange forskellige steder fra synes jeg, at det er betryggende, at man har flere steder at gå hen, at man har flere faglige organer at spørge til råds i vanskelige sager.

Peter Duetoft (CD): Jamen jeg taler ikke om at have indflydelse på kunstnere. Jeg taler om at have indflydelse på formidlingen. Jeg er da meget bekymret over, at det er ministerudpegede, der sidder på to femtede dele af det organ, der bl.a. skal være med til at afgøre, hvordan formidling af kunst

skal være i Danmark. Det er ikke styring af de enkelte kunstnere, men det er bestemt en styring af kunstverdenen. Der kunne man jo godt frygte, at en meget politisk bevidst minister ville gøre sin indflydelse ganske meget gældende til at få lagt lige præcis den linje, som ministeren gerne kunne lide. To ud af fem er ikke flertal, men det er immervæk en ganske god styrke at have i et rådgivende organ, og det er vi altså stadig væk bange for. Lad os nu se, hvor galt det går. Nu har vi da i alt fald fået ministerens ord for, at der er en eller anden form for opdeling. Hvis der kommer de kompetencestridigheder, så må vi jo vende tilbage til det og tage dem op. Men det bliver ikke noget, som ministeren kommer til at gemme væk, for jeg kan love for, at der er nogle her i salen, der nok skal være opmærksomme på det, hvis det, der sker, er noget makværk. Så vil jeg i øvrigt sige, at når nu vores ændringsforslag bliver vedtaget, så stemmer vi selvfølgelig for lovforslaget, og hvis de nu mod forventning ikke skulle blive det, så stemmer vi nu for det alligevel, for generelt set er lovforslaget jo ganske godt.”

LOVEN VEDTAGET

Loven blev vedtaget den 15. maj med de 2 oprindelige ændringsforslag, der indeholder nogle af Raadets ønsker: Liste over personer, hvis udsmykninger er ‘forhåndsgodkendt’ til skattemæssig afskrivning omtales ikke i Billedkunstenloven, og udsmykningsområdet overflyttes først i 2005 fra Statens Kunstfond til Billedkunstrådet.

I almindelige bemærkninger til Loven hedder det om Billedkunstrådets forhold til Akademiraadet og til Statens Kunstfond bl.a.: “Akademiraadet er statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Der er ikke tilsigtet nogen ændring i denne rådgivningsfunktion. Akademiraadets funktioner vedrørende kirkekunst bliver således uændret. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 7, hvor det forventes, at Billedkunstrådet, Akademiraadet og Statens Kunstfond drøfter og træffer nærmere aftale om de tre institutioners indbyrdes opgavefordeling.

Lovens § 7. lyder:

Billedkunstrådet kan yde tilskud til andre foranstaltninger, der er egnede til at opfylde lovens formål.

Stk. 2. Rådet kan på eget initiativ behandle spørgsmål vedrørende billedkunst og fremsætte erklæringer herom. Rådet kan endvidere rådgive Kulturministeriet, offentlige myndigheder og private i billedkunsthøjere spørgsmål.

Stk. 3. Rådet kan udbetale faste mindre grundtilskud til de amtskommuna-

le billedkunstråd, som oprettes i medfør af § 10, under forudsætning af mindst tilsvarende amtskommunal finansiering. Yderligere tilskud kan gives efter ansøgning til konkrete projekter og initiativer, herunder lokale udsmykningsopgaver, der gennemføres i det amtskommunale billedkunstråds regi.

I bemærkninger til Lovens § 7 hedder det:

“Bestemmelsen giver Billedkunstrådet mulighed for at støtte andre foranstaltninger end omtalt i §§ 4-6, hvis disse efter rådets vurdering er egnede til at opfylde lovens formål. Billedkunstrådet får hermed mulighed for også at tage højde for den kunstneriske og tekniske udvikling på billedkunstrådet, ikke mindst i forbindelse med den informationsteknologiske udvikling. Sådanne tilskud forventes at respektere opgavefordelingen mellem Billedkunstrådet, Statens Kunstfond og Akademiraadet, jf. de almindelige bemærkninger.

Den i stk. 2 omtalte rådgivningsfunktion indebærer, at Billedkunstrådet kan fungere som rådgiver og høringsorgan for Kulturministeriet og andre vedrørende konkrete billedkunsthøjere spørgsmål.

Ministeriet kan f. eks. anmode rådet om kandidater til de ministerudpegede medlemmer af Charlottenborg Udstillingsbygningens bestyrelse.

Rådet kan deltage i den offentlige debat vedrørende billedkunsthøjere politik.

De i stk. 3 nævnte grundtilskud er tilskud til det amtskommunale billedkunstråds almindelige virksomhed. Der forudsættes et tilsvarende lokalt tilskud af mindst samme størrelse. Herudover kan Billedkunstrådet give yderligere tilskud til konkrete projekter efter rådets vurdering”.

Akademiraadet har takket Kirsten Justesen og Sys Hindsbo for deres bestræbelser på at få lovforslaget ændret, så Raadets status som statens rådgiver i kunstneriske (også billedkunsthøjere) spørgsmål opretholdes.

Men den reelle devaluering af Akademiraadets kompetence – som de nu vedtagne bestemmelser om Billedkunstrådets arbejdsområde faktisk må siges at være – har for Raadet understreget det væsentlige i muligheden for forhandlinger om opgavefordeling, som forudsættes i bemærkningerne til lovforslaget:

(Denne ret udførlige omtale er netop begrundet i den betydning, som loven, lovbemærkningerne og folketingsforhandlingerne vil kunne have for Akademiraadets fremtidige arbejdsopgaver – og for evt. kompetenceproblemer, der måtte opstå mellem Raad og Råd).

Billedkunstrådet

Efter vedtagelsen blev Raadet den 15. maj af Kulturministeriet bedt om senest 8. juni 2001 – i henhold Ligestillingsloven – at indstille både en mand og en kvinde til den ene post, som Raadet skal besætte i Billedkunstrådet. Raadet udpegede kandidater på møde den 16. maj, men da flere ikke kunne påtage sig medlemskab, blev en skriftlig afstemning forsøgt, men resultatet heraf var ikke entydigt, hvorfor der blev afholdt ekstraordinært møde den 8. juni.

Raadet vedtog den 8. juni at indstille billedhuggeren Kirsten Justesen og maleren Leif Kath til posten som medlem af Billedkunstrådet. I brevet til Ministeriet tilføjes, at Raadet havde fundet det hensigtsmæssigt for den bedst mulige sammensætning af det nye Billedkunstråd, om Raadet forinden indstillingerne skulle foretages, havde været orienteret om navnene på de to billedkunstnere, som kulturministeren udpeger til Billedkunstrådet.

Desuden blev det besluttet, at Raadet i et særskilt brev til kulturministeren anbefaler billedhuggeren Elisabeth Toubro som formand for Billedkunstrådet.

Kulturministeriet har endnu ikke – ultimo september 2001- truffet afgørelse om Billedkunstrådets sammensætning, og Akademi-raadet må beklage denne sene udpegelsesprocedure.

(Af de indstillede blev Kirsten Justesen udpeget i oktober.)

Internationalt kultursamarbejde

På en generel forespørgsel fra Kulturministeriet svarede Raadet i slutningen af 1998, at man ikke havde noget formaliseret kultursamarbejde med udlandet, men at Raadet udpeger medlemmer til div. bestyrelser, som varetager internationalt kultursamarbejde.

En evalueringsrapport om Kulturministeriets internationale samarbejde blev af Raadet kommenteret i brev af 29. oktober 1999.

INTERNATIONALT KULTURSEKRETARIAT

Ministeriet oprettede et sekretariat, der bl.a. overtager opgaver fra Det Danske Kulturinstitut, og Raadet meddelte den 30. juli 2000 Kulturministeriet, at man forventede at skulle udpege medlem til det nye kulturråd, der skulle nedsættes pr. 1. januar 2001.

I november svarede Ministeriet, at Akademiraadet ikke skal udpege til Kulturrådet, da billedkunstområdet er repræsenteret ved direktøren for Center for Dansk Billedkunst.

Stadsarkitekt og stadsingeniøren i København

Raadet hilser med tilfredshed, at embedet som stadsarkitekt igen er oprettet i København.

Den 4. maj 1999 skrev Raadet følgende til overborgmester Jens Kramer Mikkelsen og borgmester Søren Pind i Københavns Kommune: "Akademiraadet har gennem længere tid drøftet forlydender om, at Københavns Kommune foretager strukturelle ændringer, hvor efter såvel stadsarkitektembedet som stadsingeniørembedet – og til dels parkchef/stadsgartnerembedet – er under en form for ændring. Ikke mindst i lyset af Kultur- og By- og Boligministeriets – men også Københavns Kommunes – bestræbelser for at højne den arkitektoniske kvalitet beklager Akademiraadet, at disse for byens kvalitative udvikling væsentlige embeder reduceres.

Raadet ønsker derfor ved et møde en nærmere redegørelse for, hvorledes Kommunen vil sikre, at de vigtige faglige områder, som embederne traditionelt har dækket, fremover bliver varetaget på betryggende måde."

I forbindelse med strukturændring i Kommunens administration blev stadsingeniørembedet også nedlagt, og Raadet gjorde i den forbindelse over for pressen opmærksom på, at man lægger stor vægt på, at både stadsarkitektens og stadsingeniørens område også fremover varetages på kvalificeret vis.

På et møde den 12. januar 2000 orienterede borgmester Søren Pind raadsmedlemmer om nedlæggelsen af begge embeder, og raadsrepræsentanterne nævnedes her det ønskelige i en eller anden form for æstetisk 'garant' i Kommunen. Boje Lundgaard drøftede herefter problemet med DAL i foråret 2000, og deltog i et pressemøde i august samme år, hvor borgmester Søren Pind bekendtgjorde, at stadsarkitektembedet ville blive genoprettet. På pressemødet havde Boje Lundgaard og DALs formand begge understreget, at den ny stilling skulle rumme reel mulighed for at stille krav til kvaliteten.

Stillingen som stadsarkitekt (en af de to vicedirektører i Københavns Plandirektorat) blev opslået den 4. februar 2001.

Skandinavisk Forening i Rom

I sidste Beretning (side 56) omtales tidligere udtalelser om Foreningens fremtid. I indeværende beretningsperiode har Akademiraad-

det tre gange (skrivelser af 2. juni 1999, 18. maj 2000 og 23. august 2000) fundet det nødvendigt at støtte Foreningens fortsatte eksistens på den nuværende adresse.

Kulturfabrikken, København

I skrivelse af 17. juni 1999 til borgmester Thustrup Hansen i København hedder det bl.a.

“En stor del af Kunstnersamfundets medlemmer har gennem en årrække realiseret deres arbejder på Kulturfabrikken. Og Akademiraadet ser det derfor som en katastrofal udvikling, at ét af de sidste åbne værksteder, der med stor kompetence tilbyder faciliteter til kunstnerisk virksomhed, forsvinder. Raadet skal derfor bede Københavns Kommune genoverveje beslutningen om at fratage Kulturfabrikken det årlige økonomiske tilskud.”

I maj 2001 har Akademiraadet udpeget et medlem til en ny bestyrelse for Kulturfabrikken.

Kunstneratelierer i Classensgade, København

I brev af 15. september 1999 til Københavns Gårdrydningskontor oplyser Raadet, at det forekommer urimeligt at nedrive bygningen i Classensgade 7, der rummer faciliteter for integrerede byfunktioner (atelierer og evt. andre ikke-forurenende småvirksomheder).

Vejregler

Flere vejregelforslag er behandlet i beretningsperioden.

AFMÆRKNING MED FÆRDELSTAVLER

Efter behandling i Udvalget for Design, har Raadet i brev af 19. august 1999 til Vejdirektoratet kommenteret “Vejregler for afmærkning med færdselstavler og for afmærkning på kørebaner, januar 1999” med bl.a.:

“Akademiraadet skal ikke, da kompetente organer som anført allerede er i fuld gang med at vurdere de nævnte situationer, fremkomme med betragtninger vedrørende de 4 konkrete forslag, men generelt bemærke at kantlinier og længdeafmærkninger ikke bidrager til den visuelle kvalitet af vore veje og gader.”

Til de blå afmærkninger af cykelfelter i mere komplicerede kryds henvises til Raadets brev af 23. august 1995 til vejdirektøren, hvori der gives udtryk for, at den arkitektoniske side af de afprøvede løs-

ningsforslag forekommer at være unødigt nedtonet i forhold til det sikkerhedsmæssige hovedformål.

GENERELT OM VEJVISNING

Efter behandling i Udvalget for Design har Raadet den 18. maj 2000 meddelt Vejdirektoratet, at man ikke har kommentarer til forslaget til revision af reglerne for: ‘Generelt om vejvisning, tavletyper på almindelige veje og vejnavneskiltning’. “Det skal dog nævnes, at Akademiraadet med glæde har bemærket det fremsendte materiales afsnit 7: Æstetiske forhold, og ser heri en udvidet mulighed for, at der ved fremtidig skilteudformninger og placeringer tages særlige hensyn til det miljø, hvori opsætningen finder sted. Raadet forudsætter, at vejbestyrelserne i denne forbindelse er fuldt bevidste om deres kompetence, og at de besidder den fornødne faglige ekspertise til opfølgning af intentionerne.”

BEPLANTNING

Efter behandling i Udvalget for Landskabs- og Havekunst har Raadet den 28. juli 2000 sendt følgende til Vejdirektoratet:

“Udvalget for Landskabs- og Havekunst ser især med bekymring på forholdet til eksisterende beplantning. I modsætning til de nuværende vejregler, hvor afstanden mellem kørebanekant og træer er fastsat til 3 meter, foreslås i de nye vejregler – for at øge sikkerheden og sikre bedre vækstvilkår – en større afstand mellem vejtræer og køresporskant i åbent land; fra de nuværende 3 meter til 6 meter for en landevej med 80 km/t hastighedsgrænse.

I forslaget gøres afstande til beplantning afhængig af hastighedsgrænsen på vejen, så der med en hastighed op til 50 km/time skal være 1 meter. For hastighed på 60 km/t skal afstanden være 4 meter, og derefter stiger den ønskede afstand med 1 meter for hver 10 km/time op til den maksimale hastighedsgrænse på 110 km/time på motorveje, hvor afstandskravet skal være 9 meter.

I vejregelforslaget skal disse regler være norm for ny beplantning ved både eksisterende og nye veje, samt for evt. eksisterende beplantning, når nye veje planlægges. Desuden skal afstandskravene danne retningslinier for eksisterende vejtræer ved jeve under udvikelse eller ombygning samt ved eksisterende veje. De pågældende vejmyndigheder skal konkret vurdere beplantningernes arkitektoniske værdi, sundhedsmæssige tilstand, sammenhæng med en overordnet beplantningsplan samt den trafikikkerhedsmæssige risiko.

Det er især her, at Udvalget for Landskabs- og Havekunst forudser, at det fremsatte forslag let kan føre til en række udifferentierede fældninger (og tilsvarende også undladelse af nyplantning), fordi det er langt nemmere end at foretage en æstetisk vurdering og udredning af de landskabelige forhold.

Der er i vejregelforslaget ingen opgørelse over, hvor mange eksisterende vejtræer der i dag findes inden for afstandskravene, og som derved bør og skal vurderes. Det vil især være bevaringsværdige kulturmiljøer som gamle alleer ved herregårdene, træer langs kongeveje eller mindre landeveje, der følger landskabets topografi, og hvis tracé understøttes af enkeltstående vejtræer eller trærækker.

Det vil være meget afgørende, at der foretages en æstetisk vurdering i de enkelte tilfælde, og ikke mindst at hastighedsgrænsen på eksisterende vejstrækninger med værdifulde vejtræer nedsættes i forhold til den givne afstand.”

Regionale kulturaftaler, Vestsjællands og Storstrøms Amter

Raadet har kommenteret sammensætningen af de regionale billedkunstråd, men har p.t. ingen repræsentant i rådene, da hvervene ikke kan honoreres.

Den 28. oktober 1999 kommenterede Raadet over for Kulturministeriet det fremsendte forslag til sammensætning af og funktionsområder for billedkunstråd under de regionale kulturaftaler. Det hed bl.a.:

“Raadet finder ikke, at billedkunstråd med den foreslåede sammensætning vil kunne rådgive amt og kommuner på den forudsatte kvalificerede måde, og Raadet forstår ikke helt adskillelsen mellem medlem/tilforordnet – hvilken stilling indtager tilforordnede i denne sammenhæng?

Selv om der nu er tale om en forsøgsordning, forekommer det Akademiraadet, at de amtslige billedkunstråd, der nu skal nedsættes, bør sammensættes mere realistisk i overensstemmelse med forslaget i Betænkning om Billedkunst, nemlig: (jfr. lovudkastets § 6, stk. 3:). “Billedkunstrådene består af 5-7 medlemmer og sammensættes således: 1 medlem udpeges af Foreningen af Danske Kunstmuseer sammen med Foreningen af Kunsthaller i Danmark blandt kunstmuseerne og kunsthallerne i det pågældende amt. 1 medlem udpeges af Akademiraadet blandt kunstnere med tilknytning til det pågældende amt. 1 medlem udpeges af Repræsentantskabet for Sta-

tens Billedkunstråd blandt kunstnere med tilknytning til det pågældende amt. 1 medlem udpeges af amtsrådet. 1 medlem udpeges af kommuneforeningen. Rådene kan supplere sig med indtil 2 yderligere medlemmer med tilknytning til det lokale område.”

Da der endnu ikke er etableret et Statens Billedkunstråd, vil Akademiraadet – statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål – indtil videre kunne påtage sig at udpege yderligere et medlem.

Med denne sammensætning, som følger Billedkunstbetænkningens forslag, udgår den foreslåede repræsentation med 2 medlemmer fra BKF, 1 medlem fra Kunstforeningerne, 1 medlem fra Danske Kunsthåndværkere, 1 medlem fra Fritidsmalerne (en forening, som i øvrigt ikke er Akademiraadet bekendt), men billedkunstrådet vil jo kunne supplere sig med yderligere 2 medlemmer fra lokalområdet. Akademiraadet finder, at denne sammensætning af et billedkunstråd vil have langt bedre muligheder for kvalificeret rådgivning som forudsat: Kunstnerisk kvalitet som afgørende kriterium for tildeling af støtte til projekter og kunstnere, og herigennem også sikre, at statslige midler, der tilføres området, anvendes på kvalificeret vis.

En forsøgsordning for et for billedkunsten så væsentlig område bør efter Raadets opfattelse tages alvorligt, og da forsøgsordningens resultater formentlig vil kunne blive et afgørende element i gennemførelsen af en lov om billedkunst, bør det som nævnt gennemføres på realistisk og kvalificeret måde, for at de indhentede resultater kan anvendes.

Dersom sammensætningen af amtslige billedkunstråd ikke ændres som foreslået, vil Akademiraadet formentlig måtte afstå fra at udpege det foreslåede tilforordnede medlem.”

MINISTERIETS SVAR AF 12. NOVEMBER 1999:

“Idet ministeriet henviser til Akademiraadets brev af 28. oktober 1999 skal det fremhæve, at hensigten med at søge at etablere de 3 regionale billedkunstråd (et amt trak sig senere ud af ordningen, ref.bem.) er at afprøve i praksis nogle basale mekanismer med henblik på at uddrage erfaringer til brug for overvejelserne over initiativer som opfølgning på Betænkning om Billedkunst.

Ministeriet er opmærksomt på, at der i forhandlingerne med de 3 regioner vedrørende sammensætningen af de kommende regionale råd indgår modeller, som ikke er fuldt ud parallelle med forslaget i betænkningen.

Det kan tilføjes, at der heller ikke indbyrdes i de 3 råd vil være fuld parallelitet i sammensætningen på grund af forskellige lokale forhold.

Vi må derfor gøre opmærksom på, at der er tale om en forhandlingssituation, hvor ministeriet tilstræber at komme så tæt på betænkningens forslag til rådernes sammensætning, som det efter omstændighederne vil være muligt. Det kan tilføjes, at forhandlingerne endnu ikke er afsluttet.

For ministeriet er det af afgørende betydning, at der bliver mulighed for at etablere forsøget, og et af de væsentligste elementer i dette vil være, at en central kunstkyndig instans som Akademiet medvirker gennem udpegning af tilforordnede eller medlemmer til rådene, således som det fremgår af betænkningen.

Ministeriet beder derfor Akademiraadet om at overveje sagen på ny.”

Det blev overladt til raadsformanden at meddele, at Raadet ganske vist vil være imødekommende over for en opfordring til at medvirke i de amtslige råd, men ønsker så mange af de fremsatte ændringsforslag som muligt gennemført, og Raadet vil ikke kunne acceptere at skulle udpege en ‘tilforordnet’, der evt. ikke vil kunne vælges til formand.

LOV OM REGIONALE RAMMEAFTALER

Loven trådte i kraft den 1. januar 2000. Formålet er bl.a. at fastholde og udbygge den kulturpolitiske dialog og værdidebat på tværs af kommunegrænser og med Kulturministeriet og Ministeriets råd og nævn. Aftaler kan indgås (max. 4 år ad gangen) med regioner, der ønsker det, og skal indeholde bestemmelser om bl.a.: Hvilke opgaver der skal varetages, hvilke økonomiske vilkår der er knyttet til aftalen, hvorledes der sikres balance mellem det politiske ansvar og den kulturfaglige og kunstneriske sagkundskab. I aftaleperioden modtager regionen en rammebevilling fra Ministeriet, som regionen kan råde over inden for aftalens rammer.

Iflg. ordlyden af de to aftaler, som Kulturministeriet har indgået for perioden 1. januar 2000 – 31. december 2003 med Vestsjællands og Storstrøms Amter sammensættes det regionale Billedkunstråd i Vestsjællands Amt således:

1 repræsentant for Akademiraadet udpeget blandt billedkunstnere med tilknytning til Amtet. 2 repræsentanter udpeget af regionsafdelingen af Bil-

ledkunstnernes Forbund, der så vidt muligt er medlemmer af Kunstnersamfundet. Følgende udpeger hver 1 repræsentant: Danske Kunsthåndværkere, kunstforeningerne, kunstmuseerne og fritidskunstnerne. Kommuneforeningen og Vestsjællands Amt kan hver udpege et tilforordnet medlem af det regionale billedkunstråd. Vestsjællands Amts kunstkonsulent er rådgivende for det regionale billedkunstråd.

Billedkunstrådet i Storstrøms Amt sammensættes således:

2 medlemmer udpeges af regionafdelingen af BKF. Repræsentanterne skal så vidt muligt være medlemmer af Kunstnersamfundet.

Følgende udpeger hver 1 medlem: Kunstforeningerne, de lokale, statsstøttede kunstmuseer i fællesskab, Danske Kunsthåndværkere, Grafisk Værksted, Kommuneforeningen, Amtsrådet

1 medlem udpeges af Akademiraadet blandt billedkunstnere med tilknytning til Amtet

1 tilforordnet medlem udgøres af kunstkonsulenten i Amtet.

Formanden udpeges af Amtsrådet blandt Billedkunstrådets professionelt kunstkyndige medlemmer.

Til begge regionale råd har Akademiraadet – under forudsætning af, at medlemmerne blev honoreret – udpeget et medlem (hvh. Erik Varming og Susanne Mark). Imidlertid viste det sig, at ingen af amterne udbetaler honorar, mødediæter el.lign. til medlemmerne (kun rejseudgifter refunderes), og Kulturministeriet kan ikke refundere evt. honorarudgifter, og de tilskud, amterne modtager fra Ministeriet, skal iflg. Ministeriet benyttes til aktiviteter og projekter og ikke til administrative udgifter.

Raadet har på møder den 15. november 2000 og 28. februar 2001 fastholdt, at Raadet kun kan udpege under forudsætning af honorering, og Akademiraadet har således p.t. ikke medlemmer i de regionale billedkunstråd i Vestsjællands og Storstrøms Amter.

Plan om museum i Sarajevo

Et museum kan ikke oprettes ved donationer fra kunstnere.

Kulturministeriet modtog i efteråret 1999 en henvendelse fra den italienske kulturminister med en opfordring til at donere samtidskunst til et planlagt kunstmuseum i Sarajevo. Ministeriet anmodede Akademiet om at overveje sagen, og gøre Kunstnersamfundets medlemmer bekendt dermed.

På møde den 17. november fandt Raadet ikke, at det var en

opgave som kunne løses ved enkeltkunstneres donationer af værker, og man svarede ministeren, at Raadet ikke fandt det formålstjenligt at udsende henvendelsen til Kunstnersamfundets medlemmer, da det – hvis man ønsker at tage sagen alvorligt – måtte være en opgave for en privat eller statslig fond eller lignende at indkøbe værker, som kan doneres til museet. Raadet tilbød bistand med evt. udvælgelse af værker.

Seminar om bolig/erhverv

Efter aftale mellem Udvalget for Bygningskunst og direktør Allan Andersen, Freja Ejendomme A/S afholdt Freja et 'lukket' seminar den 10. februar 2000 om "Bolig og Erhverv – hvordan kan de integreres i samme bebyggelse". I seminaret deltog Udvalgets medlemmer samt repræsentanter fra Akademiraadet.

Kongelige bygningsinspektører

Akademiraadet indstiller ansøgere til inspektoraterne.

På mødet den 17. november 1999 blev det oplyst, at alle inspektorater var genopslået for de kommende 2 år i henhold til EU-reglerne, og Raadet overlod til faggruppen af arkitekter at forhandle sagen til afslutning.

I en henvendelse af 15. november 1999 fra arkitekten Jacob Blegvad gjorde han faggruppen opmærksom på, at stillingerne kun er opslået for 2 år, samt at to inspektorater i Jylland tænkes sammenlagt til ét (med ca. 1500 kirker). Blegvad frygtede, at udviklingen kan gå i retning af en total centralisering med tilsynet med statens fredede ejendomme og med den hidtidige konsulentordning for Kirkeministeriet, og han mente, at Akademiet burde reagere, inden embederne nedlægges, og arbejdsområderne overføres til en central instans.

På arkitektfaggruppens møde den 2. december 1999 med Slots- og Ejendomsstyrelsen blev der taget stilling til, hvilke af de i alt ca. 32 ansøgere til de 5 stillinger Raadet fandt egnede til prækvalifikation. Iflg. tjensteydelsesdirektivet skal der som minimum prækvalificeres 5 ansøgere til hvert inspektorat. Dette til trods kunne arkitektfaggruppen alene indstille 1 ansøger til hvert af Inspektoraterne 1, 2 og 4 samt 2 ansøgere til Inspektorat 5 og 3 ansøgere til Inspektorat 3.

Til Raadets møde den 22. marts 2000 forelå oplysninger om, at følgende var udpeget for de kommende 2 år:

Inspektorat 1: Jens Fredslund: Dele af Københavns og Frederiksberg Kommuner, samt dele af Københavns Amt (herunder DTU)

Inspektorat 2: Johan Fogh: Dele af Københavns og Frederiksberg Kommuner samt dele af Roskilde og Københavns Amter; Frederiksborg og Bornholms Amt.

Inspektorat 3: David Bretton-Meyer: Dele af Københavns Kommune.

Inspektorat 4: Karsten Rønnow: Vestsjællands, Storstrøms og Fyns Amter samt dele af Roskilde Amt.

Inspektorat 5: Niels Vium: Viborg, Nordjylland og Ringkøbing Amter samt Århus, Vejle, Ribe og Sønderjyllands Amter.

Arbejdsgruppe om den fremtidige struktur i statens varetagelse af byggeopgaver og tilsyn med bygninger og haver/parker m.v.

I december 1999 besluttede Raadet at nedsætte en arbejdsgruppe til at undersøge planerne for de fremtidige byggeopgaver og det fremtidige byggetilsyn i staten, og til at forberede en evt. udtalelse herom fra Raadet. På Arkitektsektionens møde den 25. november 1999, hvor forslaget var drøftet, blev det anbefalet, at det skulle være et bredt sammensat udvalg bestående af personer med kendskab til forvaltning og bevaring af vore mange betydningsfulde kirker og statsejede bygninger.

Følgende har deltaget i arbejdet: Karen Zahle, Kjeld de Fine Licht, Niels Juel-Sørensen og Michael Sten Johnsen. Gruppen holdt den 9. marts 2001 møde med Slots- og Ejendomsstyrelsen, og har ikke ved beretningsperiodens udløb afsluttet sit arbejde.

Afskrivningsloven

Det er pålagt Akademiraadet at udarbejde en liste over kunstnere, hvis værker er 'forhåndsgodkendt' til afskrivning.

På Raadets møde den 8. december 1999 blev det oplyst, at Kulturministeriet vil foreslå, at Afskrivningsloven ændres således, at der kan gives skattemæssigt fradrag for udsmykninger i erhvervsbyggeri i forbindelse med ny-, om- og tilbygninger. Udsmykningbegrebet vil omfatte ophængning af værker og opstilling af skulpturer og kunstneriske installationer. Kulturministeriet vil endvidere foreslå, at ordningen med skattemæssigt fradrag i givet fald gælder for vær-

ker af medlemmer af Kunstnersamfundet, Billedkunstnernes Forbund, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Kunsthåndværkere, Industrielle Designere Danmark og kunstnere uddannet på Kunstakademiets Billedkunstskoler.

Ministeriet spurgte i brev af 26.11.1999, om Raadet kunne påtage sig at være høringsinstans, når skattemyndighederne står over for tvivlstilfælde (professionelle kunstnere, hvis kvalitetsniveau er utvivlsomt, men som ikke er medlem af de nævnte organisationer).

Raadet meddelte Ministeriet, at man ville kunne påtage sig opgaven som høringsinstans; dog med bemærkning om, at Raadet måtte tage forbehold for, at ordningen også skal omfatte medlemmerne af Danske Billedkunstneres Fagforening, fordi Raadet ikke har kendskab til foreningens medlemmer, og fordi foreningen – så vidt det var Raadet bekendt – ikke har optagelsesbetingelser, der er baseret på kunstfaglige vurderinger.

FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF AFSKRIVNINGSLOVEN

Forslag til ændring af Afskrivningsloven og Ejendomsavance-loven (kunstnerisk udsmykning i forbindelse med opførelse, ombygning og tilbygning til erhvervmæssigt benyttede ejendomme) blev udsendt i juni 2000, og i Raadets kommentarer af 24. juli 2000, hvori man indledningsvis beklagede, at høringen om et så væsentligt spørgsmål fandt sted med så kort varsel i sommerperioden, hed det bl.a.:

“Akademiraadet er indforstået med ordlyden af selve forslaget til ny § 44, stk. 3 i forslag til Lov om ændring af afskrivningsloven og ejendomsavancebeskatningsloven: “Afskrivning efter stk. 1 kan alene ske efter forudgående tilladelse fra Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster”, idet Raadet er indforstået med at påtage sig opgaven som høringsinstans og rådgiver for skattemyndighederne.

I bemærkningerne til lovforslaget hedder det, at Kulturministeriet forventer, at Akademiraadet vil udarbejde en fortegnelse med forhåndsgodkendte kunstnere, og at det forventes, at fortegnelsen vil omfatte professionelle kunstnere, der er medlem af Kunstnersamfundet, Billedkunstnernes Forbund, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Kunsthåndværkere, Industrielle Designere Danmark, samt kunstnere, der har gennemgået uddannelsen på Kunstakademiets Billedkunstskoler.

Akademiraadet må i denne forbindelse understrege, at der vil blive tale om samtlige medlemmer af Kunstnersamfundet, idet ordningen også bør omfatte kunstneriske udsmykninger udført af medlemmer af Kunstnersamfundets arkitektsektion.

Akademiraadet må imidlertid tage forbehold for udarbejdelse af en sådan liste over ‘forhåndsgodkendte kunstnere’, der bl.a. skulle anvendes uden videre af de lokale skattemyndigheder.

Akademiraadet har alene viden om, hvilke kunstnere, der er medlemmer af Kunstnersamfundet, og for hvilken periode medlemskabet er gyldigt. Det er derfor en forudsætning, at ajourførte medlemsfortegnelser i de øvrige nævnte foreninger, samt fortegnelse over kunstnere med afgang fra Billedkunstskolerne løbende tilstilles Akademiraadet, hvorfra oplysninger om ‘forhåndsgodkendte kunstnere’ formentlig må indhentes af skattemyndighederne fra sag til sag – i hvert fald i ordningens startfase.

Da Akademiraadet i sin vurdering af, om en kunstnerisk udsmykning er afskrivningsberettiget, blandt andet skal – og vil – lægge vægt på den kunstneriske kvalitet, må Raadet også tage forbehold over for ‘automatisk forhåndsgodkendelse’ af medlemmer af Danske Billedkunstneres Fagforening, idet foreningen tidligere har oplyst, at medlemsfortegnelse ikke offentliggøres; og så vidt det er Raadet bekendt, har foreningen ikke optagelsesbetingelser, der er baseret på kunstfaglige vurderinger af medlemmer.

Med hensyn til vurdering af værker udført af kunstnere, der ikke er medlem af en af de nævnte foreninger – herunder også evt. værker af udenlandske kunstnere – vil Akademiraadet eventuelt kunne have behov for at modtage billedmateriale (formentlig fra den pågældende virksomhed), der kan ligge til grund for en vurdering af det/de værk(er), der ønskes omfattet af ordningen, idet Raadet ikke har økonomisk mulighed for at foretage besigtigelser på stedet.

Skatteministeriet bør muligvis indføje en passus herom i bemærkningerne.

Men ‘praktikken’ omkring administration af reglerne – om såvel ‘forhåndsgodkendte’ (evt. liste på Internettet, dersom der kan bevilges Raadet en ekstrabevilling til oprettelse og ajourføring af en sådan?) som andre billedkunstnere – kan først tilrettelægges, når nærmere erfaringer er indhentet; men Akademiraadet påtager sig

som nævnt gerne opgaven som høringsinstans med de heromtalte forbehold over for visse oplysninger i bemærkningerne til lovforslaget.”

Kulturministeriet fastholdt imidlertid formuleringen af bemærkningerne til lovforslaget, og under førstebehandlingen i Folketinget blev forslaget henvist til Skatteudvalget. I skatteministerens indlæg i den forudgående debat hed det bl.a. "... så har jeg aftalt med kulturministeren, at indtil arbejdet kommer i gang her, vil vi lige lidt mere præcist få klargjort Akademiraadets rolle, så det er klart, at der skal laves en liste med professionelle kunstnere, så man ikke hver gang skal omkring Akademiraadet, men at det simpelthen bliver et opdrag, man får, og at det kun vil være i helt særlige situationer, at man så skal inddrage Akademiraadet. Det vil jeg sørge for sammen med min kollega kulturministeren, at vi får præciseret og klargjort over for udvalget, at det ikke hver gang skal omkring Akademiraadet ...”

Den 1. november fik Raadet til godkendelse en fax med Kulturministeriets notat til Skatteudvalget om Akademiraadets rolle og kompetence i sagen.

I notatet omtales den usikkerhed, der har været om en fortegnelse over forhåndsgodkendte kunstnere, og det hedder endvidere:

“Efter aftale med kulturministeren skal det derfor præciseres, at Akademiraadet løbende vil udarbejde en ajourført fortegnelse med forhåndsgodkendelser over kunstnere, hvis værker umiddelbart vil være afskrivningsberettigede. I fortegnelsen vil indgå de kunstnere og arkitekter, der er medlemmer af Kunstnersamfundet, af Billedkunstnernes Forbund, af Danske Billedkunstneres Fagforening, af Danske Kunsthåndværkere, af Foreningen Danske Designere og de kunstere, der har gennemført uddannelsen på Kunstakademiets Billedkunstskoler. Det skønnes, at fortegnelsen vil omfatte ca. 2.400 kunstnere. Det er op til Akademiraadet at vurdere, om eventuelle yderligere kunstnergrupperinger skal medtages.

Med hensyn til de kunstnere, der ikke er optaget i fortegnelsen, træffer Akademiraadet afgørelse om, hvorvidt en kunstnerisk udsmykning er afskrivningsberettiget. Afgørelsen træffes efter en konkret vurdering af en færdigudarbejdet skitse eller et på forhånd udarbejdet projektudkast for den kunstneriske udsmykning. Aka-

demiraadet bør i sin vurdering blandt andet lægge vægt på den kunstneriske kvalitet og det kunstneriske talent i det pågældende værk.

Det forventes, at langt størsteparten af de kunstnere, der ønskes anvendt til denne type opgaver, vil være omfattet af fortegnelsen over forhåndsgodkendte kunstnere.”

Da Kulturministeriet bad om svar samme dag, faxede raadsformanden en principiel godkendelse af notatet til Ministeriet. I denne gjorde Raadet opmærksom på, at Raadet dog er helt afhængig af, at de relevante oplysninger modtages fra de forskellige foreninger/skoler, samt at man går ud fra, at Kulturministeriet eller Skatteministeriet undersøger, om en liste kan udarbejdes i overensstemmelse med Registerlovens bestemmelser.

Loven blev vedtaget af Folketinget pr. 1. januar 2001, og efter forhandlinger og møder om ordningens administration er i indledning til listen (hvor de pågældende kunstnere i henhold til Registerlovens bestemmelser er opført i alfabetisk orden uden oplysning om, hvilken forening vedkommende er medlem af) gengivet teksten til Lov nr. 1287 af 20. december 2000, samt tekst til bemærkningerne til lovens § 44 A, stk. 3.

Desuden: “Oplysninger om Kunstnersamfundet – hvis medlemmer er de kunstnere (arkitekter, billedhuggere og malere) som Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury har anerkendt til optagelse i Kunstnersamfundet – er fra Akademiraadets egen fortegnelse over Kunstnersamfundets medlemmer. Oplysninger om Billedkunstneres Forbund, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Kunsthåndværkere modtages fra foreningerne. Oplysning om elever, der efter 1980 har gennemført en uddannelse på Kunstakademiets Billedkunstskoler, modtages fra skolerne. Elever, der har afsluttet uddannelsen på Billedkunstskolerne før 1980, kan oplyses på Billedkunstskolernes administration. Medlemmer af Foreningen Danske Designere er ikke opført på denne fortegnelse, men der henvises til medlemsfortegnelsen på Foreningens hjemmeside: www.danske-designere.dk

Fortegnelsen revideres ca. hver 3. måned, men det understreges, at adresser, telefonnumre m.v. ikke er efterprøvet, og at fortegnelsen muligvis kan indeholde personer, der ikke længere er medlem af en af de relevante foreninger.”

Raadets kontor undersøger p.t. mulighederne for at lægge listen ud på Raadets hjemmeside på Internettet.

En anmodning om, at også elever fra Det Fynske og Det Jyske Kunstakademi optages på listen, vil Raadet tage stilling til, når alle praktiske problemer er afklaret.

Museumsloven/Statens Museum for Kunst

Stillinger som museumsdirektører bør besættes efter forudgående vurdering af et kompetent, fagkyndigt indstillingsudvalg.

Ændringsplaner for Afstøbningssamlingen og Kobberstiksamlingen er kommenteret.

Efter drøftelser om Statens Museum for Kunsts ledelsesform, lokaler, samlinger m.v. på flere raads- og akademimøder samt møder i Kontaktudvalget har Raadet i forbindelse med kommentarer til ændring af Lov om Museer den 30. oktober 2000 skrevet følgende til Kulturministeriet:

“Akademiraadet finder, at der absolut bør indføres bestemmelser om, at de væsentligste stillinger på de statslige museer – og under alle omstændigheder for stillingen som direktør for Statens Museum for Kunst – fremover skal besættes efter forudgående vurdering og indstilling af et kompetent, fagkyndigt indstillingsudvalg.

Akademiraadet vil som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål gerne udpege medlemmer til de fagkyndige indstillingsudvalg, der fremover skal tage stilling til besættelsen af den meget væsentlige post som leder af Danmarks hovedmuseum for billedkunst.”

Akademiraadets formand var medunderskriver på en henvendelse til Museet af 7. december 2000 i anledning af planer om overflytning af et stort antal afstøbninger fra Afstøbningsamlingen i Vestindisk Pakhus til skulpturgaden på selve Museet. I Pakhuset skulle kun grupper have adgang efter aftale og mod betaling.

Raadets formand har desuden den 28. marts 2001 over for kulturministeren udtrykt bekymring om ændring af ledelsen på Den Kongelig Kobberstiksamling.

Lov om Københavns Havn

Omtalt under Københavns Havn i afsnit om overordnet planlægning.

Kunsten ud i det offentlige rum

I december 1998 redegjorde Finn Reinbothe for Akademiraadets høring i 1996 og det efterfølgende memorandum (1997) om Kunst, Demokrati og Det Offentlige Rum over for den af kultur- og boligministeren nedsatte arbejdsgruppe om ‘Kunsten ud i det offentlige rum’. Arbejdsgruppens rapport blev i januar 2000 sendt til udtalelse fra Kulturministeriet. Rapporten blev gennemgået af en arbejdsgruppe, og Raadet sendte den 6. marts 2000 følgende kommentarer til rapporten til Kulturministeriet:

“Helt overordnet er det Raadets opfattelse, at rapporten rummer en bred vifte af forslag, der alle kan medvirke til at danne grundlag for, at kunsten i det offentlige rum kan eksistere på en kvalitativ måde. Dog skal det samtidig nævnes, at Raadet finder såvel ordlyd som konklusioner af så generel karakter, at en yderligere bearbejdning og detaljering af nogle forslag vil være nødvendig for at få afklaret en række problemer og spørgsmål, som forslagene afstedkommer. Udvalget rejser i rapporten (s.11) spørgsmål om, hvorvidt der bør etableres et mere formaliseret netværk mellem de eksisterende institutioner, der varetager opgaver vedrørende kunsten i det offentlige rum.

Hvorvidt det er en god ide eller ej kan være svært at tage stilling til på det foreliggende grundlag, idet institutionerne arbejder ud fra hver sin klart definerede opgave.

Det er selvfølgelig altid udmærket med en dialog og udveksling af erfaringer, og det kan jo etableres efter behov, men hvis man forestiller sig, at et sådant forum skulle løse konkrete opgaver (som fx varetagelse af 1% cirkulæret), vil det kunne blive for bureaukratisk og usmidigt.

Akademiraadet ønsker derfor at lade spørgsmålet stå ubesvaret som en mulighed til videre diskussion.

Helt centralt er Udvalgets forslag til opstramning af regler og procedurer i forbindelse med cirkulære om anvendelsen af 1% (1,2 %) af byggeudgifter til kunst i statsligt byggeri. Forslaget om at udvide ‘1%-cirkulæret’ til også at omfatte andet byggeri end egentligt statsligt byggeri (fx lejemål, offentlige aktieselskaber, ams- og kommunalbyggeri m.v.) finder Akademiraadet positivt og nødvendigt som en modvægt imod den statslige ‘privatisering’ (P&T, DSB, TeleDanmark, samt udlicitering til halv-offentlige sel-

skaber af større statslige bygge- og anlægsopgaver), der har medført en udhuling af cirkulærets intentioner.

Også Raadet finder det meget væsentligt, at det i cirkulæret præciseres, at en dialog med Statens Kunstfond gøres obligatorisk, idet det er nødvendigt, at en kunstfaglig instans inddrages.

Akademiraadet har specielt hæftet sig ved forslaget om, at bygherrer og arkitekter allerede fra starten af et projekt gør sig overvejelser om, på hvilken måde og i hvilket omfang et samarbejde med en billedkunstner vil være relevant.

Det vil gøre det meget lettere at finde den rette billedkunstner til projektet.

Ligeledes vil forslaget om at udlægge retningslinier for honorarer til billedkunstnerne samt kompetencefordeling virke positivt, så længe man er opmærksom på nødvendigheden af at sikre den fleksibilitet og frihed i processen, der er en forudsætning for, at noget uventet eller uforudsigeligt kan opstå.

I øvrigt bør det – ved større projekter til kunst i offentlige rum – overvejes at indføre en konsulentordning efter samme retningslinier, som anvendes ved udsmykninger, der udføres i Kunstfonds-regi. Med hensyn til Udvalgets omtale af kvalitetssikring, også i amtslige billedkunstråd, henviser Akademiraadet til sin skrivelse af 28. oktober 1999 (vedlagt i kopi).

Udvalgets forslag om en registrering af værker i det offentlige rum kan Raadet støtte, og Raadet finder, at gennemføres det projekt, som Kunstmuseet Køge Skitsesamling har iværksat for en landsdækkende registrering, vil det være et ønskeligt og godt 'værktøj' for den bevaringsværdigheds-vurdering, som Udvalget foreslår gennemført, og som Raadet kan tilslutte sig.

Mulighederne for at gennemføre forslaget om en udvidelse af Skolen for Mur- og Rumkunst, kan Raadet anbefale drøftes nærmere med Billedkunstskolerne.

Akademiraadet står naturligvis til rådighed for nærmere drøftelser om rapportens forslag og i arbejdet med bl.a. præcisering af 1%-cirkulærets bestemmelser.”

Charlottenborg Udstillingsbygning

Ny bekendtgørelse for bygningen er kommenteret.

Raadets formand deltog i juni 2000 i et møde i Kulturministeriet

om et forslag til en ny bekendtgørelse for Udstillingsbygningen, der var udsendt til høring. Raadets kommentarer til udkast til ny bekendtgørelse blev fremsat i brev af 7. juli 2000, hvor i det bl.a. hed: “Akademiraadet har behandlet udkastet på sit møde den 28. juni 2000, hvor Raadet var indstillet på at anbefale en nedskæring af antallet af medlemmerne i bygningens bestyrelse, dog under forudsætning af følgende ændringer i sammensætningen af bestyrelsen i forhold til udkastet:

Akademiraadet må fastholde en repræsentation i bestyrelsen med mindst 1 arkitekt og 1 billedkunstner. Raadet må derfor fremover udpege mindst 2 medlemmer til bestyrelsen.

Det er Raadets opfattelse – som også kom til udtryk i Raadets kommentarer til udkast til den nuværende bekendtgørelse fra 1994 – at kulturministerens udpegelse til bestyrelsen kan og bør begrænses til udpegelse af 1 medlem, nemlig bestyrelsens formand, men at denne absolut må være en billedkunstner (en ‘kunstkyndig’ er ikke tilstrækkelig i denne forbindelse).

Det bør i øvrigt – af hensyn til kontinuiteten i bestyrelsens arbejde – overvejes, om en form for overlappende valgperioder for bestyrelsens medlemmer kan være formålstjenlig, så man ikke kommer til at stå i den situation, at hele bestyrelsen incl. formand bliver udskiftet på samme tidspunkt.”

Bygningens bestyrelse afholdt den 13. november 2000 en høring om forslaget, hvor Tage Lyneborg og Kirsten Justesen deltog som repræsentanter for Raadet. Disse kunne på Raadets møde den 15. november 2000 bekræfte oplysninger i pressen om, at bl.a. bestyrelsens formand samt 2 af de af Raadet udpegede medlemmer var trådt ud af bestyrelsen (Raadets 3. medlem fratrådte senere). Erland Knudssøn Madsen redegjorde på raadmødet for sin beslutning, der var truffet på baggrund af den ny formuleringer i Ministeriets bekendtgørelse for bygningen, der bl.a. ikke er i overensstemmelse med den indgåede resultataftale for 1999-2002.

I Ministeriets nye udgave af bekendtgørelsen, som var blevet uddelt ved høringen den 13. november, hedder det bl.a.: “Bygningens udstillingsperiode skal fordeles ligeligt mellem bestyrelsesarrangerede udstillinger og udstillinger, der arrangeres af Charlottenborg Fonden og kunstnersammenslutningerne. Ved tildeling af udstillingsperioder bør bestyrelsen tage skyldigt hensyn til sammen-

slutningernes traditionelle udstillingsperioder. Så vidt muligt i marts måned afholdes ved Charlottenborg Fondens foranstaltning en åben censureret udstilling "Charlottenborgs Forårsudstilling".

I det første udkast, som Raadet kommenterede i juni, var dette formuleret således: "I bygningen afholdes hvert år så vidt muligt i marts måned ved Charlottenborg Fondens foranstaltning en åben censureret udstilling 'Charlottenborgs Forårsudstilling'".

Der er ikke i den ny bekendtgørelse ændret i bestyrelsessammensætningen i forhold til det forslag, der var udsendt til høring.

Raadet genfremsatte i brev af 15. november sin kommentar til Ministeriet af 7. juni 2000.

Kulturministeriet afbeskikkede de medlemmer, der er fratrædt og "har anmodet udstillingsbygningens administrator om at varetage forretninger, der er nødvendige for virksomhedens uforstyrrede videreførelse, indtil en ny bestyrelse er beskikket."

I brev af 23. november 2000 meddelte Ministeriet, at den ny bekendtgørelse, som tidligere er forelagt på høringen den 13. november, forventes at træde i kraft den 1.1.2001, og Raadets ønske om at udpege såvel en billedkunstner som en arkitekt kunne ikke efterkommes.

(De medlemmer, Raadet har udpeget til Udstillingsbygningens bestyrelse, er anført under afsnit om repræsentation uden for Akademiet).

Koordinering af forskningsindsatsen på det samlede arkitekturområde

Raadets kommentarer af 26. februar 2001 til Kulturministeriet om rapporten: "Forslag til koordinering af forskningsindsatsen på det samlede arkitekturområde" fra Arkitektur- og Byggeforskningsudvalget lød: "Rapporten er en grundig redegørelse for den betydning, mere omfattende og koordineret arkitekturforskning vil have, ikke alene for faget, men også for samfundet.

Dette synspunkt deles af Akademiraadet, som dog finder visse oplysninger, der fremlægges, særdeles bekymrende.

Således oplyses det, at den gældende stillingsstruktur, ikke som det tidligere har været tilfældet, krediterer ansøgers kvalifikationer inden for forskning, erhvervsudøvelse eller undervisning, som det står skrevet, dog således 'at en betydelig indsats inden for et af felterne vil kunne opveje en mindre betydelig – om end tilfredsstillende – indsats inden for de andre felter' (stillingsstruktur af 1988

om lektorstillinger).

I citat om den gældende stillingsstruktur anføres derimod om faste stillinger: "Ved besættelse af stillingen skal hovedvægten lægges på en vurdering af ansøgerens forskningsmæssige kvalifikationer".

Da man samtidig har adskilt kunstnerisk udviklingsarbejde og forskning, betyder det, at man ikke fremtidig vil kunne forestille sig, at der er baggrund for at besætte faste stillinger i hvert fald på lektorniveau med kvalificerede udøvere af kunstnerisk udviklingsvirksomhed.

Rapporten og dens konklusioner kammer efter Raadets mening her over i en måske for ivrig og utilsigtet betoning af videngrundlagets enestående betydning. Arkitektur er pr. definition også en kunst- art, og det er utænkeligt, at de eneste læreanstalter, der har formgivning af vore fysiske omgivelser som emne, vil kunne tilbyde en tilfredsstillende relevant undervisning, hvis læreanstaltens fastansatte lærere/lektorer ansattes efter en vurdering, hvor hovedvægten lægges på ansøgerens forskningsmæssige kvalifikationer.

Man ved, at viden ikke er det samme som kunnen.

Det er kunnen, som forventes af den uddannede kandidat, og erfaringen viser, at det i sig selv kræver årelang uddannelse for de fleste studerende at evne formgivningens kunst: Analyser, prioritering og helstøbte løsninger. Her kommer behovet ind for lærere, som er udøvere af faget i praksis eller som giver sig af med kunstnerisk udviklingsarbejde.

Raadet benytter derfor denne anledning til en opfordring til institutionerne og ikke mindst Kulturministeriet om nøje at overveje, hvorledes en velafbalanceret løsning af forskningsproblemer kan blive forligt med en stillingsstruktur, der kan sikre uddannelsens og fagets kunstneriske udvikling. Kort sagt mulighed for faste stillinger til ansøgere "med særlige kvalifikationer i forskning, praksis og/eller kunstnerisk udviklingsarbejde".

Man skimter forbilleder, som man nødig vil ligne. Man behøver kun at tage over Øresund for at finde institutioner, som allerede til skade for uddannelsen og landets arkitektur har løbet den i rapporten angivne line ud."

Ændring i Bygningsfredningsloven m.fl.

Forslagene fra Skov- og Naturstyrelsen vedrørende love om byg-

ningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, om de regionale, faglige kulturmiljøråd, om planlægning og lov om påligning af indkomstskat til staten blev udsendt til høring med svarfrist den 23. marts 2001.

Hovedformålet med ændringsforslaget var en styrkelse af de regionale, faglige kulturmiljøråd og af kommunernes bygningsbevaringsarbejde. Bl.a. havde kulturmiljørådene hidtil manglet formelle tilgange til faglig rådgivning af myndighederne.

Iflg. forslaget udvides de regionale faglige kulturmiljøråd med 2 medlemmer med bygningskulturel indsigt indstillet af Akademiraadet.

Raadet meddelte den 23. marts 2001, at man kunne tilslutte sig ændringsforslagene. Raadets tilslutning blev givet også på baggrund af Raadets kommentarer fra december 1996 til revision af Bygningsfredningsloven, Planloven og en Lov om kulturmiljørådene. (Se side 47-49 i Beretning 1995-98, hvori Raadet bl.a. anbefalede, at også personer med æstetisk/arkitektonisk indsigt blev medlemmer i kulturmiljørådene, og Raadet stillede sig til rådighed ved udpegning af sådanne personer).

Udpegelse iflg. Ligestillingsloven af medlemmer til offentlige råd, udvalg m.v.

I Lov om Ligestilling indgår en paragraf om ligestilling i offentlige råd og nævn mellem mænd og kvinder. Dvs. at der til besættelse af en plads i et råd skal indstilles såvel en kvinde som en mand, hvorefter vedkommende minister beslutter den endelige sammensætning.

Dette betyder ikke alene, at man skal finde frem til 2 personer – en af hvert køn – der vil kunne røgte hvervet. Det betyder også, at der er to personer, der skal ulejliges med spørgsmål, om vedkommende vil være villige til at lade sig indstille til et hverv, selv om der ikke er sikkerhed for, at han/hun faktisk bliver den person, som ministeren udpeger.

Som et eksempel på det u hensigtsmæssige i denne indstillingsprocedure kan nævnes nedsættelsen af det nye Billedkunstråd, der iflg. Lov om Billedkunst skal træde i kraft den 1. juni 2001.

Den 8. juni 2001 forelå indstillinger fra Akademiraadet, fra Statens Kunstfonds Repræsentantskab og fra Foreningerne af Danske Kunst-

museer og Kunsthaller (i fællesskab). Der var iflg. reglerne indstillet i alt 3 kvinder og 3 mænd. Kulturministeren skal derefter vælge 3 af de indstillede og selv udpege 2 billedkunstnere til Billedkunstrådet, og derefter skal ministeren tage stilling til, hvilken af de i alt 4 billedkunstnere, ministeren har udvalgt, der skal være formand for Rådet. Da Billedkunstrådets arbejdsopgaver forudsætter, at dets medlemmer er yderst kyndige inden for det billedkunsthaglige område, forekommer det urimeligt, at en minister har så store valgmuligheder.

En mere hensigtsmæssig udpegelsesprocedure – der efter Raadets opfattelse tilmed ville sikre en bedre faglig ekspertise – ville være:

1. Ministeren udpeger to 2 billedkunstnere (en mand og en kvinde).
2. Museerne og Kunsthallerne udpeger deres medlem (fx skiftevis en mand og en kvinde)
3. Akademiraadet og Repræsentantskabet udpeger hvert sin billedkunstner – i en turnusordning, hvor Raadet og Repræsentantskabet skiftevis udpeger en mand og en kvinde.
4. Ministeren udpeger formanden blandt de valgte billedkunstnere.

Overordnet Planlægning

Under dette afsnit omtale af sager der vedrører:

Københavns Havn

- MØDE MED OG NOTAT TIL OVERBORGMESTEREN
- LOV OM KØBENHAVNS HAVN
- AREALUDVIKLINGSRÅDET
- HELHEDSPPLAN FOR HAVNEN
- TRAFIK- OG PARKERINGSPROBLEMER, ARBEJDSGRUPPE
- LOKALPLANFORSLAG KALVEBOD BRYGGE NORD
- LOKALPLANFORSLAG ISLANDS BRYGGE SYD
- LOKALPLANFORSLAG TEGLVÆRKSHAVNEN
- LOKALPLANFORSLAG PAKHUSVEJ, NY FÆRGETERMINAL
- REFSHALEØEN, HELHEDSPPLAN
- NY SKUESPILSCENE, DET KONGELIGE TEATER
- OPERAHUS, DET KONGELIGE TEATER

Kronborg, værftsgrunden

Vindmøllepark på Middelgrunden

Supplerende lokalplanforslag for Ny Tøjhusgrunden

Amager Strandpark

Kommuneplan 2001 for København

Kulturhus på Samsø

Lokalplanforslag, Maribo

Svaneke Havn

Lokalplanforslag, Præsto

Lokalplanforslag, Rudkøbing

Lokalplaner i hele landet

Lokalplaners status som byarkitektonisk redskab

Københavns Havn

Også i denne beretningsperiode har Akademiraadet nøje fulgt udviklingen omkring Københavns Havn, ikke mindst i forbindelse med planer om placering af operahus og ny skuespilscene i inderhavnen.

I sidste Beretning (s. 77) nævnes kommentarer til havneplanen 2010 og til kommuneplan samt den senere brevveksling med overborg-

mester Jens Kramer Mikkelsen. I januar 1999 indbød overborgmesteren raadsrepræsentanter til et møde, hvor følgende oplæg fra Raadet blev udleveret:

NOTAT TIL KØBENHAVNS KOMMUNE, 27.1.1999

“Havnen er det arkitektonisk set mest eksponerede sted i København. Omdannelsen af havnen rummer mulighed for at nyfortolke byens identitet og tilføre den nye rum og nye brugsmuligheder. Omdannelsen af havnen udgør en historisk unik mulighed for at nyfortolke byens oprindelige sted og udvikle en ny forståelse af et nutidigt bycenter. Derfor må denne opgave have særlig opmærksomhed og forvaltes med den største ambition.

Københavns Kommune gør selv i den seneste Kommuneplan rede for nødvendigheden af en øget opmærksomhed omkring havneområdernes planlægningsproblemer og byarkitektoniske problemstillinger og annoncerer i den forbindelse en ny og mere omfattende og offensiv lokalplanpraksis, når det gælder både de egentlige havneområder og de havnerelaterede.

En del af havnen har i løbet af de sidste par år givet plads for overordentlig banale byggerier og byarkitektonisk meget uovervejede placeringer og sammenhænge (især Kalvebod Brygge).

Akademiraadet har både ud fra den generelle opfattelse af havneproblematikkens vigtighed, og fordi der ikke har været taget nogen tydelig konsekvens af de hensigtserklæringer som kommuneplanen indeholder, øget sin opmærksomhed omkring havnen og mere generelt de arkitektoniske aspekter af Københavns planlægning (jf. indsigelse mod Kalvebod Brygge og Islands Brygge lokalplanerne). Områder som Holmen, Sydhavnen, Islands Brygge, Refshaleøen kræver stor opmærksomhed, kvalificeret planlægningsindsats og politisk vilje for ikke at ende som lige så banale og ligegyldige kullisser som Kalvebod Brygge.

Det kræver efter Akademiraadets opfattelse et byarkitektonisk beredskab.

Akademiraadet er fuldt på det rene med, at man ikke kan gennemtegne en plan. Men det er lige så oplagt, at man heller ikke ved forhandlingsbordet – alene udstyret med krav om anvendelse, bebyggelsesprocenter og evt. højdeangivelser – kvalificeret kan overse de bystrukturelle og byarkitektoniske sammenhænge, som nye byggerier skal placeres i – henholdsvis skaber.

Det er derfor nødvendigt, at der foreligger et arkitektonisk beredskab – og det er nødvendigt, at der er udtrykt en arkitektonisk ambition mht. kvaliteten af det, der kan foregå ved havnen.

Det byarkitektoniske beredskab kan kun opnås gennem en eller anden form for stillingtagen til den rumlige struktur og de konkrete muligheder i de enkelte afsnit af havnen. Der må altså foreligge et arkitektonisk udspil – ikke som en færdig plan eller på anden måde som bindende bebyggelsesforslag, men som udtryk for en forståelse af områdernes struktur og karakter og nogle begyndende overvejelser over de konkrete nybygningsmuligheder. Dette udspil kan fastholdes i overordnede retningslinier for karakteren af kanter, hovedretninger, rytme mm. – eller det kan blot fastholdes som et ikke bindende oplæg, men et oplæg der stiller krav til den diskussion, der skal foregå om konkrete bebyggelsesforslag.

Ethvert ændringsforslag må så argumentere for sit – i princippet velkomne – forslag til at gøre det anderledes, men med krav om, at den argumentation, forslag hviler på, også har fat i områdets karakteristika og klart repræsenterer et lige så kvalificeret – eller bedre – forslag end det antydede.

Konkurrencen om Nykredits hovedsæde, der indeholder krav om stillingtagen til den bymæssige sammenhæng til kvarteret bagved – og udviklingen af dette kvarter – viste klart nødvendigheden af de strukturelle og byarkitektoniske helhedsovervejelser, der argumenteres for. Uden disse overvejelser sker der præcist det, der sker ved Kalvebod Brygge – der opføres en kulisser, hvor bygningerne kun forholder sig til deres egen adgang til havnen – ikke havnens helhed og ikke relationerne til kvarteret bagved.

De store bymodeller, som en del byer efterhånden har – Hamburg, Lyon, Paris m.fl. – hvori alle nye forslag skal vises, ville være et udmærket medium både til at udtrykke byens egne – foreløbige – hensigter og til at vise og teste kommende bygherrers forslag i.

Det er åbenlyst, at interessen for arkitekturen er meget stor. Det er åbenlyst, at interessen for, hvad der foregår ved havnen er stor. Det er derfor uforståeligt for Akademiraadet, at Københavns Kommune ikke over for sine borgere – og over for kommende investorer – markerer en langt højere ambition mht. havnens fremtidige udvikling og udtryk.”

LOV OM KØBENHAVNS HAVN

Trafikministeriets forslag til Lov om Københavns Havn blev behandlet i Udvalget for Bygningskunst, og Raadet svarede den 12. januar 2000 følgende:

“Akademiraadet har modtaget ovennævnte lovforslag og skal hermed fremsætte følgende kommentarer, idet man dog må beklage den korte høringsfrist:

I den skriftlige fremsættelse nævner trafikministeren nødvendigheden af “mere fleksible rammer omkring Københavns Havn” med henblik på udviklingen af attraktive og levende miljøer langs havnefronten.

Det er vanskeligt uden videre at forstå, i hvilken betydning denne hensigt tilgodeses ved omdannelsen til statsligt aktieselskab. Især da der hverken i lovforslaget eller i bemærkninger til loven er opført økonomiske rammer for et kommende selskabs udviklingsdispositioner.

Heller ikke det i lovforslagets § 6, 2) nævnte arealudviklingsråd forekommer umiddelbart at være garanti for en mere kvalificeret udviklingspolitik i havneområderne.

Der er endnu ikke set dokumentation for, at et halv- eller helstatsligt selskab – det være sig på Holmen, i Ørestaden eller nu langs Havnen – er bedre end andre plan- og selskabsmæssige konstruktioner til at gennemføre kvalificeret byudvikling og bebyggelse.

Der drives i dag – i det små – mere udfarende arealplanlægning fra offentlige og private grundejere og Københavns Havns side end af Københavns Kommune. Og det problem forekommer siden gældende havnelov af 1992 og endnu i 2000 snarere at være et miljøministerielt end et trafikministerielt ressortproblem.

Det må derfor anbefales, at der – uanset Københavns Havns evt. ændrede status – ved henstillinger og direktiver gennem allerede legale instanser kræves mere fremadrettet planpolitik i havneområderne – arkitektkonkurrencer, visualiseringer, debatfora. Samt støtte til det nedsatte Havnekvalitetsudvalg og til Kommunens ønsker om at hæve procentdelen af boliger i havnens samlede rummelighed.”

AREALUDVIKLINGSRÅDET FOR KØBENHAVNS HAVN

Til Arealudviklingsrådet for Københavns Havn, som trafikministe-

ren nedsatte i 2001 til at rådgive Københavns Havn i spørgsmål om omdannelsen af havnearealerne, har Raadet udpeget arkitekten Michael Sten Johnsen som medlem.

HELHEDSPLAN FOR KØBENHAVNS HAVN

I maj 1999 besluttede Københavns Borgerrepræsentation, at der skulle udarbejdes en helhedsplan for Københavns Havn, som fastholdt havnens herlighedsværdier.

Udvalget for Bygningskunst har i beretningsperioden analyseret byggerier og projekter i Københavns Havn og Ørestaden, og har søgt oplysninger om den helhedsplan, som Københavns Kommune, Københavns Havn, Miljø- og Energiministeriet, Ejendomselskabet Freja og By- og Boligministeriet i samarbejde udarbejdede for havneområderne. I efteråret 1999 holdt Udvalget møde med planchef i København Kommune, Holger Biisgaard, med direktør Allan Andersen, Freja Ejendomme A/S og med udviklingschef Karl Gustav Jensen, Københavns Havn A/S.

Udvalget udarbejdede et notat til Raadet om disse møder, og Raadet sendte den 31. januar 2000 følgende til overborgmesteren i København:

“Akademiraadet følger med stor interesse udviklingen og bebyggelsen af de frigjorte områder i Københavns Havn, og har noteret sig, at der nu er nedsat et Udvalg til koordinering – det såkaldte ‘Havnekvalitetsudvalg’.

Vel vidende at Udvalget endnu kun har haft lejlighed til at holde nogle få møder og måske knap nok besluttet en agenda, skal Akademiraadet i fortsættelse af tidligere henvendelser opfordre til, at kvaliteten på Havnen fremmes gennem nøje arkitektoniske overvejelser.

Det er af afgørende betydning, at kommunen ikke blot støtter grundejersammenslutningernes egne igangværende koordineringsforsøg, men selv går i spidsen med oplysende og diskuterende områdeplaner på mere sammenfattende niveau end isolerede lokalplaner.

Der bør udvikles nye grafiske og rumlige illustrationsformer, som på realistisk vis kan medvirke til fremme af både faglige og udadvendte diskussioner, og til at fremme vejledende retningslinier for både grundsælgere, bygherrer, projekterende og kontrollerende.

Behovet for sådanne initiativer bliver ikke mindre ved Havnens evt. omdannelse til statsligt aktieselskab.

Naturligvis skal der mentalt være plads og byrum for det uventede, kunstnerisk overraskende. Men sporene på Kalvebod Brygge og Fisketorvets arealer skræmmer, og kun gennem arbejde med fremtidsrettede rammeplaner, som er mere princip- end projektorienterede, vil det efter Akademiraadets overbevisning være muligt at danne helheder på de kommende store og attraktive bebyggelsesarealer langs havnefronterne.”

Planen for Københavns Havn, der blev fremlagt for bl.a. politikere i juni 2000, udkom ikke på tryk, men blev udstillet i efteråret 2000. Styringsgruppen havde valgt at koncentrere sig om 3 af 10 delområder, og havde bedt to hollandske arkitekter om at udarbejde forslag: Nordhavnen v/ Adrian Geuze og Sydhavnen v/ Soeter van Eldonk. Desuden havde arkitekten Henning Larsen fået til opgave at foretage en række volumenundersøgelser af det indre havnerum, om hvilke “Arkitekten” (18/2000) bl.a. skrev: “Ikke overraskende er tegnestuen nået frem til, at især Kvæsthusbroen og Christiansholm kalder på byggerier af høj kvalitet og med alment kulturelle formål, f.eks. et byens hus eller det operahus, der så længe har været på tale. Det kan, viser volumenundersøgelserne, forholdsvis uproblematisk anbringes på Kvæsthusbroen uden at spærre hverken for Amalienborg eller for udsynet fra Sankt Annæ Plads. Den mest spektakulære placering er imidlertid Christiansholmen, hvis rummelighed er så stor, at der formentlig også ville kunne skaffes plads til det teater, som er på tale ved Turbinehallerne.”

ARBEJDSGRUPPE OM TRAFIKPROBLEMER VED KØBENHAVNS HAVN

Arbejdsgruppen blev ikke nedsat, idet Københavns Havn tog initiativ til nedsættelse af en embedsmandsgruppe, der skal fremkomme med ideer til trafikale løsninger.

Akademiraadets forslag om en evt. idékonkurrence vedr. løsning af trafik- og parkeringsproblemer ved Københavns Havn blev drøftet på et møde den 26. marts 2001 med borgmester Søren Pind og repræsentanter fra Københavns Havn.

Ved mødet var man enige om at arbejde hen imod en belysning af problemerne – evt. gennem udskrivelse af en idékonkurrence – og det blev vedtaget at nedsætte en arbejdsgruppe til det forbereden-

de arbejde. Raadet udpegede i foråret 2001 arkitekterne Dennis Lund og Tage Lyneborg til en sådan arbejdsgruppe.

Imidlertid meddelte borgmester Søren Pind den 24. august 2001, at Københavns Havn A/S i mellemtiden (april 2001) har taget initiativ til at nedsætte en analysegruppe om netop den fremtidige trafikbetjening af havnen. I gruppen indgår Trafikministeriet, Miljø- og Energiministeriet, HUR, Ørestadsselskabet, Københavns Havn og Københavns Kommune.

Af kommissorieforslaget for embedsmandsgruppen fremgår, at gruppen skal fremkomme med forslag til den fremtidige trafikbetjening af arealerne omkring havnen, set i relation til byudviklingen på lediggjorte havnearealer. Gruppen skal som grundlag herfor opstille scenarier for den fremtidige udbygning ud fra foreliggende planer og langsigtede udbygningsmuligheder. Scenarierne skal sammenholdes med de foreliggende planer til udbygning af infrastrukturen, og de trafikale problemer, de forskellige scenarier rejser, skal vurderes. Gruppen skal på denne baggrund komme med forslag til trafikale løsninger, og de forskellige forslag skal værdisættes. Det skal derefter vurderes, hvorledes gevinster afledt af de foreslåede løsninger – herunder værdistigninger på fast ejendom – kan bidrage til finansieringen af de foreslåede løsninger. Resultatet af gruppens arbejde skal fremlægges ved årsskiftet.

LOKALPLANFORSLAG KALVEBOD BRYGGE NORD II, KØBENHAVN

I sidste Beretning (side 68) er redegjort for kommentarer til tidligere lokalplanforslag for området. Et nyt lokalplanforslag var udsendt med høringsfrist ultimo november 1998, og Raadet undlod at gøre indsigelse, da forslaget formål ligger tæt op ad Raadets tidligere anbefalinger, selv om det i lokalplanen viste byggeri ikke forekom ganske overbevisende i arkitektonisk henseende.

LOKALPLANFORSLAG ISLANDS BRYGGE SYD, KØBENHAVN

Efter behandling i Udvalget for Landskabs- og Havekunst sendte Raadet den 6. november 1998 følgende indsigelse til lokalplanforslaget:

“Akademiraadet noterede med tilfredshed, at det i forslaget til ny kommuneplan for København blev tilkendegivet, at Københavns Kommune fremover for havneområderne ville udvikle en mere om-

fattende lokalplanpraksis “med særlig vægt på at afklare forholdet til kyst- og havnelandskabet”.

Efter Akademiraadets opfattelse opfylder det nu fremlagte lokalplanforslag for Islands Brygge Syd ikke disse intentioner på nogen tilfredsstillende måde.

Den anviste bebyggelsesstruktur med den generelt svage skelnen mellem offentlige og private arealer, og den slapt definerede grønning, er i udpræget grad en forstadsbebyggelsesform, som forekommer fejlanbragt så tæt ved byens centrum og umiddelbart op til havnen.

Med den fuldstændige udradering inden for område I og II af alle historiske spor af strukturel og bygningsmæssig art fjernes den sammensathed, der både er et generelt træk ved tætbyen, og i særdeleshed er en af kvalitetene ved Islands Brygge. Dette strider også mod de erklærede mål i kommuneplanen.

Der fremstår som resultat en bebyggelse uden tilknytning til stedet og uden nogen interessante og spændingsfyldte indre rum. Uden fortætningspunkter af nogen art.

De modsigelser, der er mellem illustrationsplan og gadeprofiler og de angivne gadeprofilers reference til enten monumentalgader eller mellemkrigstidens forstadsområder, understreger råvildheden med hensyn til at forstå stedet og dets potentialer.

Den uklare omtale af en mulig designmanual og forvirringen med hensyn til, hvilken rolle den i givet fald skal spille, tyder heller ikke på nogen særlig omhyggelig gennemtænkning af, hvad en ny og mere udviklet lokalplanpraksis skal omfatte.

Akademiraadet skal på den baggrund anbefale, at bebyggelsesplanen genovervejes – gerne med baggrund i en arkitektkonkurrence – og at hele spørgsmålet om, hvad en mere omhyggelig lokalplanpraksis for havneområderne egentlig bør omhandle, gennemtænkes mere kvalificeret. Akademiraadet og Udvalget for Landskabs- og Havekunst stiller sig med glæde til rådighed for en drøftelse af dette centrale problem.”

Det kan nævnes, at Kommunens kommentarer hertil bl.a. lød: “Akademiraadets kommentarer har form af kritiske, men ikke særligt konkrete smagsdomme, som Bygge- og Teknikforvaltningen finder temmelig modstridende”.

LOKALPLANFORSLAG TEGLVÆRKSHAVNEN, KØBENHAVN

Forslaget var drøftet i Udvalget for Landskabs- og Havekunst og ved Arkitektsektionens møde den 3. marts. Den 4. marts 1999 meddelte Raadet Københavns Plandirektorat, at Raadet fandt lokalplanen vigtig på grund af dens omfang og brug af begreber, som Raadet gerne vil diskutere betydningen af med de ansvarlige. Raadet foretrak at fremsætte sine synspunkter ved et møde.

Karen Zahle deltog i et møde med Kommunen den 19. marts, hvor bl.a. planens grønning og en forbindelse over jernbanen blev drøftet.

LOKALPLANFORSLAG PAKHUSVEJ. NY FÆRGETERMINAL I KØBENHAVNS HAVN

I brev af 7. maj 2001 til Københavns Kommune er lokalplanforslaget kommenteret:

“Akademiraadet og Raadets Udvalg for Bygningskunst har med interesse studeret forslag til nyt boligområde og færgeterminal i Københavns Havn, og Raadet finder det positivt, at der med lokalplanforslag følges op på udarbejdelse af en helhedsplan for havnen.

Akademiraadet er principielt enig i at urbanisere fokusområdet i Nordhavnen med funktionsblandet tæt bebyggelse og finder, at naboskabet mellem færgeterminal og boligområde nok er problemfyldt i miljøteknisk henseende, men at det også ved fastholdelse af en egentlig havneaktivitet rummer et værdifuldt oplevelsesmæssigt potentiale.

Desværre savner det foreliggende forslag dog i afgørende grad indlevelse i stedets særlige forudsætninger og muligheder.

Således er der slet ikke indtænkt nogen fremtidig sammenbinding mellem Østerbro og det ny byområde. Den foreslåede stibro fra Østbanegade og genåbning af Nordre Frihavnsgade viadukten er helt utilstrækkelige midler til at skabe “en betydelig forbedring af tilgængeligheden fra den eksisterende by til havnefrontens herligheder”, som det hævdes. Et minimum måtte i første omgang være gangbroer ud for Classensgade og Holsteinsgade, og på langt sigt må det være målet at tunnellægge togtrafikken med byfortætning som en naturlig følge. Lokalplanen burde tage højde for denne næste fase.

Den ny bydel drager heller ikke fordel af sin beliggenhed ved havne-

fronten, men lukker sig om sit indre rumforløb. De omtalte “vigtige udsigtslinier og kik til vandet” udgøres hovedsageligt af problematiske åbninger mod færgeterminalen; problematiske fordi åbningerne kanaliserer støj, luftforurening og nordenvind ind i de indre byrum. Et rumligt sluseforløb i overgangen mellem de to funktionsområder vil kunne mindske generne.

Bebyggelsen orienterer sig beklageligvis ikke rumligt mod Vestbasinet, som byder på de egentlige rekreative værdier. Det ville derfor være ønskeligt at få indarbejdet den endnu ubebyggede matrikel 941 til en urban pladسدannelse ved vandet, gerne i forbindelse med boligbyggeri.

Det formelle koncept for disponeringen af bebyggelsen med den simulerede tilfældighed repræsenterer en bybygningsmodel, der afviger fra stram rationalitet. Bygningskroppenes planforskydning og højdevariationer vil nok skabe interessante irregulære byrum, og de foreskrevne materialer til facader og belægninger vil skabe tilsyneladende enhed, men er det nok til at skabe mening? Hvorfor netop den bygningsafstand, den forskydning, den vinkel? Hvor er de bevidst formede byrum? Som bygningsvolumenerne er fordelt på planen, glider de opståede pladسدannelser slapt og uden prægnans over i hinanden. Man leder forgæves efter styrende parametre, en form, en størrelse, en retning, der gentager sig, en struktur.

Indpasning af 2 højhuse virker som en strøtanke, der ikke er eftervist, hverken ved deres lokalisering eller den på perspektivskitsen angivne udformning. Raadet føler sig ikke overbevist om ideen med højhuse på dette sted, men skal dog – som en ren arkitektonisk overvejelse – påpege, at der kunne opnås større arkitektonisk præcision i at placere højhusene i bebyggelsens kant mod havneterminalen. Lokalplanforslaget ligner til forveksling idé-oplægget, selv om det er beskrevet som en bearbejdning af dette; fx kan den beskrevne “nuancering af byrummene” ikke aflæses i det foreliggende materiale. Det virker, som om man ikke har givet idé-oplæggets autorer mulighed for i en videreudvikling at forfølge de spor og overvejelser, der er nedlagt i et sådant koncept, men stort set har stillet sig tilfreds med idé-oplæggets bearbejdningsgrad.

Lokaliseringen af boliger hhv. erhverv tager angiveligt udgangspunkt i støjgener fra havneterminalen og Kalkbrænderihavnsgade, men

forekommer imod de indre byrum noget tilfældig med de adskillende lodrette snit i karreerne, og det virker ikke sandsynligt, at den forudsatte fordeling kan opnås. Det synes oplagt at prioritere erhverv i de nederste etager og boliger ovenpå og herved forbedre boligernes lysforhold.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at fordelingen mellem bolig- og erhvervsarealer ikke fremgår entydigt af lokalplanforslaget. Boligandelen angives ét sted som halvdelen af nybyggede etagemeter, et andet sted som halvdelen af det samlede etageareal. Akademiraadet skal anbefale, at lokalplanen fastlåser boligandelen til 60% af det samlede etageareal indeholdende store og små boliger.”

REFSHALEØEN, KØBENHAVNS HAVN

Efter behandling i Udvalget for Bygningskunst og Udvalget for Landskabs- og Havekunst er det forslag til en helhedsplan, som Refshaleøens Ejendomsselskab A/S havde udarbejdet, kommenteret i brev af 25. oktober 2000. I konklusionen hed det bl.a.:

“Helhedsplanen bør som helhedsplan være mere robust, da der også på Refshaleøen er væsentlige parametre som funktionsdefinitioner, investeringsvolumen, hastighed, driftsformer m.m., som er ubekendte faktorer. Helhedsplanen er blevet et formfærdigt bud snarere end udtryk for en strategi, en proces, der skal forløbe over tid. Planen kunne med få enkelte endnu mere markante greb skabe den garanti for arkitektonisk kvalitet, som sikrer en hensigtsmæssig udvikling af området.”

NY SKUESPILSCENE, DET KONGELIGE TEATER

Lokalplanforslaget vedr. det i sidste Beretning (s. 65) omtalte projekt for ny skuespilscene på Kongens Nytorv bortfaldt i november 1998.

I Teaterets 10 år's plan fra oktober 1998 blev 17 placeringsmuligheder, der er drøftet med Københavns Kommune og Forskningsministeriets Byggedirektorat, nævnt og vurderet. Den politiske interesse samlede sig efterhånden om muligheden for placering i Turbinehallerne i Borgergade.

TURBINEHAL PLACERING

Ved mødet den 21. april 1999 fandt Raadet, at en Turbinehal løs-

ning udviste et noget lavt ambitionsniveau, og der var desuden tvivl om, hvorvidt den arkitektoniske belysning af baggrunden for en politisk beslutningstagning var tilstrækkelig gennemarbejdet. Det blev pålagt Raadets formand (ved møde den 22. april 1999 om ny bekendtgørelse) at gøre kulturministeren opmærksom på, at Raadet gerne rådgav om de foreslåede placeringsmuligheder.

Dette blev fremført ved mødet, men ministeren kunne oplyse, at der netop samme formiddag var indgået politisk forlig til fordel for Turbinehal løsningen.

Ved et møde med Ministeriets departementschef Erik Jacobsen den 8. september 1999 gjorde Raadets repræsentanter opmærksom på vigtigheden af, at en konkurrence kan udskrives uden for mange bindinger og krav om hensyntagen til eksisterende bygninger og tekniske anlæg. Det blev aftalt, at Ministeriet skulle undersøge flere muligheder.

På baggrund af nye oplysninger om mulighederne sendte Raadet den 28. oktober 1999 følgende notat til departementschefen:

“På baggrund af tilkendegivelsen af, at man påtænker at placere en ny skuespilscene i Turbinehals-arealet og de i den forbindelse offentliggjorte skitser til en mulig afgrænsning af det bebyggelige areal, som Akademiraadet har drøftet d.d., ønsker Raadet at fremhæve følgende synspunkter:

Placeringen i tæt kontakt med Kongens Nytorv gør det nærliggende at søge udveje for, at det kommende teaterkompleks gives direkte fysisk kontakt med Gothersgade. Dels på grund af den visuelle betydning og signalværdi i forhold til Kongens Nytorv, dels i form af kontakten med middelalderbyen og dens liv.

Raadet finder det derfor ønskværdigt at fjerne den mod Borgergade eksisterende store, røde højspændings- og akkumulatorbygning, men også det nybyggede hjørnehus mod Gothersgade.

I hvilket omfang de øvrige bevaringsværdige/fredede bygninger langs Gothersgade kan indgå i en sådan løsning må belyses nærmere.

Denne udtalelse er udelukkende baseret på en bybygningsmæssig vurdering, idet Raadet ikke på det foreliggende grundlag har mulighed for at bedømme de mere funktionelle og teatertekniske konsekvenser.”

I den aftale, som kulturministeren og overborgmesteren ind-

gik i foråret 2000, om placering af skuespilscene i Turbine hallerne, fremgik bl.a., at et lokalplanforslag skulle udsendes til høring, samt at resultatet af en arkitektkonkurrence forventedes at foreligge i januar 2001.

Kulturministeren meddelte den 30. august 2000 pressen, at planerne om en konkurrence var stillet i bero, indtil der var truffet afgørelse om et operahus på Dokøen, og ministeren nævnte i denne forbindelse en mulig placering af skuespilscenen på Kvæsthusbroen for enden af Sankt Annæ Plads.

KVÆSTHUSBRO PLACERING

Den 20. december 2000 sendte Raadet enslydende breve til kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen og overborgmester Jens Kramer Mikkelsen:

“I anledning af at Akademiraadet nu erfarer, at man er i færd med at placere et nyt Kongeligt Skuespilhus på Kvæsthusbroen, har Raadet foretaget en vurdering af eventuelle bebyggelsesmuligheder. I den forbindelse har raadsmedlemmer hos Plandirektoratet i Københavns Kommune studeret en model af området, herunder vurderet hvilke konsekvenser placeringen af et volumen af den ønskede størrelse vil få for det samlede omkringliggende bybillede. Raadet er også bekendt med de volumenstudier, som er udført af arkitekten Henning Larsen.

På denne baggrund ønsker Raadet at udtale, at man – helt uden tvivl – er af den opfattelse, at der på denne lokalitet kun eksisterer én bygningsmæssig forsvarlig placering af huset, nemlig på den ‘ledige’ byggetomt øst for DFDS, og syd for Sankt Annæ Plads-forlængelsen.

Kun med denne placering vil huset kunne fremstå som en væsentlig formmæssig/rumlig afslutning på hele havnefront-forløbet fra Langelinie ned mod Nyhavn, hvor bygningen kan indgå som en bebyggelsesmæssig komplementering/afslutning på kvarteret omkring Nyhavn.

Raadet er opmærksom på, at placeringen – hvis bygningen skal tilfredsstillende aktuelle teatertekniske funktionelle forhold – må indebære en vis fremskydning i havnen, hvilket efter Raadets opfattelse også vil medføre en afvejning mellem teaterets ønske om et ideelt volumenprogram og den bygningsmæssige mulighed på stedet.

Dette gælder i øvrigt også en placering længere mod nord, som i Henning Larsens placering med teaterets smalle bygningskrop, som i bearbejdning ville føre til en noget anden, bredere form, hvilket ikke forekommer overbevisende i forhold til det samlede byrum, hvor særligt hensynet til Kvæsthusbroens samlede forløb, åbenheden fra Sankt Annæ Plads, samt nu også forholdet til Amalienborg/Operaaksen må tillægges betydning. Raadet må derfor stærkt anbefale at give de bedst mulige betingelser for en evt. til formålet kommende konkurrence ved at placere bygningen på det mest egnede grundareal: syd for Sankt Annæ Plads-linien”.

Kulturministeriets departementschef svarede den 17. januar 2001, at Ministeriets planlægning endnu var i den helt indledende fase, “men så snart flere oplysninger foreligger, vil vi invitere repræsentanter fra Akademiraadet til et møde herom.”

Overborgmesteren svarede den 23. marts 2001 bl.a., at placeringen ville blive politisk behandlet i forbindelse med Københavns Kommuneplan 2001.

På et møde den 19. april 2001 med departementschef Karoline Prien Kjeldsen blev det oplyst, at Ministeriet ville udskrive en konkurrence, hvor forslagsstillerne kan placere huset på hele området – incl. det af Raadet foreslåede område ved Sankt Annæ Plads. Raadets repræsentanter var af den opfattelse, at den yderste del af pieren burde friholdes for bebyggelse, men Ministeriet fastholdt, at hele området skulle være en mulighed i konkurrencen.

Folketingets Finansudvalg vedtog i maj 2001 et aktstykke, der bemyndiger Kulturministeriet til at afholde en projektkonkurrence om et nyt skuespilhus og forberede byggesagen, herunder erhverve byggegrunden på Kvæsthusbroen.

På et pressemøde den 21. juni 2001 præsenterede kulturministeren betingelserne for den åbne, internationale projektkonkurrence om forslag til udformning og indplacering af et nyt skuespilhus til Det Kongelige Teater på Kvæsthusbroen. Resultatet af konkurrencen ventes offentliggjort ultimo december 2001.

DOKØEN, KØBENHAVNS HAVN

I slutningen af juli måned 1999 forlød det i pressen, at A.P. Møller havde sikret sig forkøbsret til Dokøen. På Raadets møde i decem-

ber blev det oplyst, at Udvalget for Bygningskunst fandt det af betydning for Raadet, at få indsigt i de planer, som A.P. Møller fonden havde om projekt til Dokøen. Raadet sendt derfor den 16. december 1999 følgende brev til Fonden:

“Akademiraadet har forstået – og glæder sig over – at A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal er gået i realitetsforhandlinger med Ejendomsselskabet Freja A/S for at sikre en kvalificeret bebyggelse på Holmens Dokø vis-a-vis Amalienborg.

Akademiraadet er på grund af stedets særlige, centrale placering interesseret i at blive orienteret om Fondens overvejelser, og står gerne til disposition som rådgiver i denne vigtige bygningskulturelle sag.”

Fonden svarede den 28. december 1999, at man ville have tilbuddet i erindring.

OPERAHUS, DET KONGELIGE TEATER

På møde mellem raadsrepræsentanter og Kulturministeriets departementschef Erik Jacobsen den 8. marts 2000 drøftedes placering af et nyt operahus i København. Det blev oplyst, at politisk samlede interessen sig om Rudolf Bergh-muligheden, og at Ministeriet forhandlede med Tivoli om muligheder for evt. samarbejde.

Akademiraadets notat af 28. juni 2000 til Kulturministeriet

“På baggrund af Kulturministeriets rapport af 18. november 1999 fra arbejds- og ekspertgruppen om muligheden for etablering af operahus- og koncertsalsbyggeri i hovedstadsområdet er Akademiraadet af Ministeriet anmodet om at fremkomme med bygningsmæssig vurdering af de i notatet nævnte 7 placeringsmuligheder for en operabygning (Rudolf Berghs Hospital, Bryghusgrunden, Ny Tøjhusgrunden, Holmen [Christiansholm og Dokøen], Svanemøllebugten, Kvæsthusbroen og Ørestaden).

Udgangspunktet for vurderingen har været oplysninger om, at det påtænkte operahus i størrelse og programindhold svarer til det operahus, som er under planlægning i Oslo efter en offentlig, international arkitektkonkurrence.

I betragtning af de senere års placeringer af en række væsentlige nye, kulturelle bygningsanlæg på relativt små grundarealer – set i

relation til de ønskede byggeprogrammer – finder Akademiraadet det væsentligt at udnytte de muligheder, der nu er for at få et rigeligt areal til placering af en operabygning.

Akademiraadet har derfor primært lagt vægt på at bedømme placeringsmuligheder ud fra overordnede, arkitektoniske, bymæssige og rummelighedsmæssige hensyn og har kun i mindre omfang inddraget trafikale, økonomiske og driftsmæssige forudsætninger.

Raadet har således søgt at prioritere løsninger, som ud fra overordnede byæstetiske betragtninger giver de bedst tænkelige betingelser for den kommende udformning af operabygningen.

Ud fra de oplyste programforudsætninger finder Raadet det problematisk at placere de ønskede og nødvendige arealer og volumener på de i rapporten angivne arealer ved Rudolf Berghs Hospital, Bryghusgrunden, Ørestaden samt Kvæsthusbroen.

Ved en placering på Rudolf Bergh-arealet er Raadet opmærksom på den betydning, den nære beliggenhed ved Hovedbanegården – samt en mulig samdrift med Tivolis Koncertsal – kan have. En placering her vil betyde omfattende inddragelse af de omgivende kvarterer.

Akademiraadet er opmærksom på, at en anden placering i Ørestaden end det i rapporten angivne byggefelt i tilknytning til de store nye trafikkanlæg vil give en umiddelbar adgang for et meget stort regionalt publikum.

En placering ved Kvæsthusbroen ville kræve markante opfyldninger i havnebassinet, hvilket Raadet stiller sig tvivlende over for det ønskelige i.

Ny Tøjhusgrunden og Svanemøllebugten indeholder begge tilstrækkelige grundarealer, men forekommer af forskellige grunde ikke indlysende. Tøjhusgrunden forekommer ikke attraktiv og er uden den tilstrækkelige bymæssige omgivelseskvalitet.

Svanemøllebugten forudsætter store opfyldninger og bør kun tages i betragtning, hvis ikke der findes et mere bynært, egnet areal.

Holmen forekommer derimod velegnet for et monumentalt offentligt kulturbyggeri, der kan styrke oplevelsen af havnen som det store samlende element i hovedstadens centrum.

Det gælder Christiansholm, der med sin klare ø-form ligger centralt i havnerummet, hvor dette ændrer retning, og indebærer således en usædvanlig mulighed for udformning af et virkelig markant

bygningsanlæg af stor symbolværdi og synlighed i hele den centrale by og havn.

Også Dokøen forekommer velegnet, om end mindre klart afgrænset. En placering i relation til Amalienborg-aksen eller på Dokøens sydlige del må afhænge af en nærmere analyse.

Akademiraadet vil – uanset at trafikale problemer kræver en løsning – anbefale, at der arbejdes videre med Christiansholm og Dokøen som de bedst mulige placeringer for et nyt operahus.”

Udtalelse af 3. september 2000 om forslag til placering af operahus på Dokøen

Raadet blev i august 2000 bedt om en vurdering af det da foreliggende skitseprojekt til et operahus på Dokøen. Skrivelsen til Kulturministeriet lød:

“Kulturministeriet har ved møde den 27. august 2000 anmodet Akademiraadets arkitektfaggruppe om en æstetisk vurdering af forslag til et nyt operahus, udarbejdet af arkitekten Henning Larsen på foranledning af skibсреder Mærsk McKinney Møller – idet denne påtænker at skænke bygningen til staten.

Efterfølgende vurdering er baseret på et skitseprojekt (dateret august 2000), bestående af plan- og snittegninger i mål 1:500, 2 model-fotografier, udleveret på mødet, samt Henning Larsens gennemgang af projekt materialet.

Der foreligger ikke beskrivelse af de byplanmæssige og trafikale aspekter, og der savnes facadetegninger.

Projektets idé

Projektet tager udgangspunkt i en placering af operahuset på Dokøens midte, i den akse som sammenknytter Marmorkirken med Amalienborg, og som således føres over havneløbet.

Bygningen er derfor placeret omkring denne akse og ligger som et langstrakt hus (øst/vest) under en stor, samlende vandret tagflade på en selvstændig ø, idet Dokøen foreslås opbrudt af en række kanaler, bl.a. én på begge sider af operaen.

Den gennemgående tagskive udgør bygningens arkitektonisk væsentligste element, kun afbrudt af scenetårnet som skyder sig igennem i tagets midterste del.

Bygningen fremstår relativt lukket mod de 3 kanaler, og åbner sig markant med indgang og foyer mod havnen og byen, understreget

af et stærkt eksponeret tagudhæng over en ankomstplads mod vest, et stort nyt offentligt rum ved vandet.

Placeringsmuligheder

I Akademiraadets notat af 28. juni 2000 anbefaler Raadet, at et nyt operahus bør placeres på Christiansholm eller på Dokøen, men at sidstnævnte placering forudsætter en nærmere analyse af placeringsmulighederne.

Baggrunden herfor er, at mens Christiansholm med sin tydeligt definerede ø-karakter udgør en afgrænset og afklaret placeringsmulighed, rummer Dokøen flere forskellige muligheder.

En placering på den nordlige del har en iøjnefaldende attraktion på grund af dens kontakt til det store havnerum mod vest og nord, men kompliceres af hensynet til det fredede krananlæg.

En placering på Dokøens sydlige del er enklere, men forudsætter principiel beslutning om karakteren af en kommende bebyggelse på Christiansholm.

Placeringen i Dokøens midte kræver stillingtagen til sammenhøigheden med Amalienborg-aksen og dennes forskydning i forhold til Philip de Langes Allé.

Den foreslåede placering

Det fremlagte forslag fra Henning Larsen er bevidst baseret på ønsket om at lade Amalienborg-aksen være styrende for udformningen.

Denne forudsætning har både fordele og ulemper.

Positivt er det, at man hermed får en fast defineret geometrisk placering af det nye operahus, som herved ikke alene kan bedømmes i forhold til de nære omgivelser, men også relateres til Frederiksstaden og særligt Amalienborg-komplekset.

Men netop selv samme ‘indskrivning’ af et moderne operahus i en arkitekturhistorisk afsluttet helhed med helt andre forudsætninger, burde efter Raadets opfattelse afstedkomme en langt dybere diskussion, end projektets stade og tidsplanen giver mulighed for.

Valget af akse-tilknytningen indebærer også, at forudsætningerne for at forme og udtrykke selve bygningen begrænses til geometrisk relativt rolige, afklarede anlæg, mens mere ekspressive, skulpturelle løsninger – som kendes fra Sydney og senest Oslo – afskrives.

Bygningsudformning

Den foreslåede bygning illustrerer ovenstående problemstilling ud-

mærket, idet den valgte placering præger bygningens hele disposition.

Bygningen fremstår afklaret og letopfattelig i et meget enkelt arkitektonisk greb, hvor det store svævende tag, som favner havnerummet, forekommer at være en smuk idé, om end endnu ikke tilstrækkeligt bearbejdet til, at man med sikkerhed kan vurdere slutresultatet.

Raadet finder, at projektet i sin nuværende form helt overvejende har sine kvaliteter mod havnen, mens huset mod Frederiksholmens værdifulde bygninger og nye funktionsammenhænge fremstår relativt lukket – på kanten af det afvisende.

Det gælder ikke mindst i relationen til Takkeloftsgraven og Philip de Langes Allé, hvor det undrer, at man ikke også giver adgang til operaen via alleen, og hvor en form for pladsdannelse ville kunne formidle overgangen til dette vigtige møde med Holmens skala og stemning.

Mod havnen kunne den store sammenhæng mellem hus, plads og vand med fordel gøres mere spaciøs. Både foyer og plads burde være større.

Raadet foreslår derfor, at det overvejes, at operaen forlænges ud i havnen, hvorved selve økarakteren og tagløsningen accentueres, og hvorved man også får mulighed for ovennævnte pladsdannelse mod Frederiksholmen.

Sammenfattende er det Akademiraadets opfattelse, at det forelagte idéprojekt i hovedtrækkene fremstår som et prægnant bud på en rolig, afklaret operaudformning af stor visuel værdi for havnerummet, og at projektet idémæssigt grundlæggende udviser tilstrækkelige værdier til, at Raadet kan anbefale løsningen.

Men samtidig må vi pointere, at projektet i sin nuværende skitseform på en række felter endnu ikke rummer tilstrækkelig tydelighed i udformningen.

Det gælder øens og bygningens proportioner, relationen til Holmen, adgangsforhold, facade- og tagudtryk samt hele den materialemæssige behandling.

Akademiraadet har tiltro til, at disse forhold af arkitekten Henning Larsen vil kunne bearbejdes tilfredsstillende, men står til rådighed for en supplerende udtalelse, når ovennævnte bearbejdning foreligger.”

Kommentarer af 28. september 2001 til forslag til tillæg til lokalplan 'Holmen II'

Akademiraadet drøftede over flere møder det udsendte tillæg til lokalplan, der skulle muliggøre opførelsen af operahus på Dokøen. Raadets kommentarer til forslaget blev afsendt den 28. september 2001 til Københavns Kommune:

“Akademiraadet har i brev af 3. september 2000 på anmodning fra Kulturministeriet foretaget en vurdering af et skitseprojekt, dateret august 2000, til en ny operabygning på Dokøen, udarbejdet af arkitekten Henning Larsen.

Det nu foreliggende lokalplantillæg bygger i hovedtrækkene på samme skitseprojekt, om end det på en række punkter er bearbejdet blandt andet i overensstemmelse med synspunkter, som Akademiraadet gjorde gældende.

Den følgende udtalelse er således baseret, dels på Akademiraadets tidligere vurdering af projektet (som vedlægges i kopi), dels på de ændringer som fremgår af lokalplanforslaget; men også på en redigering om projektets nuværende stade, indhentet ved et møde på Henning Larsens Tegnstue den 11. september 2001.

Raadets vurdering fra september sidste år var principielt positiv, men indeholdt en række kritiske kommentarer, som Raadet gerne så inddraget i det videre arbejde. Det er delvis sket.

Placeringen

Operaen er fortsat placeret i Amalienborg-aksen, og en betydelig del af den debat, som lokalplanforslaget har udløst, har drejet sig om netop dette forhold.

Raadet udtalte sidste år, at man så både positive og negative konsekvenser heraf, men først og fremmest at man burde have mere tid til at diskutere denne akse-afhængighed nøje igennem, i særdeleshed i relation til Amalienborg komplekset.

En række indlæg i debatten har bestyrket Raadet i bekymringen for effekten af akse-placeringen.

Ideelt set ville Raadet foretrække en anden komposition af opera, boligbebyggelse og ø-landskab på Dokøen, friholdt fra aksefastheden, idet man herved kunne undgå at ændre oplevelsen af Amalienborgs plads og perspektivet herfra, samtidig med at operaen på en friere måde kunne indgå som element i et stort, sammenhængende havneforløb. Eller man kunne – som mange forestiller sig

nødvendigheden af – placere en operabygning, med sin store dimension, et helt andet sted i byen.

Raadet er imidlertid opmærksom på, at kravet om en alternativ placering kunne få donationen til at bortfalde, og at andre bynære placeringer kan give andre tilpasningsproblemer.

I lyset heraf, har Raadet valgt at acceptere akse-placeringen, hovedsageligt fordi det foreliggende projekt indeholder så mange afgørende arkitektoniske kvaliteter, at Raadet opfatter bygningen i dens nu bearbejdede form som et tiltrængt, positivt og nutidigt tilskud til udviklingen af havnen som byens nye, centrale rum.

Proportioner/højde

Operabygningens ydre proportioner er i høj grad bestemt af funktionens indre pladmæssige og akustiske bindinger. Og disse hensyn medfører et voluminøst hus. I forhold til havnerummet dog med en acceptabel løsning, hvor det svævende tag, i højde med de overforliggende pakhuse, på en smuk måde vil indgå i dialog hermed.

Det er i øvrigt lykkedes at bringe bygningens højder, hvad angår scenetårn, tagniveau og egentlige funktionsafsnit, ned i forhold til det oprindelige skitseprojekt, men også i forhold til lokalplanens rammer.

Raadet finder disse bestræbelser af stor betydning og vil – af præcedens-dannende hensyn – foreslå, at lokalplanens højdegrænser sænkes, så de svarer til projektets bearbejdede nuværende mål.

Relationen til Frederiksholm

Det fremgår ikke tydeligt af tillæggsforslaget, men projektet er også blevet positivt bearbejdet i relation til Holmen. Ud over højdeforholdene, hvor bygningens funktionsafsnit nu har samme højde som Philip de Lange-husenes kiphøjde, opereres med en asymmetrisk facade med en større visuel åbenhed mod studiescene samt en betydningfuld 'perforering' af den gennemgående tagskive, der letter indtrykket set fra Holmen.

Disse forhold, sammenholdt med den større afstand mellem huse, bl.a. udnyttet til en markant træ række, giver samlet et mildnet og mere levende facadebillede mod øst, som det fremgår af besigtiget model i større skala på Henning Larsens Tegnestue.

Boligbebyggelsen

Udover de til operaen tilhørende funktioner, fastlægger tillæggsforslaget også rammerne for en boligbebyggelse på begge sider af ope-

rabygningen. I lokalplanen var boligbebyggelsen udformet som længebygninger, vinkelret på havnen. I tillægget fremstår boligerne som lukkede karreer i proportioner, som rumligt forekommer urimelige i forhold til Frederiksholms lange magasinbygninger.

Det er Raadets opfattelse, at denne del af projektet mangler bygningmæssig og landskabelig kvalitet, og Raadet vil foreslå, at man inden endelig vedtagelse af denne del af planen, sikrer en bearbejdning, fx via konkurrence, herunder stillingtagen til anvendelse, bebyggelsesform og -tæthed.

Adgangsforhold/parkering

Parkeringsmuligheder og løsning af øvrige trafikale forhold – især i forhold til operabygningen – er ikke tilfredsstillende. Det må forudsættes, at Kommunen som lovet påtager sig at løse dette problemkompleks, hvis funktionalitet er aldeles afgørende. På by- og lokalt niveau må helt anderledes klare muligheder kunne findes, med henblik på at sikre en rationel og oplevelsesrig adgang til operaen.

Videre procedure

Debatten om det fremlagte forslag til lokalplantillæg er præget af stor usikkerhed om, hvordan operabygningen rent faktisk vil fremtræde i forholdet til havnerummet, set fra Amalienborg, Frederiksholm m.v. Der er fremlagt forskellige forsøg på at visualisere disse forhold via perspektivtegninger og computoranimationer. Det er også blevet foreslået at rejse en mock-up i 1:1 på stedet.

Det er Akademiraadets opfattelse, at man hverken via tegninger eller mock-up får den rette fornemmelse af bygningens karakter, idet mange forhold omkring lys/skygge, materialitet, spejling mv. ikke vil fremstå med den rette tydelighed.

Raadet vil i stedet – med henblik på Borgerrepræsentationens behandling af indkomne indsigelser og før endelig vedtagelse af lokalplantillægget – anbefale, at der udarbejdes en model i så tilpas stor skala, at man med egne øjne kan vurdere rumlighederne. Denne model bør udføres i mindst 1:200, og skal omfatte alle betydende naboforhold, incl. Amalienborg, havneløbet og Frederiksholm.

Afslutningsvis gør Akademiraadet – som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål – opmærksom på sin fortsatte interesse i at blive inddraget i det videre forløb."

Kopi af kommentarerne blev sendt til Kulturministeriet, A.P.

Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, arkitekten Henning Larsens Tegnestue og til pressen.

Kronborg, værftsgrunden

I sidste Beretning (side 84) er omtalt Raadets støtte til Helsingør Kommunes initiativer til afholdelse af en konkurrence for området.

Miljøministeren gjorde i brev af 20. oktober 1998 opmærksom på, at Miljøministeriet, Trafikministeriet, Boligministeriet og Rigsantikvariatet siden værftets nedlæggelse har deltaget i et samarbejde om værftsarealernes anvendelse og udformning, og at ministeren i maj 1993 på statens vegne havde indgået en aftale om rammerne for igangsættelse af Kronborg- og Værftsprojektet. I aftalen "er det i øvrigt blevet understreget, at disse opgaver ikke måtte foregribe mulighederne af, at der på længere sigt eventuelt kunne ske en rekonstruktion af voldanlægget." Ministeren forudsætter, at resultatet af den analyse- og lokalplanproces, som Kommunen nu iværksætter, vil ligge inden for rammerne af den indgåede aftale.

Vindmøllepark, Middelgrunden

I sidste Beretning (side 85) er omtalt brev af 4. september 1998, hvori opstilling af vindmøller på flakområderne uden for indløbet til Københavns Havn frarådes.

I brev af 13. september 1999 til Energistyrelsen kommenteres ansøgning om tilladelse til at opføre havmølleparkens 20 møller (hver 110 meter), der placeres i en bue i farvandet ud for Trekroner. Raadet fastholdt sin tidligere udtalelse fra 1998 med tilføjeisen: "Parken vil med sin placering, møllehøjde og mølleantal kunne ødelægge opfattelsen af Øresund som et åbent farvand mellem Danmark og Sverige. En møllepark af disse dimensioner, og med den visuelle virkning parken i øvrigt vil have set fra Sjællands Østkyst og Sveriges Vestkyst – og altså ikke alene på områderne omkring Københavns Havn og Amager Strandpark – bør efter Akademiraadets opfattelse ikke etableres."

Lokalplanforslag, Ørestad City Center

Efter behandling i Udvalget for Bygningskunst og i Udvalget for Landskabs- og Havekunst kommenterede Raadet den 17. februar

2000 lokalplanforslaget for opførelse af et regionalt center. I kommentarerne hed det:

"Selv om vurderingerne af de regionale virkninger af Ørestadsbutikcentret ligger uden for Akademiraadets kompetence, skal Raadet – trods den allerede reducerede centerstørrelse – indledningsvis anbefale, at spørgsmålet om de handelsmæssige konsekvenser for Københavns indre by undersøges ekstra nøje.

Hvis et af formålene med Ørestaden er at lette presset på hovedstadens historiske centrum, bør der udvises stor omhu med at finde balancerende størrelser, så det nye citycenter kan optage funktioner, der kunne virke ødelæggende i den gamle by, uden samtidig at undergrave den ønskede butiksstruktur der.

VVM-rapporten anfører en nedgang i udvalgsvarerhandelen på 5%. Hvad betyder det på længere sigt for city, strukturelt, kommercielt og parkeringsmæssigt?

Akademiraadet anerkender, at lokalplanerne for Ørestaden er baseret på kvalificerede undersøgelser af bebyggelsesmulighederne. Og at der i selve udformningen af forslagens bestemmelser er tale om fornyelser af generel lokalplanpraksis."

Desuden stillede Raadet yderligere spørgsmål til forslaget, bl.a. om relationer til byafsnit mod øst, gesimshøjder og effektueringen af kravet om høj arkitektonisk kvalitet.

Supplerende lokalplanforslag for Ny Tøjhusgrunden i København

Udvalget for Bygningskunst og repræsentanter for Raadet drøftede i februar 2001 resultaterne af en konkurrence for området med Freja Ejendomme A/S.

Amager Strandpark

"Parkens udformningsmuligheder bør undersøges gennem en konkurrence eller anden arkitektonisk bredere belysning."

Raadet sendte den 18. november 1999 følgende enslydende skrivelse til trafikministeren og overborgmesteren:

"Akademiraadet og Raadets Udvalg for Landskabs- og Havekunst har studeret de foreliggende forslag til en ny Amager Strandpark, og Raadet finder, at parkens formål og indhold er betydningsfuldt og relevant.

Raadet finder imidlertid ikke, at det endnu er lykkedes at omsætte

parkens program til et kunstnerisk udtryk, der er i samklang med den særlige beliggenhed, og de muligheder der er for at nyfortolke denne særlige parktype.

Som Akademiraadet i sine kommentarer til forslag til Københavns Kommuneplan 1997 gjorde opmærksom på, er Amager strand ikke kun Amagers lokale strand, men Københavns strand og Københavns ansigt, og Amagers Østkyst åbner unikke muligheder for at forme et anlæg på internationalt niveau.

Paris placerede sig i fokus af den internationale diskussion ved grundlæggende at revurdere byparkens betydning og indretning. København har mulighed for tilsvarende at placere sig i centrum af den internationale arkitektoniske og byplanmæssige debat ved at satse på en ambitiøs udvikling af Strandparken som begreb og på Amager Strandpark som konkret område og nøgle til en nyfortolkning af Østamagers rolle i Byen.

Ligesom byparkerne i Paris er blevet anvendt som strategiske elementer til igangsættelse af en mere omfattende fornyelse, er der også på Østamager grund til at placere overvejelserne over den kommende Strandpark som del af en bredere undersøgelse af Østamagers fremtid. Alle de planlagte, omfattende nybyggerier og trafikkanlæg i området peger på, at Østamager burde underlægges en mere sammenfattende og visionær planlægning, end tilfældet har været indtil videre.

Amager Strandpark bør i denne planlægning indtage en særlig rolle, og parkens udformningsmuligheder bør efter Raadets opfattelse undersøges gennem en konkurrence eller anden arkitektonisk bredere belysning.”

Trafikminister Sonja Mikkelsen svarede den 1. december 1999 bl.a., at skitsen fra rapporten fra 1996 er et eksempel, og det anføres i rapporten, at andre indretninger vil være mulige, og at mulighederne kan tages op i forbindelse med en evt. realisering af en ny park. Trafikministeriet har således ikke ment, at det var Ministeriets opgave at fastlægge det nærmere indhold i en evt. ny strandpark. “Københavns Kommune er nu i gang med at se nærmere på mulighederne for at realisere en ny strandpark, og jeg er sikker på, at kommunen vil lade Akademiraadets henvendelse indgå i de videre overvejelser om projektet”.

Overborgmester Jens Kramer Mikkelsen svarede Raadets for-

mand den 24. januar 2000 og oplyste, at udenlandske erfaringsgrundlag indgår i overvejelserne. “Amager Strandpark skal planlægges som en integreret del af hovedstadens overordnede rekreative og bymæssige struktur. Med sin nære kontakt til såvel den ny metro som til Øresunds herlighedsværdier må både strandparkens anvendelse og udformning ses i et overordnet perspektiv. Netop de parisiske eksempler viser, hvordan en komplimentær anvendelse til mangeartede storbyaktiviteter indgår i de realiserede koncepter. Der skal nytænkes, også i den københavnske sammenhæng, på et internationalt ambitionsniveau og med en dansk accent. Jeg ser frem til en fortsat konstruktiv dialog med Akademiraadet om såvel Amager Strandpark som andre aktuelle planlægnings-spørgsmål i København.”

Lokalplanforslag for Prøvestenen og Amager Strandpark.

I Raadets indsigelse af 18. april 2000 henvises til overborgmesterens svar af 24. januar 2000, og Raadet bad om, “at den i brevet omtalte dialog om bl.a. udformningen af ny Amager Strandpark finder sted før udarbejdelse af den endelige supplerende lokalplan, hvori udformningen af Strandparken fastlægges – og meget gerne i form af en åben arkitektkonkurrence om dette for hele hovedstadsregionen betydningsfulde rekreative område.”

Raadet sendte den 16. februar 2001 enslydende breve til trafikminister Jacob Buksti og overborgmester Jens Kramer Mikkelsen: “Akademiraadet og Akademiraadets Udvalg for Landskabs- og Havekunst har tidligere, i breve af 18. nov. 1999 til daværende trafikminister Sonja Mikkelsen og til overborgmester Jens Kramer Mikkelsen, udtrykt sine indsigelser med hensyn til manglende kunstnerisk udformning og manglende nytænkning af en storbys nye strandpromenade vedr. forslaget til Ny Amager Strandpark.

Og i både trafikminister Sonja Mikkelsens svar af 1. dec. 1999 og overborgmester Jens Kramer Mikkelsens svar af 24. jan. 2000 er der stillet en dialog om forslaget i udsigt.

Det nu genfremsendte, reviderede forslag, som skal danne grundlag for etablering, lokalplan og kommuneplantillæg er trods visse forbedringer stadig uacceptabelt. I sit hovedanslag hverken støtter eller lever forslaget op til den dynamik og udvikling, der er i fuld gang med at forny Østamagers rolle i byen.

Akademiraadet er positiv over for en ny strandpark med adgang til badevand, der hurtigt bliver dybere og har bedre gennemstrømning. Men den naturefterlignende form, med serie af klitrækker som i Køge Strandpark og et fladvandet laguneområde, er fremmed i den givne sammenhæng, nær storby, og er på ingen måde i overensstemmelse med sin tid.

De foreslåede boliger i tilknytning til Strandparken syd for Sundby sejlklub er ligeledes helt uacceptable. Boligernes placering umuliggør, at byen her definerer sig selv ved en klar kant og præcision i forhold til parken, kysten og sundet.

Boligbebyggelsen er placeret med over halvdelen af sit areal på fredet område. Akademiraadet fraråder, at denne fredning ophæves, og at planlovens kystnærhedsbestemmelser skal vige til fordel for disse nye finansieringsmuligheder.

Den foreslåede boligbebyggelses placering er såvel i den store byarkitektoniske sammenhæng som i den lokale sammenhæng, på langs og på tværs, en stor barriere og forringelse af kyststrækningen.

Akademiraadet anbefaler igen indtrængende, at der udskrives en konkurrence, eller subsidiært at der tilknyttes arkitekter med indsigt, erfaring og talent i at arbejde med landskabsarkitektur, og som får muligheden for at ændre den nu foreslåede formgivning.”

I trafikministerens svar af 12. marts 2001 fremgår, at Trafikministeriets rapport fra 1996 fremlagde – efter hensyntagen til strøm-, vind-, bølgeforskel m.m. – to principielle muligheder for placering af en ny kystlinie, der ikke nedbryder stranden, og dels tilvejebringer gode bade- og svømmeforhold. Ministeriet mener ikke, at det er dets opgave af fastlægge det nærmere indhold i en eventuel ny strandpark inden for den nye kystlinie. Opgaven med at samle interessenterne om at realisere en ny Amager Strandpark ligger nu hos Københavns kommune, og trafikministeren tilføjer, at han har forstået, at overborgmesteren vil svare mere udførligt.

Overborgmesteren svarede den 18. april 2001, at Raadets brev om Strandparkens udformning betragtedes som en kommentar til det kommuneplanforslag, som er ude i offentlig høring indtil 1. juni 2001. Borgmesteren ville lade brevet indgå i behandlingen i den videre kommuneplanproces.

Kommuneplan København 2001

Efter forarbejde fra arkitekten Jens Kvorning, der konfererede med Udvalget for Bygningskunst og Udvalget for Landskabs- og Havekunst, har Raadet den 28. maj 2001 fremsat følgende kommentarer: “Forslaget til Kommuneplan for København 2001 har været behandlet i Akademiraadet og dets udvalg, og Akademiraadet ønsker at knytte kommentarer til følgende spørgsmål og temaer i det fremlagte forslag:

Forslaget til Kommuneplan er velskrevet, klart disponeret og i det store og hele præcist og fyldestgørende i sin måde at redegøre for de problemer, der skal løses, og de løsningsforslag der anbefales.

Det særskilte bind om bydelsplanlægning og den lille brochure om “By ved Vand” er prisværdige bidrag til at gøre planlægningens problemstillinger så nærværende og aktuelle for byens borgere som muligt.

Samtidig med at Akademiraadet således anerkender den politiske og professionelle indsats bag kommuneplanforslaget, ønsker Raadet at pege på følgende områder og problemstillinger, hvor der efter Raadets opfattelse er grund til at gentænke eller revidere planforslagets udsagn:

Østamager

Akademiraadet gjorde allerede i forbindelse med kommentaren til den forrige kommuneplan indsigelse mod forslag til ny strandpark ved Østamager med den begrundelse, at den foreslåede lagunekyst ikke havde noget naturligt forhold til Østamager og var en forstad-sagtig løsning, der ikke korresponderer med den bymæssige situation på stedet. I den forbindelse blev der videre argumenteret for, at hele Østamager burde underlægges en sammenfattende planlægning, fordi der var så mange og store forandringer på vej. Akademiraadet ønsker at opretholde denne kritik – hverken forslaget til Strandparken eller den måde bebyggelse af de store ledige arealer i området håndteres på udnytter områdets potentialer fuldt ud.

Derudover skal det bemærkes, at det er Akademiraadets ønske, at dets indsigelse må indgå som bidrag i det fortsatte arbejde med planlægningen af Østamager.

Sydhavnen

Akademiraadet værdsætter det planlægningsarbejde, der er igang-

sat omkring Sydhavnen, Inderhavnen og Nordhavnen.

For så vidt det drejer sig om Sydhavnen opfatter Raadet det imidlertid som afgørende, at en række spørgsmål omkring det foreliggende forslags fortolkningsmuligheder og hele styringen af projektet præciseres.

Lige såvel som der i omtalen (By ved Vand) af mulighederne for kulturbyggeri i centralhavnen argumenteres for, at det er vigtigt at vente med at udnytte de pågældende byggemuligheder, indtil man har kræfterne til at gennemføre et kvalificeret byggeri, er det med hensyn til Sydhavnen vigtigt at understrege, at den foreliggende plan kan ende i den rene katastrofe, såfremt der ikke sker en meget omhyggelig styring af kvaliteten i det kommende byggeri.

I den forbindelse er det vigtigt at få præciseret, hvad den 'reklamebureau-lyrik', der præger visse dele af beskrivelsen, egentlig dækker over. Det variationsønske, der giver sig udtryk i meget korte facadelængder, kan muligvis være interessant, såfremt det dækker over en situation, hvor der er tale om en række små bygherrer, der bygger hvert deres hus. Men hvis facadeskiftet blot er en måde at opdele et i øvrigt sammenhængende hus på, forekommer forslaget at være forfjet i forhold til de andre variationsmuligheder, der er til rådighed for at skabe rytme og nuancere en bygnings udtryk. Hvis al adgang til boligerne skal ske fra karreens indre – hvilket nogle af formuleringerne tyder på – er det også et spørgsmål, hvor attraktive gaderne egentlig bliver. Der synes således også at være brug for en præcisering af, hvorledes karréformen opfattes.

Det er således Akademiraadets opfattelse, at der er brug for at gennemtænke en række forhold omkring planen for Sydhavnen, inden den lægges til grund for forhandlinger med bygherrer og bruges som udgangspunkt for en lokalplanlægning.

Inderhavnen

Akademiraadet skal opfordre til, at der gennem den proces, der nu går i gang omkring Operaen og Skuespilhuset, hele tiden foregår en nøje vurdering af de trafikale og bymæssige konsekvenser af eventuelle ændringer og udvidelser i byggeprogrammet.

Bydelsplanlægningen

Som nævnt opfattes det som uhyre positivt at redigere kommuneplanen på en sådan måde, at den i særlig grad gøres aflæselig på bydelsniveau. Det er her, der kan skabes det mest umiddelbare en-

gagement i planlægningens indholdsmæssige og arkitektoniske problemer. Netop omkring det arkitektoniske synes der imidlertid at være behov for muligheder for en videreudvikling af de analyser og beskrivelser, der anvendes. Når man eksempelvis som beboer på Østerbro først får at vide, at ændringer skal ske under hensyn til de enkelte områders særlige struktur og karakter, og så fra denne målsætning søger om til den såkaldte 'Byskabsanalyse' for at få mere at vide om, hvad det særlige er, så bliver man ikke hjulpet særligt meget videre i sin forståelse – og det er et spørgsmål, om de, der skal udføre lokalplaner, bliver hjulpet særligt meget af den måde, de arkitektoniske analyser er udformet på.

Der synes således at være grund til at videreudvikle både bydelsafsnittene i almindelighed og de arkitektoniske analyser og beskrivelser i særdeleshed, således at de ved at være mere problematiserende kan støtte det engagement, som man så rigtigt forsøger at skærpe gennem bydelsplanlægningen."

Kulturhus på Samsø

Efter behandling i Udvalget for Landskabs- og Havekunst er den 2. februar 2000 sendt følgende udtalelse til Projektgruppen Stride Strømme, Samsø:

"En lokal initiativgruppe på Samsø har forsøgt at styrke øens kulturelle identitet gennem et kulturhus skitseret af arkitekt Jørn Utzon. Forslagets placering har været drøftet både lokalt og i Amtet. Anlægget var først udarbejdet ved Stavnsfjorden, men er siden forelået placeret i Nordby Bakker på et markareal, der overholder naturbeskyttelseslovenes krav om 300 meters afstandszone til fredede områder.

Akademiraadet har fået forelagt et materiale om kulturhuset placeret yderst på skrænten ved havet og har særligt hæftet sig ved Jørn Utzons tegninger, som illustrerer en overbevisende syntese mellem bygning og landskab.

Raadet støtter således projektet i den viste udformning.

Et notat om Kulturhus på Samsø, udarbejdet af formanden for Akademiraadets Udvalg for Landskabs- og Havekunst, er vedlagt til yderligere orientering."

Overskriften i det medsendte notat fra Udvalget lød: "Da kunsten er udtryk for et samfunds kulturelle stade, vil det være et ynke-

ligt signal, hvis Utzons kulturhus indtager en plads i kompromiserens bagland, i stedet for en markant og selvfølgelig position på den fornemmeste plads i første række.”

Lokalplanforslag, udbygning af hotel i Maribo

Raadet blev kort inden indsigelsesfristens udløb af den kgl. bygningsinspektør Karsten Rønnow gjort opmærksom på forslaget til udbygning af et hotel ved Maribo Domkirke. Raadet sendte den 18. oktober 2000 følgende telefax til Maribo Kommune:

“Maribo by har en særlig bybygningsmæssig værdi, betinget af byens særlige skalamæssige homogenitet, kombineret med dens tætte kontakt med og indfletning i det omgivne landskab, hvor kun kirken visuelt skiller sig ud som byens enestående, smukke bygning og pejlemærke.

Forslaget om at forhøje den nuværende hotelbygning – som efter Raadets opfattelse oprindeligt ikke burde have været opført på dette sted – vil medføre en uoprettelig forringelse af Maribos samlede fremtoning.

Akademiraadet må derfor stærkt fraråde den foreslåede udbygning. Akademiraadet stiller sig gerne til rådighed for en drøftelse af ovenstående (af tidsmæssige grunde) korte indsigelse.”

Tage Lyneborg uddybede ved et møde i november hos Maribos borgmester denne indsigelse, og i december 2000 meddelte borgmesteren, at Maribo Kommune har meddelt hotelejerens, at man ikke anså det for muligt at indsigelsen til lokalplanforslaget fra Lolland-Falsters Stift (vetovirkning) blev trukket tilbage. “Vi har endvidere fremført, at Deres alternative forslag til udbygning af hotellet i området set under ét forventes at kunne danne baggrund for lokalplanens endelige godkendelse uden vetogivende indsigelser. Såfremt forslaget til lokalplan 76 ændres, vil Akademiraadet blive kontaktet forud for offentliggørelsen.”

Svaneke Havn

Raadet har den 9. maj 2001 meddelt Nexø Kommune, at det vil være forkert at give dispensation til udbygning af en fabriksdal på Havnebryggen i Svaneke på så løst et grundlag som det foreliggende. Dispensationen, der blev givet, er af beboere i området i juli påkøbt til Naturklagenævnet.

Lokalplanforslag, Præstø

Selv om indsigelsesfristen var overskredet, fandt Raadet anledning til at meddele Præstø Kommune, at det var uacceptabelt at etablere opfyldning i Præstø Fjord til opførelse af 15 enfamiliehuse.

Lokalplanforslag, Rudkøbing

Kgl. bygningsinspektør Karsten Rønnow gjorde opmærksom på forslaget, der åbner mulighed for at bebygge eksisterende haveareal samt anlæg af en større parkeringsplads. Raadet kommenterede forslaget den 21. maj 2001 med bl.a. følgende:

“Da haven indgår som led i en kæde af haver, kan man desuden frygte, at dette blot er det første indgreb og vil danne præcedens for lignende dispositioner/bebyggelse m.m. også i andre haver/friarealer med lignende placering til ubodelig skade for et helt særligt smukt og værdifuldt århundredårigt grønt islæt i Rudkøbing.

Der har i mange danske provinsbyer været tilsvarende store havearealer, som har bibragt områder store kvaliteter, men kun få steder er dette historiske byplanelement bevaret. Ved siden af Rudkøbing kan Præstø nævnes.

Der bør derfor efter Akademiraadets mening ikke åbnes mulighed for at bebygge, herunder anlægge parkeringsplads, på disse havearealer, og Raadet gør hermed indvending mod lokalplanforslaget og kommuneplantillægget.”

Lokalplaner i hele landet

Raadet har over flere møder (bl.a. på baggrund af et lokalplanforslag for et område ved Århus Banegård, som Raadet først blev opmærksom på efter indsigelsesfristens udløb) drøftet, hvorledes de væsentligste lokalplanforslag i hele landet kan vurderes og kommenteres af Raadet.

Lokalplaners status som byarkitektonisk redskab

Efter behandling i Udvalget for Bygningskunst sendte Raadet den 28. maj 2001 følgende kommentarer til miljø- og energiminister Svend Auken:

“Der udarbejdes i Danmark op imod 3000 lokalplaner om året. Lokalplaner er det gældende planlovsystems niveau for juridisk bindende kontrakt mellem grundejer og offentlig myndighed.

Samtidig fungerer lokalplanerne sammen med kommuneplanerne som rammeniveauet for byarkitektoniske tilrettevisninger.

På rammeniveau i generelle termer uden operationalitet – på lokalplanniveau som ofte overbestemte anvisninger på detailniveau.

Akademiraadets Udvalg for Bygningskunst har drøftet lokalplanproblematikken over flere møder. Ved gennemgang af indkaldte eksempler fra danske købstæder og hovedstaden forekommer det:

- At lokalplanerne oftest mangler en overordnet byarkitektonisk vision.

- At lokalplaner ofte følger konkret forelagte projekter snarere end at udstikke vejledende overordnede retningslinier baseret på byarkitektoniske analysesystemer.

- At lokalplanerne oftest mangler klart udtrykte strukturelle vurderinger af lokalområdet og dets samspil med den resterende bystruktur.

- At lokalplanerne oftest uden en kvalitativ vurdering af områdets byarkitektoniske værdi og udviklingsmuligheder, søger en fastlåsning i status quo.

- At lokalplanernes anvisninger oftest fokuserer på løsrevne geometrier, detaljer og materialevalg registreret på stedet, uden en kvalitativ vurdering af disse anvisningers konsekvenser i en overordnet arkitektonisk sammenhæng.

- At lokalplanernes anvisninger i bevaringsværdige områder oftest fokuserer på tilbageskuende detaljer uden hensyntagen til den samlede arkitektoniske kvalitet, set i lyset af byer og bygningers ændrede anvendelse, nutidens ændrede byggeteknik og byggelovgivning. I bedste fald fastlæses disse områder i en udvendig museal tilstand. Akademiraadet skal derfor foreslå ministeren, at der gøres en indsats for tydeliggørelse af arkitektoniske hensigter, som i øjeblikket primært hviler på lokalplanniveau.

Det anbefales, at der afsættes økonomiske midler til at udvikle et velfungerende analysesystem til aflæsning af eksisterende bystrukturer, samt opstilling af retningslinier for en fremsynet byarkitektonisk udvikling, i respekt for givne lokale forudsætninger. Alt sammen for at muliggøre en klarere definition og fastholdelse af overordnede hensigter, samt muliggøre en højere grad af fleksibilitet i lokalplanernes anvisninger.

Akademiraadet hører gerne nærmere, og Raadet og dets Udvalg for

Bygningskunst står selvsagt til rådighed for en eventuel drøftelse.”

Der er ved beretningsperiodens udløb ikke modtaget kommentarer fra ministeren.

Monumenter, bygninger, pladser og parker m.v.

Under dette afsnit omtale af sager der vedrører:

DSB designprogram
Kongens Nytorv
Tilbygning til Skt. Lukas Kirke, Århus
Wiedewelts mindestøtter i Jægerspris
Willy Ørskov skulptur i Herning
Den Lille Havfrues omgivelser
Skulptur i rundkørsel
Ny bebyggelse ved Marmorkirken
Hollands Gaard, Nykøbing Falster

DSB, designprogram

Svar af 9. september 1998 fra DSB på Raadets kommentarer til nyt designprogram er omtalt i sidste Beretning (s.111).

Kongens Nytorv

Om lokalplanforslag vedr. etablering af parkeringskælder fandt Raadet, at hvis planen om at etablere en p-kælder blev fastholdt, burde hele pladsen tages op til en fundamental nyvurdering, og der måtte under alle omstændigheder stilles langt større kunstneriske og funktionelle krav ikke alene til pladsens, men også til p-kælderens udformning, end tilfældet var i det foreliggende lokalplanforslag.

Om omlægningsforslaget anbefalede Raadet, at man i stedet for at lægge sig fast på hovedindholdet i de tidligere udarbejdede planer for Kongens Nytorv, først lod Kongens Nytorvs fremtidige udformningsmuligheder belyse gennem en arkitektkonkurrence. Først efter en sådan konkurrence ville grundlaget for beslutning om torvets endelige udformning være tilstrækkeligt.

LOKALPLANFORSLAG MED P-KÆLDER

Det i sidste Beretning (s. 91) omtalte skitseprojekt fra maj 1998 blev drøftet på et møde den 22. september 1998 med stadsarkitekten og stadsingeniøren. På mødet gav raadsrepræsentanter udtryk for skepsis over for etablering af en parkeringskælder, og dersom der var

politisk flertal for en kælder (hvad man på mødet havde fået indtryk af), var det afgørende, at 'komme i jorden på den mest kvalificerede måde', og afholdelse af en konkurrence om pladsens udformning var blevet foreslået.

I brev af 15. december 1998 fulgte raadsformanden sagen op med en henvendelse til stadsingeniøren og stadsarkitekten, hvori Raadet bad om en orientering om planerne. I brevet hed det bl.a., "Som det vist klart er fremgået af de holdninger, der indtil nu er kommet til udtryk fra Akademiraadets side, er vi fortsat meget skeptiske over for et p-anlæg under Kongens Nytorv. Og selv om vi anerkender, at en retablering af Krinsen forekommer at være den indlysende løsning, finder vi, at det i en så betydningsfuld sag – nu hvor lejlighed byder sig – vil være ønskeligt også at få alternative udformningsmuligheder belyst gennem ekstern nutidig, kunstnerisk forslagsstilling, sådan at beslutningsgrundlaget for det videre arbejde – også med lokalplan – bliver det bedst mulige."

Stadsingeniøren svarede den 3. marts 1999, at Borgerrepræsentationen havde vedtaget, at der skulle gennemføres en lokalplanprocedure baseret på det anlæg, der blev præsenteret på mødet den 22. september: Dvs. projektet med en plantet krins og et p-anlæg i to etager under jorden.

Inden Raadet den 8. december 1999 tog stilling til det udsendte lokalplanforslag, var Raadet orienteret om et notat fra Udvalget for Bygningskunst og et notat fra akademimedlem Finn Monies (udarbejdet på baggrund af drøftelser på møde i Akademiet den 25. november 1999).

Indsigelsen til lokalplanforslaget, dateret den 17. december 1999, lød:

"Akademiraadet har i sin tidligere skrivelse af 23. oktober 1997 til Københavns Borgerrepræsentation gjort opmærksom på, at Akademiraadet principielt stiller sig yderst forbeholden over for forslaget om etablering af et underjordisk parkeringsanlæg på Kongens Nytorv.

Raadet skrev endvidere: 'Såfremt man med overbevisning kan fremsætte krav om underjordisk parkering, bør pladsen tages op til en fundamental nyvurdering, som omfatter både funktion og arkitektur'.

Raadet er fortsat af denne opfattelse og finder ikke, at der er frem-

sat nye, overbevisende argumenter for etablering af en p-kælder i indtil 3 etager under Kongens Nytorv.

Fastholder Kommunen imidlertid planen om at etablere en p-kælder, bør pladsen tages op til en fundamental nyvurdering, og der må under alle omstændigheder stilles langt større kunstneriske og funktionelle krav ikke alene til pladsens, men også til p-kælderens udformning, end tilfældet er i det foreliggende lokalplanforslag.

I forhold til den nu fremlagte lokalplan retter Raadets bekymring sig helt overvejende mod, om man, med den foreslåede konkrete planudformning og den tilhørende beskrivelse – samt ikke mindst den foreslåede videre procedure for udlicitering og udførelse – er i stand til at sikre den æstetiske/arkitektoniske kvalitet af slutresultatet, som man af indlysende grunde må kræve.

Kongens Nytorv er en af byens mest betydningsfulde pladsdannelser og bør i fremtiden – uanset vor tids ændrede funktionelle og trafikale betingelser – fremstå som et samlende pladsrum af stor skønhed i helhed og detalje.

I disse år lider pladsen alvorlig skade på grund af funktionelle, belægningsmæssige, beplantningsmæssige og møbleringsmæssige ændringer.

Akademiraadet må også derfor insistere på, at man med et kommende p-anlæg sikrer den optimale kunstneriske behandling, herunder den for den valgte løsning tilhørende økonomi – og ikke omvendt. Den fremlagte lokalplan er baseret på en række relativt konkret formulerede udsagn vedrørende pladsens fremtidige udformning, dens geometri, afgrænsninger, nedkørsler, beplantning, belægnings, belysninger m.v. Men der savnes en koordinering af, hvordan disse krav og ønsker indordnes og samordnes i et sammenhængende kunstnerisk greb.

Dette overlades aldeles til de kommende udførende, hvis hovedopgave i øvrigt selvsagt vil være at sikre den rette udførelse i en teknisk og økonomisk afvejning.

Som Akademiraadet opfatter hovedintentionen i lokalplanforslagets æstetisk kvalitative afsnit, er den at genskabe en plads med stærke mindelser om tidligere tiders Kongens Nytorv, til trods for at forudsætningerne på mange felter nu er helt andre; herunder i særdeleshed trafik- og parkeringsforhold.

I tilfælde af politisk beslutning om at gennemføre en parkerings-

kælder under torvet er det derfor Raadet magtpåliggende at sikre anlægget udformet, så der dannes en helt ny, værdifuld helhed, hvor også selve kælderens disponering gøres til genstand for en æstetisk behandling, og hvor de mange øvrige valg af synlige forhold over terræn udspringer af – og har sammenhæng i – et helhedssyn.

Det er således ikke muligt at tage kvalificeret stilling til udformningen af geometri, belægninger og beplantninger etc., før en samlet kunstnerisk behandling foreligger.

Akademiraadet må på denne baggrund henstille, at endelig vedtagelse af en lokalplan afventer resultatet af en sådan samlet arkitektonisk forslagsstilling, tilvejebragt enten via arkitektkonkurrence eller belysning via paralleløpdrag.

Akademiraadet har i øvrigt med tilfredshed konstateret, at man i lokalplanens tekst er opmærksom på de alvorlige konsekvenser, en kommende p-kælder kan få for det samlede miljø, herunder luftforurening, støjforhold etc. – og i særdeleshed for grundvandet. En sænkning af grundvandet vil blive til ubodelig skade for de omliggende ejendomme, og Raadet kan kun tilslutte sig, at mulighederne for sådanne uheldige konsekvenser undersøges og forhindres. Ovenstående er et sammendrag af Akademiraadets drøftelser gennem længere tid, og repræsentanter for Raadet vil gerne have lejlighed til ved et møde med Bygge- og Teknikudvalget at få mulighed for at uddybe de fremsatte synspunkter.”

Kopi blev sendt til pressen samt til Skov- og Naturstyrelsen med brev, hvori Raadet giver udtryk for håb om, at Styrelsen vil gennemgå lokalplanforslaget og miljøredegørelsen og vurdere, om de krav, Kommunen opstiller, er tilstrækkelige til at undgå problemer med grundvandssænkninger og vibrationer.

OMLÆGNING AF PLADSEN UDEN P-KÆLDER

Ved et møde hos overborgmester Jens Kramer Mikkelsen den 20. januar 2000 blev det oplyst, at planerne om en p-kælder var skrinlagt. Hertil gav Raadets repræsentanter udtryk for, at en bedre planlægning og belysning af andre muligheder end renoveringsforslaget fra stadsingeniøren og stadsarkitekten burde undersøges, og i denne forbindelse blev ønsket om en arkitektkonkurrence om pladsens udformning nævnt.

I stedet for at deltage i et fastlagt foretræde for Bygge- og Tek-

nikudvalget blev et notat sendt pr. telefax til Udvalget den 12. april 2000: I notatet tiltrædes Udvalgets indstilling om, at etablering af parkeringskælder opgives, hvorimod Raadet ikke umiddelbart kan acceptere, at et forslag til omlægning udarbejdes med baggrund i de tidligere projekter herfor. Det hed bl.a. i notatet:

“Selv om planen om en p-kælder opgives, må Raadet fastholde, at pladsen bør tages op til en fundamental nyvurdering, og der må under alle omstændigheder stilles langt større krav til pladsens udformning, end tilfældet var i det foreliggende lokalplanforslag. Akademiraadet skal på denne baggrund anbefale Bygge- og Teknikudvalget, at man i stedet for allerede nu at lægge sig fast på hovedindholdet i de tidligere udarbejdede planer for Kongens Nytorv, først lader Kongens Nytorvs fremtidige udformningsmuligheder belyse gennem en arkitektkonkurrence. Først efter en sådan konkurrence vil grundlaget for beslutning om Torvets endelige udformning være tilstrækkeligt.”

Et forslag fra et akademimedlem om, at Raadet skulle tage initiativ til at udskrive en konkurrence – evt. i samarbejde med Statens Kunstfond – kunne Raadet ikke tiltræde på mødet den 12. april.

I juni 2000 tilkendegav en fond imidlertid, at den evt. kunne donere midler til afholdelse af en konkurrence, hvis Raadet ville stå for en sådan. For at få alle muligheder for pladsens fremtidige udformning belyst, undersøgte Raadet, om en konkurrence kunne udskrives i samarbejde med Kommunen, hvilket man fandt nødvendigt, for at resultatet kunne have realistisk indflydelse på torvets endelige udformning. Selv om Kommunen var orienteret om, at resultatet af en åben idékonkurrence ikke ville binde Kommunen, besluttede Kommunen i oktober at arbejde videre med de oprindelige planer, og et forslag blev i slutningen af året udsendt i offentlig høring.

På baggrund af behandling i Udvalget for Landskabs- og Havekunst sendte Raadet den 14. februar 2001 denne kommentar til forslaget:

“Som Akademiraadet opfatter hovedintentionen i den nu udarbejdede plan for Kongens Nytorv, er den at genskabe en plads med stærke mindelser om tidligere tiders Kongens Nytorv, til trods for at forudsætningerne på mange felter nu er helt andre; herunder i særdeleshed trafikforholdene.

Akademiraadet skal derfor gentage sin tidligere anbefaling af, at Københavns Kommune tager pladsen op til en fundamental nyvurdering.

Fastholder Københavns Kommune imidlertid retableringen, er der i hvert fald følgende punkter, som skal indarbejdes i den foreliggende plan:

Terrænet omkring Krinsen skal retableres til det niveau, det havde før 1991, således at fladen kan møde omgivelserne uden højdeforskelle – og bedst i en ‘skålform’.

Desuden bør det overvejes at ændre belægningen fra 1991 i dette område, der nu består af savskårne chaussésten.

Belægningen af sandsten foran Charlottenborg og videre mod Tordenskjoldsgade skal bevares. Det samme gælder visse dele af inventaret, fx flagstænger foran Charlottenborg og de seks belysningsstandere med ‘hængende lamper’, bl.a. foran Det Kongelige Teater. Der bør tillige i planen indbygges mulighed for strøm, service m.v., som vil være nødvendige for fremtidige aktiviteter i lighed med skøjtebanen. Endelig bør afslutningen ved Nyhavn – især gadetraceet – strammes op.

Akademiraadet drøfter gerne planen – herunder ovennævnte bemærkninger – nærmere ved et møde med Bygge- og Teknikforvaltningen.”

På forespørgsel har Københavns Kommune (Vej & Park) i august 2001 oplyst, at forvaltningen p.t. analyserer forslag om alternativ trafikafvikling, der kan fredeliggøre torvets nordlige side ved Thotts Palæ. Vurderingen vil blive forelagt i forbindelse med en endelig stillingtagen til omlægningen af torvet. På nuværende tidspunkt anlægges 1. etape (genplantning af Krins og reovering af haveanlægget). Dette forventes færdigt i november 2001. Der er på privat initiativ etableret en fond, der søger at skaffe midler til gennemførelse af de øvrige etaper. Kommunen har meddelt, at der skal findes ca. 50 mio. kr. i eksterne bidrag. På den baggrund er det således uvist, hvornår yderligere etaper af Kongens Nytorvs omlægning kan gennemføres.

Tilbygning til Skt. Lukas Kirke, Århus

Brev af 22 februar 1999 til Menighedsrådet ved Sankt Lukas Kirke i Århus:

“Efter Raadets opfattelse er den intakte Sankt Lukas Kirke et af de vigtigste og interessante arkitekturværker fra nyklassicismens periode i 1920'erne. I et særligt personligt udtryk, formet af arkitekten professor Kaj Gottlob, er her skabt en helhed og form i stoflighed og håndværk af stor skønhed – i en helt særlig dansk tone, som Kirkens frie beliggenhed understreger.

Efter at være blevet bekendt med den påtænkte tilbygnings placering og omfang – ifølge Århus Kommunes lokalplan nr. 553 – vil Akademiraadet indtrængende henstille, at menighedsrådet afstår fra at realisere den påtænkte sognegårdstilbygning.

Det er Akademiraadets opfattelse, at tilbygningen vil komme til at virke ødelæggende for den monumentalitet og klarhed, hvormed Kirken i dag fremtræder gennem sin frie placering i det store pladsrum.”

Århus Domprovstiudvalg gav i brev af 25. maj 1999 udtryk for, at henstillingen til menighedsrådet var en ubehagelig overskridelse af Akademiets kompetence, og at Raadet (med henvisning til Lov om Kirker og Kirkegårde) ikke havde hjemmel til at træffe afgørelser endsige fremsætte henstillinger, men kun bistå med rådgivning og vejledning vedr. forelagte projekts kunstneriske værdi. Provstiudvalget gjorde opmærksom på, at tilbygningen var besluttet i det folkevalgte menighedsråd, at den er godkendt af Århus Domprovstiudvalg (domprovsten og 4 læge medlemmer), samt at sagen “i øvrigt skal vurderes ikke blot ud fra en kunstnerisk synsvinkel, men at der bør tages væsentlige hensyn til det betydelige behov, der i menigheden er for at etablere fornødne betjeningskontorer samt konfirmand- og mødelokaler.”

I raadsformandens svar af 14. juni 1999 beskrives Akademiets opgaver som rådgiver i kunstneriske spørgsmål, og det slås fast, at Akademiraadet ikke på nogen måde havde overskredet den af kulturministeren fastlagte kompetence. Henstillingen til Menighedsrådet var fremsat på baggrund af en besigtigelse og oplysninger i Århus Kommunes lokalplan. Raadet var desværre først blevet opmærksom på planerne, efter at fristen for indsigelser til lokalplanforslaget var udløbet, hvorfor udtalelsen og henstillingen blev sendt direkte til Menighedsrådet (bygherren). Formanden understregede, at henstillingen var fremsat af Akademiraadet og ikke af Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst, der, som Domprovstiudvalget gan-

ske rigtigt anførte, er de kirkelige myndigheders rådgiver i kunstneriske spørgsmål, der angår kirker og kirkegårde. Udvalget for Kirkekunsts medlemmer udpeges af Akademiraadet, men herudover har Raadet ingen indflydelse på Udvalget – og omvendt.

Wiedewelts mindestøtter i Jægerspris

Ved et møde den 25. januar 1999 drøftede Udvalget for Kunst i det Offentlige Rum med billedhuggeren Bjørn Nørgaard bl.a. mindestøtterne i Jægerspris, og på Udvalgets foranledning spurgte Raadet den 4. maj 1999 Frederik VII's Stiftelse samt Skov- og Naturstyrelsen om planer og holdning til det videre arbejde (herunder tidsforløb og økonomi) samt om, hvilken kunstner/kunstnere, man regnede med, kunne påtage sig det meget krævende arbejde med genhugning af støtterne i Jægerspris.

Stiftelsen svarede den 18. maj, at restaureringsarbejderne forløb planmæssigt under billedhuggeren Eric Erlandsens kunstneriske tilsynsfunktion. Stiftelsen oplyste endvidere navnene på de ansvarlige for udførelsen af stenhuggerarbejdet, gipsafstøbninger, papirafformning og inskriptioner samt de funderingsmæssige forhold.

I Skov- og Naturstyrelsens Bygningssyns svar af 10. juni 1999 oplystes bl.a., at mindestøtterne ejes af Stiftelsen, der havde ønsket arbejderne udført under Eric Erlandsens ledelse. Støtterne er frettet efter bygningsfredningsloven, hvorfor projektet har været til udtalelse og kommentering hos bl.a. Bygningssynet.

Udvalget for Kunst i det Offentlige Rum har takket for begge svar og har – om ønsket – tilbudt Stiftelsen bistand.

Willy Ørskov skulptur i Herning

Varetageren af Willy Ørskovs kunstneriske rettigheder, Grethe Grathwol, bad i juni 1999 Raadet om en kunstneriske vurdering af nyopstilling af en skulptur af Willy Ørskov på Torvet i Herning.

Raadet fandt, at opstillingen var kunstnerisk utilfredsstillende og anbefalede den 25. juni 1999 Herning Kommune, at Kommunen sammen med fru Grathwol fandt en for alle parter tilfredsstillende løsning.

I oktober 1999 meddelte Kommunen, at skulpturens opstilling og placering ville blive revurderet.

Den Lille Havfrues omgivelser

Efter behandling i Udvalget for Landskabs- og Havekunst har Raadet den 22. november 1999 gjort Københavns Kommunen, Vej & Park, opmærksom på uheldige ændringer i arealerne omkring Den Lille Havfrue på Langelinie, og det blev bl.a. foreslået, at der nyplantedes med træer og buske, svarende til det udtryk der fandtes længere ude på molen.

Vicedirektør Jon Pape svarede den 11. januar 2000 bl.a., at turistpresset nødvendiggjorde store gang-, service- og opholdsarealer, og han var i øvrigt ikke enig i, at det nye anlæg påvirkede forholdene omkring statuen på nogen uheldig måde.

Skulptur i rundkørsel

I januar 2000 har Udvalget for Kunst i det Offentlige Rum meddelt Vejdirektoratet, at der ikke på det foreliggende grundlag kunne tages stilling til et forslag om opstilling af en skulptur på det pågældende sted, men principielt fandt Udvalget det ikke hensigtsmæssigt, at rundkørselsarealer blev benyttet til sådanne formål.

Vejdirektoratet svarede den 20. marts, at også arkitekterne Møller & Grønborg havde frarådet placeringen af skulpturen, hvorfor Vejdirektoratet har afvist anmodningen. I svaret hed det endvidere: "Dialogen med jer og den konkrete sag har givet anledning til, at vi formulerer en politik for udsmykninger ved vejanlæg – i forlængelse af vores strategi for Smukke Veje. Politikken vil bl.a. bygge på følgende principper: Udsmykninger skal være tænkt sammen med planlægningen af det konkrete anlæg, eller ved renovering/revitalisering af eksisterende områder, således som det f.eks. har været tilfældet ved etablering af professor Steen Høyers og billedhugger Eva Kochs store jordskulptur ved Esbjerg, hvor overskudsjord ved anlæg af motorvejen blev til et karakterfuldt element i det flade landskab. Eller som det har været tilfældet ved indarbejdning af udsmykning i form af støjskærme af billedhugger Erik Heide på Randers Ringboulevard. I det sidste tilfælde som en del af det samlede anlæg medtaget helt fra den første planlægningsfase af vejstrækningen."

Ny bebyggelse ved Marmorkirken "Tietgens ærgrelse"

I brev af 21. december 2000 til borgmester Søren Pind, København,

hed det bl.a. "Tietgens Ærgrelse. Foranlediget af en artikel i dagspressen og indhentning af oplysninger hos Københavns Kommune om det nyligt offentliggjorte forslag til bebyggelse på den grund, der afslutter bygningsanlægget omkring Marmorkirken mod Store Kongensgade, ønsker Akademiraadet at udtale:

Det fremlagte prospekt for det aktuelle forslag er uden arkitektonisk kvalitet og vil være ødelæggende for bebyggelsen omkring Marmorkirken og dermed det historiske anlæg, som dette er en del af. Det er – og det viser tidligere forslag – åbenbart en nærmest umulig opgave med kunstnerisk kvalitet at bebygge denne lille hjørnegrund, der har så stor betydning for det samlede anlæg. En betydning, der vil vise sig, hvis der opføres et hus uden arkitektonisk kvalitet.

En færdiggørelse af Meldahls bebyggelse efter de gamle tegninger har været overvejet i Raadet. Det ville på en måde være logisk, men den lidt dunkle randbebyggelses arkitektur kalder dog ikke på et sådant tiltag. Det ville også kræve fredningen af borgerhusene ophævet.

Borgerhusene er imidlertid af høj kvalitet og danner særligt, ind mod pladsen, et smukt og pittoresk forløb, der på en befriende måde lægger kvalitet til pladsens formelle og monumentale randbebyggelse. En ny uinteressant afslutning med et forlorent hjørnehus, der skal måle højde med den modsatte risalit ved Store Kongensgade, vil latterliggøre dette sceneri og det monumentale anlæg omkring kirken.

Det er alt i alt en befriende historie det ufuldendte anlæg fortæller.

Måske kunne en lille indrammet have med espalier foran gavlhuse – og gerne en pølsebar – sætte spørgsmålet om bebyggelse af grunden i bero for en længere tid.

Det fremlagte forslag opfylder formodentlig formaliteterne i den gældende lokalplan, men netop derfor kaldes der i en sådan sag på en stadsarkitekts udsagn, der kan forhindre dette urimelige forehavende.

Akademiraadet opfordrer Københavns Kommune til at finde en løsning, således at grunden ikke bebygges."

Borgmesteren svarede den 24. januar 2001 bl.a., at det længe havde været et ønske at bebygge grunden, da den ikke just frems-

tår som en pryd for byen. Borgmesteren er noget forundret over Raadets udsagn om, at grunden ikke bør bebygges, da Raadet i marts 1990 støttede Kjær & Richters forslag til bebyggelse (for hvilken der blev vedtaget lokalplan). Fredningen af nabohuset Store Kongensgade 84 blev ophævet i 1996, og dette åbner mulighed for, at hele eller dele af nabohuset kan indgå i en ny bebyggelse. Det foreliggende skitseforslag skønnes at kunne overholde lokalplanens bestemmelser; der er i sagsbehandlingen taget diverse forbehold, og Kommunen vil se nærmere på detaljeringen af de enkelte dele af projektet, således at bebyggelsen sikres den fornødne arkitektoniske kvalitet. Borgmesteren erindrer afslutningsvis om, at grundejeren og bygherren, med baggrund i lokalplanen, og såfremt også de byggelovsmæssige bestemmelser kan overholdes, vil have retskrav på at få udstedt en byggetilladelse.

Raadet måtte med beklagelse konstatere, at dette var et eksempel på, at en lokalplan, der er vedtaget for længe siden på baggrund af et helt andet og bedre projekt, muliggør opførelsen af et hus, som efter Raadets opfattelse vil virke ødelæggende for området.

Hollands Gaard, Nykøbing Falster

Efter behandling i Udvalget for Kunst og Design i det Offentlige Rum har Raadet den 22. maj 2001 sendt brev til Nykøbing Falster Kommune om en planlagt udsmykning i Hollands Gaard, som iflg. det oplyste skulle udføres af lærere og elever fra Seminarierne for Formgivning. Det blev anbefalet, at Kommunen konsulterer professionel ekspertise på området, før man går videre med projektet.

Efter beretningsperiodens udløb er indkommet svar fra Kommunen, hvori det oplyses, det ikke er korrekt at udsmykningen af byrummet i Hollands Gaard gennemføres uden samarbejde med professionelle kunstnere. Skitseprojekt er under udarbejdelse af "meget kompetente kunstnere, der samarbejder over temaet "Vand", og projektet følges af en borgergruppe." Raadet har taget dette til efterretning.

Andre kunstneriske vurderinger

Under dette afsnit omtale af sager der vedrører:

Syns- og skønsmand udpegelser

Bedømmelseskomité vedr. skulptur ved Thorvaldsens Museum

Willumsen Museet, udvidelse

Konkurrence om vandkunst, Horsens

Tusindårshaverne, nationalkomité

Byggedirektoratet, arkitekturkonference

EU-Kultur 2000

Dansk hus i Venedig

Udvalget for kirkekunst:

– ANBEFALEDE UDSMYKNINGSFORSLAG

– IKKE ANBEFALEDE UDSMYKNINGSFORSLAG

– KORRESPONDANCE OM UDSMYKNING I HOAGER KIRKE

– RÅDGIVNING AF MENIGHEDSRÅD

– LEASING AF KUNSTVÆRKER I KIRKER

Syns- og skønsmand

En opfordring til at udpege syns- og skønsmand til en sag om beskadigede tegninger kunne Raadet i oktober 1998 ikke påtage sig, og henviste til en papirkonservator og en person med indsigt i værdisættelse af arkitekturtegninger.

Til en retssag om diverse produkter fra Trip Trap Furniture A/S og Trend Bazar ApS. anbefalede Raadet i februar arkitekterne Anders Brix Pedersen og Niels Gammelgaard som syns- og skønsmand.

Bedømmelseskomité vedr. skulptur ved Thorvaldsens Museum

Raadet udpegede i september 1999 billedhuggeren Ingvar Cronhammar til bedømmelseskomiteen for konkurrence om skulptur ved Thorvaldsens Museum og foreslog desuden, at komiteen blev udvidet med en landskabsarkitekt.

Willumsen Museet, udvidelse

I januar 1999 anbefalede Raadet et udvidelsesprojekt for Willumsen Museet, udarbejdet af arkitekten Theo Bjerg.

Konkurrence om vandkunst, Horsens

Raadet udpegede i februar 2000 billedhuggeren Kirsten Lockenwitz til en bedømmelseskomité vedr. vandkunst på Torvet i Horsens.

Tusindårshaverne

I maj 2000 fandt Raadet det uden for sit kommissorium at udpege medlem til nationalkomiteen for Tusindårshaverne.

Byggedirektoratet, arkitekturkonference

Raadets arkitektfaggruppe drøftede i foråret 2000 med Byggedirektoratet program for en konference om udbygning af de større undervisnings- og forskningsinstitutioner.

På grund af regeringsomdannelsen i december 2000 blev konferenceplanen stillet i bero, da Byggedirektoratet blev flyttet fra Forsknings- til Undervisningsministeriet.

EU-Kultur 2000

Raadets formand svarede i juni måned 2000 Kulturministeriet på en hastesag om forslag til danske eksperter til en europæisk gruppe til vurdering og prioritering af indkomne ansøgninger til EU's støtteprogram Kultur 2000. Billedhuggeren Elisabeth Toubro, malerne Jesper Fabricius og Nina Sten-Knudsen samt kunsthistorikerne Lisbeth Bonde og Simon Sheikh blev foreslået, men ingen af de pågældende har, så vidt det er oplyst, været inddraget i arbejdet.

Dansk hus i Venedig

I juni 2001 støttede Raadet planer om at indrette et dansk domicil i Venedig.

Udvalget for Kirkekunst

Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst er rådgiver for Kirkeministeriet, stiftsøvrighederne og andre kirkelige myndigheder i spørgsmål vedrørende kunstneriske udsmykninger i og omkring kirker og i spørgsmål vedrørende anlæg og udvidelse af kirkegårde. Udval-

get rådgiver desuden om ansættelse af stiftsøvrighederne kirkegårdskonsulenter. Udvalgets udtalelse afgives uden forudgående godkendelse af Akademiraadet.

Kirkerne, der er en betydningsfuld del af den fælles kulturarv, er væsentlige vidner om tidens kunstneriske udtryk og styrke. Der påhviler derfor kirkernes administratorer og menighedsråd et stort kunstnerisk ansvar, der rækker langt ud over både det lokale og det tidbundne.

Det er også Udvalgets opgave at støtte og rådgive menighedsråd, så disse forventninger opfyldes, således at det kunstneriske udtryk i kirkerne viser flere forskellige udtryk for vor tid, og Udvalget kunne ønske, at flere af landets fremragende kunstnere, der lever op til disse krav, fik opgaver i kirkerne.

ANBEFALEDE UDSMYKNINGSFORSLAG

De nedennævnte, konkrete forslag til udsmykninger m.v. har Udvalget for Kirkekunst kunnet anbefale stiftsøvrighederne at godkende til udførelse.

Mange forslag er behandlet over flere møder, nogle forslag er anbefalet med bemærkninger, og i flere tilfælde, drejer det sig om reviderede forslag, som Udvalget ikke har modsat sig udførelse af.

1998*Sejling Kirke, Århus Stift:*

Peter Brandes: Altertavle

Brøndby Strand Kirke, Helsingør Stift:

Billy Sjur Ohlsen: Glasmosaik over korbue

Rødding Kirke, Ribe Stift:

S. Havsteen-Mikkelsen: Glasmosaikrude over alter

Taulov Kirke, Haderslev Stift:

Arne L. Hansen: Udsmykning af altertavle og prædikestol

Skrydstrup Kirke, Ribe Stift:

Jette Vohlert: Skulptur i nyt våbenhus

1999*Frejlev Kirke, Aalborg Stift:*

Per Kirkeby: Nyindretning af kor samt skulptur på kirkegård

Aarhus Domkirke:

Kororgel. Anbefalet menighedsrådet, at lågerne genopsættes, da de er en afgørende del af orglets smukke helhedsvirkning

Nr. Felding Kirke, Viborg Stift:

Bodil Kaalund: Prædikestolsudsmykning (ikke andre udsmykn.)

Aarup Kirke, Fyens Stift:

Gunhild Rudjord: Keramik-dekorationer i triumfbue og kor

Bagenkop Kirkegård, Fyens Stift:

Trine Høy: Skulptur på kirkegården

Helsingør Krematoriekapel, Helsingør Stift:

Mogens Jørgensen: Altervægsudsmykning og kors på alterbord

Grenaa Kirke, Århus Stift:

Sven Havsteen-Mikkelsen: 2 malerier i altertavle

Grønning Kirke, Viborg Stift:

Ellen Malmer: Antependium og kortæppe

Skelund Kirke, Aalborg Stift:

Maja Lise Engelhardt: Alterbillede

Tornbjerg Kirke, Fyens Stift:

Trondur Patturson: Altervægsudsmykning i glas

Bredballe Kirke, Haderslev Stift:

Laila Westergaard: Døbefont

Sct. Johannes Kirke, Herning, Viborg Stift:

Valdemar Foersom Hegndal: Glasmosaikrude

Knebel Kirke, Århus Stift:

Bjørn Nørsgaard: Alterudsmykning

Nesager Kirke, Haderslev Stift:

Sven Havsteen-Mikkelsen: Altertavle

2000*Brorstrup Kirke, Viborg Stift:*

Anita Houvernaeghel: Alter og alterudsmykning

Gurre Kirke, Helsingør Stift:

Per Kirkeby: Muret alterbord samt bronzerelief

Grindeslev Kirke, Viborg Stift:

Maja Lise Engelhard: To glasmalerier i tårnrummet

Sct. Thomas Kirke, Frederiksberg, København Stift:

Hein Heinsen og Stig Brøgger: Alterbord og pulpiturudsmykning

Resen Kirke, Skive, Viborg Stift:

Mogens Jørgensen: Glasmosaikruder i våbenhus

Vor Frue Klosterkirke, Århus Stift:

Per Kirkeby: Mosaikrude

Sundkirken, Københavns Stift:

Kirsten Christensen: Udsmykning i vinduer

Treenighedskirken, Esbjerg, Ribe Stift:

Erik Heide: Korsfigur på kirkegården

2001*Odense Domkirke – Sankt Knuds Kirke, Fyens Stift:*

Arne Haugen Sørensen: Mosaikrude. (Dog bør en så stærktvirkende udsmykning i netop denne kirke overvejes)

Gjellerup Kirke, Århus Stift:

Arne Haugen Sørensen: Keramisk alterudsmykning

Holsted Kirke, Roskilde Stift:

Maja Lisa Engelhardt: Alterbillede, alter, døbefont, dåbsfad og prædikestol

Sdr. Broby Kirke, Fyens Stift:

Sonia Brandes: Altertavle (med bemærkning om ramme)

Kolt Kirke, Århus Stift:

Bodil Kaalund: Midterfelt i altertavle (øvrige felter bør friholdes)

ORIENTERINGSSAG

Jelling Kirke. Stiftets godkendelse af udsmykningsforslag v/ Jørn Larsen, skænket af År 2000 Fonden. Stiftets godkendelsesskrivelse fra januar 2000 er modtaget til Udvalgets orientering. Stiftet ville under alle omstændigheder godkende forslaget, hvorfor forslaget ikke er sendt til udtalelse hos Udvalget.

UAFSLUTTEDE SAGER VED BERETNINGSPERIODEN UDLØB DEN 1. JULI 2001:

Ølstykke kirkegård, Helsingør Stift: Udvidelsesforslag kommenteret – sagen ikke afsluttet

Hørsholm Kirkegård, Helsingør Stift: Udvidelsesforslag kommenteret – sagen ikke afsluttet

IKKE ANBEFALEDE UDSMYKNINGSFORSLAG

Følgende forslag til udsmykninger har Udvalget for Kirkekunst ikke kunnet anbefale stiftsøvrighederne at godkende til udførelse – enten fordi de ikke har haft en tilstrækkelig lødighed, ikke har været i harmoni med helheden, eller fordi noget værdifuldt eksisterende forudsattes ændret.

Udvalget for Kirkekunst har ikke fundet anledning til at ændre

sin hidtidige praksis med ikke at angive navne på de ikke anbefalede forslags ophavsmænd.

Stiftsøvrighedernes afgørelser er medtaget, hvor de er oplyst over for Udvalget.

1998

Vesterkær Kirke, Aalborg Stift: Stort maleri (3x4,5 m) på altervæg

På grund af kirkens alder og menighedsrådets ønske godkendte stiftsøvrigheden forslaget til udførelser

Aalestrup Kirke, Viborg Stift: Udsmykning af apsisbue

Stiftsøvrigheden nærrede betænkelighed, men på grund af menighedsrådets stærke ønske og kirkens alder blev forslaget efter omstændighederne godkendt.

Kousted Kirke, Århus Stift: Prædikestolsudsmykning

Stiftsøvrigheden fulgte Udvalgets indstilling

1999

Hoager Kirke, Viborg Stift: Glasmosaikrude i østvæg

Stiftsøvrigheden var ikke fuldt overbevist om forslaget kunstneriske værdi, men godkendte forslaget, da man respekterede menighedsrådets vurdering

Vojens Kirke, Haderslev Stift: Skulpturel udsmykning på kirkens forplads

Stiftsøvrigheden fulgte Udvalgets indstilling

Hem Kirke, Aarhus Stift: Udsmykning af prædikestol

Skødstrup Kirke, Århus Stift: Skulpturel bearbejdning af udgæet elm på kirkegården

Thorsager Kirke, Århus Stift: Prædikepult

Stiftsøvrigheden fulgte Udvalgets indstilling

Sdr. Bjert kirkegård, Haderslev Stift: Forslag til udvidelse.

Udvalgsmedlemmer deltog i møde. Et bearbejdet forslag ændrede ikke Udvalgets indstilling

2000

Strib Kirke, Fyens Stift: Forslag til ny altertavle

2001

Treenighedskirken, Esbjerg, Ribe Stift: Alterkors

Asaa Kirke, Aalborg Stift: Vindue i kor

KORRESPONDANCE OM UDSMYKNING I HOAGER KIRKE

I Udvalget for Kirkekunsts udtalelse til stiftsøvrigheden om et nyt

forslag til en glasmosaikrude i Hoager Kirke fandt Udvalget det nødvendigt, kraftigt at understrege, at man endnu engang ikke kunne anbefale Stiftsøvrigheden at godkende et forslag til en glasmosaikrude i kirken. "Det foreliggende forslag (...) forekommer Udvalget – rent ud sagt – ynkeligt i sit forsøg på at fremstå som et kunstværk, og med Udvalgets kendskab til kunstnerens arbejder (...) vil Udvalget ikke tøve med på det kraftigste at fraråde Stiftsøvrigheden at godkende forslaget til udførelse."

Viborg Stiftsøvrighed skrev i februar 1999 til Akademiraadet om denne udtalelse bl.a.: "Akademiraadets udtalelser er ofte meget værdifulde for stiftsøvrigheden og for de respektive menighedsråd med henblik på sikring af et acceptabelt kunstnerisk niveau i kirkerne. Det er med beklagelse, at Viborg Stiftsøvrighed må konstatere, at der desværre også forekommer udtalelser fra Akademiraadet, som har den modsatte virkning. Et eksempel herpå er Akademiraadets udtalelse af 2. februar 1999 vedrørende et forslag til glasmosaik i Hoager kirke.

Uden at ville anfægte Akademiraadets kunstneriske vurdering af forslaget, føler Stiftsøvrigheden sig foranlediget til at gøre opmærksom på, at den personligt nedvurderende tone, som er anvendt i skrivelser af 2. februar, udløser reaktioner hos de lokale kirkelige instanser, som direkte modarbejder det overordnede mål for kunstnerisk udsmykning af kirkerne.

Den stærkt ringeagtende udtalelse vil således med stor sikkerhed hæmme udviklingerne for på lokalt plan at nå frem til andre og bedre løsninger end den, der er genstand for Akademiraadets udtalelse".

Akademiraadets formand svarede bl.a. "I denne forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst – og ikke Akademiraadet – er rådgiver for de kirkelige myndigheder i sager om kunstneriske udsmykninger i og omkring kirker. Udvalgets udtalelser og vurderinger afgives direkte, og Akademiraadet deltager ikke i vurderingerne af udsmykningsforslag i kirker. Raadet vil dog medgive Stiftsøvrigheden, at Udvalgets ordvalg i den konkrete sag er usædvanligt direkte. Raadet finder dog ikke, at Udvalget har kritiseret kunstneren som person, men udelukkende den kunstneriske værdi af udførte værker.

Raadet vil gøre opmærksom på, at Udvalgets brev er stilet til Stifts-

øvrigheden, og at det er op til Stiftsøvrigheden at vurdere, på hvilken måde Udvalgets udtalelser mest hensigtsmæssigt videregives til menighedsrådene.”

RÅDGIVNING TIL MENIGHEDSRÅD

Den i sidste Beretning omtalte forsøgsordning, hvorefter Udvalget har mulighed for – evt. ved møder på stedet – at rådgive menighedsråd om planlagte udsmykninger, er indtil videre forlænget for årene 2001, 2002 og 2003.

Kirkeministeriets vejledning til menighedsrådene om ordningen er gengivet i Beretning 1995-98 (side 100).

Udvalget for Kirkekunst har enten skriftligt eller ved medlemmers besigtigelser og møder i kirkerne rådgivet om planlagte udsmykning m.v. i følgende kirker i perioden august 1998 – juni 2001:

<i>Søndre Kirkegård, Kolding</i>	<i>Solbjerg Kirke, København</i>
<i>Sankt Jørgens Kirke, Næstved</i>	<i>Skejby Kirke</i>
<i>Føns Kirke, Fyn</i>	<i>Treenighedskirken, Eshjerg</i>
<i>Brenderup Kirke, Fyn</i>	<i>Sct. Johannes Kirke, Herning</i>
<i>Herstedvester Kirkegård</i>	<i>Hylleholt Kirke, Fakse</i>
<i>Kullerup Kirke, Fyn</i>	<i>Vor Frue Kirke, Svendborg</i>
<i>Hodsager Kirke</i>	<i>Øster Hjerm Kirke</i>
<i>Grejsdal Kirke</i>	<i>Øster Skerping Kirke</i>
<i>Sankt Johannes Kirke i Århus</i>	<i>Herstedvester kirkegård</i>
<i>Enslev Kirke</i>	<i>Store Magleby Kirke</i>
<i>Taagerup Kirke</i>	<i>Maarslev Kirke</i>
<i>Sundkirken, København</i>	<i>Bederslev Kirke</i>
<i>Sønder Broby Kirke</i>	<i>Fousing Kirke</i>
<i>Odense Domkirke</i>	<i>Ballerup Kirke</i>
<i>Farum Kirke</i>	<i>Lyngså Kirke</i>
<i>Væggerskilde Kirke</i>	<i>Vejrum Kirke</i>

LEASING AF KUNSTVÆRKER I KIRKER

Sct. Marie Kirke i Sønderborg orienterede Udvalget om, at man foreløbigt havde leaset to malerier, der var ophængt ved den gamle altertavle, og man mente, at ideen måske kunne benyttes andre steder.

Udvalget besluttede at gøre opmærksom på, at man ikke kunne tilslutte sig denne fremgangsmåde, og skrev den 16. februar 2000 til sognepræsten bl.a.:

“Udvalget for Kirkekunst stiller sig imidlertid ret skeptisk over for denne form for udsmykninger. Selv om selve godkendelsesproceduren for ‘leasede løse kunstgenstande’ måske er lettere, sikrer denne fremgangsmåde åbenbart ikke en fagkyndig vurdering af udsmykningerne, og et værks ‘stedsbundethed’, dvs. tilknytning til stedet og forhold til det pågældende kirkerum, forflygtiges. (Hvilken kirke leaser værkerne, når man i Sct. Marie Kirke ønsker ny udsmykning?).

Dette finder Udvalget naturligvis ikke ønskeligt og anbefaler fortsat, at en ny kirkeudsmykning skabes til stedet af en kvalificeret kunstner, og at de fagkyndige konsulenter får mulighed for at udtale sig om et udsmykningsforslag, inden stiftet træffer afgørelsen.

Nye kunstneriske udsmykninger i danske kirker er som bekendt et spørgsmål om at føje til i den store kulturarv, kirkerne er udtryk for. Nye udsmykninger må ikke blive tilførsel af nutidig ‘pyntelighed’; nye udsmykninger skal være tilførsel af nutidig kunstnerisk kvalitet.

Dette sikres bedst efter Udvalgets opfattelse gennem den nuværende – lidt tunge – godkendelsesprocedure.”

På grund af sagens principielle karakter blev kopi af brevet sendt til orientering til Kirkeministeriet, Nationalmuseet og Stiftsøvrighederne. Nationalmuseet kunne tilsluttet sig Udvalgets synspunkter.

Akademiraadets og kunstnersamfundets jury

Juryens opgaver

Juryen optager medlemmer i Kunstnersamfundet og afgør uddelelse af de bevillinger, der stilles til Juryens rådighed som tilskud til udstillingsvirksomhed. I henhold til de til enhver tid gældende regler herfor meddeler Juryen, hvilke udstillingssammenslutninger der er stemmeberettigede ved sammenslutningernes valg til ledelsen af statslige institutioner m.v.

Juryens sammensætning

Indtil 31. marts 1999 bestod Juryen af 12 medlemmer med suppleanter, halvdelen valgt af Kunstnersamfundet og halvdelen af Akademiraadet for 6 år med overlappende valgperioder.

Fra 1. april 1999 består Juryen af 15 medlemmer samt 12 suppleanter. Kunstnersamfundet vælger to medlemmer og to prioriterede suppleanter fra hver sektion, og Akademiraadet vælger tre medlemmer og to prioriterede suppleanter fra hver sektion. Ved valgene skal Akademiraadet tilstræbe en alsidig sammensætning af Juryen. Valgene sker (fra 1999) for 3 år, og umiddelbart genvalg kan kun finde sted én gang.

Medlemmer og suppleanter i Juryen i beretningsperioden er opført under afsnit om Akademiets sammensætning.

Optagelse i Kunstnersamfundet

Fra 5. juli 1988 og fremover optages nye medlemmer i Kunstnersamfundet for 12 år ad gangen. Optagelse indtil 1. april 1999 skete iflg. Bekendtgørelsen af 1988 (se Beretning 1995-1998). Pr. 1. april 1999 er fastsat regler for optagelse i Kunstnersamfundet, der er aftrykt i afsnit om formelle forudsætninger.

Juryen har imidlertid måttet erkende, at alle ansøgninger ikke kan færdigbehandles over 2 møder (som angivet i reglerne), hvorfor det – i den vejledning der udsendes med ansøgningskemaer – oplyses, at Juryen vil bestræbe sig på at færdigbehandle ansøgninger over 3 møder.

I beretningsperioden har Juryen behandlet 218 ansøgninger om optagelse, heraf er optaget følgende 39 arkitekter, 32 billedhuggere og 69 malere (optagelsestidspunkt i parentes) samt forlænget medlemsperioden på 12 år for 11 arkitekter, 8 billedhuggere og 10 malere:

ARKITEKTER. OPTAGET I KUNSTNERSAMFUNDET FOR 12 ÅR

(Sept. 98:) Nils Holscher, Søren Hell Hansen, Anders Abraham, (okt. 98:) Regin Th. Schwaen, Mathilde Petri, Thorhallur Sigurdsson, Ene Cordt Andersen, (dec. 98:) Dorte Mandrup-Poulsen, Julie Henriksen, Mathilde Aggebo, (feb. 99:) John Foldbjerg Lassen, Bjarne Hammer Rasmussen, Jane Havnhøj, (dec. 99:) Stanislav Markarov, Søren Robert Lund, Georg Rotne, (marts. 2000:) Marianne Levinsen, Christian Cold, Lars Juel Thiis Knudsen, Bo Lautrup, Peter Dalsgaard, Ib Valdemar Nielsen, (maj. 2000:) Carsten E. Holgaard, Jens Ravn, Bodil Jæger, Bo Nørregaard Jensen, Rikke Hansen, Arne Vejebak, (sept. 2000:) Peter Sand, Kim Holst Jensen, Mikkel Frost, Søren Sehested Ravn, (marts 2001:) Eva Jarl Hansen, Annemarie Lund, Gregers Algreen-Ussing, Kim Utzon, (maj 2001:) Johnny Svendborg Andersen, Christian Thurlbourne, Per Feldthaus.

ARKITEKTER. MEDLEMSPERIODEN FORLÆNGET MED 12 ÅR

(Til sept. 2012:) Christian Bjørn, Kristian Isager, Claus Navntoft, Teit Weylandt, (til dec. 2012:) Stig L. Andersson, Torben Bregenhøj, Viggo Grunnet, Hans Haagensen, Christian Holm, Ane Vium Olesen, (til marts 2013:) Erik Bystrup, (til maj 2013:) Anders Halse.

BILLEDHUGGERE. OPTAGET I KUNSTNERSAMFUNDET FOR 12 ÅR

(Sept. 98:) Kerstin Bergendal, (okt. 98:) Jørgen Carlo Larsen, Jette Gejl Kristensen, Kim Grønborg, Pia Arke, Anders Qvist Nielsen, (feb. 99:) Peter Nansen Scherfig, Johannes Cramer-Møller, Rosan Bosch, Jan Christensen, Kirsten Langkilde, Tune Kruse, Michael Elmgreen, Marianne Jørgensen, (dec. 99:) Laila Westergaard, (marts. 2000:) Pernille Priergaard Worsøe, Nynne Livbjerg, Jens Haaning, Karen Bjerresgaard, Frode Gundorf Nielsen, (maj 2000:) Ellen Hyllemose, Henrik Capetillo, Rikke Ravn Sørensen, Tina Maria Nielsen, (sept. 2000:) Niels Bonde, (marts 2001:) Steffen Tast, Bruno Kjær, Jørn Rønnau, Lars Mathisen, (maj 2001:) Mikael Hansen, Åsa Cecilia Sonjasdotter, (juni 2001:) Rune Fjord Jensen.

BILLEDHUGGERE. MEDLEMSPERIODEN FORLÆNGET MED 12 ÅR

(Til sept. 2012:) Kirsten Dufour, (til dec.2012:) Søren Jensen, Morten Stræde, Elisabeth Toubro, (til feb. 2013:) Andrzej Lemiszewski, (til marts 2013:) Bjørn Poulsen, (til maj 2013:) Ole Broager, Lone Høyer Hansen.

MALERE. OPTAGET I KUNSTNERSAMFUNDET FOR 12 ÅR

(Sept. 98:) Jens Bohr, Milena Bonifacini, Bodil Nielsen, (okt. 98:) Bent Elmelund Larsen (Elmer), Austin Cocoran, Henrik Jørgensen, Susanne Mark, Søren Hillerup Vaag, Balder Olrik, Erik Pedersen, Hanne Lise Thomsen, Marianne Grønnow, Ane Henriksen, (feb. 99:) Iben Dalgaard, Bodil Sohn, Thomas Kiær, Hanne Nagel-Axelsen, Malene Bach, Agneta Werner, (nov.99:) Bente Christensen-Ernst, (dec. 99:) Bodil Damgård, (marts 2000:) Nikolaj Recke, Keld Bech Christensen, Ken Denning, Lars Ly, Jasper Sebastian Stürup, Claus Havemann, Ole Bjørn Petersen, Anne Bjørn, John Kørner, Svend Danielsen, Bjørn Pierri Enevoldsen, Niels Erik Jensen, Vicky Steptoe, Rikke Diemer, Elisabeth Bergsøe, Claus Egemose, Alfred Friis, Ole Tophøj, Finn Heiberg, Anne Marie Egemose, Karen Gable Madsen, Heine Skjerning, Torben Heron, Carsten Schmidt-Olsen, Gitte Villesen, (sept.2000:) Leise Dich Abrahamsen, Lars Holbroe, Martin Askholm, (dec.2000:) Maria Lavman, Anne Marie Ploug, Børge Chr. Meibom, Lisa Rosenmeier, Smike Käszner, Anette Blæsbjerg Ørom, Hanne Gårde Salamon, John Hansen, (marts 2001:) Siri Kollandsrud, Peter Rössell, Finn Larsen, Søren Hagen, Lars Mikkens, (maj 2001:) Gitte Winther, Finn Have, Martin Berge, (juni 2001:) Lars Høeg, Dag Aronson, Charlotte Brüel, Cecilia Westerberg.

MALERE. MEDLEMSPERIODEN FORLÆNGET MED 12 ÅR

(Til sept. 2012:) Bente Hansen, (til dec. 2012:) Anette Abrahamsen, Dorte Dahlin, Maja Lisa Engelhardt, Lisbeth Græm, (til feb. 2013:) Karen Hansen, Bentemarie Kjeldbæk, (til marts 2013:) Knud Brogård, Hjördis Haack, Dominique Magnussen.

Tilskud til udstillingssammenslutninger og censurerede udstillinger

I 1993 overlod Kulturministeriet til Juryen at varetage opslag om bevillingen, afgøre hvem der skal modtage støttebeløb, samt konkret udmåle og udbetale de enkelte støttebeløb af Kulturministeriets tipsbevilling til udstillingssammenslutningerne og til de censu-

rerede udstillinger. Charlottenborgs Forårs- og Efterårsudstilling modtager dog tilskud direkte fra Kulturministeriet.

I september 1999 anbefalede Juryen Kulturministeriet, at rammerne for puljerne til tilskud til udstillingsvirksomhed blev væsentligt forhøjet – selv om Juryen ikke havde bemyndigelse til at optræde som repræsentant for de 3 puljers ansøgergrupper.

Rådighedsbeløbene har i årene 1999, 2000 og 2001 været: 1.000.000 kr. til sammenslutningerne og 300.000 kr. til censurerede udstillinger.

Juryen har efter ansøgning og på baggrund af udstillinger afholdt i det foregående kalenderår fordelt og fastsat størrelsen af tilskud fra Kulturministeriets tipsmidler til nedennævnte sammenslutninger og censurerede udstillinger:

	1999	2000	2001
Corner	90.000	75.000	80.000
Decembristerne	90.000	80.000	80.000
Den Frie Udstilling	100.000	79.000	80.000
Den Fynske Forårsudstilling	40.000	42.000	45.000
Den Gyldne	50.000	80.000	80.000
Grænselandsudstillingen	40.000	66.000	62.000
Grønningen	100.000	75.000	80.000
Guirlanden	40.000	6.000	6.000
Jylland	50.000	6.000	-
Kammeraterne	90.000	72.000	81.000
Koloristerne	90.000	85.000	80.000
Kunstnernes Efterårsudstilling (KE)1	50.000	150.000	150.000
Kunstnernes Påskeudstilling (KP)	75.000	75.000	75.000
Kunstnernes Sommerudstilling (KS)	75.000	75.000	75.000
M 59	50.000	77.000	67.000
Maj 93	15.000	22.000	-
Ovalen	30.000	80.000	62.000
Pro	-	32.000	19.000
Transit	15.000	-	59.000
Vrå-Udstillingen	65.000	71.000	67.000
Zebra	40.000	52.000	52.000

Beløbene er fastsat ud fra en kunstnerisk vurdering med baggrund i udgifter til lokaleleje.

Fra 1. januar 2002 overgår bevillingen til sammenslutningerne og de censurerede udstillinger – og administrationen heraf – til Billedkunstrådet.

Stemmeret

Juryen har årligt meddelt stemmeret til sammenslutningerne i henhold til bestemmelserne i Norm for Udstillings sammenslutningernes Stemmeret fra 1987 (aftrykt i Beretning 1986-1989, s. 163) på baggrund af de i ansøgningerne anførte oplysninger.

Stemmer tildeles i forhold til antallet af Kunstnersamfundsmedlemmer i sammenslutningerne. Der kan i særlige tilfælde meddeles stemmeret til en sammenslutning, der ikke er indstillet til tilskud fra tipsmidlerne.

Stemmetal for	1999	2000	2001
Corner	3	3	3
Decembristerne	2	2	2
Den Frie Udstilling	3	3	3
Den Fynske Forårsudstilling	2	1	2
Den Gyldne	2	2	2
Grønningen	4	4	4
Jylland	2	2	-
Kammeraterne	3	3	3
Koloristerne	2	2	2
M 59	2	* 2	-
Pro	-	2	2
Transit	1	* 1	1
Vrå-Udstillingen	3	3	3
Zebra	1	1	1

* = stemmeret meddelt i henhold til § 3, stk. 2 og stk. 3 i Normen

Da Norm for stemmeret ikke kan anvendes, efter at tilskudsmidlerne fra 2002 er overgået fra Juryen til Billedkunstrådet, vil Akademiraadet i dette efterår drøfte, hvorledes sammenslutningernes stemmeret fremover kan meddeles.

Tilskud til separat- og gruppeudstillinger, fortrinsvis af yngre kunstnere

I 1993 overlod Kulturministeriet også til Juryen at varetage årlige opslag, fastsætte størrelsen af tilskud samt udbetale Kulturministe-

riets årlige bevilling til kunstneres separat- og gruppeudstillinger

Denne bevilling var 400.000 kr. i årene 1999, 2000 og 2001, og der er indkaldt ansøgninger 4 gange årligt. Tilskud kan gives til konkrete udstillingsarrangementer til anerkendte, fortrinsvis yngre kunstnere, men udstillinger i udlandet, i firmakunstforeninger, restauranter og museer kommer ikke i betragtning.

I beretningsperioden har Juryen behandlet 299 ansøgninger, heraf er 144 ansøgere tildelt tilskud til konkrete udstillinger.

Fra 1. januar 2002 er også denne bevilling – og administrationen deraf – overgået til Billedkunstrådet.

Evaluering

Juryen vil i efteråret 2001 evaluere reglerne om forlængelse og optagelse i Kunstnersamfundet, der skal revideres af Akademiraadet efter 1. april 2002.

Æresmedlemmer og medaljer

Æresmedlemmer

Æresmedlemmer af Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster vælges for livstid efter forudgående skriftlig og motiveret indstilling af mindst 24 ordinære medlemmer af Akademiet. Til valg kræves, at mindst 40 af Akademiets ordinære medlemmer ved skriftlig afstemning stemmer for den pågældendes optagelse.

I beretningsperioden er arkitekten Henning Larsen, arkitekten Erik Christian Sørensen, fhv. overinspektør, dr. phil.h.c. Erik Fischer, arkitekten Vilhelm Wohlert og maleren Ib Geertsen udnævnt til æresmedlemmer.

HENNING LARSEN

Arkitekten Henning Larsen blev ved Stiftelsesfesten den 31. marts 2000 udnævnt som æresmedlem af Akademiet med følgende motivering:

“Arkitekten Henning Larsen udnævnes til æresmedlem for den glans, han har kastet over dansk arkitektur i konkurrence med internationale kapaciteter og for sit store livsværk. Det er en glæde for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster at udnævne Henning Larsen.”

ERIK CHRISTIAN SØRENSEN

Arkitekten Erik Christian Sørensen blev ved Stiftelsesfesten den 31. marts 2000 udnævnt som æresmedlem af Akademiet med følgende motivering:

“Arkitekten Erik Christian Sørensen udnævnes til æresmedlem for sin indsats i arkitektur og uddannelse. Hans egne værker har givet hans inspirerende ord, i forelæsning og undervisning, særlig vægt. Det er en glæde for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster at udnævne Erik Christian Sørensen til æresmedlem.”

ERIK FISCHER

Fhv. overinspektør, dr. phil.h.c. Erik Fischer blev ved Stiftelsesfe-

sten den 31. marts 2000 udnævnt som æresmedlem af Akademiet med følgende motivering:

“Kunsthistorikeren Erik Fischer udnævnes som æresmedlem af Akademiet for sin forskning, sin undervisning, sin litterære produktion og ikke mindst for sin store indsats for den sort-hvide kunst. Det er en glæde for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster at udnævne Erik Fischer til æresmedlem.”

VILHELM WOHLERT

Arkitekten Vilhelm Wohlert blev ved Stiftelsesfesten den 30. marts 2001 udnævnt som æresmedlem af Akademiet med følgende motivering:

“Vilhelm Wohlert har udøvet en bemærkelsesværdig indsats i fagets praksis og uddannelse – en videreførelse af den ‘Klintske’ skole i en nutidig og selvstændig fortolkning.

Ikke mindst bygningen af Louisiana har været af største betydning som museumsarkitektur – også internationalt – og samtidig en yderst tiltrækkende ramme om formidling af design, maler- og billedhuggerkunst”.

IB GEERTSEN

Maleren Ib Geertsen blev ved Stiftelsesfesten den 30. marts 2001 udnævnt som æresmedlem af Akademiet med følgende motivering: “Ib Geertsen har i en menneskealder, insisterende og konsekvent, arbejdet med den konkrete kunst. Linien. Formen. Farven.”

Akademiets medaljer

Akademiets medaljer, som tilkendes af Akademiraadet, er: C.F. Hansen Medaillen, Thorvaldsen Medaillen, Eckersberg Medaillen, Thorvald Bindsbøll Medaljen og N.L. Høyen Medaljen (se Reglement for Akademiets Medaljer).

I beretningsperioden har Akademiraadet tilkendt følgende medaljer, som er overrakt ved Stiftelsesfesterne:

C.F. HANSEN MEDAILLEN

Med C.F. Hansen Medaillen kan Akademiet hædre et menneske for fremragende arbejde inden for den bundne kunst. C.F. Hansen Medaillen er den højeste udmærkelse, Akademiet kan tildele en arkitekt.

- 1999 Arkitekten Gehrdt Bornebusch
- 2000 Arkitekten Niels Fagerholt
- 2000 Arkitekten Hans Munk Hansen
- 2000 Arkitekten Knud Munk

THORVALDSEN MEDAILLEN

Med Thorvaldsen Medaillen kan Akademiet for hædre et menneske for fremragende arbejde inden for den frie kunst. Thorvaldsen Medaillen er den højeste udmærkelse, Akademiet kan tildele en billedkunstner.

- 1999 Billedhuggeren Torben Ebbesen
- 1999 Maleren Jørgen Boberg
- 2000 Billedhuggeren Thomas Bang
- 2000 Billedhuggeren Kirsten Lockenwitz
- 2000 Maleren Ingálvur Av Reyni
- 2001 Maleren Ole Spørring

ECKERSBERG MEDAILLEN

Med Eckersberg Medaillen kan Akademiet udmærke et menneske, der har ydet en indsats af høj kunstnerisk kvalitet inden for den frie eller den bundne kunst.

- 1999 Arkitekten Mogens Breyen
- 1999 Arkitekterne Nielsen, Nielsen og Nielsen
- 1999 Arkitekterne Schmidt, Hammer og Lassen
- 1999 Billedhuggeren Ane Mette Ruge

- 1999 Billedhuggeren Elisabeth Toubro
- 1999 Maleren Jesper Christiansen
- 1999 Tegneren Peter Lautrop
- 2000 Arkitekten Georg Rotne
- 2000 Billedhuggeren Morten Stræde
- 2000 Maleren Per Arnoldi
- 2000 Maleren Mogens Otto Nielsen
- 2000 Maleren Nina Sten-Knudsen
- 2001 Arkitekten Ole Helweg
- 2001 Arkitekten Knud Fladeland Nielsen
- 2001 Arkitekten Kim Utzon
- 2001 Billedhuggeren Lone Høyer Hansen
- 2001 Billedhuggeren Anita Jørgensen
- 2001 Maleren Jes Fomsgaard
- 2001 Maleren Michael Kvium

THORVALD BINDESBØLL MEDALJEN

Med Thorvald Bindsbøll Medaljen kan Akademiet udmærke et menneske, der har ydet en indsats af høj kvalitet inden for brugskunst og industriel grafik.

- 1999 Fotografen Krass Clement
- 1999 Designeren Nanna Dietzel
- 2000 Arkitekten Jens Møller-Jensen
- 2001 Keramikeren Bodil Manz

N.L. HØYEN

Med N.L. Høyen Medaljen kan Akademiet udmærke et menneske, der har ydet en indsats af høj kvalitet inden for forskning, fortolkning eller formidling af de skønne kunster.

- 1999 Fhv. overbibliotekar, kunsthistorikeren Henrik Bramsen
- 1999 Kunsthistorikeren Grete Zahle
- 2000 Kunsthistorikeren Ulla Strømberg
- 2000 Arkitekten Kjeld Vindum
- 2001 Kunsthistorikeren Charlotte Christensen
- 2001 Arkitekten Kjeld Kjeldsen
- 2001 Arkitekten Annemarie Lund
- 2001 Arkitekten Nils-Ole Lund

De skriftlige motiveringer for tilkendelsen af medaljerne, der er udarbejdet af raadsmedlemmer, har desværre af pladshensyn måttet udgå af denne trykte Beretning.

Motiveringerne er optrykt i et særligt hæfte, der, så længe oplag haves, kan rekvireres fra Akademiraadets kontor. Ordlyden af enkelte motiveringer kan naturligvis også rekvireres fra Raadets kontor.

Akademiets legater

Nye legater

SVEN HOLS' LEGAT

Iflg. testamentariske bestemmelser tilgik midlerne i boet efter Sven Hols' enke, Else Liddy Schmidt, "Sven Hols' Legat", der skal yde hædersgaver – evt. som rejselegater – til danske kunstmalerere som anerkendelse af værdifuld kunstnerisk indsats. Iflg. den foreløbige boopgørelse skulle formuen være godt 8 mio. kr.

Legatet skal bestyres af den til enhver tid værende præsident for Akademiet samt de til enhver tid værende medlemmer af Raadets malerfaggruppe. Hvis præsidenten er maler, supplerer bestyrelsen sig med en suppleant til Raadets malerfaggruppe. Malerfaggruppen har derfor indtil videre (dvs. så længe præsidenten er maler) udpeget maleren Markan Christensen som bestyrelsesmedlem. Det forventes, at de første uddelinger fra legatet vil finde sted i 2002.

LANDSKABSMALER GEORG TSCHERNING PETERSEN OG HUSTRU

VALBORG PETERSENS MINDELEGAT

I 2000 indgik 290.000 kr. fra boet efter fru Valborg Petersen, Nørresund, i Understøttelsesfondens kapital. Fra 2001 uddeles en portion på ca. 10.000 kr. fra Understøttelsesfonden som Tschernings Mindelegat. Legatet uddeles uden ansøgning til en trængende maler, som uanset alder og køn fortjener en sådan opmuntring.

MARIE OG VICTOR HAAGEN-MÜLLERS FOND

Fonden, der er oprettet i 2000, kan uddele legater til billedkunstnere i samarbejde med Akademiraadet.

Legatuddelinger

De legater, der kan søges, opslås normalt den 1. oktober med ansøgningsfrist den 31. oktober. Ansøgningskema skal benyttes.

LEGATUDELINGER

I perioden juli 1998 – juni 2001 har Akademiraadet uddelt – eller deltaget i uddelingen af – i alt ca. 2,2 mio. kr. Hvor intet andet er anført, er legatportionerne uddelt af Akademiraadet efter indstillinger fra Raadets Stipendie- og Legatudvalg.

A = arkitekt / B = billedkunstner (billedhugger/maler/væver/keramiker/m.v.)

Legater der bestyres af Akademiraadet

REJSESTIPENDIER: Akademiets Rejsestipendier til arkitekter, billedhuggere og malere “som med Talent forene en alvorlig Stræben”. Kan uddeles uden ansøgning.

1998	Merete Lind Mikkelsen, A	kr.	4.000
	Leif Gerding Jørgensen, A	kr.	4.000
	Klaus Thejll Jakobsen, B	kr.	8.000
	Rikke Ravn Sørensen, B	kr.	8.000
1999	Dorte Mandrup-Poulsen, A	kr.	4.000
	Mette Mouritzen, A	kr.	4.000
	Karin Lind, B	kr.	8.000
	Pernille Priergaard Worsøe, B	kr.	8.000
2000	Merete Ahnfeldt-Møllerup, A	kr.	8.000
	Kirstine Roepstorff, B	kr.	8.000
	Teddy Sørensen, B	kr.	8.000

PRÆMIEFOND: Akademiraadets Præmiefond Kan ikke søges. Præmierne uddeles af Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury som anerkendelse af og opmuntring til kunstnerisk begavede, udstillende danske arkitekter, billedhuggere og malere.

1998	Thomas Bo Jensen A	kr.	2.400
	Jette Gejl Kristensen, B	kr.	4.200
	Hjørdis Haack, B	kr.	5.400
1999	Kent Martinussen, A	kr.	3.000
	Olafur Eliasson, B	kr.	5.000
	Simone Åberg Kærn, B	kr.	6.000
2000	Christina Capetillo, A	kr.	2.500
	Sophia Kalkau, B	kr.	4.300
	Lene Stæhr, B	kr.	5.500

REJSEFOND: Akademiraadets Rejsefond. Rejselegater til kunstnerisk begavede danske arkitekter, billedhuggere og malere. Kan evt. uddeles uden ansøgning:

1998	Søren Nielsen Bjerg, A	kr.	6.000
	Gilbert Hansen, A	kr.	5.000
	Pernille Ploug, A	kr.	6.000
	Jakob Jakobsen, B	kr.	11.000
	Henrik Jørgensen, B	kr.	5.500
	Malene Landgreen, B	kr.	5.500
	Lars Pedersen, B	kr.	7.000
	Lars Bent Petersen, B	kr.	11.000
	Erik Torp Øckenholt, B	kr.	11.000
1999	Jens Andrew Baumann, A	kr.	5.000
	Hans Feldthusen, A	kr.	5.000
	Dorte Dahlin, B	kr.	8.000
	Kirsten Dufour, B	kr.	7.000
	Peter Holm, B	kr.	8.000
	Jytte Høy, B	kr.	8.000
2000	Tanja Marie Jordan, A	kr.	5.000
	Torben Nielsen, A	kr.	5.000
	Jette Debois, B	kr.	10.000
	Henrik Jørgensen, B	kr.	6.000
	Kathrine Schrøder Moseholm, B	kr.	4.000
	Kaj Nyborg, B	kr.	10.000

WØRZNER: Slagtermester Max Wørzner og hustru Inger Wørzners Kunstnerlegat indgår i Akademiraadets Rejsefond, men skal uddeles som et selvstændigt legat. Kan ikke søges.

1998	Jørgen Fog, B	kr.	20.000
1999	Morten Skriver, B	kr.	20.000
2000	Lars Mathisen, B	kr.	20.000

UNDERSTØTTELSFOND: Akademiraadets Understøttelsesfond for Billedkunstnere uddeles til kunstnerisk begavede, trængende danske billedhuggere og malere (og evt. deres efterladte). Legaterne kan uddeles uden ansøgning og evt. med tilføjelse af et af navnene på de ca. 25 legater, der er sammenlagt i fonden.

I henhold til legatfundatsens midlertidige bestemmelser er

hvert år udbetalt følgende portioner, der inden fællesfondens oprettelse var tillagt modtagerne for livstid: Jane Luckow-Nielsen 1.000 kr. årligt. Agnete Bjerre og Theresia Borregaard 4.000 kr. årligt. Inge Bendixen (død marts 2000), Karen Kaae Fuldbj-Olsen og Anna Klüwer Syberg 2.000 kr. årligt. Ingrid Bovin, Astrid Carstensen, Gerda Swane, Rikke Aagaard Andersen, Anett Lohmann, Elisabeth Bergsøe, Lisbeth Borregaard, Bodil Kaalund og Hanne Find (død 1998) modtager 2.500 kr. årligt. De livsvarige ydelser nedlægges ved modtagerens død (i visse tilfælde ved indgåelse af ægteskab).

Øvrige modtagere fra Understøttelsesfonden (alle billedkunstnere):

1998	Michael Elmgreen og Ingar Dragset	kr.	9.250
	Peter Holm	kr.	10.600
	Dorte Jelstrup	kr.	10.600
	Ian Nikolai Kjær	kr.	10.600
	Toni Larsen	kr.	10.600
	Stefan Nilsson	kr.	9.250
	Mikael Thejll	kr.	9.250
	Agnete E. Werner	kr.	10.600
	Pernille Priergaard Worsøe	kr.	9.250
1999	Lone Høyer Hansen	kr.	9.000
	Jørgen Carlo Larsen	kr.	9.000
	Anders Qvist Nielsen	kr.	9.000
	William Louis Sørensen	kr.	9.000
	Peter Brandt	kr.	9.000
	Henrik Capetillo	kr.	9.000
	Steffen Jørgensen	kr.	9.000
2000	Allan Glob	kr.	11.000
	Frode Gundorf Nielsen	kr.	13.000
	Stefan Nilsson	kr.	13.000
	Cai-Ulrich v. Platen	kr.	11.000
	Ragna Wehding	kr.	12.000
2001	Otto H. Svensson	kr.	10.000

EGGELING: Billedhugger Edouard Eggeling og Hustrus Fond for danske Billedhuggere. Understøttelser, der ikke kan søges, til billedhuggere, der har fungeret i en årrække.

1998	Ib Braase	kr.	32.000
------	-----------	-----	--------

1999	Marianne Hesselbjerg	kr.	35.000
2000	Kirsten Dufour	kr.	10.000
	Lis Nogel	kr.	10.000
	Teddy Sørensen	kr.	10.000

PRINS JØRGEN: Fru Andrea Jensen (Prins Jørgen)'s legat, stiftet af datteren Carla Jensen. Kan ikke søges. Portioner til unge trængende kunstnere uddeles af Akademiets præsident.

1998	Elisabeth Toubro, B	kr.	3.000
1999	Trine Rytter Andersen, B	kr.	5.000
	Peter Laugesen, Forf.	kr.	5.000
2000	Anne-Marie Frank, B	kr.	5.000
	Susanne Mark, B	kr.	5.000
	Jesper Fabricius, B	kr.	5.000
	Hanne Skyum, B	kr.	5.000

KARL MOGENSEN: Maleren Karl Mogensens Fond. Tildeles uden ansøgning som rejselegater til malere. Fortrinsret har malere, der har debuteret på Kunstnernes Efterårsudstilling eller på Charlottenborgs Forårsudstilling i en moden alder, samt kvindelige malere.

1998	Signe Guttormsen	kr.	20.000
	Henriette Heise	kr.	20.000
	Lise Nellemann	kr.	17.000
	Bodil Nielsen	kr.	20.000
1999	Inge Ellegaard	kr.	21.000
	Jesper Fabricius	kr.	21.000
	Peter Mandrup	kr.	21.000
2000	Søren Ankarfeldt	kr.	20.000
	Ingrid Hansen	kr.	20.000
	Hans Jørgen Hvid	kr.	20.000

CARL MØLLER: Landskabsmaler Carl Møllers Rejselegat til en mandlig maler, der ikke er fyldt 40 år den 2. september i uddelingsåret.

1998	John Kørner	kr.	3.800
1999	Thomas Wolsing	kr.	8.800
2000	John Kørner	kr.	6.400

PACHT: Vilh. Pachts Kunstnerlegat. Kan ikke søges. Hæderslegater

til danske kunstmalere – i særlige tilfælde billedhuggere – der er fyldt 30 år. Legatportioner gives udelukkende som anerkendelse af modtagernes fortjenester, og ved bortgivelsen “vil være at vælge kunstnere, som på det givne tidspunkt hører til de betydeligste i Danmark”. Uddeles af Akademiraadet.

1998	Viera Collaro	kr.	78.000
	Inge Ellegaard	kr.	78.000
1999	Jes Fomsgaard	kr.	55.000
	Erik Varming	kr.	55.000
2000	Doris Bloom	kr.	52.500
	Lars Nørgård	kr.	52.500

RIGENSTRUP: Overretssagfører Rigenstrup og hustrus mindelegat for unge kunstmalere uddeler understøttelse til trængende, lovende unge kunstmalere.

1998	Jacob Tue Larsen	kr.	5.000
1999	Bodil Nielsen	kr.	7.000
1999	Nikolai Recke	kr.	7.000
2000	Anna Sørensen	kr.	6.600

SHIGER: Preben Siigers Fond. Uddeles uden ansøgning til trængende medlemmer af Kunstnersamfundets Malersektion.

1998	Jesper Fabricius	kr.	17.500
	Nils Erik Gjerdevik	kr.	17.500
1999	Malene Bach	kr.	16.500
	Ivar Tønsberg	kr.	16.500
2000	Claus Egemose	kr.	15.600
	Toni Larsen	kr.	15.600

TORJUSSEN: Ruth og Finn Torjussens Fond. Hædersgaver, der ikke kan søges, til billedkunstnere, uddeles af bestyrelsen (Raadets formand samt formændene for maler- og billedhuggerfaggruppen i Raadet).

1999	Mogens Otto Nielsen	kr.	160.000
2000	Leonard Forslund	kr.	65.000
2000	Anita Jørgensen	kr.	65.000
2001	Øivind Nygård	kr.	60.000
2001	Hans Chr. Rylander	kr.	60.000

Legater, hvortil Raadet indstiller modtagere til legatbestyrelsen

VILLE CHRISTENSEN: Keramikeren fru Ville Christensens legat til minde om hendes forældre overretssagfører Julius Hanson og hustru Hulda Hanson. Følgende udstillende malere, billedhuggere eller grafikere er indstillet til bestyrelsen som modtagere af legatet:

1999	Torben Kapper
2000	Anita Jørgensen
2001	Rikke Luther

ESTVAD: Fonden Leo Estvads Legat. Kan ikke søges. Hædersgaver og/eller rejselegater til danske billedkunstnere (på skift til malere, billedhuggere og grafikere). Modtagere indstilles til bestyrelsen af Akademiraadet.

1998	Jørgen Carlo Larsen, bhg.	kr.	80.000
1999	Jane Muus, graf.	kr.	60.000
2000	Bjarke Regn Svendsen, mal.	kr.	70.000

ZACHARIAS JACOBSEN: Proprietær Lauritz Zacharias Jacobsens og Hustru Jutta Emilie Frederikke Jacobsen, født Wibergs Understøttelseslegat.

¹/₄ af legatets midler skal anvendes til erhvervelse af kunstværker til Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg, og der forhandles for tiden om anvendelsen af de midler, der er til rådighed.

¹/₄ af midlerne skal anvendes til indkøb af kunstværker eller præmier for arkitekturarbejder udført for Københavns Kommune. I december 1998 er efter Kommunens ønske bevilget 220.000 kr. som delvis betaling for indkøbt skulptur af billedhuggeren Christian Lemmerz: “Platons Hule”, 1997.

¹/₂ af midlerne skal uddeles som større rejselegater til særligt begavede, fortrinnsvis yngre arkitekter, billedhuggere og malere. Rejselegaterne uddeles normalt i forbindelse med Akademiets Guldmedaljekonkurrence.

LORANGE: Brødrene Kunstmaler August Lorange og Vingrosserer Georg Lorange’s Mindefond v/Prokurist Finn Lorange. Kan ikke søges. Understøttelser til trængende ældre kunstmalere og enker efter sådanne. Modtagere indstilles til legatbestyrelsen af Stipendie- og Legatudvalget.

I 1998 indstillet 17 modtagere til i alt 84.000 kr.

I 1999 indstillet 12 modtagere til i alt 60.000 kr.

I 2000 indstillet 8 modtagere til i alt 47.000 kr.

KAI NIELSEN: Kai Nielsens Mindelegat. Kan ikke søges. "Legatet tildeles en bildende Kunstner, fortrinsvis en Billedhugger, og fortrinsvis til yngre Kunstnere" af et udvalg bestående af Akademiets præsident, direktøren for Statens Museum for Kunst og direktøren for Ny Carlsbergfondet.

1998	Lone Høyer Hansen	kr.	10.000
1999	Kristian Dahlgård Larsen	kr.	12.000
2000	Martin Erik Andersen	kr.	12.000

Akademiets sammensætning

Akademiets medlemmer

Overordentlige medlemmer

Æresmedlemmer

Raadsvulte medlemmer

Ordinære medlemmer

Akademiraadets medlemmer

Juryens medlemmer

Akademiraadets udvalg, kommissorier og medlemmer

Censorer og fagkyndige udvalg

Repræsentation i udvalg m.v. uden for Akademiet, samt evt. kommentarer

Repræsentation i legatbestyrelser uden for Akademiet

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster

Reglerne om Akademiets sammensætning er beskrevet i § 3 i Vedtægter for Akademiet. (Se afsnit om Formelle Forudsætninger).

I perioden 1. juli 1998 – 30. juni 2001 har følgende været tilknyttet Akademiet:

Overordentlige medlemmer

Indtil Anordningen i 1968 kunne Akademiet udnævne overordentlige medlemmer: Følgende blev udnævnt i 1954: Arkitekten Sir Hugh Maxwell Casson, maleren Aarre Heinonen.

Æresmedlemmer

Fra 1968 kan udnævnes æresmedlemmer, såvel indenlandske som udenlandske, der ikke behøver at tilhøre kunstnerstanden. Æresmedlemmer vælges på livstid (årstal for udnævnelsen i parentes), og er ikke valgberettigede eller valgbare ved valg til Akademiraadet:

Kunstneren Christo Javacheff (1979), museumsdirektør Knud W. Jensen (1979, død 2000), grafikereren Palle Nielsen (1980, død 2000), maleren Ejler Bille (1981), arkitekten Poul Kjærgaard (1982,

død 1999), billedhuggeren Bent Sørensen (1986), arkitekten Viggo Møller-Jensen (1991), arkitekten Sverre Fehn (1993), arkitekten Jørn Utzon (1993), arkitekten Hans J. Wegner (1995, død 2000), arkitekten Tobias Faber (1998), og maleren Vera Myhre (1998, død 2000), arkitekten Henning Larsen (2000), arkitekten Erik Christian Sørensen (2000), fhv. overinspektør Erik Fischer (2000), arkitekten Vilhelm Wohlert (2001), maleren Ib Geertsen (2001).

Raadsvulgte medlemmer

Som medlemmer af Akademiet kan Akademiraadet indvælge indtil 12 personer med særlig faglig viden, som man ønsker at knytte nærmere til Akademiet – 'raadsvulgte medlemmer'. De pågældende behøver ikke at tilhøre kunstnerstanden og er ikke valgberettigede eller valgbare til Akademiraadet.

I beretningsperioden har Akademiet haft følgende raadsvulgte medlemmer:

Valgperioden indtil 31.3.1999: Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard, forlægger Hans Jørgen Brøndum, arkitekten Kim Dirckinck-Holmfeld.

Valgperioden indtil 31.3.2002: Fhv. overbibliotekar Hakon Lund, professor, civilingeniør Erik Reitzel, professor, landskabsarkitekt J. Palle Schmidt.

Valgperioden indtil 31.3.2005: Professor, dr.jur. Mogens Koktvedgaard, biskop Jan Lindhardt, direktør Karsten Ohrt.

Ordinære akademimedlemmer

I beretningsperioden 1. juli 1998 – 30. juni 2001 har følgende kunstnere været ordinære medlemmer af Akademiet for de Skønne Kunster:

1.4.1993 – 31.3.1999

Navnene på de 10 arkitekter, 10 billedhuggere og 10 malere med suppleanter, der af Kunstnersamfundet var valgt til Akademiet for perioden 1993 – 1999 fremgår af beretning for perioden 1995-1998 (s. 165).

1.4.1996 – 31.3.2002

Følgende medlemmers (valgperiode 1996/02) valgperiode udløber pr. 31.3.2002:

Arkitektsektionen: Hans Aspöck, Carsten Hoff, Gøsta Knudsen, Søren Koch,

Bente Lange, Boje Lundgaard, Finn Monies, Torben Schønherr, Jan Søndergaard, Niels Vium. *Suppleanter:* Mogens Sehested, Kim Herforth Nielsen, Stig L. Andersson, Lis Langvad, Thomas Wiesner

Billedhuggersektionen: Jane Balsgaard, Thomas Bang, Frans Jacobi, Anita Jørgensen, Erland Knudssøn Madsen, Bjørn Nordahl, Bjørn Nørgaard, Finn Reinbothe, Lise Ring, Margrete Sørensen. *Suppleanter:* Torben Ebbesen, Ole Broager, Niels Guttormsen, Ingvar Cronhammar (til 31.3.1999), Kurt Tegtmeier (til 31.3.1999)

Malersektionen: Markan Christensen, Inger Lut Debois, Ole Heerup, Nanna Hertoft, Sys Hindsbo, Birthe Kronkvist, Karin Birgitte Lund, Poul Skov Sørensen, Inge Lise Westman, Poul Winther. *Suppleanter:* Peter Mandrup, Hans Helge Nielsen, Allan Stabell, Cai-Ulrich v. Platen, Freddie A. Lerche **1.4.1999 – 31.3.2005**

Følgende medlemmer er valgt for perioden 1.4.1999 – 31.3.2005:

Arkitektsektionen: Jeppe Aagaard Andersen, Bente Beedholm, Theo Bjerg, Sven Felding, Hanne Kjærholm, Tage Lyneborg, Mads Møller, Kim Herforth Nielsen, Karsten Rønnow, Karen Zahle. *Suppleanter:* Mogens Sehested, Anna Maria Indrio, Thomas Wiesner, Jens Bertelsen, Ole Søndergaard

Billedhuggersektionen: Ingvar Cronhammar, Kirsten Dufour, Vibeke Glarbo, Lone Høyer Hansen, Hein Heinsen, Marianne Hesselbjerg, Kirsten Justesen, Eva Koch, Kurt Tegtmeier, Elisabeth Toubro. *Suppleanter:* Torben Ebbesen, Øvind Nygård, Henrik B. Andersen, Bjørn Poulsen, Jytte Høy

Malersektionen: Merete Barker, Henrik Flagstad, Erik Hagens, Kjeld Heltoft, Finn Mickelborg, René Tancula Nielsen, Niels Reumert, Jytte Rex, Jannik Seidelin, Nina Sten-Knudsen. *Suppleanter:* Berta Moltke, Birgitte Olsson, Niels Sylvest, Hjördis Haack, Niels Winkel

Akademiraadet

Akademiraadets 12 medlemmer og 6 suppleanter vælges af og blandt Akademiets 60 medlemmer. Valgperioden til Raadet er 2 år, og genvalg kan finde sted.

I beretningsperioden har Akademiraadet haft følgende sammensætning:

Akademiraadet i perioden 1.4.1998 – 31.3.1999 er opført i Beretning 1995-98 (side 168).

AKADEMIRAADET 1.4.1999 – 31.3.2000

Arkitektfaggruppen: Boje Lundgaard (valgt til 31.3.2000), vicedirigent, Karen Zahle (valgt til 31.3.2000), faggruppeformand, vicepræsident, Jeppe Aa-

gaard Andersen (valgt til 31.3.2001), Tage Lyneborg, (valgt til 31.3.2001), dirigent. *Suppleanter:* Hans Aspöck (valgt til 31.3.2000) og Bente Lange (valgt til 31.3.2001)

Billedhuggerfaggruppen: Kirsten Justesen (valgt til 31.3.2000), faggruppeformand, Finn Reinbothe, (valgt til 31.3.2000), Ingvar Cronhammar (valgt til 31.3.2001), Elisabeth Toubro (valgt til 31.3.2001). *Suppleanter:* Vibeke Glarbo (valgt til 31.3.2000) og Erland Knudssøn Madsen (valgt til 31.3.2001)

Malerfaggruppen: Kjeld Heltoft (valgt til 31.3.2000), Sys Hindsbo (valgt til 31.3.2000), formand, præsident, Merete Barker (valgt til 31.3.2001), Finn Mickelborg (valgt til 31.3.2001), faggruppeformand. *Suppleanter:* Markan Christensen (valgt 31.3.2000) og Erik Hagens (valgt til 31.3.2001)

AKADEMIRAADET 1.4.2000 – 31.3.2001

Arkitektfaggruppen: Jeppe Aagaard Andersen (valgt til 31.3.2001), Tage Lyneborg, (valgt til 31.3.2001), dirigent, Boje Lundgaard (valgt til 31.3.2002), vicedirigent, Karen Zahle (valgt til 31.3.2002), faggruppeformand, vicepræsident. *Suppleanter:* Bente Lange (valgt til 31.3.2001) og Hans Aspöck (valgt til 31.3.2002)

Billedhuggerfaggruppen: Ingvar Cronhammar (valgt til 31.3.2001), Elisabeth Toubro (valgt til 31.3.2001), Kirsten Justesen (valgt til 31.3.2002), faggruppeformand, Erland Knudssøn Madsen, (valgt til 31.3.2002). *Suppleanter:* Marianne Hesselbjerg (valgt til 31.3.2001) og Vibeke Glarbo (valgt til 31.3.2002)

Malerfaggruppen: Merete Barker (valgt til 31.3.2001), Finn Mickelborg (valgt til 31.3.2001), faggruppeformand, Sys Hindsbo (valgt til 31.3.2002), formand, præsident, Niels Reumert (valgt til 31.3.2002). *Suppleanter:* Erik Hagens (valgt til 31.3.2001) og Markan Christensen (valgt 31.3.2002)

AKADEMIRAADET 1.4.2001 – 31.3.2002

Arkitektfaggruppen: Boje Lundgaard (valgt til 31.3.2002), vicedirigent, Karen Zahle (valgt til 31.3.2002), faggruppeformand, vicepræsident, Jeppe Aagaard Andersen (valgt til 31.3.2003), Tage Lyneborg, (valgt til 31.3.2003). *Suppleanter:* Hans Aspöck (valgt til 31.3.2002) og Bente Lange* (valgt til 31.3.2003)

Billedhuggerfaggruppen: Kirsten Justesen (valgt til 31.3.2002), faggruppeformand, Erland Knudssøn Madsen, (valgt til 31.3.2002), Ingvar Cronhammar (valgt til 31.3.2003), Elisabeth Toubro (valgt til 31.3.2003), dirigent. *Suppleanter:* Vibeke Glarbo (valgt til 31.3.2002) og Marianne Hesselbjerg (valgt til 31.3.2003)

Malerfaggruppen: Sys Hindsbo (valgt til 31.3.2002), formand, præsident,

Niels Reumert (valgt til 31.3.2002), faggruppeformand, Merete Barker (valgt til 31.3.2003), Erik Hagens (valgt til 31.3.2003). *Suppleanter:* Markan Christensen (valgt 31.3.2002) og Finn Mickelborg (valgt til 31.3.2003)

* = Bente Lange er valgt til Akademiet til 31.3.2002. Valget som suppleant til Raadet indtil 2003 gælder derfor kun, såfremt Bente Lange bliver genvalgt til Akademiet i 2002.

Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury

Indtil 3. marts 1999 havde Juryen 12 medlemmer og 12 suppleanter. Med ikrafttræden af Bekendtgørelse og Vedtægter pr. 1. april 1999 har Juryen 15 medlemmer og 12 suppleanter.

Juryen har i beretningsperioden 1. juli 1998 – 30. juni 2001 haft følgende sammensætning:

KS = valgt af Kunstnersamfundet; AR = valgt af Akademiraadet

JURY 1.7.1998-31.3.1999

Arkitekterne: Mogens Breyen (KS), *Kim Dirckinck-Holmfeld (KS), Poul Ingemann (AR), *Kristine Jensen (AR). *Suppleanter:* Ole Nielsson (KS), *Torben Schönherr (KS) til 31.12.1998, Lene Tranberg (AR), *Merete Ahnfeldt-Møllerup (AR), *Kim Herforth Nielsen (AR) fra 1.1.1999

Billedhuggerne: Morten Stræde (KS), *Frans Jacobi (KS), Ingvar Cronhammar (AR), *Kirsten Justesen (AR). *Suppleanter:* Eva Koch (KS), *Jette Vohler (KS), Finn Naur Petersen (AR), *Thomas Bang (AR)

Malerne: Jes Fomsgaard (KS), *Markan Christensen (KS) (formand 1.4.98-31.3.1999), Erik Lagoni Jakobsen (AR) fra 1.1.1999, Frithioff Johansen (AR) til 31.12.1998, *Lisbet Olrik (AR). *Suppleanter:* Nina Sten-Knudsen (KS), *Poul Skov Sørensen (KS), Erik Lagoni Jakobsen (AR) til 31.12.1998, *Gorm Eriksen (AR)

* = valgt til 31.3.2002

JURY FRA 1.4.1999 (VALGPERIODE TIL 31. MARTS 2002)

Fra 1. april 1999 til beretningsperiodens udløb den 1. juli 2001 Juryen haft følgende sammensætning. De siddende medlemmer og suppleanter er alle valgt til 31. marts 2002

Arkitekterne:

Kim Dirckinck-Holmfeld, KS – fratrudd i februar 2001,

Sven Felding, KS fra 12.2.2001,

Vibeke Klint KS,

Carsten Hoff, AR,

Kristine Jensen, AR (formand fra feb. 2000),

Kim Herforth Nielsen, AR.

Suppleanter:

1. Sven Felding, KS til 11.2.2001 – derefter medlem
Jens Bertelsen, KS fra 12.2.2001,
Merete Ahnfeldt-Møllerup, AR.
2. Jens Bertelsen, KS til 11.2.2001 – derefter 1.suppl.
Knud Fladeland Nielsen, AR,
Mathilde Petri, AR fra 25.4.2001

Billedhuggerne:

- Kirsten Dufour, KS,
Frans Jacobi, KS,
Thomas Bang, AR fra 1.4.2000,
Torben Ebbesen AR,
Kirsten Justesen, AR – fratrædt den 31.3.2000,
Øivind Nygård, AR.

Suppleanter:

1. Jette Vohlert, KS – fratrædt den 31.12.1999,
Søren Jensen, KS fra 1.1.2000,
Thomas Bang, AR til 31.3.2000 – derefter medlem,
Finn Naur Petersen, AR fra 1.4.2000.
2. Søren Jensen, KS til 31.12.1999 – derefter 1.suppl.
Jytte Høy, AR fra 12.4.2000,
Bjørn Nordahl, AR fra 1.1.2000,
Finn Naur Petersen, AR til 31.3.2000 – derefter 1.suppl.

Malerne:

- Ole Spørring, KS – fratrædt den 31.3.2001 (formand maj – dec. 1999),
Markan Christensen, KS (formand til maj 1999),
Poul Skov Sørensen, KS fra 1.4.2001,
Jesper Fabricius, AR,
Hjördis Haack, AR,
Lisbet Olrik, AR.

Suppleanter:

1. Annette Holdensen, KS fra 1.4.2001,
Poul Skov Sørensen, KS til 31.3.2001 – derefter medlem,
Gorm Eriksen, AR.
2. Annette Holdensen, KS til 31.3.2001 – derefter 1.suppl.
Leif Kath, AR fra 25.4.2001,
Malene Landgreen, AR

Akademiraadets udvalg

KOMMISSORIER, MEDLEMMER M.V.

Akademiraadet nedsætter stående og midlertidige udvalg til at bistå i arbejdet. Alene Udvalget for Kirkekunsts udtalelser afgives uden forudgående forelæggelse for Raadet. De sager, udvalgene har forberedt, er omtalt i afsnit om de sager, der er behandlet af Akademiraadet.

Udvalgene nedsættes for et år ad gangen, men valgperioden 1.4.2000 – 31.3.2001 er forlænget, indtil Raadet på et temamøde i efteråret 2001 drøfter udvalgenes kommissorier og sammensætning.

I beretningsperioden har Raadet haft følgende udvalg.

KIRKEKUNST

Udvalget for Kirkekunst rådgiver ud fra kunstneriske vurderinger Kirkeministeriet og de kirkelige myndigheder i spørgsmål vedrørende kunstneriske udsmykninger i og omkring kirker, kapeller m.v. og i spørgsmål vedrørende anlæg, udvidelser m.v. af kirkegårde samt ved ansættelse af stiftsøvrighedernes kirkegårdskonsulenter.

Udvalget har tillige til opgave at føre tilsyn med vedligeholdelsen af en række legatstifters og kunstners gravsteder.

Udvalgsmedlemmer har i beretningsperioden deltaget i bl.a. følgende arrangementer:

Danske Kirkedage, 1998. Debatmøde på Bornholm, 1998. Kirkekonsulent-konference på Nationalmuseet, 2000.

Den 2. og 3. september 1999 foretog Udvalget en besigtigelsesrejse til det sydlige Jylland, i oktober 1999 til Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster og i august 2001 en besigtigelsesrejse til Fyn.

I beretningsperioden har Udvalget for Kirkekunst haft følgende medlemmer:

Arkitekten Torben Schønherr, til 31.12.1998, arkitekten Niels Vium, til 31.3.2000, billedhuggeren Erik Heide, til 31.3.2000 (formand til 31.3.2000), billedhuggeren Ole Christensen, til 31.3.2000, maleren Kjeld Heltoft, til 31.3.2000, arkitekten Stig Lennart Andersson, arkitekten Kjeld de Fine Licht, fra 12.4.2000, arkitekten Kjeld Vindum, billedhuggeren Hein Heinsen, billedhuggeren Øivind Nygård, billedhuggeren Erik Varming, fra 12.4.2000, maleren Sys Hindsbo, maleren Karin Birgitte Lund, maleren Vibeke Mencke Nielsen, fra 12.4.2000 (formand)

LANDSKABS- OG HAVEKUNST

Udvalget for Landskabs- og Havekunst behandler ud fra kunstneriske vurderinger spørgsmål om, hvorledes landskabet og havekunsten planlægges, vedligeholdes og udvikles, både i den landskabelige og den bymæssige sammenhæng.

Udvalget har – ud over sager der er forberedt for Raadet – holdt møder med embedsmænd om bl.a. Banegårdspladsen i København og foretaget flere korte ekskursioner samt en besigtigelsesrejse med hovedtemaet 'Vand og Land' i Jylland i august 1999.

I beretningsperioden har Udvalget for Landskabs- og Havekunst haft følgende medlemmer:

Arkitekterne Malene Hauxner, til 7.11.2000, Steen Høyer, til 31.3.2000 (formand til 31.3.2000), Kristine Jensen, til 31.3.2000, Jens Kvorning, til 31.3.2000, Svend Algren, fra 12.4.2000, Marianne Levinsen, fra 12.4.2000, Annemarie Lund, fra 17.5.2000 (formand), Søren Robert Lund, Tage Lyneborg, fra 21.4.1999, Preben Skaarup, fra 6.12.2000 og billedhuggerne Eva Koch, William Louis Sørensen.

BYGNINGSKUNST

Udvalget for Bygningskunst behandler ud fra kunstneriske vurderinger spørgsmål i forbindelse med bygningers og byrums arkitektur.

Udvalget har – ud over forberedelse af sager for Raadet – drøftet bl.a. Boligministeriets task force rapport om byggeriets fremtid og foretaget en besigtigelse af arealerne omkring Københavns Havn.

I beretningsperioden har Udvalget for Bygningskunst haft følgende medlemmer:

Arkitekterne Kent Martinussen, til 31.3.2000, Tom Danielsen, Carsten Hoff, Carsten Juel-Christiansen (formand til maj 1999), Jens Kvorning, fra 12.4.2000, Dorte Mandrup-Poulsen, fra 12.4.2000, Jan Søndergaard, Allan de Waal, (formand) fra 19.5.1999 (fratrådt i juli 2001), billedhuggeren Kirsten Justesen og maleren Anne Tholstrup.

OFFENTLIGE RUM

Udvalget for Kunst i det Offentlige Rum – der blev nedlagt i april 2000 – behandlede spørgsmål om kunst i det offentlige rum (statuer, skulpturer, springvand, gavludsmykninger mv.) samt vedligeholdelse deraf.

Udvalget havde i perioden 1. april 1998 – april 2000 følgende sammensætning:

Arkitekterne Jeppe Aagaard Andersen, fra 27.5.1998 og Erik Korshagen (formand), billedhuggerne Ingvar Cronhammar og Margrete Sørensen, malerne Kirsten Christensen, Dorte Dahlin og Bent Karl Jacobsen.

DESIGN

Udvalget for Design – nedsat 2.9.1998, nedlagt i april 2000 – behandlede ud fra kunstneriske vurderinger brugskunst og industrielle produkter af almen interesse og betydning for det visuelle miljø. Det drejer sig fx om grafik, skiltning, gadeinventar og transportmidler.

Udvalget havde følgende medlemmer:

Arkitekterne Teit Weylandt, (formand), Dorte Mandrup-Poulsen, Jens Møller-Jensen, billedhuggeren Anita Jørgensen, maleren Morten Skriver, designerne Michael Jensen og Ole Jensen.

KUNST OG DESIGN

Udvalget for Kunst og Design i det Offentlige Rum – nedsat 28.6.2000 – behandler spørgsmål om billedkunsten i det offentlige rum samt spørgsmål om brugskunst, grafiske og industrielle produkter af almen interesse og betydning for det visuelle, offentlige miljø. Det drejer sig bl.a. om opstilling/nedtagning af statuer, skulpturer, springvand m.v., samt om udformning af grafik, skiltning, gadeinventar, transportmidler m.v.

I beretningsperioden har Udvalget haft følgende sammensætning:

Arkitekterne I.P. Junggreen Have, til november 2000, Mogens Breyen, Peter Dalsgaard, Susse Fischer, Steen Høyer, fra 15.11.2000, billedhuggeren Ingvar Cronhammar, malerne Kirsten Christensen og Morten Skriver (formand), keramikeren Ole Jensen.

LEGATER

Stipendie- og Legatudvalget udarbejder ved et årligt møde i november måned indstilling til Akademiraadet om uddeling af hovedparten af Akademiraadets rejsestipendier og understøttelseslegater.

I 1999 deltog følgende medlemmer: *Arkitekterne*: Marianne Levinsen og Nils Holscher. *Billedhuggerne*: Ingen af de udpegede kunne deltage,

hvorfor Margrete Sørensen uddelte legaterne. *Malerne*: Tune Kruse og Lene Stæhr.

I 2000 deltog følgende medlemmer: *Arkitekterne*: Carsten Engtoft Holgaard og Elisabeth Reddersen. *Billedhuggerne*: Per Neble og Nynne Livbjerg. *Malerne*: Svend Danielsen og Jesper Fabricius.

I 2001 er følgende medlemmer udpeget: *Arkitekterne*: Carsten Engtoft Holgaard og Elisabeth Reddersen (suppl. Anette Dyring Naalund). *Billedhuggerne*: Egon Fischer og Sophia Kalkau (suppl. Henrik Plenge Jakobsen). *Malerne*: Svend Danielsen og Jesper Fabricius (suppl. Erik Hagens).

Censorer og fagkyndige udvalg

CENSORER TIL STATENS ARKITEKTSKOLER

Se i øvrigt Uddannelsesråd for de kunstneriske uddannelser i afsnit om Lovgivning og administration.

Akademiraadet udpeger censorer til Arkitektskolen i Aarhus og Kunstakademiets Arkitektskole for et studieår ad gangen. I beretningsperioden har censorkorpserne haft følgende sammensætning:

Censorer udpeget for studieåret 1998/1999 fremgår af Akademiets Beretning 1995-1998 (s.178).

CENSORER 1999/2000

Udpegede censorer for studieåret 1999/2000:

Censorer, der tillige er medlem af Formandskabet på Arkitektskolen i Aarhus: Claus Bonderup, Hans Dall og Knud Friis.

Censorer, der tillige er medlemmer af og suppleanter til Afgangsudvalget på Kunstakademiets Arkitektskole: Svend Kirk Axelsson, Carsten Hoff og Anna Maria Indrio med suppleanter Søren Koch, Grethe Silding og Per Feldthaus.

Øvrige censorer: Jeppe Aagaard Andersen, Bente Beedholm, Jens Bertelsen, Christian Bjørn, David Bretton-Meyer, Peter Dalsgaard, Niels Evert, Nils Fagerholt, Sven Felding (kun ved AAA), Johan Fogh, Jens Fredslund (kun ved AAA), Niels Gammelgaard, Hans Munk Hansen, Malene Hauxner, Anders Hermansen, Niels Juul-Sørensen, Svend Kierkegaard, Lars Juel Thiis Knudsen, Erik Krogh, Otto Käsner, Søren Robert Lund, Mads Møller, Jens Møller-Jensen, Ib Valdemar Nielsen, Kim Herforth Nielsen, Jørn Palle Schmidt, Morten Schmidt, Torben Schönherr, Niels Sigsgaard, Jan Søndergaard, Erik Christian Sørensen, Lene Tranberg, Troels Troelsen og Kim Utzon.

Desuden billedkunstnerne: Thomas Bang, Ingvar Cronhammar, Hein Heinsen, Bjørn Nørgaard og Finn Reinbothe.

CENSORER 2000/2001

Censorer, der tillige er medlem af Formandskabet på Arkitektskolen i Aarhus: Claus Bonderup, Hans Dall og Knud Friis.

Censorer, der tillige er medlemmer af og suppleanter til Afgangsudvalget på Kunstakademiets Arkitektskole: Svend Kirk Axelsson, Carsten Hoff og Anna Maria Indrio med suppleanter Søren Koch, Grethe Silding og Per Feldthaus.

Øvrige censorer: Jeppe Aagaard Andersen, Bente Beedholm, Jens Bertelsen, Christian Bjørn, David Bretton-Meyer, Peter Dalsgaard, Tom Danielson, Niels Evert, Anna Mette Exner, Karen Exner, Nils Fagerholt, Johan Fogh, Mette Kynne Frandsen, Jens Fredslund (kun ved AAA), Niels Gammelgaard, Hans Munk Hansen, Malene Hauxner, Klavs Helweg-Larsen, Anders Hermansen, Niels Juul-Sørensen, Svend Kierkegaard, Lars Juel Thiis Knudsen, Erik Krogh, Otto Käsner, Søren Robert Lund, Mads Møller, Jens Møller-Jensen, Ib Valdemar Nielsen, Kim Herforth Nielsen, Jørn Palle Schmidt, Morten Schmidt, Torben Schönherr, Niels Sigsgaard, Erik Christian Sørensen, Lene Tranberg, Troels Troelsen, Kim Utzon, Niels Vium og Allan de Waal.

Desuden billedkunstnerne: Thomas Bang, Ingvar Cronhammar, Hein Heinsen, Kirsten Justesen, Bjørn Nørgaard, Finn Reinbothe og Morten Skriver.

CENSORER 2001/2002

Censorer, der tillige er medlem af Formandskabet på Arkitektskolen i Aarhus: Claus Bonderup, Hans Dall og Knud Friis.

Censorer, der tillige er medlemmer af og suppleanter til Afgangsudvalget på Kunstakademiets Arkitektskole: Svend Kirk Axelsson, Carsten Hoff og Anna Maria Indrio med suppleanter Søren Koch, Grethe Silding og Per Feldthaus.

Øvrige censorer: Jeppe Aagaard Andersen, Merete Ahnfeldt-Møllerup, Svend Algren, Stig Lennart Andersson, Jens Thomas Arnfred, Bente Beedholm, Christian Bjørn, David Bretton-Meyer, Christian Cold, Peter Dalsgaard, Tom Danielson, Niels Evert, Terese Erngaard, Anna Mette Exner, Nils Fagerholt, Bo Wermuth Frederiksen, Jens Fredslund (kun ved AAA), Mikkel Frost, Niels Gammelgaard, Hans Munk Hansen, Malene Hauxner, Klavs Helweg-Larsen, Anders Hermansen, Bo Nørregaard Jensen, Niels Juul-Sørensen, Lars Juel Thiis Knudsen, Annemarie Lund, Søren Robert Lund, Dorte Mandrup-Poulsen, Mads Møller, Jens Møller-Jensen, Ib Valdemar Nielsen, Kim Herforth Nielsen, Lars Frank Nielsen, Jørn Palle Schmidt,

Morten Schmidt, Torben Schönherr, Lene Tranberg, Troels Troelsen, Kim Utzon, Niels Vium og Allan de Waal.

Desuden billedkunstnerne: Hein Heinsen, Finn Reinbothe, Morten Skriver og Morten Stræde.

Ansættelsesudvalg

Medlemmer i fagkyndige udvalg vedr. ansættelse af professorer på Kunstakademiets Billedkunstskoler:

Professorat i billedhuggerkunst

Til det fagkyndige udvalg (Mogens Møllers efterfølger) udpegede Raadet den 2. september 1998 medlemmer og suppleanter:

Medlem: Christian Lemmerz, suppleant Ole Broager

Medlem: Ingvar Cronhammar, suppleant Torben Ebbesen.

Billedhuggeren Henrik B. Andersen blev ansat.

Professorat ved afdelingen for Mur & Rum

Til det fagkyndige udvalg udpegede Raadet den 18. oktober 2000 medlemmer og suppleanter, men de udpegede suppleanter kunne ikke påtage sig hvervet. De raadsudpegede medlemmer af udvalget, var arkitekten Jeppe Aagaard Andersen og billedhuggeren Finn Reinbothe.

Billedkunstneren Yvette Brackmann blev ansat.

Repræsentation i udvalg m.v. uden for Akademiet

samt evt. kommentarer

En del af Akademiets virke og rådgivning foregår gennem de mange personer, Raadet udpeger til repræsentantskaber, bestyrelser, udvalg m.v. uden for Akademiet.

Udpegelserne sker ud fra ønsket om at placere de bedst egnede, kvalificerede personer på posterne, og de udpegede er ikke bundet som repræsentanter for Akademiet, men udøver deres virke ud fra deres personlige skøn og vurderinger.

Iflg. Ligestillingslovens bestemmelser om kønssammensætning i offentlige udvalg, kommissioner og lign. har Raadet i mange tilfælde indstillet såvel en kvinde som en mand til samme bestyrelsespost.

I denne fortegnelse er kun medtaget de medlemmer, der blev beskikket som medlem af vedkommende minister, og ikke navnene på alle indstillede. I det følgende er kommentarer vedr. de enkelte institutioner fremsat i beretningsperioden medtaget.

Boligministeriets Klassificeringsudvalg for statens bygninger

Behandler tvivlsspørgsmål om tidligere foretagne klassificeringer samt afgør, hvilken klassificering nyerehvervede eller nyopførte statsejede bygninger bør have.

Arkitekten Hans Munk Hansen, 1.4.1994 – 31.3.2003

Boligministeriets råd vedrørende bygningsplejen på de kongelige slotte m.v.

Rådgiver Slots- og Ejendomsstyrelsen om prioritering af arbejderne på slottene m.v.

I december 1998 gav Raadet over for Slots- og Ejendomsstyrelsen udtryk for nogen betænkelighed ved de ændringer, der er foretaget i forretningsordenen for rådet.

Styrelsen uddybede i februar 1999 baggrunden for ændringerne; bl.a.: Rådet skal rådgive Styrelsen generelt om prioritering af opgaverne med udgangspunkt i bygningssynene. Rådgive generelt

om valg af konsulenter og eksterne tekniske rådgivere. Rådgive i relation til Styrelsens opgaver som kulturforvalter og -formidler i øvrigt. Rådet skal ikke stå for det konkrete valg af konsulenter m.v. og dermed påtage sig et ansvar herfor. Derimod har rådet en vigtig funktion i form af efterkritik og evaluering af projekterne.

Arkitekten Søren Koch, 10.2.1993 – 31.8.2001

Arkitekten Johan Fogh, 1.9.1994 – 31.8.2003

Arkitekten Marianne Ingvarsen, 1.9.2001 – 31.8.2004

Suppl.: Arkitekten Kjeld de Fine Licht, 1.9.1991 – 31.8.2003

Suppl.: Arkitekten Claus Bonderup, 15.3.1993 – 31.8.2004

By og Byg (SBI til 31.10.2000), repræsentantskabet

Arkitekten Jens Thomas Arnfred, 1.9.1996 – 31.1.2005

Det særlige Bygningssyn

Afgiver indstilling til miljøministeren om fredning af bygninger.

Arkitekten Lene Tranberg, 1.8.1995 – 31.7.2003

Center for Dansk Billedkunst, bestyrelsen

Centret skal fremme forbindelse mellem dansk og udenlandsk kunst, bl.a. ved gennemførelsen af officielle danske kunststillinger, skal formidle officiel dansk deltagelse i internationale udstillinger og formidle eller støtte anden præsentation af dansk kunst i udlandet. Et forslag om indførelse af overlappende valgperioder kunne Raadet i september 1998 anbefale, hvorimod bestemmelsen om, at bestyrelsens formand skal være kunstner, burde fastholdes, da Centrets direktør ikke er kunstner.

Billedhuggeren Lone Høyer Hansen, 18.1.1995 – 15.5.1999

Maleren Peter Mandrup, 18.1.1995 – 15.5.1999

Maleren Jesper Christiansen, 15.5.1999 – juni 2000

Billedhuggeren Elle Klarskov Jørgensen, 15.5.1999 – 20.6.2001

Maleren Lars Ravn, 5.10.2000 – 14.5.2003

Maleren Annette Harboe Flensburg, 20.6.2001 – 14.5.2003

Charlottenborg Udstillingsbygning, bestyrelsen

Akademiraadets kommentarer til ny Bekendtgørelse i 2001, hvorefter Raadet kun udpeger 1 medlem til bestyrelsen, er beskrevet i afsnit om Lovgivning og administration.

Arkitekten Kirsten Birch, 1.7.1996 – juni 1999

Arkitekten Merete Ahnfeldt-Møllerup, 3.9.1999 – nov. 2000

Billedhuggeren Erland Knudssøn Madsen, 22.10.1997 – nov. 2000

Maleren Nils Erik Gjerdevik, 10.9.1997 – nov. 2000

Maleren Jytte Rex, 16.2.2001 – 15.2.2005

Arealudviklingsrådet

Arealudviklingsrådet rådgiver Københavns Havn A/S i forbindelse med omdannelsen af havnearealerne:

Arkitekten Michael Sten Johnsen, maj 2000 – 31.5.2005

Det danske Institut i Athen, bestyrelsen

Arkitekten Karen Zahle, 28.8.1993 – 31.8.2002

Det Danske Institut for Videnskab og Kunst i Rom, bestyrelsen

Arkitekten Bente Lange, 1.4.1996 – 31.3.2004

Maleren Erik Lagoni Jakobsen, 1.4.1998 – død ult. maj 2000

Billedhuggeren Marianne Hesselbjerg, 14.8.2000 – 31.3.2002

Det Danske Kulturinstitut, repræsentantskabet

Billedhuggeren Øivind Nygård, 1.4.1998 – 31.3.2004

Det Arkitekturpolitiske Kontaktforum

Kontaktforum mellem Bolig- og Byministeriet og Dansk Arkitektur Center.

Arkitekten Tage Lyneborg, fra 6.5.1998

Dyrehaveudvalget under Miljø- og Energiministeriet

Rådgiver med hensyn til driften af Jægersborg Dyrehave.

Arkitekten Jeppe Aagaard Andersen, 1.4.1997 – 31.3.2002

Museet for Fotokunst, Odense, bestyrelsen

Fotografen Mads Gamdrup 1.1.1998 – 31.12.2001

Frederiksborg Amts Kunstudvalg

I maj 1999 meddelte maleren Vibeke Mencke Nielsen, at hun trådte ud af Kunstudvalget. I begrundelsen hedder det bl.a.: "De møder, jeg har deltaget i, har overbevist mig om, at jeg ingen indflydelse

kan få på udvalgets virke. Grunden hertil kan måske søges i udvalgets størrelse, sammensætning, arbejdsmetode og traditioner. Udvalgets arbejde er mere præget af særlige hensyn, end af de kunstdiskussioner, som overordnet skulle belyse hensigten med et sådant udvalgs virke. Det kommer der nødvendigvis ikke kun noget dårligt ud af, men det sætter unægtelig et spørgsmålstegn ved hensigten med at indkalde en særlig fagkyndig". I stedet indtrådte en tidl. suppleant, som Raadet ikke havde medvirket ved indstilling af. Ved en evt. kommende anmodning om indstilling til Kunststudvalget vil Raadet vurdere, om indstilling skal foretages.

Det Fynske Kunstakademi, bestyrelsen

Maleren Jytte Rex, 1.1.1998 – marts 2000
Maleren Jørgen Teik Hansen, 12.4.2000 – 21.12.2001

Keramikmuseet Grimmerhus, Middelfart, bestyrelsen

Maleren Jens Bohr, 18.8.1999 – 6.6.2003

Det Jyske Kunstakademi, bestyrelsen

Billedhuggeren Thomas Bang, 1.11.1996 – sept.1998
Billedhuggeren Ingvar Cronhammar, 7.10.1998 – 31.5.2003

Den Hirschsprungske Samling, bestyrelsen

Maleren Vibeke Mencke Nielsen, 1.1.1991 – 31.12.2002

Den Holbergske Stiftelse "Tersløsegaard", bestyrelsen

Arkitekten Kjeld de Fine Licht, udpeget 1985 – dec. 2000
Arkitekten Poul Ingemann, udpeget februar 2001

Bestyrelsen for Gæsteatelier Hollufgård, Odense

Billedhuggeren Pontus Kjerrman, 1.1.1994 – 31.12.2001
Suppl.: Billedhuggeren Erik Varming, 1.1.1994 – 31.12.2001

International Association of Art, Den Danske Nationalkomité

Maleren Bent Stubbe Teglbjærg, 1.4.1986- 31.3.2001
Maleren Ole Sporning, 28.4.1993 – 31.3.2001
Suppl.: Billedhuggeren Erik Poulsen, 7.9.1983 – juli 1999
Suppl.: Billedhuggeren Bjørn Poulsen, 1.4.1998 – 31.3.2001

Maleren Niels Reumert, 1.4.2001 – 31.3.2004
Maleren Hans Chr. Rylander 1.4.2001 – 31.3.2004
Suppl.: Billedhuggeren Marianne Hesselbjerg, 1.4.2001 – 31.3.2004
Suppl.: Maleren Anette Flensburg, 1.4.2001 – 31.3.2004

Kongegaardsfonden, Korsør, bestyrelsen

Maleren Ole Sylvest Jacobsen, 1.4.1997 – 31.3.2002

Udvalget for Kunstakademiets samlinger og fredede bygninger

Arkitekten Tage Lyneborg, fra 1996
Akademiraadets formand, fra 2000

Kunst på Arbejdspladsen, bestyrelsen

Maleren Lise Malinovsky, 1.4.1993 – 31.3.2003

Den Erhvervsdrivende Fond Kunstforeningen, bestyrelsen

Maleren Vibeke Mencke Nielsen, 1.1.1996 – 31.12.2003

Kulturfabrikken i København, bestyrelsen

Billedhuggeren Vibeke Glarbo, 16.5.2001 – 31.8.2004

Kunsthallen Brandts Klædefabrik, Odense, bestyrelsen

Billedhuggeren Kirsten Justesen, 1.1.1991 – 31.12.2001
Suppl.: Billedhuggeren Anita Jørgensen, 1.1.1998 – 31.12.2001

Nordisk Kunstforbunds danske sektion

Raadet nedlagde sin repræsentation i den danske sektion af Nordisk Kunstforbund i 1996, da man fandt, at det var en opgave for billedkunstneres faglige organisationer. I december 2000 fulgte Raadet dog en opfordring til på ny at udpege til sektionen, og de udpegede er bedt om at informere Raadet og inden valgperiodens udløb i 2005 at vurdere sigsmæssigheden af Raadets fortsatte repræsentation.

Malerne Britt Smelvær og Toni Larsen, indtil 1. april 2005

Nordjyllands Kunstmuseum, bestyrelsen

Billedhuggeren Erik Heide, 1.1.1994 – 31.12.2001

Ophavsretsfonden i BKF, bestyrelsen

Billedhuggeren Lise Ring, 1.1.1998 – 31.12.1999
 Maleren Vera Myhre, 1.1.1994 – 31.12.1998
 Maleren Vibeke Mencke Nielsen, 1.1.1999 – 31.12.2002
 Maleren Peter Holst Henckel, 1.1.2000 – 31.12.2001

“Overgaden”, Kulturministeriets Udstillingshus for Nutidig Kunst, bestyrelsen

Huset fik i 1999 nye vedtægter. Iflg. det oplyste drøftes Overgadens struktur ved beretningsperiodens udløb.

Billedhuggeren Jørgen Michaelsen, 1.7.1998 – 30.6.2001

Post Danmark, Frimærkeudvalg

Rådgiver om frimærkeprogrammer.

Maleren Anne Marie Mejlholm, 1.5.1996 – 30.4.1999
 Billedhuggeren Finn Naur Petersen, 1.5.1993 – 30.4.2002
 Maleren Erik Hagens, 1.5.1999 – 30.4.2002

Statens Kunstfond, repræsentantskabet

Arkitekten Tage Lyneborg, 1.11.1997 – 9.12.1998
 Billedhuggeren Hein Heinsen, 1.11.1989 – 31.10.2001
 Maleren Sys Hindsbo, 1.11.1997 – 31.10.2001
 Arkitekten Karen Zahle, 20.1.1999 – 31.10.2005
 Billedhuggeren Thomas Bang, 1.11.2001 – 31.10.2005
 Maleren Jytte Rex, 1.11.2001 – 31.10.2005

Statens Værksteder for Kunst og Håndværk

Værkstedsrådet:

Billedhuggeren Torben Ebbesen, 1.6.1998 – 31.5.2004

Områdeudvalget for Billedkunst:

Billedhuggeren Hans Pauli Olsen, 20.1.1993 – 31.5.1999
 Maleren Viera Collaro, 1.6.1994 – 31.5.2000
 Billedhuggeren Bjørn Poulsen, 1.6.1999 – 31.5.2002
 Maleren Berta Moltke, 1.6.2000 – 31.5.2003

Områdeudvalget for Kunsthåndværk:

Væveren Puk Lippmann, 1.6.1998 – 31.5.2004

Områdeudvalget for Industriel Design:

Arkitekten Anders Hermansen, 1.6.1998 – 31.5.2004

Områdeudvalget for Konservering og Restaurering:

Arkitekten Trine Neble, 1.6.1998 – 31.5.2004

Storm P.-Museet, bestyrelsen

Maleren Peter Lautrop, 1.1.1998 – 31.12.2001

Thorvaldsens Museum, bestyrelsen

Arkitekten Søren Koch, 1.4.1996 – 31.3.2004
 Billedhuggeren Erik Varming, 1.4.1996 – 31.3.2004
 Maleren Sys Hindsbo, 1.4.1992 – 31.3.2008

Trapholtmuseet i Kolding

Fra 1. oktober 1999 udpeger Raadet et af de 9 medlemmer i Trapholtstyrelsen, der leder Museet.

Billedhuggeren Finn Reinbothe, 1.10.1999 – 31.12.2001

Vejdirektoratets Vejpris-jury

Billedhuggeren Niels Guttormsen, 1.7.1994 – 31.12.1999
 Billedhuggeren Ingvar Cronhammar, 1.1.2000 – 31.12.2001

Vejdirektoratets Vejregeludvalg

Som led i ændring af vejregelorganisationen blev det meddelt, at Vejregelkomiteen og Vejregeludvalget erstattes af et Vejregleråd, hvor Akademiraadet ikke er repræsenteret.

I brev af 16. december 1998 skrev Raadet til trafikministeren og til Vejdirektoratet om denne beslutning bl.a.: “Vejreglerådets opgave er bl.a. at sikre, at vejbestyrelserne har de nødvendige regler m.v. til ‘udformning og indretning af et trafiksikkert, miljøvenligt, fremkommeligt og æstetisk tilfredsstillende vej- og stinet’. Raadet er orienteret om sammensætningen af det nye Vejregleråd, men må desværre konstatere, at den æstetiske ekspertise i selve Vejreglerådet ikke er højt prioriteret. Akademiraadet skal derfor anmode om, at Raadet fremover får repræsentation i selve Vejreglerådet, da det vil give mulighed for til stadighed at betone det æstetiske element i vejplanlægningen, fra vejføringerne i landskabet til sikkerhedsudstyr og skiltning.”

I svar af 15.1.1999 fra trafikminister Sonja Mikkelsen oplyses, at ændringerne er foretaget ud fra ønske om effektivisering af det

tidsmæssige forløb fra et konstateret behov til en færdig vejregel. I det nye Vejregelråd er alene de direkte berørte myndigheder og brugere repræsenteret. Forberedelserne vil som hidtil foregå i arbejdsgrupper, hvor det faglige arbejde også med æstetiske problemer prioriteres højt. Brevet slutter: "Jeg håber derfor fortsat at kunne trække på Raadets ekspertise i forbindelse med arbejdet i arbejdsgrupperne under Vejregelrådet".

Arkitekten Jeppe Aagaard Andersen, 18.10.1995 – oktober 1998

Legatbestyrelser uden for Akademiet

I beretningsperioden har Akademiraadet haft følgende repræsentanter i bestyrelser for legater, der ikke administreres af Raadet:

Legatet Albertina:

Billedhuggeren Ole Christensen, 6.9.1989 – død oktober 2000

Billedhuggeren Torben Ebbesen, 17.1.2001 – 31.1.2011

Marie og Johan Vilhelm Andersens legat:

Maleren Karin Birgitte Lund, 1.1.1994 – 31.12.2003

Kunsthistorikeren Victor P. Christensens legat til minde om hans forældre Christian Christensen og hustru Marie Christensen:

Maleren Rasmus Nellemann, fra 18.5.1983

Maleren Torben Christensen, fra 3.3.1993

Fonden Leo Estvads Legat:

Akademisekretær Tove Lergaard, 24.1.1990 – 31.3.2005

Advokat Erik M. Goldschmidts og hustru Jara Goldschmidts kunstnerlegat:

Maleren Nanna Hertoft, udpeget i 2000 til 30.4.2005 (men bestyrelsen er siden blevet selvsupplerende)

Theodor Alfred Christian von Irgens-Bergh og hustru fru Gisela von Irgens-Bergh, født Frankl's kunstnerlegat:

Maleren Ole Heerup, fra 26.8.1987

Kunstnerfonden af 1973:

Billedhuggeren Finn Reinbothe, 22.1.1992 – 31.12.2001

Maleren Helle Thorborg, 22.1.1992 – 31.12.2001

Direktør J.P.Lund og Hustru Vilhelmine, født Bugge's Legat:

Billedhuggeren Eric Erlandsen, fra 30.9.1987

Henriette Melchior's Stiftelse:

Maleren Karin Birgitte Lund, 26.2.1997 – 31.3.2007

Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat:

Billedhuggeren Thomas Bang, 1.1.1997 – 31.12.2001

Inger og Aage Nielsens Legat:

Billedhuggeren Finn Naur Petersen, 20.4.1994 – 31.3.2000

Maleren Jes Fomsgaard, 1.4.2000 – 31.3.2006

Aage og Yelva Nimbs Fond:

Maleren Steffen Jørgensen, 26.4.1995 – 31.5.2005

Suppl.: Maleren Sys Hindsbo, 17.5.1995 – 31.5.2005

Knud Nissens legat:

Maleren Sys Hindsbo, fra 28.11.1984

Suppl.: Inger Lut Debois, fra 23.1.1985

Billedhuggeren Ole Christensen, fra 9.9.1992 – død oktober 2000

Suppl.: Erland Knudssøn Madsen, fra 9.9.1992 – oktober 2000

Billedhuggeren Erland Knudssøn Madsen, fra 18.10.2000

Suppl.: Eva Koch, fra 18.10.2000

Frans Schwartz's legat:

Arkitekten Erik Møller, udpeget 1972

Billedhuggeren Peter Bonnén, fra 27.11.1991

Jens Søndergaards og hustrus Mindelegat:

Maleren Jesper Christiansen, 1.4.1998 – 31.3.2008

Anne Marie Telmanyi født Carl-Nielsen's Fond:

Maleren Jytte Rex, 21.8.1996 – 31.8.2004

Karl Thyrrer's Legat:

Billedhuggeren Lone Høyer Hansen, 1.4.1997 – 31.3.2007

Maleren Bent Karl Jacobsen, 1.4.1997 – 31.3.2004

Malerinden Ellen Wilkens' Mindelegat:

Maleren Eva Öhring, fra 28.6.2000

Akademiets formelle forudsætninger

*Historisk oversigt over Akademiets organisation og opgaver
Bekendtgørelse i 1999*

Vedtægter i 1999

Bestemmelse i Lov om Billedkunst (§ 12) om Akademiet

Medaljereglement

*Regler for optagelse i Kunstnersamfundet samt for forlængelse af
medlemskab*

Historisk oversigt over Akademiets organisation og opgaver

Kilder: bl.a. Kunstakademiets Historie 1700-1904 og Det Kgl. Akademi for de skønne kunster 1904-1954.

Kun de fundatser/anordninger/bekendtgørelser, hvori der sker ændringer for Akademiets og Akademiraadets vedkommende er omtalt.

FØR 1754

Omkring år 1700 var den forestilling almindelig i Europa, at et kunstakademi var nødvendigt for den fyrste, der ønskede at fremtræde som monark. Veluddannede kunstnere: malere, billedhuggere og dekorationskunstnere, var nødvendige for gennemførelse af enevældens byggeri. I 1665 oprettede Louis XIV således sit Akademi, og i 1735 oprettede Sverige sit Akademi.

I 1740 oprettede Chr. VI et Maler- og Tegne-Akademi i København under ledelse af maleren Miani og billedhuggeren le Clerc. Bevilningen bortfaldt dog fire år senere, og skolen fortsatte som privat.

I 1748 etableres der på ny et Akademi under ledelse af arkitekten Eigtvød, der fra 1751 betegnede som direktør for Det kgl. Maler- og Tegne-Akademi.

I 1753 fik Akademiet overladt en del af Charlottenborg, og året efter rekonstrueredes Akademiet ved fundatsen af 31. Marts 1754.

FUNDATS I 1754

“Det kongelige danske Skildre-, Bildhugger- og Bygnings-Academie”

Frederik V var “betænkt paa at bringe nyttige og smukke Kunster udi en større Floer og Opkomst”. For at sætte Akademiet på en “be-

standigere Foed”, og som det “tilforladeligste Middel til at forsyne Landet med beqvemme og erfarne Kunstnere” fastsættes en fond af 2400 Rdl.

Akademiet var sammensat af en præses (oprindelige grev Adam Moltke), en direktør (oprindelig Eigtvød og ved dennes død billedhuggeren Saly), 6-12 professorer, et antal medlemmer og æresmedlemmer, sekretæren, 5-6 undervisere (informatorer).

Optagelsen i Akademiet betragtes som en optagelse i kunstnerlauget, der gav ret til at praktisere som maler, billedhugger, arkitekt eller kobberstikker.

FUNDATS I 1771

“Maler-, Billedhugger- og Bygnings-Academiet”

Ved denne fundats skete der en gennemgribende revision, som Struensee tog initiativ til.

Akademiets formål var dels at uddanne indenlandske kunstnere til afløsning af de bekostelige internationale mestre, dels og navnlig at fremme god smag i håndværk og industri. I praksis begyndte Akademiet på dette tidspunkt at rådgive i kunstneriske anliggender.

FUNDATS I 1814

“Det Kongelige Academie for de skønne Kunster”

Som tidligere fundats med tilføjelse om at optagelse i Akademiet gav adgang til at indtræde i laug uden borgerbrev, guldmedaille betragtes som mesterstykke og sølvmedaille som svendestykke. Akademiet godkender svende- og mesterstykker i håndværksfag.

I 1849 blev Akademiet efter enevældens ophævelse underlagt Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet.

FUNDATS I 1857

Ud over undervisning m.v. er Akademiet et kunstselskab til håndhævelse og udbredelse af kunstsans og god smag.

FUNDATS I 1882

Heri gentages den forrige fundats' formålsparagraf, men fra principielt at omfatte alle kunstnere af en vis standard blev Akademiet en kunstnerrepræsentation.

Der indføres en valgforsamling, bestående af Akademiets medlemmer m.fl.

FUNDATS I 1887

Fastlægger, at Akademiet er en kunstscole for vordende malere, billedhuggere, arkitekter, kobberstikkere, medaillører og andre der-

med beslægtede kunstfag, samt et kunstnerråd til håndhævelse og udbredelse af kunstsans og god smag.

Akademiet betragtes som en statsinstitution, der udgør det faste og blivende samlingspunkt for kunstens udøvelse og interesser her i landet, som havde til opgave at fremme den sande og gode kunst og hævde dens ret over for den dårlige og ligegyldige.

Ved denne fundats skabtes principperne for tredelingen i Akademiraad, Akademiforsamling og Kunstnersamfund (valgforsamling).

Note: Akademiraadet fra 1888, beskæftigede sig med alle Kunstakademiets aktiviteter, både undervisning og rådgivning. Fra 1959 var Akademiraadet en del af Kunstakademiet og tog sig af rådgivning, medaljetilkendelse etc. Fra 1968 er Akademiraadet kernen i Akademiet – statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

1888 blev Kunstsolen for Kvinder oprettet. I 1906 fik kvinder forsøgsvis adgang til dekorationsskolen, og i 1908 blev kvindeskolen optaget i Akademiet. Undervisningen blev fælles for mandlige og kvindelige elever undtagen i de klasser, hvor der arbejdedes efter nogen model. Først i 1924 afvikledes en særlig modelskole for kvinder helt.

I maj 1895 nedsattes et stående udvalg til at bedømme altertavleskitser (nu Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst).

FUNDATS I 1913

Akademiets formål er at fremme kunsten, dels gennem undervisning i billed-, bygnings- og dekorkunster, dels som kunstnerråd til håndhævelse og udbredelse af kunstsans og god smag, dels som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Kunstnersamfundet er valgforsamling.

FUNDATS I 1921

Akademiet betegnes som en statsinstitution, der virker til kunstens fremme, dels som højere læreanstalt i maler-, billedhugger- og bygningskunst, dels som kunstnerråd.

Akademiet er statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Ophugning: Kunstnersamfundet, Akademiet (professorer og tidl. akademimedlemmer, æresmedlemmer m.v.), Akademiraadet (36 medl.: professorer og medlemmer valgt af Akademiet og Kunstnersamfundet).

FUNDATS I 1927

Samme formål som tidligere, men anerkendelse til optagelse i Kunstnersamfundet og af udstillinger træffes af et nyt organ: Juryen (18

medlemmer: Akademiraadet og Kunstnersamfundet vælger hver 9 medl.).

Note: I 1939 anmodede Kunstnersamfundet om, at der ved offentligt byggeri skulle afsættes midler til kunstnerisk udsmykning.

I 1941 anmodede Akademiet Undervisningsministeriet om at komme kunstnerstanden til hjælp, dels i form af bevillinger til understøttelse af bildende kunstnere, dels ved kunstneriske udsmykninger af statsbygninger. Bevilling til indkøb af kunst og understøttelser til bildende danske kunstnere blev på Finansloven 1942/43 forhøjet fra 5.000 til 15.000 kr. årligt.

Lov om Statens Kunstfond og Eckersberg-Thorvaldsen Fonden vedtaget 25. maj 1956 (årlig bevilling 700.000 kr. til udsmykninger og 75.000 kr. til Fondets understøttelser (prisindex i 1956: 420). Akademiraadet havde indtil da indstillet modtagere fra Eckersberg-Thorvaldsen Fondet.

FUNDATS I 1956

“Det kongelige Akademi for de skønne Kunster”

‘Overgangsfundats’ hvor Akademi og Skoler adskilles, men stadig har samme fundats. Akademiraadet er statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

FUNDATS I 1959

Fælles fundats for Akademiraadet og Skolerne med formålsparagraffen: “Det kongelige Akademi for de skønne Kunster skal virke til kunstens fremme, dels ved Akademiraadet som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål – og som et af staten anerkendt kunstnerråd – dels ved Akademiets Skoler som statens højere læreanstalt til uddannelse i malerkunst, billedhuggerkunst og bygningskunst samt de dertil grænsende kunstarter”.

Akademiraadet fik desuden beføjelser til at fremsætte erklæringer på eget initiativ.

ANORDNING I 1968

Omfatter kun statens rådgiver: Akademiet for de skønne Kunster, (Skolerne fik navnet Det Kongelige Danske Kunstakademi og fik egen anordning).

Akademiet skal virke til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiet behandler henvendelser fra statslige myndigheder om kunstneriske spørgsmål og kan på eget initiativ fremsætte erklæringer over for myndigheder, offentlige institutioner eller over for offentligheden i spørgsmål af kunstnerisk karakter. Akademiets virksomhed udøves gennem et af Akade-

miet valgt Akademiraad.

Opbygning (principielt som den nuværende): Kunstnersamfundet vælger Akademiets medlemmer samt halvdelen af Juryens medlemmer. Akademiet for de skønne Kunster (60 medl.). Akademiraadet (12 medl. valgt af Akademiet). Juryen (12 medl. valgt af Kunstnersamfundet og Raadet).

ANORDNING I 1979

Valgperioderne til Akademiet og Juryen ændret fra 4 til 6 år, og det tilføjes, at Akademiet på eget initiativ kan indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Akademiet står endvidere til rådighed i kunstneriske spørgsmål for amtskommunale og kommunale myndigheder.

BEKENDTGØRELSE I 1988

Formål og opbygning som tidligere. Norm for Udstillingsammenlutningernes stemmeret blev indført i foråret 1988, og fra 1988 er indført 12-årige perioder for Juryens optagelse af nye medlemmer i Kunstnersamfundet.

Forhandlinger om struktur, 1993

På baggrund af en anbefaling fra en af Raadet nedsat arbejdsgruppe vedr. strukturen i kunsten i Danmark oprettes i 1993 et Kontaktudvalg mellem Akademiraadet, Billedkunstnernes Forbund og Kunstnersammenslutningernes Samråd. Det første Kontaktudvalg foreslog i oktober 1995, at der forhandles mod en 'konsensusordning' blandt danske billedkunstnere.

Ordningens sigte – kort sagt – er at opnå:

Optagelse i Kunstnersamfundet er indgangen til faget ("svendebrev for billedkunstnere") også fremover for nye medlemmer af BKF.

Et permanent Kontaktudvalg forhandler fordelingen af sager og arbejdsopgaver ud fra hovedprincipperne:

Akademiraadet: Alle kunstneriske og æstetiske spørgsmål og sager.

Billedkunstnernes Forbund: Alle sociale, økonomiske, juridiske og oplysningsretlige spørgsmål.

Samrådet: Især formidlingsspørgsmål og -sager.

I Betænkning om Billedkunst fra 1998 står, at også Danske Billedkunstneres Fagforening var med i den faglige afgrænsning, som strukturgruppen foreslog – dette er dog ikke korrekt.

Akademiraadets forslag fra maj 1998 til ændring af Bekendtgørelse og Cirkulære er aftrykt i sidste Beretning.

Med Bekendtgørelsen i 1999 får statens rådgiver navnet: Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster.

Bekendtgørelse og Vedtægter i 1999

KULTURMINISTERIETS BEKENDTGØRELSE NR. 306 AF 18. MAJ 1999:

“Akademiets opgaver

§ 1 Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Stk. 2 Akademiet behandler henvendelser fra statslige myndigheder. Akademiet kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden.

Stk. 3 Akademiet står til rådighed som rådgiver i kunstneriske spørgsmål for amtskommunale og kommunale myndigheder.

Stk. 4 Akademiet udpeger medlemmer til statslige, kommunale og andre offentlige eller private repræsentantskaber, komiteer, bestyrelser m.v. i henhold til de for disse gældende bestemmelser. Akademiet udpeger desuden censorer, medlemmer af ansættelsesudvalg, samt medlemmer til skolebestyrelser m.v. til videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner i henhold til de for skolerne gældende regler.

Stk. 5 Akademiet uddeler efter de fastsatte regler de medaljer, præmier og priser, der henhører under Akademiet.

Akademiraadet

§ 2 Akademiets virksomhed udøves gennem Akademiraadet.

Stk. 2 Kulturministeren bemyndiger Akademiraadet til at fastsætte regler om organisationen af Akademiets virksomhed.

Overgangsbestemmelser

§ 3 Akademiets organer er frem til den 1. april 1999 institueret efter bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 393 af 5. juli 1988.

Stk. 2 Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 393 af 5. juli 1988 og cirkulære af 15. marts 1990 ophæves.

Stk. 3 Nærværende bekendtgørelse har virkning fra 1. april 1999.”

Kulturministeriet, den 18. maj 1999
 Elsebeth Gerner Nielsen
 / *Helvinn Høst, specialkonsulent*

Vedtægter for Det Kongelige Danske Akademi for de Skønne Kunster
 Endeligt vedtaget på Akademiraadets møde den 18. august 1999.
 Ændring i § 6, stk. 3, vedtaget af Akademiet i november 2000.

Efter bemyndigelse fra kulturministeren, jfr. § 2, stk. 2 i Bekendtgørelse nr. 306 af 18. maj 1999 om Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster – statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål – fastsætter Akademiraadet herved følgende vedtægter om organisationen af Akademiets virksomhed.

KAPITEL 1, KUNSTNERSAMFUNDET

§ 1 Kunstnersamfundets opgaver og medlemmer

Kunstnersamfundet har bl.a. til opgave at vælge de 60 ordinære medlemmer af Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, der er statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiet står til rådighed som rådgiver i kunstneriske spørgsmål for amtskommunale og kommunale myndigheder. Kunstnersamfundet vælger desuden 6 medlemmer til Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury.

Stk. 2 Kunstnersamfundets medlemmer er opdelt i 3 sektioner: Arkitekter, billedhuggere og malere, herunder udøvere af tilgrænsende kunstarter. Medlemmerne er de kunstnere, som Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury har anerkendt til optagelse i Kunstnersamfundet. Juryens anerkendelse sker på baggrund af en vurdering af kvaliteten i en kandidats kunstneriske virksomhed og kvalifikationer i forhold til det niveau, allerede anerkendte medlemmer i Kunstnersamfundet repræsenterer. Juryen skal tilstræbe, at alle kvalificerede kunstnere anerkendes til optagelse.

Stk. 3 Fra den 5. juli 1988 (dato for ikrafttrædelse af tidl. bekendtgørelse) optages nye medlemmer i Kunstnersamfundet for 12 år ad gangen. Umiddelbart inden udløbet af en optagelsesperiode skal Juryen afgøre, om de pågældendes medlemskab kan forlænges for de kommende 12 år. Ved afgørelse heraf skal Juryen udelukkende tage stilling til, om medlemmet stadig er aktiv, udøvende kunstner inden for arkitektur, billedhugger- og malerkunst eller tilgrænsende kunstarter.

Stk. 4 Kunstnersamfundets valg til Akademiet og til Juryen samt for-

beredelserne hertil ledes af en valgbestyrelse bestående af Akademiets præsident og formændene for Raadets 3 faggrupper. Umiddelbart før hvert valg indkalder præsidenten Kunstnersamfundets medlemmer, samlet eller sektionvis, til orienterende møde. Regler for afholdelse af valgene fastsættes i øvrigt af Akademiraadet (jfr. § 19).

§ 2 *Forudsætninger for medlemskab af Kunstnersamfundet*

Medlemskab af Kunstnersamfundet forudsætter dansk indfødsret eller fast bopæl i Danmark.

Stk. 2 Flytter et medlem, der ikke er dansk statsborger, til udlandet, bortfalder medlemskab af Kunstnersamfundet. Ved tilbageflytning til Danmark kan et medlem, der er optaget på livstid før 1988, genoptages efter anmodning, mens et medlem optaget efter 1988 kan anmode om optagelse for den resterende del af optagelsesperioden. Er perioden udløbet, må vedkommende ansøge om optagelse. Det påhviler Kunstnersamfundets medlemmer at meddele adresseændringer til Akademiraadets sekretariat. Medlemmer, der flytter til udlandet, skal desuden oplyse, om de har dansk indfødsret.

KAPITEL 2, DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER

§ 3 *Akademiets sammensætning, opgaver og møder*

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster har 60 ordinære medlemmer, som vælges for en periode af seks år. Genvalg kan finde sted.

Stk. 2 Hver af Kunstnersamfundets tre sektioner vælger blandt sine medlemmer 20 kunstnere til Akademiet samt 10 suppleanter for disse. Halvdelen heraf fratræder hvert tredje år efter tur. Suppleanter til Akademiet er nummererede for hver valgperiode, og indtræder i denne orden hvis et medlem i den pågældende sektion for den pågældende valgperiode fratræder. Ved de årlige møder, hvor Akademiet skal vælge medlemmer til Akademiraadet, indkaldes suppleant ikke, selv om et medlem har forfald.

Stk. 3 Akademiet vælger Akademiraadets medlemmer, samt indvælger æresmedlemmer i Akademiet. Akademiets medlemmer har pligt til at lade sig indvælge i de udvalg, som Akademiraadet nedsætter, og i øvrigt at bistå ved løsning af de opga-

ver, som påhviler Raadet. Akademiet træffer desuden afgørelse om forslag til ændringer i denne vedtægt (jfr. § 21).

Stk. 4 I henhold til Lov om Folkekirkens Kirkebygninger og Kirkegårde yder Akademiet Kirkeministeriet og stiftsøvrighederne sagkyndig bistand i forhold, der vedrører kirker og kirkegårde. Denne virksomhed udøves gennem det af Akademiraadets nedsatte Udvalg for Kirkekunst, der også står til rådighed for andre kirkelige myndigheder m.v. i spørgsmål om kunstneriske udsmykninger i og omkring kirker samt anlæg og udvidelse af kirkegårde.

Stk. 5 Akademiets præsident er den af Akademiraadet valgte formand.

Stk. 6 Akademiets præsident indkalder Akademiets medlemmer til mindst et årligt ordinært møde, der normalt afholdes umiddelbart inden 1. april, med henblik på valg af medlemmer til Akademiraadet. Desuden kan præsidenten indkalde Akademiet til ekstraordinære møder, når det findes nødvendigt, og skal indkalde til møde, når mindst 12 medlemmer skriftligt fremsætter begæring herom.

Stk. 7 Møder i Akademiet skal indkaldes med mindst 10 dages varsel.

KAPITEL 3, AKADEMIRAADETS OG KUNSTNERSAMFUNDETS JURY

§ 4 *Juryens arbejdsopgaver*

Juryen optager medlemmer i Kunstnersamfundet og afgør uddeling af de bevillinger, der stilles til Juryens rådighed som tilskud til udstillingsvirksomhed.

Stk. 2 I henhold til de til enhver tid gældende regler herfor meddeler Juryen, hvilke udstillings sammenslutninger, der er stemmeberettigede ved sammenslutningernes valg til ledelsen af statslige institutioner m.v.

§ 5 *Juryens sammensætning*

Juryen består af 15 medlemmer samt 12 suppleanter. Kunstnersamfundet vælger to medlemmer og to prioriterede suppleanter fra hver sektion, og Akademiraadet vælger tre medlemmer og to prioriterede suppleanter fra hver sektion. Ved valgene skal Akademiraadet tilstræbe en alsidig sammensætning af Juryen.

Stk. 2 Valgene til Juryen sker for 3 år. Umiddelbart genvalg af medlemmer og suppleanter kan kun finde sted én gang uanset valggruppe. Ved afgørelse af om genvalg kan finde sted, skal kun hele valgperioder medregnes – dvs. funktionsperioder for medlemmer og suppleanter, der er indtrådt eller valgt ved supplerende valg under en 3-årig valgperiode, medregnes ikke.

Stk. 3 Fratræder medlemmer af Juryen under en 3-årig valgperiode, indtræder i prioritetsorden suppleanter, der inden for sektionen er valgt af samme valggruppe, som medlem; subsidiært indtræder sektionens suppleanter, valgt af den anden valggruppe, som medlem. Ved afbud til møder indkaldes suppleanter i samme orden.

Stk. 4 Fratræder en valggruppes 1. suppleant, rykker 2. suppleanten op som 1. suppleant. Akademiraadet kan foretage supplerende valg til Juryen for resten af en valgperiode for medlemmer og suppleanter, der fratræder, også såfremt de fratradte var valgt af Kunstnersamfundet.

§ 6 Juryens formand, møder m.v.

Hvis ikke andet er foreskrevet, er Juryen beslutningsdygtig, når mindst 8 medlemmer (incl. suppleanter) er til stede.

Stk. 2 Medlemmer af Juryen, der er nyvalgt ved ordinære valg, træder i funktion den 1. april. Umiddelbart efter den 1. april hvert år afholder Juryen et konstituerende møde, som indkaldes af Juryens (i alder) ældste medlem.

Forsædet ved mødet føres af Juryens ældste tilstedeværende medlem som aldersformand, indtil formand og næstformand er valgt. Juryens formand og næstformand vælges ved simpelt flertal af de afgivne stemmer for et år ad gangen til en 1. april. Genvalg kan finde sted, men hvervenerne bør gå regelmæssigt på skift mellem de tre kunstarter. Det påhviler Juryens formand at tage initiativ til medlemmernes besøg på kunstundstillinger m.v.

Stk. 3 Formanden er Juryens talsmand i sager behandlet af Juryen. (Følgende sætning er udgået efter en afstemning i november 2000: "I øvrige sager, fx sager af principiel karakter og om de overordnede regler for Juryens virke og arbejdsområder, fremsættes udtalelser alene af Akademiraadet.")

Stk. 4 Under juryformandens forfald, eller hvis hvervet som formand for en valgperiode er ledigt, træder næstformanden i formandens sted, indtil Juryen for den resterende del af valgperioden har valgt ny formand. Dette suppleringsvalg kan udelades, når vakancen i formandshvervet ikke vil overstige 6 måneder. Har såvel formand som næstformand forfald, fungerer det i alder ældste medlem af Juryen som formand.

Stk. 5 Juryen holder normalt 6 møder årligt. I øvrigt indkaldes til møder, så ofte Juryens formand finder det nødvendigt. Juryen fastsætter selv sin forretningsorden.

Af Juryens møder udarbejdes beslutningsreferater.

Ved beslutning om forlængelse af medlemskab og om optagelse af nye medlemmer i Kunstnersamfundet følger Juryen de af Akademiraadet fastsatte regler herfor.

Ønsker et Kunstnersamfundsmedlem overflytning fra en sektion til en anden, skal der være mindst 3 stemmer for overflytning i den sektion i Juryen, hvor vedkommende ønsker at blive overført til.

Hvor intet andet er bestemt, træffer Juryen beslutning ved almindelig stemmeflertal blandt de tilstedeværende medlemmer. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende.

Stk. 6 Akademisekretæren, eller en af denne bemyndiget medarbejder, fungerer som Juryens sekretær.

KAPITEL 4, AKADEMIRAADET

§ 7 Akademiraadets opgaver

Akademiraadet udøver Akademiets virksomhed til kunstens fremme og er statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål.

Stk. 2 Akademiraadet behandler henvendelser til Akademiet fra statslige myndigheder og står til rådighed som rådgiver for amtskommunale og kommunale myndigheder. Akademiraadet kan (jfr. Bekendtgørelsen § 1, stk. 2) på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden.

Stk. 3 Akademiraadet udpeger 9 medlemmer til Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury og indvælger raadsvalgte medlem-

mer i Akademiet. Desuden udpeger Raadet medlemmer til statslige, kommunale og andre offentlige eller private repræsentantskaber, komiteer, bestyrelser m.v. i henhold til de for disse gældende bestemmelser. Akademiraadet udpeger desuden censorer, medlemmer af ansættelsesudvalg samt medlemmer til skolebestyrelser m.v. til videregående uddannelsesinstitutioner i henhold til de for skolerne gældende regler.

Stk. 4 Akademiraadet uddeler, efter de fastsatte regler, de medaljer, præmier og priser, der henhører under Akademiet.

§ 8 Akademiraadets sammensætning

Akademiets virksomhed udøves gennem Akademiraadet, der består af 12 medlemmer, valgt for en periode på 2 år (med overlappende valgperioder) af og blandt de ordinære medlemmer af Akademiet. Genvalg kan finde sted. Raadet er sammensat af 3 faggrupper, hver bestående af 4 repræsentanter for hver af Akademiets sektioner, valgt sektionsvis. På tilsvarende måde vælges 6 suppleanter, 2 for hver sektion.

Stk. 2 Halvdelen af hver faggruppes medlemmer og suppleanter fratræder efter tur hvert år.

Stk. 3 I tilfælde, hvor et medlem indtræder i eller bliver valgt som suppleant til Akademiraadet midt i en valgperiode, gælder medlemskab dog kun for den resterende del af valgperioden. Bliver et medlem af Akademiet, ved indgangen af det sidste år af sin valgperiode til Akademiet, valgt som medlem eller suppleant til Akademiraadet, gælder dette valg kun 1 år, medmindre den pågældende bliver genvalgt til Akademiet. Fratræder et raadsmedlem midt i en 2-årig valgperiode, fordi vedkommende ikke er genvalgt som medlem af Akademiet, indtræder i hans/hendes sted den for samme valgperiode og af samme sektion valgte suppleant som medlem af Raadet for det resterende år. Akademiet foretager hvert år nødvendige supplerende valg for en løbende valgperiode af raadsmedlemmer og suppleanter.

Stk. 4 I tilfælde af forfald udpeger vedkommende raadsmedlem sin suppleant blandt de til faggruppen valgte suppleanter. Subsidiært indkaldes først den suppleant, der er valgt for samme valgperiode.

Stk. 5 Medlemmer af Akademiraadet, der er nyvalgt ved ordinære valg, træder i funktion den 1. april. Akademiraadet konstituerer sig pr. 1. april med en formand, en næstformand, en dirigent og en vicedirigent. Et konstituerende møde indkaldes af Raadets i alder ældste medlem, og forsædet føres af dette medlem, indtil formand og dirigent er valgt.

§ 9 Akademiraadets formand og næstformand

Akademiraadet vælger hvert år for perioden 1. april til 31. marts af sin midte Raadets formand, der tillige er Akademiets præsident, samt en næstformand, der tillige er Akademiets vicepræsident. Umiddelbart genvalg af formanden kan normalt kun finde sted 2 gange. Genvalg af formand for yderligere perioder kan kun undtagelsesvis finde sted. Valgene foretages på et konstituerende møde, der normalt afholdes umiddelbart før den 1. april, men mødet kan i de år, hvor der foretages valg til Akademiet, udskydes til umiddelbart efter den 1. april.

Til valg af formand kræves mindst 7 stemmer for; til valg af næstformand kræves almindelig stemmeflerhed af de afgivne stemmer.

Stk. 2 I perioden fra 1. april og indtil formand og næstformand er valgt, fungerer Raadets i alder ældste medlem som Akademiraadets formand.

Stk. 3 Akademiraadets formand tilrettelægger og leder Akademiraadets virksomhed og er i sin egenskab af præsident for Akademiet overordnet ansvarlig for Akademiets bevillinger.

Stk. 4 Hvis Raadet ikke er beslutningsdygtigt, eller det ikke kan sammenkaldes, og en sag ikke tåler at opsættes samt i sager af mindre betydning, kan Raadets formand træffe beslutning på Akademiraadets vegne – så vidt muligt efter samråd med medlemmer af Raadet. Om de truffne beslutninger giver formanden Raadet meddelelse på det førstkommande møde.

Stk. 5 Under formandens forfald, eller hvis hvervet som formand inden for en valgperiode er ledigt, træder næstformanden i formandens sted, indtil Akademiraadet for den resterende del af valgperioden har valgt ny formand. Dette suppleringsvalg kan udelades, når vakancen i formandshvervet ikke vil overstige 6 måneder. Har såvel formand som næstformand

forfald, fungerer det i alder ældste medlem af Akademiraadet som formand.

Stk. 6 Funktion som formand ved suppleringsvalg medregnes ikke ved den i stk. 1 nævnte funktionsperiode på i alt 3 år.

§ 10 Akademiraadets møder

Akademiraadet holder normalt møder én gang om måneden i tiden fra 1. september til 1. juni. I øvrigt indkaldes Raadet til møde, så ofte Raadets formand finder det nødvendigt, eller når mindst 4 af Raadets medlemmer skriftligt begærer det. Møder i Akademiraadet skal indkaldes med mindst 1 uges varsel.

Stk. 2 Akademiraadet er beslutningsdygtigt, når mindst 7 medlemmer (inkl. suppleanter) er til stede. Hvor ikke andet er foreskrevet træffes beslutning ved stemmeflerhed. I tilfælde af stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Stk. 3 Akademiraadets forhandlinger ledes af dirigenten. Akademiraadet fastsætter selv sin forretningsorden. Af Raadets møder udarbejdes beslutningsreferater.

Stk. 4 Akademiraadets møder er lukkede, men udvalgsmedlemmer og andre kan efter Forretningsudvalgets bestemmelser indkaldes ved en sags behandling, dog uden stemmeret.

§ 11 Akademiraadets faggrupper og Akademiraadets Forretningsudvalg
Akademiraadet består af 3 faggrupper: Arkitektur, skulptur og maleri. Hver faggruppe udpeger en formand for 1 år ad gangen. Genvalg kan finde sted.

Stk. 2 Akademiraadets formand danner sammen med de 3 faggruppers ledere et Forretningsudvalg, der forbereder de sager og indstillinger, som skal forelægges Akademiraadet. Akademisekretæren og dirigenten deltager i Forretningsudvalgets møder.

Stk. 3 Forretningsudvalgets medlemmer har ret til – uden stemmeret – at overvære alle møder i de af Raadet nedsatte udvalg og arbejdsgrupper samt møder i Akademiraadets og Kunstnersamfundets Jury.

(I september 1999 vedtog Raadet, at bestemmelsen om Forretningsudvalgets ret til at overvære møder i Juryen indtil videre ikke anvendes, men at der i stedet holdes møder mellem Forretningsudvalget og Juryens formandskab (formanden og de tre sektionsformænd).)

§ 12 Akademiraadets Udvalg

Akademiraadet nedsætter et Udvalg for Kirkekunst (jfr. § 3, stk. 4). Som bistand til løsning af de Akademiraadet påhvillende opgaver, kan nedsættes andre stående udvalg eller nedsættes sagkyndige arbejdsgrupper (ad hoc udvalg) til behandling af særlige sager.

§ 13 Akademisekretær og sekretariat

Akademiets administration følger de af staten fastsatte regler. Sekretariatsforretninger og Akademiets kasse- og regnskabsvæsen varetages af akademisekretæren, som i øvrigt er ansvarlig over for formanden for, at de givne bevillinger anvendes i overensstemmelse med formålet. Akademisekretæren tilrettelægger Kunstnersamfundet valg til Akademiet og til Juryen.

Stk. 2 Akademiraadet ansætter og afskediger akademisekretæren. Akademiraadets Forretningsudvalg ansætter og afskediger sekretariatets øvrige personale. Akademisekretæren varetager under ansvar over for Akademiraadets formand den daglige ledelse og drift.

Stk. 3 Akademiets bogholderi og lønningsregnskab føres af fællesadministrationen ved Kunstakademiets institutioner.

§ 14 Vederlag

Et årligt vederlag til Akademiraadets formand er godkendt af Kulturministeriet. Efter Forretningsudvalgets afgørelse kan raads- og udvalgsmedlemmer aflønnes for ekstraordinær arbejdsindsats i forbindelse med behandling af bestemte sager.

KAPITEL 5, BERETNING, STIFTELSESFEST, ÆRESMEDLEMMER M.V.

§ 15 Beretning

Beretning om Akademiets virksomhed sendes til Kulturministeriet og til Kunstnersamfundets medlemmer de år, hvor der afholdes valg til Akademiet og til Juryen.

§ 16 Stiftelsesfest

Akademiet markerer hver år, normalt på Frederik Vs fødselsdag den 31. marts, underskrivelse i 1754 af den første 'Foundation for Det kongelige danske Skildre- Bildhugger- og Bygnings-Academie i Kiøbenhavn'.

§ 17 Æresmedlemmer og raadsvalgte medlemmer af Akademiet

I Akademiet kan indvælges inden- og udenlandske æresmedlemmer samt indtil 12 raadsvalgte medlemmer. Æres- og raadsvalgte medlemmer af Akademiet er hverken valgberettigede eller valgbare ved valget til Akademiraadet og behøver ikke at være knyttet til kunstnerstanden.

Stk. 2 Æresmedlemmer vælges for livstid efter forudgående skriftlig og motiveret indstilling af mindst 24 ordinære medlemmer af Akademiet. Til valg kræves, at mindst 40 af Akademiets ordinære medlemmer ved skriftlig afstemning stemmer for den pågældendes optagelse.

Stk. 3 Akademiraadet kan vælge indtil 12 raadsvalgte akademimedlemmer med særlig faglig viden, som man ønsker at knytte nærmere til Akademiet. Valg kan finde sted inden for en særårig valgperiode med virkning for resten af denne. Genvalg kan finde sted.

§ 18 Fællesregler for Det Kongelige Danske Kunstakademis institutioner

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster og Det Kongelige Danske Kunstakademis skoler udgør tilsammen Det Kongelige Danske Kunstakademis institutioner. Formanden for Akademiraadet afgør sammen med skolernes rektorer alle spørgsmål om fælleslokaler, samlings-, personale m.m., der vedrører forholdet mellem Akademiet og skolerne.

§ 19 Valgeregler og reglementer

Akademiraadet fastsætter de nærmere regler for de valg, Kunstnersamfundet, Akademiet og Akademiraadet foretager, og fastsætter endvidere andre nødvendige bestemmelser, bl.a. for Akademiraadets udvalg, Guldmedaljekonkurrencer og optagelse i Kunstnersamfundet.

KAPITEL 6, IKRAFTTRÆDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER**§ 20 Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser**

Denne vedtægt træder i kraft med virkning pr. 1. april 1999.

Stk. 2 Medlemmer, der er optaget i Kunstnersamfundet før 1988, bevarer deres livsvarige medlemskab, og medlemmer, der er optaget for 12 år efter den 5. juli 1988, bevarer medlemskabet i optagelsesperioden.

Overordnede medlemmer og æresmedlemmer af Akade-

miet, valgt under tidligere anordninger og bekendtgørelser, bevarer deres livsvarige medlemskab.

Ordinære- og raadsvalgte akademimedlemmer samt medlemmer af Akademiraadet, valgt under den ophævede bekendtgørelse fra 1988, bevarer deres medlemskab i resten af de pågældende valgperioder.

Stk. 3 6 jurymedlemmer og 6 jurysuppleanter, der under den ophævede bekendtgørelse er valgt til 31. marts 2002, bevarer deres medlemskab. De 6 suppleanter indtræder som sektionernes og valggruppernes 1. suppleanter.

For perioden 1. april 1999 – 31. marts 2002 udpeger Akademiraadet yderligere 2 medlemmer samt én 2. suppleant til hver sektion, mens Kunstnersamfundet udpeger yderligere 1 medlem samt én 2. suppleant til hver sektion i Juryen.

Jurymedlemmer og –suppleanter, der har fungeret i hele perioden 1993 – 1999 samt i hele perioden 1996 – 2002, kan ikke umiddelbart genvælges.

Stk. 4 Valgene til Akademiet, Akademiraadet og Juryen pr. 1. april 1999 foretages efter bestemmelserne i et foreløbigt valgreglement, vedtaget af Akademiraadet den 17. november 1998.

KAPITEL 7, ÆNDRING AF VEDTÆGTER**§ 21 Ændring af vedtægter**

Forslag til ændring af vedtægter kan i skriftlig form forelægges for Akademiraadet af medlemmer af Raadet eller af mindst 15 ordinære medlemmer af Akademiet.

Ændringsforslag skal forelægges Akademiets ordinære medlemmer til afgørelse, hvis mindst 9 raadsmedlemmer støtter et ændringsforslag.

Stk. 2 Ændringsforslag, der er vedtaget af Raadet med mindst 9 stemmer, sendes til afstemning i Akademiet, og endelig vedtagelse kræver, at mindst 35 stemmer for forslaget.

Afstemning i Akademiet skal foretages ved skriftlige afstemninger, hvor stemmesedlen skal underskrives af medlemmet. Afstemning kan evt. ske ved et Akademimøde med efterfølgende udsendelse af supplerende valgmateriale til medlemmer, der ikke var til stede ved mødet.

Fra udsendelsen af ændringsforslag til afslutningen af af-

stemningen skal der gå mindst 3 uger.

Opgørelsen af afstemninger foretages af Akademiraadets Forretningsudvalg.

Stk. 3 Akademiraadet afgør, om vedtagne ændringer i vedtægterne er af en sådan karakter, at Kunstnersamfundets medlemmer skal orienteres.

Lov om billedkunst

I Lov om Billedkunst fra 2001 bestemmes i § 12:

“Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler for Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunsters forhold.”

I bemærkningerne til loven hedder det herom: “Det er hensigten at anvende hjemlen til en modernisering af hjemmelsgrundlaget for ministeriets fremtidige bekendtgørelser om Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, for hvilket der findes en førkonstitutionel hjemmel”.

Medaljereglement

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Herved fastsættes følgende bestemmelser for de under Akademiet for de skønne Kunster hørende medaljer:

§ 1 Akademiets medaljer er C.F. Hansen Medaillen, Thorvaldsen Medaillen, Eckersberg Medaillen, Thorvald Bindsbøll Medaljen og N.L. Høyen Medaljen.

§ 2 Med C.F. Hansen Medaillen kan Akademiet for de skønne Kunster hædre et menneske for fremragende arbejde inden for den bundne kunst. Det kongelige Akademi for de skønne Kunster lod medaljen præge i sølv i anledning af C.F. Hansens halvtredsårs embedsjubilæum i 1830. C.F. Hansen Medaillen er den højeste udmærkelse, Akademiet kan tildele en arkitekt.

§ 3 Med Thorvaldsen Medaillen kan Akademiet for de skønne Kunster hædre et menneske for fremragende arbejde inden for den frie kunst. Det kongelige Akademi for de skønne Kunster lod i 1838 Thorvaldsen Medaillen præge i sølv i anledning af hidsendelsen af mesterens arbejder fra Rom. Thorvaldsen Medaillen er den højeste udmærkelse, Akademiet kan tildele en billedkunstner.

§ 4 Med Eckersberg Medaillen kan Akademiet for de skønne

Kunster udmærke et menneske, der har ydet en indsats af høj kunstnerisk kvalitet inden for den frie eller den bundne kunst. Det kongelige Akademi for de skønne Kunster lod medaljen præge i bronze i anledning af hundredårsdagen for C.V. Eckersbergs fødsel den 2. januar 1783.

§ 5 Med Thorvald Bindsbøll Medaljen kan Akademiet for de skønne Kunster udmærke et menneske, der har ydet en indsats af høj kvalitet inden for brugskunst og industriel grafik. Akademiet for de skønne Kunster indstiftede medaljen i 1979 i femoghalvfjerdsåret for trykningen af Thorvald Bindsbølls “Carlsberg Pilsner” etiket.

§ 6 Med N.L. Høyen Medaljen kan Akademiet for de skønne Kunster udmærke et menneske, der har ydet en indsats af høj kvalitet inden for forskning, fortolkning eller formidling af de skønne kunster. Akademiet for de skønne Kunster indstiftede medaljen i 1979 i anledning af halvanden hundredåret for N.L. Høyens udnævnelse til professor ved Det kongelige Akademi for de skønne Kunster.

§ 7 Akademiets medaljer kan kun tildeles udlændinge efter godkendelse fra Ministeriet for kulturelle anliggender. De kan kun tildeles samme person én gang, og de kan ikke tildeles kunstnere, der er medlemmer af Akademiraadet.

§ 8 Akademiets medaljer uddeles af Akademiraadet. Tildeling sker efter drøftelse på mindst to møder i Raadet. Ved det første møde bringes kandidater i forslag. Ved det sidste møde afgives indstilling til Raadet ledsaget af en skriftlig motivering. På grundlag heraf træffer Akademiraadet beslutning ved skriftlig afstemning. Tildeling er besluttet, når otte medlemmer stemmer for.

§ 9 Når en medalje er tildelt, meddeles dette medaljemodtageren skriftligt med angivelse af den under § 8 nævnte motivering. Medaljen forsynes med modtagerens navn og året for tildelingen. Overrækkelse af medaljer sker normalt ved Akademiets Stiftelsesfest.

Givet på Amalienborg, den 21. november 1980

Under vor Kongelige Hånd og Segl

Margrethe R

/Lise Østergaard

Akademiraadets regler for optagelse i Kunstnersamfundet samt for forlængelse af medlemskab

Akademiraadets regler pr. 1. april 1999 for optagelse i Kunstnersamfundet samt for forlængelse af medlemskab er underskrevet den 19. august 1999 og lyder:

I henhold til Kulturministeriets Bekendtgørelse om Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster pr. 1. april 1999 samt til Vedtægter pr. 1. april 1999 for Akademiet, fastsætter Akademiraadet her ved følgende regler for optagelse af nye medlemmer i Kunstnersamfundet samt regler om forlængelse af medlemskab.

OPTAGELSE I KUNSTNERSAMFUNDET

§ 1 Optagelse i Kunstnersamfundet kan ske på baggrund af modtagne ansøgninger eller efter indstilling fra jurymedlemmer. Ansøgning om optagelse sker på et af Juryen udarbejdet ansøgningsskema og modtages til Juryens behandling til fire årlige offentlige terminer. Af ansøgningen skal fremgå, hvilken sektion vedkommende søger optagelse i.

Stk. 2 Ved afslag kan fornyet ansøgning normalt først fremsendes efter udløbet af Juryens valgperiode.

OPTAGELSESKRITERIER

§ 2 Ved optagelse i Kunstnersamfundet skal kandidatens samlede kunstneriske virksomhed vurderes.

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR BILLEDHUGGERE OG MALERE

§ 3 Juryen skal foretage en kvalitets- og aktivitetsvurdering af en kandidat i henhold til Vedtægternes § 1, idet optagelse i Kunstnersamfundet skal markere anerkendelse som billedkunstner. Ved afgørelse om optagelse af billedkunstnere træffes beslutning på baggrund af en opgørelse over kandidatens meriterende, pointgivende virksomhed (jfr. § 4), hvor der er lagt vægt på, om udvælgelsen er truffet på kunstfaglig baggrund, dvs. af anerkendte kunstnere eller kunsthistorikere, som arbejder med nutidig kunst fx i udstillingslokaler, museer, kunsthaller m.v.

Stk. 2 Meritpoint-systemet skal forstås som et objektivi element i den samlede vurdering. Når meritterne er udtryk for et spekter af forskellige kunstneriske autoriteters vurderinger, skal de tillægges stor betydning i Juryens samlede vurdering af en kandidat.

MERITPOINT FOR BILLEDKUNSTNERE

§ 4 Den pointgivende, meriterende virksomhed for billedhugger og malere, samt udøvere af tilgrænsende kunstarter, er:

max. 3 Relevant kunstnerisk uddannelse, max. 3 point.

Afsluttet uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstskoler: 3 point

Afsluttet uddannelse fra Det Jyske Kunstakademi: 2 point

Afsluttet uddannelse fra Det Fynske Kunstakademi: 2 point

Anden relevant dansk eller udenlandsk uddannelse kan af Juryen vurderes fra 0 – 3 point.

max. 3 Deltagelse på en af Juryen på udstillingstidspunktet anerkendt censureret udstilling, 1 point for hver udstilling, max. 3 point.

1 point Hver udstilling på danske eller udenlandske museer og andre udstillingssteder med kvalificeret kunstfaglig udvælgelse.

1 point Hver udsmykningsopgave, fuldført med tilskud fra Statens Kunstfond, eller tilsvarende fuldført udsmykningsopgave med kunstfaglig udvælgelse.

1 point Hvert salg til Statens Kunstfond og Ny Carlsbergfondet.

1 point Legat eller præmiering fra Statens Kunstfond. 1 point for hvert år, hvor legat/præmie er tildelt.

– 3-årige arbejdslegater vurderes til 3 point.

– 2-årige igangsætningsstipendier vurderes til 1 point.

max. 3 Udstillet som gæst eller medlem på en af Juryen på udstillingstidspunktet anerkendt udstillingssammenslutning. 1 point for hver år, max. 3 point.

Stk. 2 Juryen træffer beslutning om anerkendelse af meritter i forhold til stk. 1.

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR ARKITEKTER

§ 5 For kandidater til Kunstnersamfundets Arkitektsektion anvendes pointsystem ikke. Det er Juryens opgave at vurdere kandidatens samlede kunstneriske virksomhed.

AFSTEMNINGSREGLER FOR OPTAGELSE OG OVERFLYTNING

§ 6 Den endelige afgørelse om optagelse træffes i den ansøgte sektion i Juryen på baggrund af en forudgående fremlæggelse og drøftelse i den samlede Jury af hver kandidat.

Stk. 2 Kandidater til Kunstnersamfundets billedhugger- og malersektion, der har opnået 10 meritpoint, optages med mindre,

der ved afstemningen i vedkommende Jurysektion er 3 stemmer for at afvise optagelse.

Stk. 3 Andre kandidater til Kunstnersamfundets arkitekt, billedhugger eller malersektionen optages, såfremt der i vedkommende sektion er mindst 3 stemmer for optagelse.

Stk. 4 Ønsker et medlem overflytning til en anden sektion i Kunstnersamfundet, skal der være mindst 3 stemmer for overflytningen i den sektion, hvortil overførsel ønskes.

JURYENS BEHANDLING AF OPTAGELSESAKSØGNINGER

§ 7 Juryen skal træffe afgørelse om ansøgte optagelser snarest efter modtagelsen, og behandlingen bør normalt ikke strække sig over mere end 2 møder.

Stk. 2 Afslag på ansøgt optagelse kan dog kun besluttes, hvis samtlige 5 medlemmer (incl. evt. suppleanter) af vedkommende sektion i Juryen er til stede ved en afstemning. Er sektionen ikke fuldtallig, skal endelig afgørelse udsættes til næste møde, hvor sektionen er fuldtallig.

Stk. 3 Akademisekretæren, eller en af denne bemyndiget medarbejder, underskriver begrundede afslag på ansøgninger om optagelse samt meddelelser om optagelse.

FORLÆNGELSE AF MEDLEMSSKAB AF KUNSTNERSAMFUNDET

§ 8 Inden udløbet af et Kunstnersamfundsmedlems 12-årige optagelsesperiode skal Juryen afgøre og meddele, om medlemskab kan forlænges for endnu 12 år. Ved afgørelsen heraf skal Juryen alene vurdere, om medlemmet stadig er aktiv skabende kunstner inden for arkitektur, billedhugger- og malerkunst eller tilgrænsende kunstarter.

Stk. 2 Ved forlængelse af medlemskab, hvor der ikke er tvivl om, at medlemmet er aktivt skabende kunstner, kan Juryen træffe afgørelse uden at indhente oplysninger. Hvis der i Juryen er tvivl om et medlems kunstneriske aktivitet, skal Juryen så vidt muligt direkte fra vedkommende medlem indhente skriftlige oplysninger herom.

Stk. 3 Afgørelse om forlængelse af medlemskab træffes af hele Juryen ved almindeligt flertal af de tilstedeværende medlemmer. I tilfælde af stemmelighed er stemmeafgivelse i medlemmets sektion afgørende. Er der fortsat stemmelighed, bevares medlemskabet.

Stk. 4 Afslag om forlængelse kan kun besluttes, hvis samtlige 5 medlemmer (incl. evt. suppleanter) af vedkommende sektion i Juryen er til stede ved en afstemning. Er sektionen ikke fuldtallig, skal afgørelse om forlængelse udsættes til næste møde, hvor sektionen er fuldtallig.

Stk. 5 Akademisekretæren underskriver meddelelser om forlængelse af medlemskab, mens Juryens formand underskriver begrundede meddelelser om, at medlemskab ikke er forlænget.

IKRAFTTRÆDELSE OG REVIDERING

§ 9 Fra den 1. april 1999 foretages optagelse i Kunstnersamfundet i henhold til disse regler.

Stk. 2 Reglerne om optagelse og forlængelse af medlemskab i Kunstnersamfundet skal efter 1. april 2002 revideres af Akademirådet.

Kunstnersamfundets medlemmer

A

Abraham, Anders, Dampfærgevej 7, 2100 København Ø, 35 43 70 77
 Abrahamsen, Povl, Skipperstræde 3, 2791 Dragør, 32 53 06 05
 Aggebo, Mathilde, Langegade 9 B, 5300 Kerteminde, 65 32 30 88
 Agger, Steen, Haugesundvej 16, 2850 Nærum, 45 50 58 75
 Ahlmann, Klaus, Engen 4, 3460 Birkerød, 45 81 08 10
 Ahnfeldt-Møllerup, Merete, Nørrebrogade 76.3., 2200 København N,
 35 37 52 32
 Algreen-Ussing, Gregers, Olufsvej 37, 2100 København Ø, 32 68 61 28
 Algren, Svend, Bådsmandsstræde 6, 1407 København K, 32 54 21 11
 Alkjær, Johan, Boserupvej 404, 3050 Humlebæk, 49 19 14 82
 Ammundsen, Jens, Magnoliavej 9, 3460 Birkerød, 45 81 79 09
 Andersen, Ebbe Bjørn, Montanagade 31, 8000 Århus C, 86 13 68 01
 Andersen, Ene Cordt, Maglekildevej 16, st., 1853 Frederiksberg C, 33 79 07 50
 Andersen, Erik Vilhelm, Niels Bjerresvej 10, 8270 Højbjerg, 86 27 13 81
 Andersen, Ib, Stubvænget 9, 3060 Espergærde, 49 13 25 70
 Andersen, Jeppe Aagaard, Nordhavnsvej 1, 3000 Helsingør, 49 20 08 71
 Andersen, Johnny Svendborg, Wildersgade 48, 3.th., 1408 København K,
 32 54 55 17
 Andersen, Kim Meyer, Christians Brygge 28, 1559 København V, 33 93 18 83
 Andersen, Kirsten, Korshøjvej 6, 2650 Hvidovre, 36 78 60 60
 Andersen, Knud, Boltinggårdvej, 5750 Ringe, 62 62 15 01
 Andersen, Lasse, Danmarksgade 16, 9900 Frederikshavn, 98 42 05 77
 Andersen, Mogens Suhr, Frederiksborgvej 163, 4000 Roskilde, 46 35 46 02
 Andersson, Stig Lennart, Peder Skrams Gade 17, 4., 1054 København K,
 33 91 13 16
 Andersson, Sven-Ingvar, Sofiegade 17, 1., 1418 København K, 32 54 66 52
 Arnfred, Jens Thomas, Frederiksholms Kanal 28 B, 1220 København K,
 33 36 33 32
 Arnfred, Tyge, Biskop Monradsvej 29, 2830 Virum, 45 85 42 99
 Aspöck, Hans, Kollegiehaven 13, 2920 Charlottenlund, 39 63 19 33
 Aude, Bente, Strandvænget 15, 2100 København Ø, 39 18 20 40
 Axelsen, Per, Smedegade 5, 4000 Roskilde, 46 36 87 62
 Axelsson, Svend Kirk, Dronninggårds Allé 60, 2840 Holte, 45 42 58 08

B

Baggesen, Svend Haller, Herman Triers Plads 7, 3., 1631 København V
 Bangsbo, Jørgen, Skovalleen 43, 2880 Bagsværd, 44 98 16 58
 Barnow, Finn, J.A. Schwartz Gade 17, 2100 København Ø, 35 42 68 86
 Barué, Jean-Jacques, Strandvejen 463, 2950 Vedbæk, 45 89 01 06
 Bech-Nielsen, Gert, Kragelunds Allé 8, 8270 Højbjerg, 86 27 32 92
 Becker, Kirsten, Søllerødvej 55, 2840 Holte, 45 80 20 90
 Beedholm, Bente, Jens Juelsgade 42, 2100 København Ø, 35 42 39 40
 Beider, Axel G., Kirstineparken 23, 2970 Hørsholm, 45 86 77 56
 Bengaard, Frederik, Vossvej 1, 9000 Ålborg, 98 16 60 70
 Berg, Erik, L:a Erstagatan 6, 3tr., Stockholm, Sverige
 Bertelsen, Jens, Birkebakken 9, 2840 Holte, 45 42 08 02
 Besiakow, Salli, Gl. Vartovvej 21, 2900 Hellerup, 39 62 11 00
 Birch, Kirsten Merete, Åboulevarden 39, 5., 8000 Århus C, 86 12 64 03
 Birch, Kurt, Poppelvej 4, 8700 Horsens, 75 61 06 60
 Birch, Søren, Baneskellet 10, 2950 Vedbæk, 45 66 12 46
 Birnbaum, David, Højen 8, 8220 Brabrand, 86 26 03 98
 Bjarrum, Claus, Furesøvej 149, 2830 Virum, 45 83 04 14
 Bjerg, Theo, Fredericiagade 8, 1310 København K, 33 13 74 93
 Bjerrum, Hans Peter, Herluf Trolles Gade 26 A, 4., 1052 København K,
 33 93 25 81
 Bjørn, Christian, Gråbrødre Torv 7, 1154 København K, 33 14 77 02
 Bjørner, Annelise, Ved Andebakken 4, 2., 2000 Frederiksberg, 38 88 48 30
 Blegvad, Jacob, Hasserisvej 291, 9000 Aalborg, 98 18 16 25
 Boertmann, Mogens, Almevej 7, 2900 Hellerup, 39 62 40 84
 Bolbroe, Fini, Spireavej 1, Systofte, 4800 Nykøbing F
 Boldsen, Jørn, Jorcks Passage opg.4, 1162 København K, 33 14 15 68
 Bonderup, Claus, Postbakken 4, Hune, 9492 Blokhus, 98 24 86 55
 Bonfils, Bo, Kirkebakken 6, 3740 Svaneke, 56 49 75 60
 Bornebusch, Gehrtd, Gl. Strandvej 20, 3050 Humlebæk, 49 19 08 26
 Botfeldt, Ernst, Solkrogen 5, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 40 32
 Bramsnæs, Annelise, J.A. Schwartzgade 26, 2100 København Ø, 35 26 01 60
 Bregenhøj, Torben, Kuhlausgade 52, 2100 København Ø, 39 29 48 47
 Bretton-Meyer, David, Nørre Farimagsgade 1, 1364 København K, 33 14 56 12
 Breyen, Mogens, Ved Volden 9, 4.th., 1425 København K, 32 96 67 07
 Bro, Egon, Muldvad 21, 2800 Lyngby, 44 98 10 55
 Brogård, Peter, Lundtoftevej 294, 2800 Lyngby, 45 87 48 58
 Bruun, Andreas, Åvænget 14, 4600 Køge, 56 65 65 35
 Bystrup, Erik, L.E. Bruunsvej 9, 2920 Charlottenlund, 39 63 25 21
 Bøyesen, Niels Rostrup, Østerbrogade 56 A, 2100 København Ø, 35 38 52 01

C

Cederfeld, Michael, Hindegade 5, 4. th., 1303 København K
 Christensen, Dan, Overgaden neden Vandet 39, 2., 1414 København K, 32 54 71 94
 Christensen, Dan, Rørmosevej 8, 8270 Højbjerg, 86 27 51 60
 Christensen, Kai, Vester Voldgade 100, 1552 København V, 33 12 13 37
 Christiansen, C.N., Hulgårdsvej 39, 2400 København NV, 38 87 16 24
 Christiansen, Hans Ole, Dreyersvej 2, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 40 17
 Christiansen, Jan, Kronprinsensvej 42, 2000 Frederiksberg, 38 86 01 52
 Christiansen, Simon, Voldmestergade 24, 2100 København Ø, 35 26 27 95
 Christner, Hans Erik, Åbanken 9, 4320 Lejre, 46 48 02 33
 Christoff, Thomas van, Østerled 26, st., 2100 København Ø, 39 27 26 26
 Clemmensen, Ebbe, Solbakkevej 57, 2820 Gentofte, 39 65 05 30
 Clemmensen, Karen, Solbakkevej 57, 2820 Gentofte, 39 65 05 30
 Cock-Clausen, Bo, Tuborgvej 17, st., 14., 2900 Hellerup, 39 62 40 72
 Cold, Christian, Jens Juels Gade 18, 2100 København Ø, 35 38 06 54
 Corfitsen, Tage, Priorgade 3, 1., 4200 Slagelse, 58 52 32 51
 Crone, Johan Casper, Kameliavej 9, 2900 Hellerup, 39 61 40 01

D

Dahl, Bjarne, Holmeparken 10, 2830 Virum, 45 85 52 86
 Dalgas, Vibeke, Norra Villavägen 28 B, S-237 34 Bjärred, Sverige
 Dall, Hans, Buderupholmvej 44, 9530 Støvring, 98 37 30 90
 Dalsgaard, Peter, Jættehøjen 68, 8240 Risskov, 86 21 24 42
 Dam, Erik Brandt, Sortedam Dossering 25, 2., 2200 København N, 35 36 96 00
 Damgaard, Leif, P.O. Box 11, Ukunda, Diani Beach, Mombasa, Kenya
 Damsgaard, Jørn, Mantziusvej 20, 2900 Hellerup, 39 61 21 47
 Dinesen, Cort Ross, Sækkedamsvej 131, 3500 Værløse, 44 48 43 39
 Dirckinck-Holmfeld, Kim, Arkitekternes Hus, Strandgade 27 A, 1023 København K, 32 83 69 00
 Ditzel, Nanna, Klareboderne 4, 1115 København K, 33 93 94 30
 Dragheim, Anders, Eckersbergsgade 14, 2100 København Ø, 35 38 28 03
 Dreyer, Ole, Golfhøjen 12, 8400 Ebeltoft, 86 34 40 14
 Due, Lars, Graven 7, 8000 Århus C, 86 12 07 53
 Dybbro, Scherning, Uglevej 7, 2970 Hørsholm, 45 86 01 82
 Dybbroe, Ole, Sundkrogen 6, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 13 31
 Dünnwald, Alex, Jægersborg Allé, 185, 2820 Gentofte, 39 65 13 03
 Dyreborg, Palle, Øresunds Allé, 3, 2791 Dragør, 32 53 79 19

E

Ebert, Thorkil, C.F. Holbechsvej 11 A, 2800 Lyngby, 45 85 08 88

Edstrand, Gert, Malerbakken 7, 2840 Holte, 45 42 19 12
 Egebjerg, Ulla, Hvidørevej 51, 2930 Klampenborg, 39 64 20 32
 Egeskjold, Arne, Vilh. Becksvej 68, 8260 Viby J, 86 11 43 23
 Eiberg, Jens Martin, Frederik VI's Allé 8, 2000 Frederiksberg, 38 34 18 68
 Ejlers, Steen, Oremandsgaard Allé 10, 4720 Præstø, 55 99 60 33
 Enevoldsen, Christian, Gammel Strandvej 131 A, 3050 Humlebæk, 49 19 15 17
 Engqvist, Hans Henrik, Bauneporten 22, 1-28, 2800 Lyngby, 45 87 10 66
 Erngaard, Terese, Albrechtstrasse 18, 2.og, D-10117 Berlin, Tyskland
 Evert, Niels, Jens Juels Gade 13, 2100 København Ø, 35 43 01 46
 Exner, Inger, Marselisvej 19, 8000 Århus C, 86 14 90 36
 Exner, Johannes, Marselisvej 19, 8000 Århus C, 86 14 90 36
 Exner, Karen, Peder Skramsgade 5, 8200 Århus N, 86 10 04 16

F

Faber, Tobias, Knabrostræde 13, 1., 1210 København K, 33 12 00 22
 Fagerholt, Nils, Bredgade 22, 1260 København K, 33 16 09 09
 Felding, Sven, Agavevej 3, 2900 Hellerup, 39 61 22 16
 Feldthaus, Per, Jupitervej 5, 8270 Højbjerg, 86 11 55 24
 Fich, Mogens, Wildersgade 33, 1408 København K, 32 54 92 28
 Filipovic, Radmila, Lundtoftegårdsvej 19, 2800 Lyngby, 45 88 77 69
 Fog-Møller, Bente, Overgaden oven Vandet 12, 1415 København K, 32 57 42 48
 Fogh, Fredrik, Via Telesio 18, Milano, Italien
 Fogh, Johan, Kettingevej 15, 2970 Hørsholm, 48 17 63 30
 Frandsen, Sophus, Borrekattet 4, 2800 Lyngby, 45 88 66 89
 Freddie, Michael, Hvilevej 5, 2900 Hellerup, 39 62 83 68
 Frederiksen, Bo Wermuth, Skovvej 95, 2920 Charlottenlund, 39 63 56 78
 Frederiksen, Hans, Hvidegårdsparken 15, 2800 Lyngby, 45 87 82 43
 Fredslund, Jens, Bymarken 28, 4000 Roskilde, 46 37 33 07
 Friis, Knud, Højen 13, 8220 Brabrand, 86 26 04 73
 Frisendal, Mogens, Rådhusgade 33 B, st., 8300 Odder, 86 54 60 54
 From, Harald, Hartmannsvej 9, 2800 Lyngby, 45 87 36 45
 Frost, Bjarne, Viborgvej 6, 8000 Århus C, 86 19 38 95
 Frost, Flemming, Dyrehavevej 23, 2930 Klampenborg, 39 64 49 64
 Frost, Mikkel, Vestervang 8, 3./33, 8000 Århus C, 86 19 58 65
 Følner, Per, Granholmen 41, 2840 Holte, 45 41 49 22

G

Gasparski, Lisbeth, Islands Brygge 29, 4., 2300 København S, 32 54 68 05
 Gehl, Jan, Damstien 27, 2720 Vanløse, 38 71 31 12
 Gemzøe, Jette Valeur, Ny Kongensgade 5, 2., 1472 København K, 33 11 90 92
 Gjerløv-Knudsen, Ole, Østergade 25, 3250 Gilleleje, 48 35 40 84

Gravesen, Frits, Nyvej 3, 1851 Frederiksberg C, 33 21 50 88
 Grunnet, Viggo, Nørre Farimagsgade 33, 3., 1364 København K, 33 12 58 28
 Grünberger, Robert, Teglgårdsvej 846, 3050 Humlebæk, 49 19 04 21
 Gudiksen, Marno, Lærkebakken 10, 2400 København NV, 38 28 47 67
 Gaardboe, Finn, Gammel Skolevej 62 D, st., 7400 Herning, 97 12 80 89
 Gaardmand, Arne, Uraniavej 15, 1878 Frederiksberg C, 33 22 05 36

H

Halse, Anders, Højbjergvej 6, 2950 Vedbæk, 45 89 27 36
 Hanberg, Preben, Sdr. Ringgade 19, 1., 8000 Århus C, 86 11 52 45
 Hancke, Peter, Smutvej 12, 2920 Charlottenlund, 39 63 14 12
 Hansen, A. Monrad, Nordvestvej 5 D, 7., 4300 Holbæk, 59 43 48 50
 Hansen, Arne, Tingstedet 90, 8220 Brabrand, 86 26 24 26
 Hansen, Erik, Wildersgade 36, 1408 København K
 Hansen, Eva Jarl, Østerled 15, 2100 København Ø, 39 20 31 19
 Hansen, Hans Munk, Toldbodgade 71, 1253 København K, 33 12 41 01
 Hansen, Hans Ole Østergaard, Permelillevej 6, 8240 Risskov, 86 21 48 70
 Hansen, Helmer, Kridthuset, lejl.219, Rødehusvej 2, 2990 Nivå, 49 14 04 78
 Hansen, Henning Vagn, Granholmen 22, 2840 Holte, 45 42 34 86
 Hansen, Holger Tangaa, Gl. Strandvej 18, 3050 Humlebæk, 49 19 12 33
 Hansen, Jan W., Skovhusvej 2, 8240 Risskov, 86 17 76 90
 Hansen, K.E. Thurøe, Øverødvej 23. 2-24, 2840 Holte, 45 41 08 47
 Hansen, Leif Høgføldt, Høegh-Guldbergsgade 89, 3., 8000 Århus C, 86 18 86 15
 Hansen, Rikke, Skt. Peders Stræde 22, 1453 København K, 33 32 40 34
 Hansen, Roald Steen, Slagelsegade 5, 2100 København Ø, 35 26 56 00
 Hansen, Søren Hell, Danasvej 6 A, 1., 1910 Frederiksberg C, 33 22 68 81
 Hansted, Henrik, Frederiksberg Allé 15, 1820 Frederiksberg C, 33 25 82 58
 Harboe, Knud Peter, Skovvængen 16, 2920 Charlottenlund, 39 63 49 03
 Harlang, Christoffer, Peblinge Dossering 18, 1., 2200 København N,
 31 39 68 98
 Harrebek, Michael, Skovvejen 41, 8000 Århus C, 86 12 70 11
 Hart, Nina, Ved Volden 9, 4., 1425 København K, 32 96 02 92
 Hasløv, Dan Borgen, Toftevej 22, 3060 Espergærde, 49 13 48 89
 Hauch, Peter, Tårnbæk Strandvej 103 K, 2930 Klampenborg, 39 64 68 04
 Hauxner, Jørgen, Frederiksvej 3, 2000 Frederiksberg, 36 17 86 51
 Hauxner, Malene, Halvtolv 29, 1.th, 1436 København K, 35 28 22 61
 Have, I.P. Junggreen, Spramshusevej 149, Barsmark, 6200 Åbenrå, 74 66 73 89
 Havshøj, Jane, Ruevej 77, 5462 Morud, 65 96 44 48
 Heath, Adrian, Lerbækslundvej 11, 8370 Hadsten, 86 98 15 15
 Heath, Ditte, Lerbækslundvej 11, 8370 Hadsten, 86 98 15 15
 Heegaard, Jørgen Anker, Søbakkevej 16 B, 2840 Holte, 45 42 11 52

Hegelund, Anders, Nyhavn 53, 1051 København K, 33 12 92 02
 Helmer-Petersen, Keld, Kristianiagade 14, 2100 København Ø, 35 42 79 70
 Helsted, Anders, Parkvænget 41, 2920 Charlottenlund, 39 62 86 09
 Helweg-Larsen, Klavs, Toftegården 25 A, 2800 Lyngby, 45 87 66 86
 Hemicke, Ib, Emiliekildevej 41, 2930 Klampenborg, 39 64 03 21
 Henk, Karl Aage, I.R.S.&W.S.P/6Dhandapani Nagar,
 Cuddalore 607 001 South Arcot Dist.Tamil Nadu
 Henriksen, Julie, Møllevej 12, 3220 Tisvildeleje, 48 70 79 60
 Hermansen, Anders, Nordre Strandvej 212 A, 3140 Ålsgårde, 49 70 79 19
 Hernø, Leif, Dyrehavevej 3, 2930 Klampenborg, 39 64 18 54
 Herskind, Niels, Store Kongensgade 108, 1264 København K, 33 14 46 07
 Hertz, Flemming, Christiansgave 44, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 77 42
 Himmelstrup, Olav, Nikolaj Plads 5, 1067 København K, 33 15 81 71
 Hoff, Carsten, Christiansrovej 2, 2930 Klampenborg, 39 63 50 69
 Holgaard, Carsten E., Willemoesgade 70, 2., 2100 København Ø, 35 38 88 29
 Holm, Christian, Chr. Winthers Vej 15, 1860 Frederiksberg C, 33 24 77 21
 Holm, Erik Einar, Eskjærvej 23, 7870 Roslev, 97 57 80 22
 Holm, Niels Jørgen, Caroline Mathilde Sti 3, 2950 Vedbæk, 45 89 31 80
 Holscher, Knud, Vermundsgade 40, 3., 2100 København Ø, 39 29 10 01
 Holscher, Nils, Heimdalsgade 14 B, 2200 København N, 35 85 25 07
 Holst, Peter, Rosenfeldts Alle 10 B, 2820 Gentofte, 39 68 26 15
 Homann, Alfred, Esplanaden 46, 3., 1263 København K, 33 11 96 22
 Hoydal, Gunnar, Tradabrekka 13, Torshavn, Færøerne
 Hvass, Svend M., Øster Søgade 76, 2100 København Ø, 35 43 99 54
 Høstrup, Hugo, Villa 'Marie Therese', 51 Av. Gabriel Hanotaux,
 Roquebrune, Cap-Martin, Frankrig
 Haagensen, Hans, Gothersgade 8 D, 2., 1123 København K, 33 14 91 04
 Haastrup, Knud, Sækkedamsvej 140, 3500 Værløse, 44 48 28 36

I

Indrio, Anna Maria, Dronningens Tværgade 56, 5., 1302 København K,
 33 13 91 51
 Ingemann, Poul, Hværringvej 195, 5300 Kerteminde, 63 32 13 44
 Ingvartsen, Marianne, Vestergade 12, 1456 København K, 33 12 30 44
 Isager, Kristian, Kronprinsensgade 32, 5000 Odense C, 66 11 92 26
 Iversen, Henrik, Attemosevej 88, 2840 Holte, 45 80 01 88
 Iversen, Per, Skattergade 36, 5700 Svendborg, 62 22 10 50

J

Jacobsen, Palle, Provstevænget 13, 4000 Roskilde, 46 35 09 03
 Jacobsen, Per, Overgaden oven Vandet 18, 1415 København K, 32 54 12 24

Jais-Nielsen, Henrik, Kastanjevägen 11, Helsingborg, Sverige
 Jalk, Grete, Skodsborgparken 62, 2942 Skodsborg, 45 80 09 26
 Jensen, Bo Nørregaard, Ryesgade 6, st., 2200 København N, 35 35 94 93
 Jensen, Henning, Skovtoften 18, 2880 Bagsværd, 44 98 24 58
 Jensen, Holger, Emdrupvej 46, 2100 København Ø, 39 20 85 14
 Jensen, Jakob, Dringenburgstrasse 21, D-45731 Waltrop, Tyskland
 Jensen, Jørgen, Rundhøj Allé 121, 1., 8270 Højbjerg, 86 14 48 07
 Jensen, Kim Holst, Stadion Allé 33, 8000 Århus C, 86 20 14 85
 Jensen, Klaus Munk, Voldmestergade 19, 2100 København Ø, 35 26 68 27
 Jensen, Kristine, Viborgvej 6, 8000 Århus C, 86 18 96 34
 Jensen, Mikael Tarp, Gammel Kaplevej 4 D, 2830 Virum, 45 85 05 21
 Jensen, Peder Boas, Lindebugten 29, 2500 Valby, 33 15 71 31
 Jensen, Sven Allan, Sct. Gertruds Stræde 9, 4600 Køge, 56 63 37 77
 Jeppesen, Peer Teglgård, Sankt Agnesvej 18, 4000 Roskilde, 46 32 33 19
 Johnsen, Michael Sten, Jægersborg Allé 221, 1., 2820 Gentofte, 39 76 65 75
 Jonassen, Bo Edvard, Axel Brahes Vej 14, 5474 Veflinge, 64 80 16 60
 Joos, Knud, Kappelgangen 2, 9990 Skagen, 98 45 19 60
 Juel, Annette, Rigensgade 3, 1316 København K, 33 13 11 19
 Juel-Christiansen, Carsten, Høyensgade 12, 2100 København Ø, 35 38 11 98
 Juul, Helle, Dyrehavevej 23, 2930 Klampenborg, 39 64 49 64
 Jürgensen, Axel, Argentinavej 11, 2800 Lyngby, 45 87 20 00
 Jæger, Bodil, Holger Danskesvej 62, 3., 2000 Frederiksberg, 38 10 55 71
 Jørgensen, Anders, Danmarksgade 70 F, 2., 9900 Frederikshavn, 98 42 10 25
 Jørgensen, Flemming, Borgergade 36, 7. lejl.77, 1300 København K, 33 11 12 92
 Jørgensen, Palle S., Tårnbæk Strandvej 105 O., 2930 Klampenborg, 39 64 03 52
 Jørgensen, Vetle, P.O. Box 805, Village Market, Nairobi, Kenya, East Africa

K

Karlsen, Arne, Borumvej 26, Skivholme, 8464 Galten, 86 95 41 51
 Karlsson, Finn, Strandvejen 75 A, 2100 København Ø, 38 18 53 88
 Karpf, Peter, Glentevej 8, 3210 Vejby Strand, 48 70 63 73
 Katborg, Erik, Åtoften 15, 2990 Nivå, 49 14 72 42
 Kierkegaard, Svend, Strandvejen 141, 2900 Hellerup, 39 46 09 90
 Kirk, Frode, Trongårdsparken 69, 2800 Lyngby, 45 88 32 85
 Kirk, Karl Erik Sand, Lavendelstræde 10, 1., 1462 København K, 33 15 50 07
 Kjeldsen, Kjeld, Kongens Tværvæg 14, 2000 Frederiksberg, 38 87 60 15
 Kjærholm, Hanne, Dronningensgade 21, 1420 København K, 32 57 34 82
 Kjærholm, Krestine, Dronningensgade 21, 1420 København K, 32 57 34 82
 Klint, Lars, St. Kongensgade 61, 5., 1264 København K, 33 15 01 08
 Klint, Vibeke, Strandvejen 622, 2930 Klampenborg, 39 63 06 96
 Klithøj, Hans Egon, Parkboulevarden 34 B, 8900 Randers, 86 42 46 22

Knudsen, Gøsta, Tranegårdsvej 6, 2900 Hellerup, 39 40 62 32
 Knudsen, Kirsten M. Langkilde, Møllekrogen 9, 2800 Lyngby, 45 88 18 65
 Knudsen, Lars Juel Thiis, Thunøgade 12, 8000 Århus C, 86 12 72 90
 Koch, Søren, Grøndalsvej 15, 2000 Frederiksberg, 38 87 69 04
 Koppel, Eva, Hundesøvej 3 B, 2820 Gentofte, 39 65 41 21
 Koppel, Nils, Hundesøvej 3 B, 2820 Gentofte, 39 65 41 21
 Kornerup, Anne Marie, Ordrup Vænge 130, 2920 Charlottenlund, 39 64 09 35
 Korshagen, Erik, Korshagehus, Korshage Fjordvej 1, 4581 Rørvig, 59 91 85 71
 Kragh, Steffen, Horsørødvej 13, 2100 København Ø, 39 20 72 24
 Kristiansen, Karen, Gothersgade 143, 1123 København K, 33 32 94 38
 Krogh, Erik, Efterårsvej 1 B, 2920 Charlottenlund, 39 63 43 33
 Krogsgaard, Hanne, Vejgård Bymidte 39, 9000 Aalborg, 98 13 30 30
 Krohn, Gunnar, Parkvej 31, 2830 Virum, 45 83 05 21
 Kyed, Per, Gerthasvej 2, 5000 Odense C, 66 12 71 57
 Käszner, Otto, Svenstrupvej 3 B, 2970 Hørsholm, 45 86 54 22
 Kørbing, Kay, Frederikslundsvej 35, 2840 Holte, 45 42 24 34

L

Lambreth, Henrik, Classensgade 3 A, 2100 København Ø, 35 38 18 30
 Lange, Bente, Malmlosevej 80, 2840 Holte, 45 41 02 50
 Lange, Steen, Nyhavn 53 B, 1051 København K, 33 16 31 17
 Langvad, Lis, Asavænget 24, 2800 Lyngby, 45 88 05 43
 Larsen, Henning, Vimmelskafet 49, 1161 København K, 33 13 45 57
 Larsen, Jørgen, Værnedamsvej 14, 1., 1619 København V, 33 24 69 27
 Lassen, Erik, Malmlosevej 143, 2830 Virum, 45 85 80 85
 Lassen, John Foldbjerg, Krogager 107, 8240 Risskov, 86 21 96 89
 Laursen, Leif Dupont, Mariehøj Allé 60, 2970 Hørsholm, 45 86 58 73
 Lautrup, Bo, Hellerupvej 6, 8000 Århus C, 86 14 18 87
 Levinsen, Marianne, Esthersvej 13, 2., 2900 Hellerup, 39 40 05 01
 Licht, Kjeld de Fine, Hattensens Allé, 21, 2000 Frederiksberg, 38 86 00 86
 Lillie, Mogens, Classensgade 58, 4., 2100 København Ø
 Lind, Torben, Flyndersøvej 56, 4581 Rørvig, 59 91 82 85
 Lindhardt, Torben, Nordre Strandvej 58, 3000 Helsingør, 49 21 51 86
 Lindhe, Jens, Kronprinsessegade 60 A, 1306 København K, 33 91 03 30
 Lippmann, Puk, J.A.Schwartz Gade 30, 2100 København Ø, 35 42 08 38
 Lund, Annemarie, Melvillevej 16, 2900 Hellerup, 39 69 06 33
 Lund, Nils-Ole, Sjøllandsgade 89, 8000 Århus C, 86 12 61 57
 Lund, Søren Robert, Borgergade 138, 2., 1300 København K, 33 93 11 19
 Lundgaard, Boje, Pilestræde 10, 1112 København K, 33 91 07 17
 Lyneborg, Tage, Skt. Annæ Plads 7, 2., 1250 København K, 33 15 29 18
 Lütken, Tutti, Tinglevej 16, 2820 Gentofte, 39 65 63 19

M

Mackeprang, Peter, Egebjerg Alle 20, 2900 Hellerup, 39 62 86 42
 Madsen, Egon, Ewaldsvej 13, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 99 17
 Madsen, Jens, Nordre Toldbod 3, 1259 København K, 33 32 15 13
 Madsen, Nils, Dr. Margrethesvej 51, 8200 Århus N, 86 16 97 00
 Madsen, Åge, Vestergade 38 A, 2., 4600 Køge, 56 65 03 21
 Maegaard, Mette, Frederiksborggade 4, 4., 1360 København K, 33 14 34 87
 Magnussen, Erik, Strandvejen 630, 2930 Klampenborg, 39 63 00 34
 Makarov, Stanislav, Jelsøjvej 113, 8320 Mårslet, 86 29 90 88
 Mandrup-Poulsen, Dorte, Onsgårdsvej 33, 2900 Hellerup, 39 62 69 96
 Manz, Bodil, Starreklinte, Kalundborgvej 53, 4535 Hørve, 59 26 91 77
 Marcussen, Lars, Jens Juelsgade 11, 2100 København Ø, 35 26 91 59
 Martinussen, Kent, Skt. Annæ Plads 7 A, 1250 København K, 33 12 87 16
 Mathiasen, Hans Friis, Ved Stampedammen 1, 2970 Hørsholm, 45 86 27 18
 Maxild, Helge, Espedalen 47, 8240 Risskov, 86 21 34 01
 Melgaard, Ebbe, Åtoften 103, 2990 Nivå, 49 14 78 50
 Meyer, Grethe, Ved Stampedammen 23, 2970 Hørsholm, 45 86 36 85
 Meyer, Ole, P.E. Rasmussensvej 1, 3520 Farum, 44 95 10 51
 Midholm, Per, Gl. Vartov Vej 25 A, 2., 2900 Hellerup, 39 61 74 04
 Mindedal, Lars, Strandbakken 6, 5700 Svendborg, 62 21 40 15
 Mogensen, Susanne, Arnesvej 50, 2700 Brønshøj, 38 60 93 31
 Monies, Finn, KHR A/S, Teknikerbyen 7, 2830 Virum, 45 85 48 66
 Mortensen, Bent, Priorgade 15 D, 4180 Sorø, 57 83 54 04
 Mortensen, Peder Duelund, Nørretofte Allé 10, 2500 Valby, 36 30 22 19
 Moudt, Bent, Ingvar Hjorthsvej 11, 2830 Virum, 45 85 13 11
 Munch-Petersen, Ursula, Grønnemose Allé 21 A, 2400 København NV,
 39 67 68 16
 Munk, Knud, Vesterfælledvej 6 A, 1., 1750 København V, 33 24 48 07
 Müllertz, Malene, Frederiksberg Allé 19 B, 1820 Frederiksberg C, 33 24 39 31
 Møller, Elith Juul, Skovmosevej 30, 2820 Gentofte, 39 65 80 21
 Møller, Erik, Kronprinsessegade 40, 1306 København K, 33 14 20 91
 Møller, Ib, Højgård, Assedrupvej 70, 8300 Odder, 86 55 87 44
 Møller, Lars, Tjørnevej 19, 2800 Lyngby, 45 88 10 31
 Møller, Mads, Egå Strandvej 22, 8250 Egå, 86 22 13 05
 Møller-Jensen, Jens, Nyhavn 39, 1051 København K, 33 13 57 01
 Møller-Jensen, Viggo, Borrektratt 7, 2800 Lyngby, 45 87 23 83
 Mørk, Arne Riis, Dianas Have 74, 2970 Hørsholm, 45 76 12 31
 Mårtensson, William Tarquini, Zoarsvej 12, 3480 Fredensborg, 48 48 19 97

N

Nagel, Per, Skodsborg Strandvej 248, 2942 Skodsborg, 45 89 19 30

Naver, Kim, Vendersgade 28, 1363 København K, 33 13 01 57
 Navntoft, Claus, Fasanvej 30, 8210 Århus V, 86 15 30 80
 Neistgård, Hans, Silkeborghus, Gudenåvej 3 A, 6., 8600 Silkeborg
 Nielsen, Bodil Marie, Ryttergade 15, 5000 Odense C, 66 14 35 99
 Nielsen, Hans, Krogmosevej 39, 2880 Bagsværd, 44 98 31 75
 Nielsen, Hans Peter Svendler, Præstehaven 30, Hasle, 8210 Århus V,
 87 44 05 35
 Nielsen, Ib Valdemar, Skovvejen 46 L, 3., 8000 Århus C, 86 13 73 92
 Nielsen, Kim Herforth, Cort Adlersgade 19, 8000 Århus C, 86 78 71 58
 Nielsen, Knud Fladeland, Vermlandsgade 8, 3., 2300 København S, 32 54 99 71
 Nielsen, Lars Frank, Erik Bøghsvej 22 A, 8230 Åbyhøj, 86 25 00 83
 Nielsen, Peer Hougaard, Rotvigvej 14, 7490 Avlum, 97 47 61 66
 Nielsen, Søren Borg, Strandvejen 261 B, 2920 Charlottenlund, 39 63 22 32
 Nielsen, Torben, Musvågevej 12, 7., 8210 Århus C, 86 10 12 13
 Nielsson, Ole, Oddervej 278, 8320 Mårslet, 86 12 80 95
 Niepoort, Paul, 18 Rue St. Leger, Germain-En-Laye,
 F 78100 St. Germain-En-Laye, Frankrig
 Nissen, Nis, Råbylille Strandvej 19, 4780 Stege, 55 81 31 06
 Nøhr, Flemming, Tølløsevej 38, 4340 Tølløse, 59 18 50 44

O

Olesen, Ane Vium, Wilhelm Marstrands Gade 16, 2100 København Ø,
 35 43 49 15
 Olesen, Tormod, Ndr. Strandvej 254, 3140 Ålsgårde, 49 70 76 15
 Olrik, Hans Henrik, Rosengade 3, 1., dør 236, 1309 København K, 33 32 93 33
 Olsen, Jeppe Hagedorn, Thulevej 4, 3390 Hundested, 47 93 80 54
 Olsen, Stig Herman, Valdemarsgade 19, 1665 København V, 33 22 43 43
 Ovesen, Hans, Engdraget 27, 2500 Valby, 36 44 00 41

P

Paludan, Johs., Furesøvej 21, 2830 Virum, 45 85 42 76
 Pedersen, Hans Peder, Dannebrogsgade 11, 1., 1660 København V
 Pedersen, Ib Anders, Rypevej 27, 2970 Hørsholm, 45 86 22 70
 Pedersen, Jens Malling, Strandvejen 72, 7120 Vejle Ø, 75 85 51 17
 Pedersen, Jørn Kjærsgaard, Hestetangsvej 59, 3520 Farum, 44 95 53 31
 Petersen, Bernt, Søvej 1, 3520 Farum, 44 95 13 26
 Petersen, Erik Werner, Chr. Winthersvej 17, 1., 1860 Frederiksberg C,
 33 24 89 06
 Petersen, Knud Blach, Egebjergvej 34, 8220 Brabrand, 86 26 34 11
 Petersen, Steen Estvad, Skodsborgparken 40, 1., 2942 Skodsborg, 45 80 00 27
 Petri, Mathilde, Skovriderstien 1, 2830 Virum, 45 85 48 82

Plesner, Ulrik, 7 Harimon St., IL-64925 Tel Aviv, Israel
 Poulsen, Mogens Brandt, Heibergsgade 25, st., 8000 Århus C, 86 19 73 22
 Preisler, Knud, Mariehøj 252, 2990 Nivå, 49 14 57 15
 Priskorn, Ole Søren, Tønnesvej 70, 2300 København S, 32 50 88 08
 Pøhlsgaard, Henrik, Willemoesgade 46, 2100 København Ø, 33 11 01 99

Q

Quistgaard, Jens, Strandgårdsvej 21, 4760 Vordingborg, 55 38 63 62

R

Rammeskov, Børge, Tårnbæk Strandvej 112, 2930 Klampenborg, 39 63 00 62
 Rasmussen, Bent Møller, Kratlodden 8, 2760 Måløv, 44 64 15 05
 Rasmussen, Bjarne Hammer, Solsortevej 21, 8210 Århus V, 86 75 21 77
 Rasmussen, Ib, Kaalundsvej 21, 3520 Farum, 45 89 21 22
 Rasmussen, Jørgen, Strandvejen 242, 3070 Snekkersten, 49 22 05 05
 Rasmussen, Knud Ejvind, Søborghus Allé 22, 2860 Søborg, 39 69 57 03
 Rath, Poul Zacho, Skovlyvej 2, 8300 Odder, 86 53 10 06
 Ravn, Jens, Ahornsgade 16, 4., 2200 København N, 35 34 62 60
 Ravn, Søren Sehested, Borgergade 1, 3., 8700 Horsens, 75 61 59 81
 Reumert, Jane, Kirkebakken 6, 3740 Svaneke, 56 49 75 59
 Rix, Ove, Vestervang 25 G, 2., 8000 Århus C, 86 18 88 10
 Rosenkjær, Jens, Kollevænget 4, 2840 Holte, 45 42 40 74
 Rothenborg, Lars, Store Kongensgade 108, 1264 København K, 33 13 29 08
 Rotne, Georg, Vandkunsten 13, 1467 København K, 33 13 35 32
 Rubow, Martin, Højbjerggårdsvej 41, 2840 Holte, 45 42 38 05
 Rue, Tage, Esthersvej 12, 2900 Hellerup
 Rønnow, Karsten, Holbækvej 69, 4420 Regstrup, 59 18 94 12
 Rørbæk, Birte, Tjørnevej 19, 2800 Lyngby, 45 88 10 31
 Raaschou, Dorte, Heisesgade 43, 2100 København Ø, 38 18 13 09

S

Sand, Peter, Avnbølvej 9, 8240 Risskov, 86 17 04 71
 Sass, Søren, Nivå Vænge 181, 2990 Nivå, 49 14 78 15
 Schmidt, Gorm, Jorløsevej 37, 4470 Svebølle, 59 29 33 06
 Schmidt, Jørn Palle, Ulkerupvej 6, 4572 Nørre-Åsmindrup, 59 32 40 35
 Schmidt, Kaj, Marselis Boulevard 20, 3., 8000 Århus C, 86 20 10 55
 Schmidt, Morten, Niels W. Gades Vej 18, 8000 Århus C, 86 14 14 65
 Schwaen, Regin Th., 500 Draper Road, Blackburg, VA 24060, U.S.A.
 Schönherr, Torben, Gl. Munkegade 6 E, 8000 Århus C, 86 18 02 08
 Sehested, Mogens, Store Kongensgade 55, 1264 København K, 33 15 66 31
 Selmer, Finn, Yrsavej 6, 4., 2000 Frederiksberg, 38 19 47 29

Sigsgaard, Niels, Sankt Peders Stræde 22, 1453 København K, 33 32 40 34
 Sigurdsson, Thorhallur, Maglekildevej 16, st., 1853 Frederiksberg C,
 33 79 07 50
 Silding, Grethe, Krusemyntegade 7, 1318 København K, 33 15 60 85
 Skakke, Jon, Enighedsvej 12, 3., 2920 Charlottenlund, 39 90 07 15
 Skjoldborg, Christian, Drachmannsvej 3, 2930 Klampenborg, 39 64 47 84
 Skjøt-Pedersen, A., Solgårdsvej 5, 2942 Skodsborg, 45 80 34 72
 Skousbøll, Karin, Amsterdamvej 11, 1., 2300 København S, 32 84 72 62
 Skov, Torben, Wildersgade 11 B, 1408 København K, 32 57 03 04
 Skrivers, Poul Erik, Tværledet 6 B, 2880 Bagsværd, 44 98 24 03
 Skaarup, Preben, Graven 3, 8000 Århus C, 86 13 56 77
 Smith, Troels, Jægersborg Allé 229, st., 2820 Gentofte, 39 65 53 07
 Stadager, Erling, Jættehøjen 3, 8240 Risskov, 86 21 71 03
 Stephensen, Peter Læssøe, Nyhavn 31 B, opg. J, 1051 København K,
 33 33 70 10
 Sterner, Marie, La Leyterie, F-24600 Celles-Dordogne, Frankrig
 Stokholm, Torben, Mysundevej 36, 9900 Frederikshavn, 98 43 91 30
 Storgaard, Jens P., Gl. Strandvej 101, 3050 Humlebæk, 49 19 06 32
 Studsholt, Anna Brix, Strøbyergsvej 70 B, 9000 Aalborg, 98 11 09 01
 Stærmosen, Jørgen, Filsofgangen 1,2., 5000 Odense C
 Suntum, Per, Gothersgade 107, 1123 København K, 33 14 44 78
 Svarth, Dan, Odensegade 17, 2100 København Ø, 35 42 31 69
 Svensson, Knud, Oliemøllegade 10, 1. lejl.2, 2100 København Ø, 39 20 99 64
 Sønderberg, Jørgen, Deleg. in Madagascar, Commission of the EU,
 200 Rue de la Loi, B-1049 Bruxelles, Belgien
 Søndergaard, Jan, Dronningens Tværgade 56, 5., 1302 København K, 33 13 91 51
 Søndergaard, Ole, Skt. Anna Gade 71 B, 3000 Helsingør, 49 21 28 78
 Sørensen, Erik, Malmlosevej 84, 2840 Holte, 45 42 45 61
 Sørensen, Erik Christian, Bernstorffsvej 244, 2920 Charlottenlund, 39 63 07 22
 Sørensen, Johnny, Grønnegade 3, 3., 1107 København K, 33 32 42 72
 Sørensen, Jørn Ole, Borgmester Schneiders Vej 69, 2840 Holte, 45 42 16 93
 Sørensen, Peter Arne, Lille Strandvej 5, 2900 Hellerup, 39 40 84 60

T

Terkelsen, Henrik, c/o H. Midtgård, Oehlenschlägersgade 7, 1.,
 1663 København V, 58 14 38 00
 Terkelsen, Kaj, Kongestien 3, 2830 Virum, 45 85 68 20
 Thomassen, Ole, Bakkevej 48, 2400 København NV, 38 86 51 56
 Thomsen, Ole Ramsgaard, Strandlund 50, 1., 2920 Charlottenlund, 39 62 13 77
 Thurlbourne, Christian, Hendrik Pontoppidans Gade 26, kld., 8000 Århus C,
 86 12 17 39

Thygesen, Rud, Rungsted Strandvej 74, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 23 18
 Thygesen, Thyge Peter, Gl. Kongevej 99, 2., 1850 Frederiksberg C, 33 23 21 00
 Tindal, Helge, Lindevangsvej 6, 8240 Risskov, 86 17 87 97
 Toft, Erik Dige, Rungstedvej 28, 8000 Århus C, 86 92 78 16
 Toyberg-Frandzen, Birgitte, Spønnecksvej 14, 2820 Gentofte, 39 68 00 24
 Toyberg-Frandzen, Lars, Spønnecksvej 14, 2820 Gentofte, 39 68 00 24
 Tranberg, Lene, Pilestræde 10, 1112 København K, 33 91 07 17
 Troelsen, Troels, Åtoften 13, 2990 Nivå, 49 14 70 56
 Truelsen, Niels Frithiof, Dyreborg Skovvej 10, 5600 Faaborg, 63 61 77 12
 Trägårdh, Jan Krister, Gothersgade 143, 1., 1123 København K, 33 11 12 40
 Tønsager, Svein, Dybbølgade 18, 8000 Århus C, 86 12 00 15

U

Udsen, Vibe, Skodsborg Strandvej 248, 2942 Skodsborg, 39 63 23 53
 Utzon, Jørn, Calle Media Luna, Porto Petro, Mallorca, Spanien
 Utzon, Kim, Odinshøjvej 21, 3140 Ålsgårde, 49 70 81 56

V

Vagnby, Bo, Solbyen 61, 9000 Aalborg, 98 12 41 16
 Varming, Jens Chr., Bakkevej 35, 2400 København NV, 38 86 44 93
 Varming, Michael, Ryvangs Allé 74, 2900 Hellerup, 39 62 01 24
 Vasegaard, Gertrud, Allégade 22, 2000 Frederiksberg, 33 24 43 23
 Vasegaard, Myre, Allégade 22, 2000 Frederiksberg, 33 24 43 23
 Vedel, Hanne, Lindsnakkevej 22, 6200 Åbenrå, 74 62 30 12
 Vedel, Kristian, Jegindøvej 21, Hvidbjerg, 97 87 12 33
 Vejbæk, Arne, Broderskabsvej 4, 2000 Frederiksberg, 38 33 74 06
 Venndt, Anette Holch, Anne Maries Vej 19, 9000 Aalborg, 98 12 22 70
 Vestergaard, Frank, Engrøjel 70, 2670 Greve Strand, 43 60 09 61
 Vilandt, Leif, Dyrehavevej 48, 2930 Klampenborg, 39 63 93 78
 Vilhelmsen, Jens, Impgårdsvej 4, 8620 Kjellerup, 86 88 05 90
 Vincents, Kristian, Hannebjerg Plejehjem, Louis Petersensvej 11,
 2960 Rungsted Kyst
 Vindum, Kjeld, Holger Danskes Vej 62, 1., 2000 Frederiksberg, 38 10 63 66
 Vium, Niels, Marselisvej 10, 8000 Århus C, 86 14 71 21

W

Wegner, Hans J., Tinglevej 17, 2820 Gentofte, 39 65 48 09
 Weitling, Otto, Overgaden neden Vandet 45, 1., 1414 København K,
 32 54 05 90
 Wellendorf, Lis Mogensen, Kongedybs Allé 10, 2300 København S, 32 97 08 19
 Wermer, Jørn, Paradishegnet 25, 2840 Holte, 45 42 30 03

Wernberg, Niels, Trunnevang 7, 2920 Charlottenlund, 39 64 36 61
 Weylandt, Teit, Ryvangs Allé 8, 2100 København Ø, 39 20 03 69
 Wichmann, Sv. E., Dyrhøjvej 8, 8410 Rønne, 86 36 52 24
 Wiesner, Thomas, Rosenvængets Hovedvej 32, 2100 København Ø, 35 43 27 35
 Wohler, Wilhelm, Tårnbæk Strandvej 16, 2930 Klampenborg, 39 63 10 15
 Wulff, Pauli, Bredgade 51, st., 1260 København K, 33 11 51 17
 Waade, Ellen, Jægersborg Allé 203, 3., 2820 Gentofte, 39 68 17 25
 Waal, Allan de, Hallingsgade 33, 2100 København Ø, 35 42 49 13

Z

Zahle, Karen, Gothersgade 143, 1123 København K, 33 11 34 01

Ø

Ørum-Nielsen, Jørn, Vesterås, Voderup 41, 5970 Ærøskøbing, 62 52 10 17
 Østergård, Birgit Skovfoged, Sækkedamsvej 131, 3500 Værløse, 44 48 43 39
 Østergaard, Poul, Banevolden 18, Postboks 18, 8340 Malling, 86 13 08 22

A

Agergaard, Merete, Ordrup Vænge 58, 2920 Charlottenlund
 Andersen, Finn Thybo, Vesterkårsvej 110, 9670 Løgstør, 98 68 11 74
 Andersen, Gerda Thune, Haagen-Müllersvej 6, 3220 Tisvildeleje, 48 70 49 88
 Andersen, Henning, Julius Blomsgade 16, 2200 København N, 35 83 94 03
 Andersen, Henrik B., Dannebrogsgade 20, 4., 1660 København V, 33 25 72 28
 Andersen, Martin Erik, Lindgreens Alle 20, 1., 2300 København S, 32 95 70 99
 Andersson, Ulla, Møllehaven 2, 2690 Karlslunde, 46 15 02 68
 Arke, Pia, Nyelandsvej 59, 2., 2000 Frederiksberg, 38 87 95 22

B

Bagge, Grethe, Godthåbsvej 16, 2000 Frederiksberg, 38 34 46 45
 Balsgaard, Jane, Ole Olsens Allé 14, 2900 Hellerup, 39 61 23 18
 Bang, Thomas, Hasselvej 5, 3650 Ølstykke, 47 17 68 79
 Bergendal, Kerstin, Valbygårdsvej 60, 2500 Valby, 36 45 05 80
 Bindesbøll, Karen Margrethe, Orup Tykke 2, 4640 Fakse, 56 72 52 05
 Birch, Claes, Grønnemose Allé 21 G, 2400 København NV, 39 67 76 41
 Bjerresgaard, Karen, Holmbladsgade 1, 4., 2300 København S, 32 57 98 50
 Bonde, Niels, Adelgade 55, 2., 1304 København K, 33 14 58 38
 Bonnanno, Alfio, Østergade 10, 5900 Rudkøbing, 62 51 32 93
 Bonnén, Peter, Stormgade 35, 1555 København V, 33 15 11 19
 Bonnén, Suste, Duevej 4, 6., 2000 Frederiksberg, 38 33 00 33
 Borg, Tine, Andreas Bjørns Gade 12, 2., 1428 København K, 32 57 05 85
 Borring, Per, Lergravsvej 17, Ørslev, 4100 Ringsted, 56 38 13 11
 Bosch, Rosan, Gammeltoftsgade 8, 4.tv., 1355 København K, 33 91 18 56
 Braun, Ib, Ved Skellet 25, 2670 Greve Strand, 43 90 91 31
 Broager, Ole, Haveforeningen Mozart 62, 2450 København SV, 36 16 83 35
 Bromann, Jørn, Tårnvang 9, 4000 Roskilde, 46 35 28 46
 Braase, Ib, 58 Rue de la Roche Garnier, Marcoussis, Frankrig
 Buchhave, Alice, Kirkevænget 3, 3450 Allerød, 48 17 43 41
 Buhl, Jan, Sølvgade 38, 1., 1307 København K, 33 14 93 85
 Bülow-Møller, Grethe, Frederikssundsvej 15, 2., 2400 København NV,
 35 81 55 09

C

Capetillo, Henrik, Nørrebrogade 14 A, 4., 2200 København N, 35 39 65 06
 Christensen, Jan Chr. M., Nordstrandsvej 6, 4500 Nykøbing Sj., 59 91 33 32
 Cramer-Møller, Johannes, Stenholtgade 17, 6092 Sdr. Stenderup, 75 57 14 12
 Cronhammar, Ingvar, Lundhuse 14, 7400 Herning, 97 12 88 99

D

Dehlholm, Kirsten, Strandlodsvej 6, 2300 København S, 32 54 02 17
 Dragsdahl, Gerda Larsen, Bjergbakken 55, 4100 Ringsted
 Drejer, Trine, Dråby Stræde 100, Sdr. Dråby, 7900 Nykøbing Mors, 97 75 16 69
 Dufour, Kirsten, Vesterkårsvej 110, 9670 Løgstør, 98 68 11 74

E

Ebbesen, Torben, Carl Feilbergsvej 10, 2000 Frederiksberg, 38 10 96 46
 Eberlein, Kirsten Laub, Grønnemose Allé 47, 2400 København NV, 39 56 07 47
 Eliasson, Olafur, Laksegade 20 A, 1063 København K, 33 16 01 16
 Elmgreen, Michael, 354 West 18 st. apt. 1C, New York N.Y.10011, USA
 Elsner, Lene, Eremitageparken 109, 2800 Lyngby, 45 88 01 79
 Erlandsen, Eric, Østerbrogade 140, 2., 2100 København Ø, 35 38 05 52
 F
 Fischer, Egon, Grønlandsvej 13, Hølkøbing, 4500 Nykøbing Sj., 59 32 85 37
 Flindt, Willie, c/o Kirsten Jørgensen, Puggårdsgade 15, 4., 1573 København V,
 33 11 46 29
 Fog, Jørgen, Oehlenschlägersgade 53 A, 2., 1663 København V, 33 25 37 18
 Fraek, Freddy, Holbergsgade 19, 1., 1057 København K, 33 12 54 23
 Frandsen, Niels, Furesøvej 100, 2830 Virum, 45 85 05 52
 Franke, Anja, Peter Fabersgade 44, 2., 2200 København N, 35 36 00 47

G

Gamdrup, Mads, Pile Allé 7D, 1., 2000 Frederiksberg, 33 23 35 33
 Gamst, Mette, Ejderstedgade 24, 3., 1761 København V, 33 79 11 48
 Glarbo, Vibeke, Gadevangen 9, 2800 Lyngby, 45 93 52 52
 Gordillo, Gun, Holbergsgade 19, 1057 København K, 33 12 54 23
 Gottlieb, Gurli, Svenskerstræde 15, Sønderby, 4791 Borre
 Graeser, Erik, Korningsvej 27, Hatting, 8700 Horsens, 75 65 31 76
 Griegst, Arje, 16 vis Av.de la Motte Piquet, 7.arr., F-75007 Paris, Frankrig
 Grum-Schwensen, Jørgen, Adelgade 93, 4720 Præstø, 55 99 21 61
 Grønborg, Kim, Samsøgade 83, 1., 8000 Århus C, 86 20 17 90
 Gurskov, Flemming, Toftevej 12, Vester Åby, 5600 Faaborg, 62 24 16 84
 Guttormsen, Niels, Grønnemose Allé 23, 2400 København NV, 39 56 55 76

H

Hansen, Chr. Lymann, Gl. Skolevej 88 A, 7400 Herning, 97 12 68 46
 Hansen, Lone Høyer, Amaliegade 30, 4., 1256 København K, 33 15 44 82
 Hansen, Mikael, Hanens Kvarter 8 B, 2620 Albertslund, 43 62 05 24
 Hansen, Pia Honoré, Gadevangen 10 B, 2800 Lyngby, 45 88 00 04
 Hector, Mette, Trongårdsparken 51, 2800 Lyngby, 45 93 15 40
 Hegndal, Valdemar Foersom, Askvej 6, 8240 Risskov, 86 17 95 82

Heide, Erik, Heltoften 36, Flade, 7900 Nykøbing M, 97 74 01 76
 Heide-Jørgensen, Elise, Vedbæk Strandvej 444, 2950 Vedbæk, 45 89 12 95
 Heinsen, Hein, Sortedam Dossering 25, 3., 2200 København N, 35 39 28 40
 Hentze, Peter, Holbergsgade 19, 1., 1057 København K, 33 11 58 88
 Hesselbjerg, Marianne, Nørre Farimagsgade 33 A, 4., 1364 København K,
 33 12 98 81
 Holst, Grete, Gothersgade 143, 1123 København K, 33 13 19 76
 Honoré, Lise, Havnegade 47, 1058 København K, 33 12 62 40
 Hyllemose, Ellen, Sankt Jakobsgade 18, 1., 2100 København Ø, 35 43 31 38
 Høy, Jytte, Peder Hvittfelds Stræde 4, 1173 København K, 33 15 42 07
 Høyer, Steen, Gl. Strandvej 54, 3050 Humlebæk, 49 16 15 19
 Haaning, Jens, Sankt Pedersstræde 24 C, 1453 København K, 33 73 12 13

I

Inoue, Junichi, Krogholmsvej 16, 3770 Allinge, 56 96 90 14
 Isbak, Poul, Ll. Strandstræde 20, 3., 1254 København K, 33 91 51 01

J

Jacobi, Frans, Engvej 80, 2300 København S, 32 55 35 57
 Jakobsen, Henrik Plenge, Matthæusgade 40, 1666 København V, 33 25 37 48
 Jakobsen, Jakob, Læssøesgade 3, 4., 2200 København N, 35 37 04 47
 Jensen, Karen Havskov, Alsgade 12, 4., 1764 København V, 33 79 22 53
 Jensen, Rune Fjord, Store Kongensgade 74, 1., 1264 København K, 33 32 00 62
 Jensen, Søren, Kertemindevej 83, 5800 Nyborg, 65 36 24 64
 Jespersen, Veo Friis, Wesselsgade 20 B, 5., 2200 København N, 35 37 73 81
 Johansen, Jytte Keller, Skovgårdsvej 11, 1., 7500 Holstebro, 97 40 77 74
 Johansen, Karl Otto, Karlsgårdsvej 15, Øerne, 3000 Helsingør, 49 29 91 08
 Johnsen, Birgit, Strandbyvej 27, 8240 Risskov, 86 17 32 75
 Johnson, Per Almar, Guldborgvej 10, Fallesgårde, 8800 Viborg, 86 66 24 64
 Juhl-Jacobsen, Arne, Enighedsvej 7, 2620 Albertslund, 43 64 78 07
 Justesen, Kirsten, Gothersgade 143, 1123 København K, 33 93 33 34
 Jørgensen, Agnethe, Hesselbjergvej 10, 3200 Helsingør, 48 71 23 25
 Jørgensen, Anita, Peder Skramsgade 15, 3., 1054 København K, 33 14 29 04
 Jørgensen, Elle Klarskov, Howitzvej 75, 2., 2000 Frederiksberg, 38 34 14 01
 Jørgensen, Inger-Marie, Sortedam Dossering 93 A, 4., 2100 København Ø,
 35 26 43 97
 Jørgensen, Keld Moseholm, Freltoftevej 3, 5792 Ørslev, 65 90 16 13
 Jørgensen, Knud Erik, Sallingvej 77, 2., 2720 Vanløse, 38 79 16 08
 Jørgensen, Marianne, Onsholtvej 81, 8260 Viby J, 86 28 48 60

K

Kalkau, Sophia, Amager Boulevard 129, 5., 2300 København S, 32 57 79 58
 Kamban, Janus, Tørshavn, Færøerne
 Kjerrman, Pontus, Gadevangen 11, 2800 Lyngby, 45 88 66 68
 Kjær, Bruno, Offerlunden 20 E, 9230 Svenstrup, 98 38 33 66
 Klenow, Astrid, Grønnemose Allé 27, 2400 København NV, 35 69 32 48
 Koch, Eva, Store Kongensgade 103, 3., 1264 København K, 33 33 93 20
 Koester, Joachim, Skjalm Hvides Gade 3, 2., 1728 København V, 33 21 55 35
 Kristensen, Jette Gejl, Frue Kirkeplads 1,1., 8000 Århus C, 86 19 67 10
 Kruse, Tune, Rosengårdsvej 22, 5230 Odense M, 65 91 99 45

L

Langkilde, Kirsten M., Goethestraße 78, D-10623 Berlin, Tyskland
 Larsen, Jørgen Carlo, Borgm. Jensens Allé 1, 3., 2100 København Ø,
 35 55 70 01
 Larsen, Kristian Dahlgård, Olufsvej 15, 2100 København Ø, 35 38 45 54
 Larsen, Thorkild Hoffmann, Kirkegyden 49, Svanninge, 5600 Faaborg,
 62 61 74 55
 Lausen, Gudrun, Knud Den Stores Vej 19, 4000 Roskilde, 46 35 53 76
 Lausten, Thorbjørn, Plantevej 27, 3., 2860 Søborg, 39 66 54 30
 Lemiszewski, Andrzej, Piazza Duomo 28, Pietrasanta (LU), Italien
 Lemmerz, Christian, Galleri Faurschou/St. Strandstræde 21,
 1255 København K
 Leth, Jan, Grønnemose Allé 29, 2400 København NV, 35 69 99 87
 Linnet, Anton, Birket, Birketvej 16, 4571 Grevinge, 59 31 66 87
 Lislegaard, Ann Kristin, Skjalm Hvides Gade 3, 2., 1728 København V,
 33 21 55 35
 Livbjerg, Nynne, c/o Poulsen, Risbyholmvej 12, 2700 Brønshøj, 32 96 01 10
 Lockenwitz, Kirsten, Kildevældsgade 7, 2100 København Ø
 Lomholt, Niels, Bromaj 3, 5985 Søby, Ærø, 62 58 17 50
 Lorenzen, Claes, Granvej 31, Neder-Vindinge, 4760 Vordingborg, 55 37 07 54
 Lund-Jensen, Robert, Bülowvej 6 B, 5230 Odense M, 66 11 00 54
 Lybecker, Troels, Falkoner Allé 19, 5., 2000 Frederiksberg, 38 86 65 86
 Lütken, Sigrid, Gadevangen 13 B, 2800 Lyngby, 45 88 12 37

M

Madsen, Eiler, Nørrevænget 65, 5000 Odense C, 66 12 37 47
 Madsen, Erlend Knudssøn, Døjholtvej 8, Hinding, 7700 Thisted, 97 98 11 57
 Magnussen, Frans, Dronning Ingeborgsvej 3, 4000 Roskilde, 46 35 63 37
 Malmkjær, Dan, Synnedrupvej 178, Synnerup, 8340 Malling, 86 93 08 22
 Marseen, Ulrika, Ladegårdsalleen 3, 4300 Holbæk, 59 44 07 02

Mathisen, Lars, Viktoriagade 11, 3., 1655 København V, 33 22 51 23
 Matthison-Hansen, Svend Arre, Hulvejen 3, 3320 Skævinge, 48 21 01 10
 Michaelsen, Jørgen, Møllegade 14, 2., 2200 København N, 35 37 81 86
 Mikkelsen, Lars, Kompagnistræde 29, 1., 1208 København K, 33 13 04 41
 Møller, Mogens Riisberg, Oscar Ellingers Vej 11, 2000 Frederiksberg,
 38 19 48 84

N

Neble, Per, Westend 1, 2., 1661 København V, 33 24 70 46
 Nicolaisen, Hans Jørgen, Fussingbjerg 67, 8883 Gjern, 86 87 58 39
 Nicolaisen, Maria, Ågerupvej 104, 4140 Borup, 57 52 72 92
 Nielsen, Anders Qvist, Rosengårdsvej 22, 5230 Odense M, 66 11 76 30
 Nielsen, Finn, Østerskovvej 57, Tryggelev, 5932 Humble, 62 56 10 22
 Nielsen, Frode Gundorf, Blåbærvænget 5, Tibirke Sand, 3300 Frederiksværk,
 48 71 16 70
 Nielsen, Hanne, Kærvej 6, 8230 Åbyhøj, 86 15 92 82
 Nielsen, Karen Højsgård, Professorsgatan 10 B, 4.-56, 21553 Malmø, Sverige
 Nielsen, Lisbeth, Strandbakken 49, 4736 Karrebæksmunde, 55 44 32 19
 Nielsen, Tina Maria, Holbergsgade 12, 3., 1057 København K, 33 16 04 41
 Nilsson, Stefan, Toftegårds Alle 26, 2.tv., 2500 Valby, 36 16 49 22
 Nogel, Lis, Øster Søgade 36, 3., 1357 København K, 33 91 18 26
 Nordahl, Bjørn, Fyens Hovedvej 586, 5390 Martofte, 65 34 18 19
 Nygård, Øivind, Veksøvej 33, 2700 Brønshøj, 33 28 21 92
 Nørgaard, Bjørn, Bülowvej 18 C, 1870 Frederiksberg C, 33 24 78 82

O

Olsen, Hans Pauli, Tagensvej 102, 1., 2200 København N, 35 85 71 84
 Ortwed, Kirsten, Via Stagio Stagi 5, 55045 Pietra Santa (LU), Italien

P

Petersen, Finn Naur, Strandvænget 9, 2100 København Ø, 39 27 44 40
 Petersen, Lars Bent, Zinnsogade 11, 2., 2100 København Ø, 35 55 37 32
 Poulsen, Bjørn, Sønder Boulevard 114, 1720 København V, 33 24 50 72
 Poulsen, Monika, Kirkebakken 23, 7870 Roslev, 97 57 24 16

R

Rasmussen, Jesper, Onsholtvej 81, 8260 Viby J., 86 28 48 60
 Rasmussen, Lene, Rølsvej 10, 1.tv., 2000 Frederiksberg, 38 16 12 41
 Reinbothe, Finn, Kindvigvej 24, Kindvig, 4735 Mern, 55 99 70 08
 Ring, Lise, Kasbækvej 82, 4913 Horslunde, 54 93 52 76
 Rodian, Flemming, Grønnemose Allé 39, 2400 København NV, 39 67 03 69

Rosing-Schow, Kirsten, Udsigten 22, 2820 Gentofte, 39 65 86 89
 Ruge, Ane Mette, Teglværksvej 18, 4780 Stege, 55 81 07 02
 Rønnau, Jørn, Ole Rømersgade 38, 2., 8000 Århus C, 86 19 36 04

S

Salamon, Joseph, Soldraget 42, 3460 Birkerød, 45 81 76 16
 Scherfig, Peter Nansen, Klukstrasse 257, stfl.re 3.og, 10785 Berlin, Tyskland
 Schokking, Jacob F., Teglværksvej 18, 4780 Stege, 55 81 07 02
 Schou, Helen, Strandvejen 257, 2920 Charlottenlund, 39 64 26 01
 Siesbye, Alev, 6 Rue La Fontaine, Montrouge, Frankrig
 Skovmand, Morten, Stenvad Bygade 42, Stenvad, 8586 Ørum, 86 38 13 77
 Solberg, Bjarne v.H.H., Vermundsgade 11, 2100 København Ø, 35 85 03 94
 Sonjasdotter, Åsa Cecilia, Vølundsgade 17, st., 2200 København N, 35 83 92 21
 Stoltenberg, Lis, Lundtoftevej 272, 2800 Lyngby, 45 87 84 47
 Stræde, Morten, Fælledvej 14, 2200 København N, 35 35 00 13
 Svendsen, Inger Marie, Lysbrogade 54, 1. lejl. 5, 8600 Silkeborg, 86 82 40 20
 Sørensen, Bent, Gadevangen 13 B, 2800 Lyngby, 45 88 12 37
 Sørensen, Eva, Viale Marconi 50, Pietrasanta, Lucca, Italien
 Sørensen, Jens-Flemming, St. Agostino 66, Pietra Santa, Lucca, Italien
 Sørensen, Margrete, Carl Feilbergsvej 10, 2000 Frederiksberg, 38 10 96 46
 Sørensen, Rikke Ravn, Toftegårds Allé 26, 2., 2500 Valby, 36 16 49 22
 Sørensen, William Louis, Grønnemose Allé 21 D, 2400 København NV,
 39 66 01 14

T

Tast, Steffen, Ordrupvej 9, 1.th., 8000 Århus C, 86 14 20 07
 Tegtmeier, Kurt, Trapsandevvej 32, Vang, 7700 Thisted, 97 97 42 25
 Thejll, Mikael, Strindbergsvej 93, 1., 2500 Valby, 36 46 99 04
 Thommesen, Erik, Bylyngen 34, Blistrup, 3230 Græsted, 48 71 53 77
 Thompson, Jytte, Grønnemose Allé 25, 2400 København NV, 39 67 41 48
 Thoms, Jørgen, Fruerskovvej 14, Sdr. Asminderup, 4390 Vipperød, 59 18 23 71
 Thymann, Vita, Frederiksborgvej 177, 4000 Roskilde, 46 35 59 35
 Thøger-Madsen, Palle, Vandværksvej 14 A, Store Snøde, 5953 Tranekær
 Toubro, Elisabeth, Fælledvej 14, 1., 2200 København N, 35 39 90 17
 Troelsen, Frede, Kærbyvej 20, 5466 Asperup, 64 48 13 56

U

Ussing, Mette, Gothersgade 143, 2., 1123 København K, 33 33 87 99

V

Varming, Erik, Illerup Sand 24, 4400 Kalundborg, 59 52 30 24

Varming, Hanne, Toftegårds Plads 4, 3.th., 2500 Valby, 36 13 96 30
 Vedel, Ejgil, Grønnemose Allé 43, 2400 København NV, 39 56 44 67
 Vester, Ane, Vanderaeylaan 17, 1180 Bruxelles, Belgien
 Vohlert, Jette, Marselisvej 10, 8000 Århus C, 86 14 71 21

W

Wehding, Nikolaus, Rise Bygade 34, 6230 Rødekro, 74 66 11 90
 Westergaard, Eigil, Vejbelsgade 6, 7620 Lemvig, 97 82 01 85
 Westergaard, Laila, Ejderstedgade 10, 4., 1761 København V, 33 21 33 60
 Westerlund, Karin, Herluf Trolles Gade 24, 5., 1052 København K, 33 12 11 92
 Worsøe, Pernille Priergaard, Krausesvej 21, st., 2100 København Ø, 35 42 47 85

Ø

Ørntoft, Claus, Houenvej 52, Mygdal, 9800 Hjørring, 98 97 51 55

A

Abrahamsen, Leise Dich, Vodroffsvej 18, st., 1900 Frederiksberg C, 33 31 09 42
 Abrahamsson, Anette, Blegdamsvej 2, 3., 2200 København N, 35 37 54 20
 Agger, Ib, Højensvej 94, Egense, 5700 Svendborg, 62 20 99 02
 Agger, Margrethe, Smedestræde 3, Overby, 4583 Sjællands Odde, 53 42 74 16
 Alkærsg, Hanne Torpe, Brede 37, 2800 Lyngby, 45 85 59 11
 Alkærsg, Ole, Brede 37, 2800 Lyngby, 45 85 59 11
 Anderschou, John, Pjentemøllestræde 18, st., 5700 Svendborg, 62 21 66 67
 Andersen, Eric, Rørholmegade 18, 1352 København K, 33 12 39 40
 Andersen, Hans August, Gl. Bjært 59, 6091 Bjert, 75 57 22 59
 Andersen, Hans Otto, Bregnevej 1, 4990 Saksøbing
 Andersen, Ingemann, Stibankevejen 50, 4920 Søllested, 54 78 92 93
 Andersen, Knud, Steen Blichersvej 1, 2., 2000 Frederiksberg, 38 87 60 38
 Andersen, Mogens, Strandagervej 28, 2900 Hellerup, 39 62 02 66
 Andersen, Mogens S., Skt. Jørgens Gade 195, 5000 Odense C, 66 13 72 30
 Andersen, Niels, Kyrkbacken 50, Sankt Ibb, Hven, Sverige
 Andersen, Poul L., Holger Danskes Vej 52, st., 2000 Frederiksberg, 38 11 31 41
 Andersen, Søren, Parkvænget 4, 8700 Horsens, 75 62 04 31
 Ankarfeldt, Søren, Frederiksberg Allé 42 A, 2., 1820 Frederiksberg C,
 33 21 47 07
 Arendal, Lone, Wildersgade 60 C, 1408 København K, 32 54 26 99
 Arnach, Ole, Carl Blochs Alle 3, 2., 2860 Søborg, 39 67 69 41
 Arnel, Thomas, Haslehøjvej 51, 8210 Århus V
 Arnoldi, Per, Toldbodgade 77, 1253 København K, 33 14 00 18
 Aronson, Dag, Vodroffs Tværgade 2, st., 1909 Frederiksberg C, 59 62 82 92
 Askholm, Martin, Baggensengade 31, 1., 2200 København N, 35 37 39 67
 Askou-Jensen, Robert, Dalslandsgade 46, 4., 2300 København S, 32 95 60 92
 Augustesen, Jytte, Willemoesgade 56, 2., 2100 København Ø, 35 26 97 66

B

Bach, Malene, Larsbjørnsstræde 21, 1454 København K, 33 32 76 76
 Bahnsen, Henrik, Hybenvej 7, 4700 Næstved, 55 77 30 36
 Balle, Grete, Lundevej 57, 4400 Kalundborg, 59 51 06 57
 Barker, Merete, C.F. Holbechsvej 11 A, 2800 Lyngby, 45 85 08 88
 Basse, Jørgen Stenberg, Lerdalen 75, 1., 8270 Højbjerg, 86 27 98 08
 Bay, Gunnar, Egeløvsvej 31, 2830 Virum, 45 85 57 22
 Bech, Poul Anker, Bastholm Møllevej 115, 9760 Vrå, 98 98 81 53
 Beck, Henrik Pryds, Vendersgade 6, 3., 1363 København K, 33 15 12 80
 Begtorp, Kristian, Aksel Møllers Have 18, 2000 Frederiksberg, 38 86 75 00
 Behrndt, Anne, Vingårdsstræde 21, 1070 København K, 33 12 39 63
 Bendixen, Inge, Rolfsvej 10, 3., 2000 Frederiksberg, 38 86 92 44

Bentsen, Finn, Gothersgade 143, 4., 1123 København K, 33 11 30 51
 Bentzon, Viggo Drachmann, Møngevej 28, 3200 Helsingør, 48 79 60 13
 Berg, Eiler, Thistedvej 650, Vust, 9690 Fjerritslev, 98 22 51 60
 Berge, Martin, Buskevej 4, 3751 Østermarie, 28 12 96 90
 Bergsøe, Elisabeth, Kong Valdemarsvej 7, 2840 Holte, 45 80 08 92
 Bertelsen, Albert, Gl. Landevej 44, Mølholm, 7100 Vejle, 75 82 62 93
 Bille, Ejler, Stubben 4, Ørby, 3210 Vejby, 48 70 62 58
 Birch, Jytte Møllegaard, Nørre Søgade 27, 1370 København K, 33 12 60 68
 Birk, Søren, Øster Farimagsgade 47, 2100 København Ø, 35 38 40 04
 Birkemose, Jens, Gl. Kongevej 136, 5., 1850 Frederiksberg C, 22 46 71 59
 Birkholm, Pia, Nørthorupvej 75, 9690 Fjerritslev, 98 21 72 98
 Bjarnason, Elin, Rolfsvej 10, 4., 2000 Frederiksberg, 38 10 34 58
 Bjerre, Agnete, Bodegårdsvej 7, 3050 Humlebæk, 49 19 19 37
 Bjørn, Anne, Bæringvej 12, 5610 Assens, 64 79 13 93
 Bjørn, Ole, Oddenvej 117, Lumsås, 4500 Nykøbing Sj, 59 32 12 22
 Bjørn-Knudsen, K., Egelandvej 28, Øster Starup, 6040 Egtved, 75 55 32 34
 Bloom, Doris, Strandøre 8 C, 2100 København Ø, 39 18 14 55
 Bo, Morten, Amalievej 4 C, 1875 Frederiksberg C, 33 31 78 99
 Boa, Maj-Britt, Weysesgade 28, 2100 København Ø, 32 57 81 40
 Boberg, Jørgen, Via Solaio 101 B, I-55040 Vallecchia, Italien
 Boëtius, Henrik, Bybækterrasserne 167 F, 3520 Farum, 44 95 42 13
 Bohr, Jens, Gabet 14, 5370 Mesinge, 65 34 21 85
 Bojesen, Claus, Klinteager 1, 2950 Vedbæk, 45 89 37 26
 Bokelund, Eigil, Helgesvej 16, 3., 2000 Frederiksberg, 38 86 56 35
 Bonde, Peter, Puggårdsgade 11, 1., 1573 København V, 33 32 35 40
 Bonifacini, Milena, Kertemindevej 83, 5800 Nyborg, 65 36 24 64
 Borg, Jørgen, Mejlbjvej 24, Stadil, 6980 Tim, 97 33 12 82
 Borup, Ingeborg, Præsteengen 3, Maglebrænde, 4850 Stubbekøbing
 Boruszek, Lea, Boyesgade 17, 3., 1622 København V, 33 22 66 53
 Brahm, Martha, Kirsebærhaven 20, 2500 Valby, 36 45 65 33
 Brandes, Peter, 82 Rue St. Denis, Colombes, Frankrig
 Brauge, Anne-Marie, Godthåbsvej 30, 1., 2000 Frederiksberg, 38 33 55 19
 Bredsdorff, Niels, Egholmvej 4, 4220 Korsør, 58 37 06 30
 Brems, Bodil, Grønnemose Allé 31, 2400 København NV, 39 67 68 22
 Brinch, Jes, Struenseegade 30, 1., 2200 København N, 35 35 45 15
 Brogård, Knud, Spættens Kvarter 11 A, 2620 Albertslund, 43 64 74 23
 Bruun, Buster, Bavnebjergspark 34, 3520 Farum, 44 95 86 14
 Bruun, Peer, Ræveskriftet 19, Havreholm, 3100 Hornbæk, 49 70 25 26
 Brüel, Charlotte, Christianshavns Voldgade 7, 5., 1424 København K,
 32 54 94 46
 Brøgger, Stig, Rundforbivej 67 B, 2950 Vedbæk, 45 89 17 78

Brønnum, Jette, Bartholinsgade 7, 3., 1356 København K, 33 93 57 17
 Braase, Ragna, 58 Rue de la Roche Garnier, Marcoussis, Frankrig
 Buch, Frida, Nørregårdsvej 73, 2610 Rødovre, 36 70 45 07
 Buch, Hugo Arne, Nydamsvej 1, 3790 Hasle, 56 96 90 44
 Buch, Ib, Tanderup Hovedgade 15, 8791 Tranebjerg, 86 59 08 36
 Buchwald, Michael, Heisesgade 19, 2100 København Ø, 39 29 70 82
 Buras, Maria M., Stangerupgade 1, Stangerup, 4850 Stubbekøbing, 54 44 24 11
 Burns, Ronald, H.C. Ørstedesvej 71, 1., 1879 Frederiksberg C, 35 39 58 62
 Bæch, Johs., Volden 2, 8800 Viborg, 86 62 55 74
 Bøjer, Knud, Klokagervej 40, 9800 Hjørring, 98 92 65 01
 Böttzauw, Erik, Rytterkær 6, Herringløse, 3670 Veksø, 46 76 92 56
 Baagøe, Per, Bartholinsgade 7, 1.th., 1356 København K, 33 33 02 84

C

Carlsen, Peter, Rosendalsgade 12, 5., 2100 København Ø, 35 26 55 09
 Carlsson, Ilse Wetenburg, Heibergsgade 16, 1056 København K, 33 14 95 50
 Carstensen, Claus, Ved Grænsen 22, 2000 Frederiksberg, 38 79 28 70
 Carstensen, Johannes, Maglemosevej 3, Ris, 4540 Fårevæjle St., 59 65 38 47
 Cervera, Carmen, Allégade 5, 3300 Frederiksværk, 47 72 51 11
 Christensen, Ellen, Viadukt Allé 25, 2900 Hellerup, 39 62 58 25
 Christensen, Keld Bech, Stilledal 34, 2., 2720 Vanløse, 38 74 93 62
 Christensen, Kirsten, Nørre Farimagsgade 55, 1364 København K, 33 32 80 29
 Christensen, Markan, Skovhegnet 7, 3460 Birkerød, 45 81 47 66
 Christensen, Torben, St. Kongensgade 103, 3., 1264 København K, 33 33 03 20
 Christensen-Ernst, Bente, Nyelandsvej 42, 2000 Frederiksberg, 38 87 65 59
 Christensson, Paul, Kragstbjergvej 89, 5230 Odense M, 66 12 36 87
 Christiansen, Erik Bille, Classensgade 29, 4., 2100 København Ø, 35 26 85 39
 Christiansen, G. Sand, Sæbyholmsvej 32, 2500 Valby, 38 71 18 41
 Christiansen, Jesper, Gl. Kongevej 131, 1850 Frederiksberg C, 33 23 81 12
 Christiansen, Ursula Reuter, Hårbøllevej 2, 4792 Askeby, Møn, 55 81 73 57
 Christoffersen, Tom, Gammel Kongevej 141, 1850 Frederiksberg C, 33 31 72 10
 Christoffersen, Uffe, Place de L'eglise, Le Village Fontareches,
 Lussan, Frankrig
 Clausen, Erik, Ved Volden 11, 2., 1425 København K
 Clausen, Eva, Schoutgården 64, 2791 Dragør, 32 94 77 53
 Clausen, Johanne From, Spangsmosevej 34, Broballe, 6430 Nordborg, Als,
 74 49 06 17
 Clement, Krass, H.C. Ørstedesvej 37 B, 1879 Frederiksberg C, 35 35 13 35
 Collaro, Viera, Toftholm Allé 12, 2900 Hellerup, 39 62 97 45
 Corcoran, Austin, Nexeløvej 1, Starreklinte, 4534 Hørve, 59 26 93 28
 Corell, Jes B., Livjærggade 12, 5., 2100 København Ø, 35 38 92 08

D

Dahlin, Dorte, Oscar Ellingers Vej 11, 2000 Frederiksberg, 38 19 48 84
 Dalgaard, Iben, C.F.Richs Vej 99 A, 2000 Frederiksberg, 38 88 28 78
 Dam, Aske, Fossekkleiva, Berger, Norge
 Dam, Ena, Koldinggade 3, st., 2100 København Ø, 35 42 03 50
 Damgård, Bodil, Kløverstykket 7, 2791 Dragør, 32 53 19 12
 Damgård-Sørensen, Henning, Snedkerstræde 1, 3670 Veksø Sj, 47 17 06 86
 Damm, Per, Kærgårdsvej 38, Nørhå, 7752 Snedsted, 97 93 42 88
 Danelund, Svend, Lingbanke 93, 9990 Skagen, 98 44 55 75
 Danielsen, Svend, Prinsessegade 3, 2., 1422 København K, 32 96 16 29
 Davidsen, John, Toldbodgade 11, st., 1253 København K, 33 15 82 30
 Debois, Inger Lut, Mirabellevej 5, 2400 København NV, 38 34 96 46
 Debois, Jette, Markvej 125, 9990 Skagen, 98 45 01 48
 Denning, Ken, Niels Uldallsvej 3, 6091 Bjert, 75 57 70 21
 Diedrichsen, Ulla, M.C. Holtsvej 11, 8270 Højbjerg, 86 27 50 87
 Diemer, Rikke, Mynstersvej 3, 2., 1827 Frederiksberg C, 33 23 23 57
 Dithmer, Mogens, Middelfartsgade 14, 2100 København Ø, 35 38 52 05
 Daastrup, Flemming, Valby Langgade 136, 2500 Valby, 36 16 52 61

E

Ege, Hans Chr., Toppen 5, 2860 Søborg, 39 69 07 81
 Ege, Lili, Toppen 5, 2860 Søborg, 39 69 07 81
 Egebæk, Vedel T., Frederiksdalsvej 200, 2830 Virum, 45 85 65 62
 Egemose, Anne Marie, Mariendalsvej 47, 5610 Assens, 64 71 51 27
 Egemose, Claus, Overgaden neden Vandet 34 A, 4., 1415 København K, 32 95 54 32
 Egil, Mogens, Odensegade 20, kld., 2100 København Ø, 35 26 44 62
 Eisner, Ib, Jyllandsvej 25, 2000 Frederiksberg, 38 86 36 99
 Eje, Poul, Gustaw Wieds Vej 8, 2860 Søborg, 39 67 34 62
 Elgaard, Søren, Råhøj Allé 10, 8270 Højbjerg, 86 27 31 98
 Ellegaard, Inge, Enghavevej 118, 2450 København SV, 33 24 92 49
 Enevold, Erik, Landevejen 51, Sønderho, 6720 Fanø, 75 16 46 80
 Enevoldsen, Bjørn Pierri, Trianglen 5, 4., 2100 København Ø, 35 26 42 44
 Engelbrecht-Sørensen, Bendt, Ågerupvej 21, 4400 Kalundborg, 59 50 94 75
 Engelhardt, Maja Lisa, 82 Rue St. Denis, Colombes, Frankrig
 Engelund, Svend, 'Møllegården', Obstrupvej, 8320 Mårslet
 Enselmann, Sven, Kollemosevej 27 A, 2840 Holte, 45 42 35 09
 Eriksen, Helle-Vibeke, Ahlmanns Allé 19, 2900 Hellerup, 39 62 22 23
 Eriksen, Freddy, Istrupvej 10, Stenbjerg, 7752 Snedsted, 97 93 83 88
 Eriksen, Gorm, Jægersborgvej 50, 2800 Lyngby, 45 88 50 34
 Eriksen, Gutte, St. Karlsmindevej 103, 3390 Hundested, 47 93 72 04

Erlandsen, Jette, Nyvej 18, 1., 1851 Frederiksberg C, 33 31 26 28
 Espen-Hansen, Jørgen, Slotsvej 57 A, 2920 Charlottenlund, 39 63 40 91

F

Fabricius, Jesper, Ahlefeldtsgade 24, 3., 1359 København K, 33 15 30 81
 Fagerberg, Ulla, Oehlenschlägersgade 12, st., 1663 København V, 33 25 10 96
 Fievé, René, Kullinggade 30, 5700 Svendborg, 62 21 76 61
 Finding, Ole, Kirkebakken 5, 4534 Vallekilde, 59 65 64 84
 Fischer-Hansen, Judith, Ll. Strandstræde 20 B, 5., 1254 København K, 33 14 34 30
 Flagstad, Carl Henrik, Christianshavns Voldgade 7, 5., 1424 København K, 32 54 94 46
 Flensburg, Anette Harboe, Sønder Boulevard 114, 4., 1720 København V, 33 24 50 72
 Fomsgaard, Jes, Husgyden 16, Kertinge, 5300 Kerteminde, 65 32 35 26
 Forslund, Leonard, Fælledvej 14, 1., 2200 København N, 35 39 90 17
 Foss, Johanne, Mosevangen 48, 3460 Birkerød, 45 82 12 39
 Frandsen, Erik A., Herluf Trollesgade 18, 1., 1052 København K, 33 11 46 98
 Friis, Alfred, Gustav Johannsensvej 14, 2000 Frederiksberg, 38 71 24 60
 Frobenius, Jens, Bybækpark 41, 3520 Farum, 44 95 47 91
 Frøsig, Helle, Funkiavej 45, 2300 København S, 32 84 14 74
 Funder, Geert Daae, Fredericiagade 4, 1., 1310 København K, 33 32 86 45
 Führer, Kai, Æbeløvej 10, 8600 Silkeborg, 86 85 11 78
 Færgemann, Knud Erik, Fyensgade 28, 9000 Aalborg, 98 12 73 31
 Faarup, Carl Chr., Lindholmsvej 1, Lindholm, 3550 Slangerup, 47 33 47 90

G

Geertsen, Ib, Nordre Allé 5, 2500 Valby, 36 17 86 93
 Gelardi, Ruben, Hindegade 6, 4., 1303 København K, 33 15 08 67
 Gils, Ove, Østergade 17, 1., 5600 Faaborg, 62 61 27 71
 Gislason, Jon, Jens Munksvej 41, 8200 Århus N, 86 10 19 96
 Gissel, Jarne, Duvstigen 5, Örkelljunga, Sverige
 Gissel, Mogens, Banegårdsgade 1, 8300 Odder, 86 54 44 83
 Gitz-Johansen, Mette, Studiestræde 13, 1455 København K, 33 32 18 85
 Gjerdevik, Nils Erik, Frederiksberg Allé 13 A, st., 1621 København V, 33 25 68 63
 Glob, Allan, Molsvej 5, 3., 8000 Århus C, 86 19 89 77
 Glysing, V. Jensen, Beder Landevej 44, 8330 Beder, 86 93 60 18
 Gorell, Carl B., Kastaniens Kvarter 2 B, 2620 Albertslund, 43 64 11 90
 Gram-Hanssen, Erik, Vestensvej 1, Lyø, 5600 Fåborg, 26 21 21 31
 Gregers, Erling, Bakkeskoven 105, Stjær, 8660 Skanderborg, 86 95 01 20

Groth-Jensen, Jens Peter, Engkrogen 27, 2860 Søborg, 39 67 45 14
 Grove, Jens G., Stevnbovej 11, 2840 Holte, 45 80 26 25
 Græm, Lisbeth, Classensgade 13, 1., 2100 København Ø, 35 42 82 92
 Grønnow, Marianne, Nørre Sideallé 3, 4., 2200 København N, 35 35 21 80
 Gustawa, Jørgen Flemming, Ndr. Frihavsgade 17 B, 2100 København Ø,
 40 87 30 09
 Guttormsen, Signe, Eifelstrasse 60, D-50677 Köln, Tyskland
 Gårdsvig, José, Moselundsvej 13, Funder Kirkeby, 8600 Silkeborg, 86 85 15 60

H

Hagen, Søren, Pilegårdsvej 76, 2730 Herlev, 44 92 92 98
 Hagens, Erik, Havmosegaard, Bringtoftevej 7, 4780 Stege, 55 81 83 01
 Hahn, Jørgen, Nørregade 4, 3., 1165 København K, 33 12 16 08
 Hammeleff, Hjørdis Landahl, Håndværkerhaven 49 B, dør 31,
 2400 København NV, 39 67 58 39
 Hammershøj, Frank, Sct. Annagade 4, 5400 Bogense, 64 81 14 64
 Hanmann, Inger, Gl. Kongevej 136, 1850 Frederiksberg C, 33 22 06 31
 Hansen, Arne L., Stokholmsvej 8, 3060 Espergærde, 49 13 29 49
 Hansen, Bente, Livjærggade 44, 2100 København Ø, 35 26 39 36
 Hansen, Bjørn T., Ved Vænget 2, 4., 2100 København Ø, 35 42 12 26
 Hansen, Ingrid, Gothersgade 143, 4., 1123 København K, 33 12 28 35
 Hansen, Jens Peter Helge, Krøjerup Overdrev 14, Krøjerup, 4180 Sorø,
 57 83 31 28
 Hansen, John, Hunderupvej 32, 3., 5000 Odense C, 63 11 15 09
 Hansen, Jørgen Teik, c/o Søiberg, Borgergade 134, 3., 1300 København K,
 33 11 98 48
 Hansen, Karen, 11 Boulevard de Clichy, Paris, Frankrig
 Hansen, Karl Gustav, Marstalsgade 8, 5., 2100 København Ø, 35 38 75 37
 Hansen, Kirsten Juul, Amerikavej 18, Erenbjerg, 5672 Broby, 62 63 15 50
 Hansen, Kjeld, Rågevej 9, 2900 Hellerup, 39 62 46 71
 Hansen, Maria Lüders, Hejrebakken 63, 3500 Værløse, 44 48 13 52
 Hansen, Merete, Ved Munkevænget 16, 4660 Store-Heddinge, 56 50 40 77
 Hansen, Ole Folmer, Portugalsgade 10-12, 2300 København S, 32 58 62 41
 Hansen, Ole Halskov, Porsmosevej 11, 6854 Henne, 75 25 53 43
 Hansen, Ole Prip, Kær Bygade 13, 6400 Sønderborg, 74 42 87 19
 Hansen, Peer Strande, Mågevej 3, 9000 Aalborg, 98 13 80 81
 Hansen, Poul Oskar, Karetmagerstræde 6, Åsum, 5240 Odense NØ, 66 10 29 84
 Hansen, Søren, Grønnemose Allé 41, 2400 København NV, 39 56 48 92
 Hansen, Aage Arbberg, Energivej 25 A, 8900 Randers, 86 41 16 24
 Haugen-Johansen, Jens, Rakelsevej 1, 2900 Hellerup, 39 62 07 38
 Hauptmann, Gitte, Arkonagade 16, 2., 1726 København V, 33 21 24 80

Have, Finn, Lillegade 5, 1., 8300 Odder, 86 54 43 70
 Have, Henrik, Borkvej 10, Øster No, 6950 Ringkøbing, 97 33 02 66
 Havemann, Claus, Odinsvej 4, 3400 Hillerød, 48 25 06 96
 Hedeager, Lisbeth, Langebrogade 8 A, 1., 1411 København K, 32 57 90 21
 Heerup, Ole, Kamstrupvej 96, 2610 Rødovre, 36 41 42 20
 Heiberg, Anne Skamstrup, Egebjerg Hovedgade 26, 4500 Nykøbing Sj.,
 59 32 87 18
 Heiberg, Finn, Egebjerg Hovedgade 26, 4500 Nykøbing Sj., 59 32 87 18
 Helesen, Karl, Østergade 2, 4340 Tølløse, 59 18 57 10
 Heinesen, Zakarias, , 3800 Tórshavn, Færøerne
 Helledie, Niels, Jeckelsvej 20, Gl. Skagen, 9990 Skagen, 98 44 11 48
 Heltoft, Kjeld, Faksemosevej 61, 3230 Græsted, 48 39 16 14
 Hemmingsholt, Elmer, Brønshøj Kirkevej 27, 2700 Brønshøj, 38 60 98 69
 Henckel, Peter Holst, Strandboulevard 112, 3., 2100 København Ø,
 35 42 36 47
 Henderson, Pipin, Peder Skramsgade 14, 2., 1054 København K, 33 13 12 70
 Henriksen, Ane, Bådsgårdsvej 15, 7730 Hanstholm, 97 96 18 44
 Henriksen, Poul Ib, Dr. Margrethesvej 83, 8200 Århus N, 86 16 00 16
 Heron, Torben, Eskebjerg Strandvej 7, 4593 Eskebjerg, 59 29 15 18
 Herstad, Nanna, Caroline Amalievej 58 D, 2800 Lyngby, 45 87 06 56
 Hertoft, Nanna, Kulsviervænget 15, 2800 Lyngby, 45 88 11 66
 Heuser, Arne, Strandgårdsvej 49, 4550 Asnæs, 59 65 05 11
 Hilligsøe, Klaus, Vigvejen 11, 4943 Torrig L, 54 93 70 60
 Hind, Tine, Bygaden 26, 8592 Anholt, 24 25 57 20
 Hindsbo, Sys, Sundsgårdsvej 10, Fjellebro, 5750 Ringe, 62 27 21 41
 Hinnum, Susan, Nordre Strandvej 107, 3150 Hellebæk, 49 70 88 17
 Hjelholt, Berit, Ellidsbølvej 37, Vust, 9690 Fjerritslev, 98 22 53 53
 Hoff, Mogens, Dantes Plads 4, 1556 København V, 33 32 13 80
 Hoff-Jessen, Annette, Place de L'eglise, Le Village Fontareches, Lussan,
 Frankrig
 Holbek, Jørgen Tang, Saxogade 33, 2., 1662 København V, 33 22 44 16
 Holbroe, Lars, Wiemosen 65, 4000 Roskilde, 46 35 21 42
 Holck, Peter, Peter Bangsvej 123, 3., 2000 Frederiksberg, 38 79 06 34
 Holdensen, Annette, Løkkegravene 83, 5270 Odense N, 66 18 94 18
 Holm, Aage, Bredegade 33 B, 4200 Slagelse, 58 52 54 68
 Holmefjord, Ingvald, 14 rue de l'Eglise, 11540 Roquefort des Corbieres,
 Frankrig
 Holstein, Bent, Holbergsgade 19, 1057 København K, 33 91 07 91
 Hummel, Tove, Rolfsvej 10, 1.tv., 2000 Frederiksberg, 38 11 84 64
 Huss, Torben, Saxogade 9, 1662 København V, 33 22 52 73
 Hvid, Hans Jørgen, Sønder Boulevard 67, 4., 1720 København V, 33 31 93 84

Høeg, Lars, Siciliensgade 8, 4., 2300 København S, 32 97 41 55
 Høegh, Aka, Box 151, 3920 Julianehåb, Grønland
 Høier, Hans Chr., Skrænten 20, 3460 Birkerød, 45 81 35 14
 Høj, Jørgen, Buddinge Hovedgade 114, 2860 Søborg, 39 67 49 37
 Høj, Kirsten Kildegaard, Borgmester Fischersvej 4, 4.mf, 2000 Frederiksberg
 Højgård, Karen, Rolfsvej 10, st., 2000 Frederiksberg, 38 88 16 58
 Høm, Kirsten, Ryesgade 20, dør 636, 2200 København N, 35 34 06 76
 Hørning, Tonny, Borrebyvej 10, 2700 Brønshøj, 38 71 03 86
 Haack, Hjørdis, Tagensvej 102, 1., 2200 København N, 35 85 71 84

I

Ibbo, Jeff, Sjøløv Boulevard 109, 3., 2500 Valby, 36 16 61 91
 Ipsen, Poul Janus, Jørgensmindevej 15, 4793 Bogø By, 55 89 40 56

J

Jacobsen, Bent Karl, Vodroffsvej 49, st., 1900 Frederiksberg C, 35 39 70 79
 Jacobsen, Holger, Geelskovparken 10, 1., 2830 Virum, 45 85 99 17
 Jacobsen, Lars Sylvest, Vesterbro 5, 4500 Nykøbing Sj., 59 91 22 85
 Jacobsen, Ole Sylvest, Algade 15 B, st., 4230 Skælskør, 58 19 02 43
 Jacobsen, Palle, Nørrebrogade 182, 4., 2200 København N, 35 83 04 57
 Jacobsen, Poul Bruun, Kastaniedal 13, 2730 Herlev, 44 91 70 02
 Jakobsen, Jørgen, Julsøvej 218, 8600 Silkeborg, 86 84 57 17
 Jákupsson, Bárður, Nikolai Mohrgøta 3, Hoyvik, Færøerne
 Jelstrup, Dorte, Schacksgade 8, 2., 1365 København K, 33 14 15 22
 Jensen, Aksel, Saltoftevej 26, Saltofte, 5610 Assens, 64 71 46 81
 Jensen, Alfred Immanuel, Næsbyvej 47, 4171 Glumsø, 57 64 62 11
 Jensen, Asbjørn, Henning Smiths Vej 16, 3., 9000 Aalborg, 98 11 65 86
 Jensen, Berit Heggenhougen, Østerbrogade 93, 1., 2100 København Ø, 35 43 43 85
 Jensen, Carl Henrik, Grønnemose Allé 21 F, 2400 København NV, 39 69 50 19
 Jensen, Claus, Store Kannikestræde 3, 1169 København K, 33 14 66 50
 Jensen, Else, Bartholingsgade 7, 4., 1356 København K, 33 15 70 90
 Jensen, Finn Hjortskov, Engvejen 1, Rindby, 6720 Fanø, 75 16 14 46
 Jensen, Jan, Middelfartvej 37, Båring, 5466 Asperup, 64 48 16 32
 Jensen, Jeppe Juel, C.F. Jensensvej 7, 4450 Jyderup, 59 27 65 61
 Jensen, Niels Erik, Folkvarsvej 13, 2., 2000 Frederiksberg, 38 11 44 24
 Jensen, Per Bak, Marsk Stigsvej 19, Halseby, 4220 Korsør, 58 38 00 21
 Jensen, Regnar, Aprilvej 58, 2730 Herlev, 44 92 13 16
 Jeppesen, Anni, Næsby Skovvænge 43, 5270 Odense N, 66 18 10 13
 Jepsen, Leif, Willemoesgade 58, 4., 2100 København Ø, 35 38 61 01
 Johannsen, Dyke, Markgade 2, 6270 Tønder, 74 72 10 42

Johansen, Frithioff, Allégade 17 B, 2000 Frederiksberg, 38 10 39 28
 Johnsen, Bent, Gothersgade 143, 1123 København K, 33 15 71 45
 Jupont, Poul, Berghthorasgade 16, 4., 2300 København S, 32 96 46 26
 Juul, Hasse, Vest Flade Klit 5, 7900 Nykøbing M., 97 74 06 84
 Jørgensen, Claus Rohland, Holbergsgade 19, 3., 1057 København K, 33 14 44 06
 Jørgensen, Erik, Søndre Fasanvej 36, 2000 Frederiksberg, 36 30 10 99
 Jørgensen, Erling, Bøgevej 12, 6000 Kolding, 75 53 98 43
 Jørgensen, Finn Richardt, Classensgade 13, 1., 2100 København Ø, 35 42 82 92
 Jørgensen, Gerda Gundorph, Grønnemose Allé 21 C, 2400 København NV, 39 56 36 56
 Jørgensen, Henrik, Ryesgade 71, 4., 2100 København Ø, 35 39 25 93
 Jørgensen, Karl Gustav, Rosendalsvej 25, 3660 Stenløse, 47 17 13 75
 Jørgensen, Mogens, Dr. Tværgade 46, 4., 1302 København K, 33 15 39 44
 Jørgensen, Preben, Midtfløjene 1, 2700 Brønshøj, 38 60 34 13
 Jørgensen, Steffen, Grønnemose Allé 49, 2400 København NV, 39 66 67 25

K

Kajberg, Gerner, Glatved Strandvej 16, 8444 Balle, 86 33 75 28
 Kalbak, Annelise, Lyngbyvej 32 B, 6., 2100 København Ø, 39 18 40 85
 Kannik, Frans, Store Kongensgade 99, 1264 København K, 33 14 28 65
 Kantsø, Jens, Sortedam Dossering 69, 3., 2100 København Ø, 35 42 11 52
 Kath, Leif, Præstegårdsvej 16, 6070 Christiansfeld, 74 56 21 67
 Kerber, Poul, Østbanegade 45, 2100 København Ø, 35 42 22 53
 Kirchheiner, Finn, Revlingbakken 30, st., 9000 Aalborg, 98 18 10 38
 Kirkeby, Per, Øregårds Allé 17, 2900 Hellerup
 Kirkegaard, Anders, St. Karlsmindevej 49, St. Karlsminde, 3390 Hundested, 47 93 79 45
 Kiær, Thomas, Godthåbsvej 24 C, 3., 2000 Frederiksberg, 31 35 79 99
 Kjeldbæk, Bentemarie, Strandvejen 59, 3., 2100 København Ø, 39 20 60 05
 Kjær, Hans, Jens Winthersvej 16, 5900 Rudkøbing, 62 51 18 88
 Kjærsgaard, Søren, Gothersgade 143, 1., 1123 København K, 33 32 94 38
 Klein, Kirsten, Ejerslevvej 6, Sdr. Dråby, 7900 Nykøbing M, 97 75 15 30
 Kleivan, Nina Maria, Fælledvej 14, 3., 2200 København N, 35 36 70 12
 Klenø, Eugenij, Ukendt adresse
 Knudsen, Oda, Møllevvej 6, 4560 Vig, 59 31 87 89
 Knøss, Niels Johan, Fyrbakken 12, Als, Østj., 9560 Hadsund, 98 58 21 21
 Koefoed, Flemming, Vinkelvej 12 B, 2800 Lyngby, 45 87 42 87
 Koefoed-Jespersen, Brita, Grønnehavevej 17, 3390 Hundested, 47 98 57 21
 Kollandsrud, Siri, Halfdangsgade 21, 3., 2300 København S, 32 54 14 19
 Kornbeck, Mette, Strynøgade 4, 3., 2100 København Ø, 39 29 35 48

Koya, Katina-Dardano, Læderstræde 30, st., 1201 København K, 33 32 56 03
 Kramer, Per, Spanien 19 B, Postbox 267, 8100 Århus C, 86 19 95 77
 Kristensen, H.G., H.C. Andersens Boulevard 51, mezz., 1553 København V,
 33 12 61 15
 Kronkvist, Birthe, Etonvej 21, 2300 København S, 32 58 13 08
 Krull, Hans Oldau, Møgelhøj 6, 8520 Lystrup, 86 74 19 66
 Krøjer, Tom, Frederiksgade 6, st., 1265 København K, 33 11 10 58
 Kvium, Michael, Holbergsgade 19, 4., 1057 København K, 33 15 75 37
 Käsztner, Smike, Peblinge Dosserring 18, st., 2200 København N, 35 39 02 23
 Kølkjær, Mogens, Hammervej 52 B, 4700 Næstved, 55 76 00 63
 Kørner, John, Baggensgade 21, 2., 2200 København N, 35 36 36 16
 Køser, Ove, Rugskellet 1, 3600 Frederikssund, 47 31 16 41
 Kaae, Karen, Dragstrupvej 27, 3250 Gilleleje, 49 20 96 06
 Kaalund, Bodil, Louisevej 7, 2800 Lyngby, 45 87 40 24

L

Lage, Leif, Nansensgade 41, st., 1366 København K, 33 91 44 04
 Lahoda, Thomas, Sigbrits Allé 3, 2300 København S, 32 55 93 21
 Land, Peter, 118-120 C, Pekham Highstreet, Apt.D, London SE 15, England
 Landgreen, Malene, Holbergsgade 7, 4., 1057 København K, 33 11 10 07
 Larsen, Bent Elmélund, Bygårdsstræde 27, 2., 2700 Brønshøj, 38 60 02 75
 Larsen, Erik Otto, Stenstykkevej 45, 2650 Hvidovre, 36 49 45 25
 Larsen, Finn, Villavej 6, 8870 Langå, 86 46 15 22
 Larsen, Jacob Tue, Ryesgade 4, 2., 2200 København N, 35 35 32 40
 Larsen, Jørn, Vestmannagade 1, 2., 2300 København S, 32 95 43 81
 Larsen, Leif, Gadevængen 8 A, 2800 Lyngby, 45 88 34 26
 Larsen, Ole Vincent, Skyttemarksvej 54, 4700 Næstved, 55 72 07 04
 Larsen, Toni, Mariendalsvej 64, 2., 2000 Frederiksberg, 38 19 38 66
 Lassen, Lotte Tauber, Lipkesgade 26, 1., 2100 København Ø, 35 43 03 15
 Laursen, Karen Kjær, Skovvejen 16, 8740 Brædstrup, 75 75 28 44
 Lautrop, Peter, Amerikavej 9, 2., 1756 København V, 33 23 19 50
 Lavman, Maria, Store Kongensgade 97, 4., 1264 København K, 33 36 34 63
 Lawaetz, Otto, 11 Rue Grande, Callas, Frankrig
 Lemmiche, Leif Hedvard, Gertrud Rasksvej 160, 9210 Aalborg SØ, 98 14 54 20
 Lerche, Freddie A., J.E. Ohlsensgade 10, 4., 2100 København Ø, 35 26 82 80
 Lerpa, Nes, Brønshøjvej 36, kld., 2700 Brønshøj, 38 80 11 97
 Lesniak, Chrystoph, Kaløvej 40, Eskerød, 8543 Hornslet, 86 99 42 90
 Lillesøe, Poul, Håbets Allé 25, 2700 Brønshøj, 38 80 44 20
 Lilliendahl, Alfred, Bispebjergvej 51, 2., 2400 København NV
 Lindemann, Kai, 9 Rue de L'Eveche 1, Vence, Frankrig
 Lindemark, Inge, Vestmannagade 1, 2., 2300 København S, 32 95 43 81

Linnet, Elisabeth Nelson, Kridthuset, Rødehusvej 2, 2990 Nivå
 Ljungkrantz, Ulla, Zinnsngade 11, 3., 2100 København Ø, 35 38 06 28
 Lobedanz, Gerda, Grønnemose Allé 35, 2400 København NV, 39 67 59 60
 Lohmann, Finn, Reventlowsgade 10, 2., 1651 København V, 33 31 57 15
 Lund, Karin Birgitte, Eggersvej 29, 2900 Hellerup, 39 65 63 93
 Ly, Lars, Chr. Hauchs Allé 8, Jonstrup, 3500 Værløse, 44 65 25 00
 Lyngbye, Inga, Nyvej 1 A, 3., 1851 Frederiksberg C, 33 23 43 68
 Lærkesen, Ellinor, Valdalsparken 7, 2., 4760 Vordingborg, 55 34 48 59
 Løfqvist, Uno, Gammel Kalkbrænderi Vej 14, 2100 København Ø, 35 26 75 49
 Løgstrup, Anni, Bystævneparken 22, dør 11, 2700 Brønshøj, 38 89 18 31

M

Madsen, Karen Gabel, Baunebjergvej 115 B, 3050 Humlebæk, 49 19 39 90
 Madsen, Leif, Kragevigvej 19, 4735 Mern, 55 99 62 06
 Madsen, Ole, Stærevej 69, 2., 2400 København NV
 Maegaard, Pernelle, Sdr. Strandvej 58 B, 3000 Helsingør, 49 21 03 06
 Magnussen, Dominique, Paludan Müllers Vej 5, 1815 Frederiksberg C,
 33 22 31 90
 Magnussen, Mogens, Paludan Müllers Vej 5, 1815 Frederiksberg C, 33 22 31 90
 Mailand, Hanne, Søndergade 3, 3770 Allinge, 56 48 13 35
 Malinovsky, Lise, Odensegade 17, 2100 København Ø, 35 42 16 82
 Malinowski, Ruth, Blegdamsvej 10, 2200 København N, 35 39 24 51
 Mallow, Lizzi, Dr. Abildgaards Allé 7, 3., 1955 Frederiksberg C, 35 35 15 13
 Mandrup, Peter, Wildersgade 60 C, 1408 København K, 32 54 26 99
 Mark, Susanne, Hammervej 52 B, 4700 Næstved, 55 76 00 63
 Martensen, Peter, Margrethevej 1, 3., 2900 Hellerup, 39 61 10 48
 Mathiassen, Jørn, Krovejen 2, 4571 Grevinge, 59 66 01 59
 Mattinen, Seppo, Via Arminjon 5, IN 26, 00195 Rom, Italien
 Matwijkiw, Edvard, Gothersgade 109, 1123 København K, 33 13 27 41
 Mégard, Natalie, Vævergade 5, 5., 2200 København N, 35 35 29 06
 Megin, Ove, Gransjø, Odensvig, Gamle By, Sverige
 Meibom, Børge Chr., Højemarksvej 14, 5200 Odense V, 65 92 31 10
 Mejlholm, Anne Marie, Gothersgade 143, 2., 1123 København K, 33 93 13 08
 Michael, Loui, Vandværksvej 20, 4581 Rørvig, 59 91 90 07
 Mickelborg, Finn, St. Kongensgade 108 B, 1264 København K, 33 91 91 60
 Mikkelsen, Leif, Viaduktvej 51, 5500 Middelfart, 64 41 94 00
 Mikkens, Lars, Odensevej 80 A, 5260 Odense S, 66 14 34 57
 Moe, Odd, Brovængen 24, 5464 Brenderup, 64 44 11 01
 Moltke, Berta, Gothersgade 143, 1123 København K, 33 13 24 01
 Muus, Jane, Chr. Winthersvej 40, 2800 Lyngby, 45 87 15 71
 Møller, Herbert, Lærkevej 5, 2980 Kokkedal, 45 86 59 52

N

Nagel-Axelsen, Hanne, Kleinflintbeker Strasse 24, D-24220 Flintbek, Tyskland
 Nash, Carsten, Tibirkebro 2 B, 3220 Tisvildeleje, 48 70 40 25
 Nash, Jørgen, Drakabygget, Ørkelljunga, Sverige
 Nasri, Amid, M.C. Holtsvej 11, 8270 Højbjerg, 86 27 50 87
 Nellemann, Kis, Godstedvej 18, 4894 Øster-Ulslev, 54 86 56 41
 Nellemann, Rasmus, Ved Amagerport 5, 2300 København S, 32 54 16 41
 Nervil, Erik, Stænget 6, 2820 Gentofte, 39 65 37 30
 Neuchs, Peter, Calle Relatores 20, 1., 28012 Madrid, Spanien
 Nevers, Jette, Østerballevej 14, Hasmark, 5450 Otterup, 64 82 19 42
 Nielsen, Bendt Thoft, Ryttervej 1, 4894 Øster-Ulslev, 54 86 55 65
 Nielsen, Bjarne, P. Langsvej 1, Gl. Holme, 8270 Højbjerg, 86 27 43 11
 Nielsen, Bjørn Busmann, Estlandsgade 2, st., 1724 København V, 33 31 34 61
 Nielsen, Bodil, Rubinstejnsvej 6, 1., 2450 København SV, 36 16 67 17
 Nielsen, Egon Bjerg, Haveforen, Frederikshøj 123, 2450 København SV,
 36 46 67 32
 Nielsen, Elsa, Caroline Amalievej 50, 2800 Lyngby, 45 87 48 45
 Nielsen, Gregers, Asgårdsvej 8, 1811 Frederiksberg C, 33 22 10 20
 Nielsen, Hanne Sejrbo, Fredericiagade 82, 4., 1310 København K, 33 13 46 57
 Nielsen, Hans Helge, Gernersgade 45, 4., 1319 København K, 33 15 24 08
 Nielsen, Henning, Jennumvej 143, Jennum, 7100 Vejle
 Nielsen, Kehnet, Kildeskovvej 67, 2820 Gentofte, 39 76 60 07
 Nielsen, Knud, Vindeløvvej 19, 7300 Jelling, 75 87 30 25
 Nielsen, Mogens Otto, Tylstrupvej 43, 9320 Hjallerup, 98 28 18 62
 Nielsen, Nikolaj, Slåvænget 1, Tryggelev, 5932 Humble, 62 56 15 76
 Nielsen, Ole Jørn, Trøjborgvej 50, 8200 Århus N, 86 16 25 93
 Nielsen, René Tancula, Grønnemose Allé 21 E, 2400 København NV,
 39 69 70 49
 Nielsen, Vibeke Mencke, Teglgårdsvej 105, 3050 Humlebæk, 49 16 17 37
 Nordmark, Allan, Sundvej 29, Sundstrup, 8832 Skals, 86 69 73 02
 Nyborg, Peter Evald, Eskildsrydgård, S-38297 Örsjö, Sverige
 Nyström, Håkan, Henning Matzensvej 10, 2000 Frederiksberg, 38 79 06 91
 Nørgård, Lars, Lykkesholms Allé 7, 1., 1902 Frederiksberg C, 33 22 41 90
 Nørgård, Mogens, Brittavej 12, 2670 Greve, 43 60 10 09

O

Odde, Knud, Duevej 96, 4., 2000 Frederiksberg
 Ohlsen, Billy Sjur, Herstedøster Kirkestræde 10, 2620 Albertslund, 43 96 69 26
 Ohsten, Birte, Stenbjerg Kirkevej 92, 7752 Snedsted, 97 93 80 10
 Olesen, Ole, Eremitageparken 109, 2.B, 2800 Lyngby, 45 88 01 79
 Olrik, Balder, Taffelbays Allé 1 B, 2900 Hellerup, 39 40 41 94

Olrik, Lisbet, Vandværksvej 20, 4581 Rørvig, 59 91 90 07
 Olsen, Ib Spang, Slotsparken 64, 2880 Bagsværd, 44 98 73 62
 Olsen, John, Sundsgårdsvej 11, Fjellebro, 5750 Ringe, 62 27 15 92
 Olsen, Kai, Helstedsvej 10, 3480 Fredensborg, 48 48 13 93
 Olsen, Ole Frederik, Stauns 13, 8305 Samsø, 86 59 06 26
 Olsen, Ole Skou, Wesselsgade 22, st., 2200 København N, 35 39 12 39
 Olsen, William Skotte, Ukendt adresse
 Olsson, Birgitte, Søholm 16, 4180 Sorø, 57 83 31 22
 Omann, Hans Peter, Gothersgade 143, 2., 1123 København K, 33 15 24 70
 Ortvad, Erik, Kvånjarp, Ljungby, Sverige
 Otzen, Per Marquard, J.A. Schwartz Gade 5, 2100 København Ø, 33 12 12 21

P

Patursson, Tróndur, Kirkjubøur, Færøerne
 Pedersen, Carl-Henning, Grundtvigsvej 8 B, 1864 Frederiksberg C
 Pedersen, Erik, Kronprinsesse Sofies Vej 12 B, 2000 Frederiksberg, 38 19 94 34
 Pedersen, Gunner, Gadevangen 17, 2800 Lyngby, 45 87 17 49
 Pedersen, Jørgen Kragh, Julius Blomsgade 16, 2., 2200 København N,
 35 83 31 72
 Pedersen, Per Jens Kristian, Rosenvænget 47, 6800 Varde, 75 22 24 01
 Pedersen, Poul, 104 Rue de Rivoli, 6., Paris, Frankrig
 Péronard, Paul-René, Kirke Søbyvej 63, Kirke-Søby, 5610 Assens, 64 74 13 15
 Petersen, Hans Meyer, Skolestræde 3, Vejringe, 4850 Stubbekøbing,
 54 44 15 78
 Petersen, Lene Adler, Bülowvej 18 C, 1870 Frederiksberg C, 33 24 78 82
 Petersen, Ole Bjørn, Kaj Munksvej 8, 6100 Haderslev, 74 52 43 84
 Plaetner, Lone, Ordrup Jagtvej 58 B, 2920 Charlottenlund, 39 64 47 93
 Platen, Cai-Ulrich von, Valbygårdsvej 60, 1., 2500 Valby, 36 45 05 80
 Plesner, Margaret, Holsteinsgade 1, 4., 2100 København Ø, 35 38 88 21
 Ploug, Anne Marie, Hedebygade 14 B, 4., 1754 København K, 28 40 09 66
 Polack, Lillian, Rosendalsgade 16, 2., 2100 København Ø, 35 42 66 24
 Ponsaing, Eli, Sandlodvej 2, 3250 Gilleleje, 48 30 33 34
 Pontoppidan, Eva Ree, Isenbjerg 10, 3550 Slangerup, 48 18 49 05
 Posselt, Jytte, Sveasvej 6, 3150 Hellebæk, 49 70 70 20
 Pøhlsgaard, Mogens, Sigridsvej 1, 2900 Hellerup, 39 62 97 23

R

Rasmussen, Erik, Hoby Skovvej 3, 4983 Dannemare, 54 94 39 68
 Rasmussen, Hugo, Tempelvej 1 A, 3740 Svaneke, 56 49 67 35
 Rasmussen, Inge, Pontoppidansgade 9, 4., 8900 Randers, 86 43 98 06
 Rasmussen, Inger Lise, Sjællandsgade 135, 8000 Århus C, 86 19 94 65

Rasmussen, Jens Uffe, Rantzausmindevej 162, 5700 Svendborg, 62 20 80 03
 Rasmussen, Steen, Tulstrupvej 126, Jaungyde, 8680 Ry, 86 89 10 86
 Rasmussen, Tonning, Høje Bøge, Nyker Strandvej 4, 3700 Rønne, 56 96 42 33
 Rasmussen, Torben Harder, Pallesdamvej 14, 7840 Højslev, 97 53 71 06
 Rathsach, Anne-Lise, Store Kongensgade 67 A, 1., 1264 København K,
 33 93 14 26
 Ravn, Lars, Vodroffsvej 11, 2., 1900 Frederiksberg C, 33 79 03 60
 Recke, Nikolaj, Nørrebrogade 74, 2., 2200 København N, 35 37 11 56
 Reinicke, Preben, Carl Bernhards Vej 4, 3., 1817 Frederiksberg C, 33 22 14 63
 Reumert, Niels, Lykkesholms Allé 16 A, 1902 Frederiksberg, 33 22 05 14
 Reusch, Inge, Dickens Allé 3, st., 2860 Søborg, 39 56 16 58
 Rex, Jytte, Valkendorfsvej 20, 3., 1151 København K, 33 12 69 96
 Reyni, Ingálvur av, Lützenstrød 13, 3800 Tórshavn, Færøerne
 Riishede, Jan, Gasværksvej 31, 1656 København V, 33 21 57 23
 Rindel, Sofus, Kløvervang 30, 2970 Hørsholm, 45 86 11 58
 Risager, Robert, Snaregade 4, 3., 1205 København K, 33 12 57 07
 Rivad, Viggo, Kastрупvej 1, 2300 København S, 32 58 43 83
 Rohde, Fredrik, Norra Björstorp, Brösarp, Sverige
 Rosberg, Søren, Kongshaven 96, 1., 2500 Valby, 36 17 10 90
 Rose, Vivian, Strandvejen 265, 1., 2920 Charlottenlund, 39 63 88 71
 Rosenmeier, Lisa, Grøndalsvej 24, 2000 Frederiksberg, 38 10 62 10
 Rosing, Jens, Boserupvej 506, 3050 Humlebæk, 49 19 04 26
 Rylander, Hans Chr., Lolligården, Skovledet 2, 4793 Bogø, 55 89 40 57
 Rytter, Jørgen, Balle Strandvej 8, 4471 Kalvehave, 55 38 84 99
 Rømer, Jørgen, Wiedeweltsgade 47, 2100 København Ø, 35 26 98 45
 Rössell, Peter, Oehlenschlägersgade 52, 4., 1663 København V, 22 21 66 56

S

Sadolin, Anne-Suzette, Hovdigevej 4, 8400 Ebeltoft, 86 34 01 64
 Saietz, Gunnar, Godthåbsvej 30, 1., 2000 Frederiksberg, 38 33 55 19
 Salamon, Hanne Gårde, Vesterbrogade 148 N, 2., 1620 København V,
 33 31 17 21
 Salto, Naja, Frederiksholms Kanal 28 C, 1220 København K, 33 14 60 56
 Schaldemose, Bodil, L.I. Brandes Allé 13, 2., 1956 Frederiksberg C, 35 35 25 76
 Schaldemose, Ejvind, L.I. Brandes Allé 13, 2., 1956 Frederiksberg C, 35 35 25 76
 Scherfig, Christine, Faksemosevej 61, 3230 Græsted, 48 39 11 90
 Schmidt, Preben, Svanevej 19, 8240 Risskov, 86 17 90 26
 Schmidt, Aage, Nelliavej 24, Smidstrup Strand, 3250 Gilleleje, 48 31 83 21
 Schmidt-Olsen, Carsten, Kirkegårdsvej 41, 9800 Hjørring, 98 92 12 65
 Schou, Hanne, Sennepsmarken 7 F, 2830 Virum, 45 85 94 55
 Schrøder, Jes, Egevej 4, 8751 Gedved, 75 66 57 13

Schutzmann, Pia, Islands Brygge 27, 4., 2300 København S, 32 96 72 07
 Schütze, Elsebet, Bukkeballevvej 14, 2960 Rungsted Kyst, 45 86 32 68
 Seidelin, Jannik, Mejlgade 46 B, 8000 Århus C, 86 20 93 04
 Senstius, Helmer, Bryghusvej 2, 2. – 236 A, 5700 Svendborg, 62 22 53 80
 Serena, Karen, Chr. Hauchs Allé 86, 3500 Værløse, 44 65 25 00
 Serena, Lars, Vang 71 B, Vang, 3790 Hasle, 56 96 90 33
 Severin, Peter, Vesterbrogade 54, 3., 1620 København V, 33 31 50 34
 Simonsen, Knud, Skolevangen 15 A, Hune, 9492 Blokhush, 98 24 96 59
 Skaun, Bjørn, Søndermarken 44, 1., 3060 Espergærde, 49 13 64 97
 Skeel, Christian, Sortedam Dossering 87, 2100 København Ø, 35 38 98 09
 Skjerning, Heine, Sørupvej 38, 4684 Holme-Olstrup, 22 34 32 31
 Skjøth, Mogens, Pontoppidansgade 32, 8000 Århus C, 86 19 75 01
 Skou, Knud E., Ørrebyvej 40, Ørre, 7400 Herning, 97 13 60 94
 Skriver, Morten, Holbergsgade 16, 5., 1057 København K, 33 13 99 94
 Skytte, Ingela, Dag Hammerskjølds Allé 11, 2100 København Ø, 35 42 24 05
 Smelvær, Britt, Bartholinsgade 7, 3., 1350 København K, 33 12 88 59
 Sohn, Bodil, Niels Ebbesensvej 39, 8660 Skanderborg, 86 52 52 34
 Sporning, Ole, Halfdangsgade 1, 5., 2300 København S, 32 96 89 89
 Spaabæk, Gorm, Solparken 34, 9330 Dronningslund, 98 84 24 02
 Stabell, Allan, Ole Borchsvej 18 A, 2500 Valby, 36 45 95 70
 Stage, Mads, Skovridergårdsvej 7, Sandved, 4700 Næstved, 55 45 91 51
 Steen, Erling, Engtoftevej 4, 3., 1816 Frederiksberg C, 33 24 66 87
 Steffensen, Erik, Sølvgade 36, 3., 1307 København K, 33 91 91 07
 Steffensen, Hans M. Voigt, Sigridsvej 3, 2900 Hellerup, 39 61 25 25
 Stelvig, Preben Franck, Grønnemose Allé 33, 2400 København NV, 39 66 14 86
 Sten-Knudsen, Nina, Rymarksvej 18, 2900 Hellerup, 39 62 62 20
 Stentoft, Tage, Kajerødgade 2, 2., 3460 Birkerød, 45 81 42 89
 Steptoe, Vicky, Niels Bohrs Allé 26, 2860 Søborg, 39 69 69 48
 Stilling, Kenn André, Frederiksborggade 41, 4., 1360 København K, 33 15 59 08
 Stoltze, Poul, Stenløsevej 14, 3770 Allinge, 56 48 04 78
 Storkholm, Tommy, Fiskergade 82, 8000 Århus C, 86 12 62 88
 Storland, Lis Krøldrup, Vasevej 67 A, 3460 Birkerød, 45 81 51 45
 Storm, Line, Acaciavej 1, 1867 Frederiksberg C, 33 24 90 33
 Strøbæk, Niels, Sølvgade 24, 1307 København K, 33 15 02 80
 Strøygård, Ole, Vollerupgade 23, 4792 Askeby, 55 81 77 50
 Stuhr, Peter, Saxogade 111, 4., 1662 København V, 33 24 93 52
 Stürup, Jasper Sebastian, Vermlandsgade 8, 5., 2300 København S, 32 96 50 53
 Sundien, Gert Rune, Alexandragade 9, 2., 5000 Odense C, 66 17 99 04
 Svendsen, Bjarke Regn, Storegade 3, 6862 Tistrup, 75 29 92 62
 Svensson, Otto H., Borgmester Jensens Allé 2, 2., 2100 København Ø,
 35 26 15 15

Swane, Lars, Bartholinsgade 7, st., 1356 København K, 33 32 91 90
 Sylvest, Niels, Odensegade 45, 2., 8000 Århus C, 86 19 87 68
 Sylvester, Leif, St. Kongensgade 64, 1., 1264 København K, 33 91 15 89
 Søndergaard, Palle, Virumgade 22, 2830 Virum, 45 85 48 32
 Sørensen, Arne Haugen, Plaza de la Iglesia 6, Frigiliana, Malaga, Spanien
 Sørensen, Bjarne Werner, Skydebanegade 11, 3., 1709 København V,
 33 21 91 96
 Sørensen, Grethe, Bastrup Skolevej 24 A, 6580 Vamdrup, 75 58 20 25
 Sørensen, Jørn Særker, Kålundsvej 11, 9000 Aalborg, 98 12 64 38
 Sørensen, Kirsten Antonie, Dantes Plads 4, 4., 1556 København V, 33 32 02 07
 Sørensen, Ole Bach, Gothersgade 143, 4., 1123 København K, 33 91 06 14
 Sørensen, Peder Brøndum, Alsbjergvej 8, 9260 Gistrup, 98 31 41 59
 Sørensen, Per Hartvig, Gl. Skolevej 27, 4733 Tappernøje, 55 56 43 85
 Sørensen, Poul, Thodesvej 23, 9900 Frederikshavn, 98 42 85 11
 Sørensen, Poul Skov, Markvej 125, 9990 Skagen, 98 45 01 48
 Sørensen, Teddy, Ankersgade 8, 1., 8000 Århus C, 86 12 09 82
 Saabye, Svend, Stenløse Bygade 12 A, 5260 Odense S, 66 15 05 92

T

Teglbjærg, Bent Stubbe, Blütenweg 23, D-22589 Hamburg, Tyskland
 Tholstrup, Anne, Jens Juelsgade 6, 2100 København Ø, 35 38 09 08
 Thommesen, Anna, Bylyngen 34, Blistrup, 3230 Græsted, 48 71 53 77
 Thomsen, Hanne Lise, Paludan Müllersvej 8, 2., 1815 Frederiksberg C,
 33 24 82 40
 Thonsgaard, Carla, Lektorvej 81, 9000 Aalborg, 98 14 24 20
 Thorborg, Helle, Gadevangen 12 B, 2800 Lyngby, 45 88 70 38
 Thorsen, Maria, Gamlevældevej 34, 3760 Gudhjem, 56 49 83 18
 Thorseth, Anne, Nørre Farimagsgade 29, 3., 1364 København K, 33 14 24 73
 Thuesen, Dan, Strandvej 9, 6280 Højer, 74 78 22 50
 Thyssen, Jette, Absalonsgade 14, 4., 1658 København V, 33 24 60 10
 Toft, Jørgen Bundgaard, Klintevej 307, 4791 Borre, 55 81 28 65
 Tophøj, Ole, Avnedevej 3, 2730 Herlev, 44 84 51 74
 Trampedach, Kurt, Chilardico Borda, F-64310 Sore Par Ascain, Frankrig
 Troelstrup, Bjarne W., Mosevej 6, Husby, 6990 Ulfborg, 97 49 55 20
 Tvermoes, Michael, Allégade 15 A, 1., 2000 Frederiksberg, 38 87 49 05
 Tyrrestrup, Hans, Thorstrupvej 59, Thorstrup, 6800 Varde, 75 26 42 95
 Tøgern, Morten, Læssøesgade 1 B, 2200 København N, 35 35 60 16
 Tønsberg, Ivar, Selveje Allé 20, 2500 Valby, 36 16 55 18

U

Urup, Jens, Vejlesøvej 34 A, 2840 Holte, 45 42 21 18

V

Valeur, Mogens, Åkirkevej 4, Tibirkelunde, 3220 Tisvildeleje, 48 70 75 62
 Victor, Knud, Ukendt adresse
 Villesen, Gitte, Istedgade 66, 3., 1650 København V, 33 23 23 89
 Voetmann, Marianne, Vestrupvej 19, 9493 Saltum, 98 88 11 25
 Voigt, Torben, Enghavevej 61, 3., 1674 København V, 33 22 00 40
 Vaag, Søren Hillerup, Langøvej 288, 5390 Martofte, 65 34 15 77

W

Walther, Conny, Æblerosestien 2, 3460 Birkerød, 45 81 15 28
 Wassileffsky, Ninna, Gladsaxevej 192, st., 2860 Søborg, 39 67 68 48
 Wefring, Tusta, Vingen 9, 3140 Ålsgårde, 49 70 89 55
 Weinert, Knud, Lindkjærvej 13, Vissing, 8370 Hadsten, 86 98 14 18
 Wendt, Jørgen, Gernersgade 45, 1319 København K, 33 12 34 36
 Werner, Agneta, Toldbodgade 15 A, 3., 1353 København K, 33 14 81 51
 Werner, Erik, Gl. Strand 52, 1202 København K, 33 93 01 71
 Westerberg, Cecilia, Sortedan Dossering 21, 4., 2200 København N, 35 37 18 20
 Westergaard, Niels, Valdalsparken 7, 2., 4760 Vordingborg, 55 34 48 59
 Westfelt, Karin Nathorst, Åbyhøjvej 16, 8210 Århus V, 86 15 70 55
 Westman, Inge Lise, Gudhjemvej 50, 3760 Gudhjem, 56 48 54 28
 Wilmont, Barry Lereng, Borgergade 134, 1300 København K, 33 15 59 69
 Winckler, Erik, Elverdalsvej 61, 8270 Højbjerg, 86 27 47 42
 Winkel, Niels, Østerbrogade 44, 2100 København Ø, 35 38 76 63
 Winsløw, Lasse, Øster Teglgårdsvej 27, 8800 Viborg, 86 62 21 47
 Winther, Gitte, Nygårdsvej 48, st., 2100 København Ø, 39 18 31 37
 Winther, Poul, Hollændervej 14, 9990 Skagen, 98 44 56 40
 Winther, Richard, Marrebæksvej 6, 4913 Horslunde, 54 93 24 08
 Wørsel, Troels, Via Stagio Stagi 5, 55045 Pietra Santa (LU), Italien

Z

Zacho, Merete, Emiliekildevej 31, 2930 Klampenborg, 39 64 15 22
 Zwick, Lis, Drakabygget, Örkelljunga, Sverige

Ø

Øckenholt, Erik, Prinsesse Maries Allé 11, 3., 1908 Frederiksberg C, 33 21 70 50
 Öhrling, Eva, Havebyen Mozart 62, 2450 København SV, 36 16 83 35
 Øigaard, Nulle, Slotsparken 64, 2880 Bagsværd, 44 98 73 62
 Ørom, Anette Blæsbjerg, Valbygårdsvej 59, 2500 Valby, 36 46 00 64
 Østergaard, Ib Sørensen, Truustgade 26, Truust, 8882 Fårvang, 86 87 13 51

AA/Å

Aagesen, Grethe Skovby, Willemoesgade 3, 2100 København Ø, 35 42 33 83
Åkirke, Lars Gunnar, Åkirkevej 1, Tibirkelunde, 3220 Tisvildeleje, 48 70 76 13

Stikordsregister

A

Afmærkning med færdselstavler, vejregler · 68
Afskrivningsloven · 75
Akademiets medlemmer · 161
Akademiraadets medlemmer · 163
Akademiets opgaver · 32
Amager Strandpark · 111
Ansættelsesudvalg · 172
Arkitekt- og designuddannelserne · 40

B

Bekendtgørelse og vedtægter · 14
Beplantning, vejregler · 69
Billedkunst, betænkning om · 40
Billedkunst, Lov om · 45
Byggedirektoratet, arkitekturkonference · 134
Bygningsfredningsloven m.fl. · 86

C

Censorer · 170
Charlottenborg Udstillingsbygning · 83
Charlottenborg Slot, administration · 27

D

Dokøen, Det Kongelige Teater, ny operascene · 101

E

EU-Kultur 2000 · 134

F

Forskningen på arkitekturområdet · 84
Forlængelser af medlemskab i KS · 143

G

Guldmedaljekonkurrence ved jubilæet · 29

H

Hollands Gaard, Nykøbing Falster · 132

I

Internationalt Kultursekretariat · 66

J

Jubilæumsudvalget · 28

Juryen, beretning · 142

Juryens medlemmer · 165

K

Kirkekunst, udvalg · 134

- Anbefalede udsmykningsforslag · 135
- Ikke anbefalede udsmykningsforslag · 137
- Hoager Kirke · 139
- Rådgivning af menighedsråd · 140
- Leasing af kunstværker i kirker · 140

Kommuneplan 2001 for København · 115

Det Kongelige Teater, ny skuespilscene · 98

Det Kongelige Teater, ny operascene · 102

Kongelige bygningsinspektører · 74

Kontaktudvalget · 37

Kunsten ud i det offentlige rum, rapport · 81

Kunstakademiets samlinger · 23

Kunstnersamfundets valg 1999 · 11

Konkurrence om vandkunst, Horsens · 134

Kongens Nytorv · 122

Kulturhus på Samsø · 117

Kulturfabrikken, København · 68

Kunstneratelierer i Classensgade · 68

Kronborg, værftsgrunden · 110

Københavns Havn · 88

- Møde med overborgmesteren · 89
- Lov om Københavns Havn · 91
- Arealudviklingsrådet · 91
- Helhedsplan for Havnen · 92
- Trafik- og parkeringsproblemer, arbejdsgruppe · 93
- Lokalplanforslag Kalvebod Brygge Nord · 94

– Lokalplanforslag Islands Brygge Syd · 94

– Lokalplanforslag Teglværkshavnen · 96

– Lokalplanforslag Pakhusvej, ny færgeterminal · 96

– Refshaleøen, helhedsplan · 98

L

Legater og legatuddelinger · 153

Ligestillingsloven, udpegelser til offentlige råd m.v. · 86

Den Lille Havfrues omgivelser · 130

Lokalplaners status som byarkitektonisk redskab · 119

Lokalplanforslag, Præstø · 119

Lokalplanforslag, Rudkøbing · 119

Lokalplanforslag, Maribo · 118

Lokalplaner i hele landet · 119

Lokalplaner ved Københavns Havn (se Københavns Havn)

M

Marmorkirken, ny bebyggelse ved · 130

Medaljetilkendelser · 150

Museumsloven · 80

Møde mellem Jury og Forretningsudvalget · 22

N

Norm for Udstillingssammenslutningernes stemmeret · 22

Ny medalje, forslag · 29

O

Operahuset · 102

Optagelser i Kunstnersamfundet, nye · 142

Ordinære medlemmer af Akademiet · 162

Overordentlige medlemmer af Akademiet · 161

P

Plan om museum i Sarajevo · 73

Præsidenter · 12

R

Regionale kulturaftaler · 70

Raad og Jury medlemskab · 21

Raadvalgte medlemmer af Akademiet · 162

S

- Skt. Lukas Kirke, Århus, tilbygning · 127
- Sekretariat og økonomi · 12
- Seminar om bolig/erhverv · 74
- Skandinavisk Forening i Rom · 68
- Skuespilscene · 98
- Skulptur i rundkørsel · 130
- Stadsarkitekt og stadsingeniør, København · 67
- Statens Museum for Kunst · 80
- Statens byggeadministration, arbejdsgruppe · 75
- Stemmeret til udstillings sammenslutninger · 22, 146
- Svaneke Havn · 118
- Syns- og skøns mænd udpegelser · 133

T

- Thorvaldsens Museum, bedømmelseskomité · 133
- 'Tietgens ærgrelse' · 130
- Tilskud til udstillinger · 144
- Tusindårshaverne, nationalkomité · 134

U

- Uddannelsesråd for de kunstneriske uddannelser · 39
- Udsmykninger, afskrivning af · 75

V/W

- Venedig, dansk hus i · 134
- Vejregler · 68
- Vindmøllepark på Middelgrunden · 110
- Willumsen Museet, udvidelse · 134
- Wiedewelts mindstøtter · 129

Æ

- Æresmedlemmer af Akademiet · 148

Ø

- Ørestad City Center, lokalplan · 110
- Willy Ørskov skulptur i Herning · 129